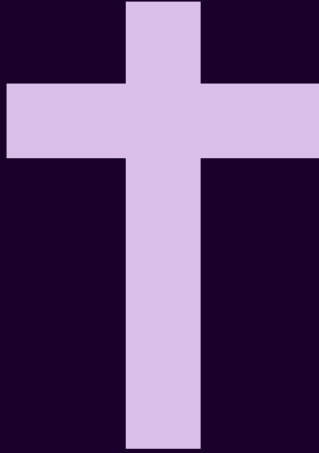

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	58
SAN LUCAS	93
SAN JUAN	153
HECHOS	198
ROMANOS	251
1 CORINTIOS	275
2 CORINTIOS	297
GÁLATAS	312
EFESIOS	320
FILIPENSES	328
COLOSENSES	334
1 TESALONICENSES	339
2 TESALONICENSES	344
1 TIMOTEO	347
2 TIMOTEO	354
TITO	359
FILEMÓN	362
HEBREOS	364
SANTIAGO	381
1 SAN PEDRO	387
2 SAN PEDRO	394
1 SAN JUAN	398
2 SAN JUAN	404
3 SAN JUAN	405
SAN JUDAS	406
APOCALIPSIS	408

SAN MATEO

Jesús N̄ecuēohua'i
(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'ta Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsj pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nêjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acaz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acaz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsj coní pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuãñosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjê paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcuetto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcuetto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nêosico paco'ë. Jaje ca nêosicopi ja yë'ta'ta tsioni pa'ima'në tsj ëtapë de'o Maija'quë joyo tutupi. ¹⁹ José io ëjê nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nêjo Mariare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ejaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aquë, Mariare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nêjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihua'ë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sête."

²² Si'aye jaje t̄i'api, tsoe hue'ña Maija'quère quècaiquè ca nèoquè pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsio, emè ti yo'oma'copi tsj què'io de'oni tsihua'ère pasio.

Jaèpi j̄i mami hue'equè pasipi, Emanuel.

Jāje cani cayè, Maija'què mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sètani mai Èjaè cuañese'eje Maríare nējore pao cuasaquè ti pèani nējore papi. ²⁵ Jaje pa'iquèta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyè pahuè, mamaquère tè'ya dani j̄i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquè paji'i, a'ri daripè Belén huè'e daripèna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Èjaè, ja yeja cuañequè. Ja mu'seña Jerusaléncpi daè'è, èsè mèi t̄e'tepi, yequè emèohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paè'è, èsè mèi t̄e'te què'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paè'è, it̄i yo'oyere ñajè.

² Jaohua'ipi dani sei'è: “¿Jerore pa'iquè'ni, judío pai Èjaè yure coasiquè? Jeto èsè mèi t̄e'tepi ñahuè, j̄i ma'ñocore. Jaje ñani daè'è, ite do're ja'rujè se'ñu'u cajè i'ñona.”

³ Cajèna, pai èjaè Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquè, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuè, it̄ire asani. ⁴ Ja maca pai èjaè si'aohua'ire soipi, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jerona Cristore coa ja'ñe ca nèose'e pa'iquè'ni? caquè. ⁵ Caquèna, jaohua'ipi cahuè, ite: Belén Judea yejana coaja'què api, caquè. Maija'què jèjo daoquè tsoe aquè toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Mè'ère cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyè, mè'è.

Jaje pa'ina, mè'èpi etaja'què api, Èjaèrepa, Israel paire ñacajja'què.

⁷ Cajèna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerpa soini johua'ise'ere seji'i, ¿je yèhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquè. ⁸ Seni asani ja maca Belénna jaohua'ire jèjo saoquè capi: “Saijè'è. Jarona sani asajè'è, de'oyerepa tsihua'è pa'iyere pa'ire pama'què. Jaje ini t̄i'asicohua'i pani yè'ère dani quèajè'è. Yè'èje sani do're ja'ruquè sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai èjaè caèna, Magos maña saè'è. Saijèna, ma'ñoco johua'i èsè mèi t̄e'te ñasiquèpi du'ru sai sapi. Jaje saiquèpi tsihua'è pa'i hue'ñana nèajani huesèpi, sa t̄èjini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuè. ¹¹ Sihujè huè'ena sa cacajè ñahuè, ts̄itu'ure pèca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ère de'oquè macani cajè sihuahuè. Ja jeteyo'je johua'i mahuèa mañare hui'yoni oro, huèo sèñe cui'ne mirra ite isihuè, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quèpi huèo hue'ñaja'a quèapi, Herodes què'ro co'ima'pè pa'ijè'è, caquè. Jaje quèaèna, yequè ma'aja'a co'ihuè, johua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Èjaè hui'ñaèpi huèo hue'ñaja'a ñani Josère capi: “Huèni tsihua'ère cui'ne pèca ja'core sai sajè'è, Egípto yejana. Jarona sani pèajè'è, yè'èpi yeque yo'oye pa'ito caèna, yo'oja'què. Yure cato Herodespi tsihua'ère huani jèosi'i caquè co'èja'què api. Ja do'ire saijè'è.”

14 Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne ì pëca ja'core sëttoni ñami sai sapi, Egíptona. 15 Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Èjaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë ma-maquëre soihuë” ja toyase'epi tì'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

16 Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'acquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajë'ë, cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërëhue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. 17 Jaje yo'oquëna, tì'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

18 Rama què'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Ja o cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

19 Herodes ju'isi jeteyo'je, Èjaë huiñaëpi Josére huëo huë'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

20 “Huëni tsihua'ëre më'ëpi cçani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë.”

21 Ja maca José huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana. 22 Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'o'ji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raquëna, huëo huë'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja què'róna saji'i. 23 Jaróna tì'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre quëacaiquëna ca nëojë pa'ise'e tì'api, “Jesús Nazareno pa'ija'quë api” case'e.

3

Juan Oco Doquë Cuëne Yeja Pa'iyë

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 Ja mu'seña Juan oco doquëpi Judea cuëne yejana soquë peo huë'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i. 2 Ñeje caquë: “Ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jëoni ponëjë'ë.”

3 Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje:

Cuëne yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajë'ë, Èjaërepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijë'ë.

4 Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne ì tëicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i. 5 Jerusalén daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije ì quëaye daijë asahuë. 6 Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

7 Jaje yo'oquëna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i conì oco do cuañon'u cajë daijëna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: “¡Aña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, tì'añere jëajë'ë, cajë? 8 Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tìña ñañerepa ja'në pa'ise'e jëoni. 9 Cui'ne mësarujá'a sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. 10 Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquë

ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ça quëi ma'ñe cuëni taoni ëo ja'ñe a'ë. ¹¹ Yë'ë nuñerepa ocopi doye, mësarute, ja'në cuasase'e jeoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ìte de'oye necaiye tì'ama'quë a'ë. ¹² Tsoe ì jëtëpi pala cajiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tìrona huahueja'core. Iti çare pase'e huë'ena de'huaquë, ìti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api."

Jesure Doye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:

"Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?"

¹⁵ Caquëna, Jesús ìte capi:

"Yures'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji."

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ì siopë quë'rona nëca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna, asahuë: "Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë."

4

Jesure Neñañe

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuëne yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti aò aima'quëpi. Jaje pa'ina, aò ëaye nëji'i, ìte. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

"Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë."

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

"Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'iyë peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyë pa'iji."

⁵ Ja maca huatipi Jerusalenna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jarona capi, ìte: "Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi ì huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna ì quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api."

⁷ Caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

"Yequë huë'ñapi toyase'eje caji:

'Më'ë Èjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.' "

⁸ Tìjupë huatipi sa copì, jai cutihuëna. Jarona sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere iñopi. ⁹ Iñoquë capi, ìte: "Yë'ëpi më'ëre si'aye iyere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'rundi de'oquëre pani caquë pa'ito."

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ìte capi: "Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji: Më'ë Èjaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë. Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë."

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

*Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye**(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiqueta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tët'ëpa pa'icona, Zabolón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi tì'ajaquë caquë ì toyase'e caji:

¹⁵ “Zabolón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,
Jai tsiaya tët'ëpa ma'a pa'icohua'ipi,
Jordán tsiaya je tē'te pa'icohua'ipi,
Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tēhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

*Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye**(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Jesús Galilea jaira tët'ëpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ìpi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne ì yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nëare jëa dësohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuij'ë, yé'ëni. Yé'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca ìti macapi ìohua'i yo'e nëa se jeoni ì ja're cõni saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're cõni ìohua'i yo'e nëare que'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soipi. ²² Soina, ìti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre saiyë cani ì ja're cõni saë'ë.

*Jesús Jai Paire Ye'yaye**(Lc 6.17-19)*

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i. ²⁴ Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, ì quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jujupi. ²⁵ Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je tē'te pa'icohua'ipi cõni ìte pe'tehuë.

5*Cutihüë Pa'i Quëase'e*

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mëni jaron a ja'rupi. Ja'runa, ìte ye'yecohua'ipi ì quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ “Joyo pa'ie caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo ìohua'i tseco pa'ie sête.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi ìohua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë ca nëosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë aó ëa ju'ñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'ñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cõcaina, de'hue yo'o ti'aja'cohua'i a'ë, ìohua'i yëye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijë cõcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, ìohua'ireje Diusupi oi ñaquë cõcaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰ Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo ìohua'i tsëco pa'iyë sëte.

¹¹ Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope caco-hua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. ¹² Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'ñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Pa'ire Miacaiye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mësarü a'ë, asije pa'ìohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'ìohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i pani cõcaiyë peoji. Jaje pa'ina, ti cõcaiyë peocore yejana jëocoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴ Mësarü toaje pa'ìohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. ¹⁵ Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coni toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'coni tiñarepa nëcocohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje mësarujë tiñarepa pa'ire miacacohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, pa'ije mësarü de'oye pa'iyere ñajë mësarü ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

¹⁷ Yë'ëpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o ti'asi'i, caquë daisiquë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yë'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yë'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e ti'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

²¹ Mësarupi asahuë, mësarü aìohua'ire case'e: 'Huani jëoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jëosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji

cajë ña de'huaye pa'iji.' 22 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiye pa'iji.

23 Jaje pa'iyë sëte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope caye payere cuasani. 24 Iti macana më'ë isisi'i caquë saye oani co'ini më'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

25 Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. 26 Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaroپی etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saïma'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

27 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.' 28 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi.

29 Jaje pa'ina, më'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne tãoco pa'ito dutani so'ona jëcojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core. 30 Cui'ne yequë panita'a, më'ë ëja te'te jëtëpi tayo yo'oyena sa yëto tëto tëani so'ona jëcojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jëcoyere

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

31 Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jëoquë pani iti jëoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiye pa'iji.' 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Ejëpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jëocoquë pani i do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jëocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Caye Ayere

33 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ejaë ña hue'ñana care payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.' 34 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Yequena se ca co'ijaijë care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmona se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë. 35 Yejana se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalënna se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai Ejaërepa daripë a'ë. 36 Cui'ne më'ë sïopëna co'ye ca co'ijai care payë cama'ë pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. 37 Coa te'e nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijë Saiñe Ayere

(Lc 6.29-30)

38 Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare nejo-caiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë kujire tëto jëyoquë pani i

cujipi saĩne pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.' ³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire saĩope saĩma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tsiana tëtouquë pa'ito, yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë, tëtoujaquë. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi mël'ëre isijë'ë cajë, mël'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'í caje isijë'ë, saajajë. ⁴¹ Yequë co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacaijë'ë, cajë cuañesicohua'í pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijë'ë. ⁴² Yequëpi mël'ë co'amañare sequë pa'ito isijë'ë. Cui'ne ne tējini co'yosi'í caquë pa'ito isijë'ë. Coa ësema'ë pa'ijë'ë.

Mël'ëre Saĩope Yo'ocohua'ire Oijë'ë

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'í a'ë, mësaru tsoe case'e: 'Oijë'ë, mël'ë cajeire, mël'ëre oiquëni, cui'ne mël'ëre saĩope yo'oquëni oima'ë pa'ijë'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijë'ë, mësarute saĩope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'í ja'ñire cacaijë'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojë'ë cui'ne mësarute tea ju'ijë cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijë Maija'quëre secacaijë'ë. ⁴⁵ Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë mamajë pa'ija'cohua'í a'ë, í yo'oyeje yo'ojë. Í je'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësëcaiyë necaji'í. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'í. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'í pani, ¿Iquëre mësaru ísi cuañoja'cohua'í a'ni, ja yo'osi do'ípi? Curiquë pa'í do'í secohua'í yo'oyeje yo'osicohua'í pani. ⁴⁷ Mësaru yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'í Maija'quëre sehuoma'cohua'í yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'í pa'ijë'ë, mësaru ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'í.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini coçaisicohua'í pani si'a pa'í asajajë cajë carojajima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'í yo'oyeje. Jaohua'í cato pa'í tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojaicohua'í a'ë, pa'ipi de'ocohua'í a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'í cato tsoe payë, johua'í yo'o do'ire ísi cuañose'e pa'í sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, mël'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, mël'ëse'e yahurepa ísi tējijë'ë, mël'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'í pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne mël'ëpi jaje yahue yo'oquëna, më Ja'quëse'e ñasiquëpi mël'ëre co'amaña ísisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere

(Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'í pani coa cacohua'í yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'í cato pa'í tsi'sisi huë'ñana huëni nëceni cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'í a'ë, pa'ipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, johua'í yo'o do'ire ísi cuañose'e pa'í sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, mël'ëpi sequë pani mël'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë mël'ë ja're coní pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca mël'ë ja'quë mël'ë yahue yo'oye ñaquëpi, mël'ëre de'huacaisi co'amañare ísija'quë api.

7 Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diosu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. 8 Jaohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaruru cato. Mësaruru ja'quë cato tsoe ñaji, mësaruru caraye ja yë'ta'a mësaruru ite sema'në. 9 Jaje pa'ina, mësaruru secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,

De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

10 Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejaje jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

11 Yurepi isijë'ë, aó mañaje yëquëre caraye.

12 Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

13 Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Më'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.'

14 Jaje pa'ina, mësaruru co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësaruru jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diosu ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. 15 Jaje pa'iquëta'are mësaruru yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pãto mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

16 Jaje pa'ina, mësaruru aó aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeye pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi aó aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. 17 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi aó aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. 18 Më'ë aó aima'quëpi seña paije ña tijañe paja'cohua'ire, coa më'ë ja'quë më'ë ja're con pa'iquëse'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña

(Lc 12.33-34)

19 Iye yejana jaiye co'amaña tsiiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana.

20 Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona.

21 Ja maca yureta'a mësaruru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye

(Lc 11.34-36)

22 Më ñaco cã cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'aó më'ë capëje io miacaiyere pasipi. 23 Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñañe pa'ito, si'a më'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñañepi neañere pa'ito, iñaco cã neañe jerepa neañe pa'iji, yequeje!

Diosu Cui'ne Curiquë

(Lc 16.13)

24 Te'ipi caya ëjahua'ire necani tijañe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuaquë,

yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani t̃i'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'i a'ni? ¿jere uçujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a ¿jere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaruta pa'yepi aó aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini aó tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaruta ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aóquëna, pa'icohua'ini. Mësaruta cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaruta aquë ¿nepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyere papi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa paní tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaruta pa'ire pare sëte Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¡Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, '¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere uçuja'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni?' cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaruta cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyere sëte co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape t̃i'ne co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësaruta tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësaruta yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësaruta yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña t̃i'aé'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'ioire ña t̃i'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¡Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruta co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësaruta jai do'i yi'yore qecaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye
(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë sêto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi tî'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona tè'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi tî'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tè'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësarü aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarü ai co'acohua'ita'a mësarü mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iyë sête mësarü ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësarü yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro
(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana sacco jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pa'icacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana sacco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësarü ñaño pa'iji, iohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo jë'oñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarü iohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuaño hue'ña cacama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se tî'asi maca jai pa'iyë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatiohua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pa'iyë'ë tî'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Huë'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'iyë'ë. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña co'jeni jai tutu dani yo'onije ne ta'ñe pa'o. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'iyë'ë. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña co'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meona, ¡ja maca ai yo'oye paji'!

²⁸ Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, çì ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuañequë Èjaërepa ye'yayeje paji'i, pañi cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaiyë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai paì ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

“Èjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaiyë yëni necaijë'ë.”

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

“Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë.”

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

“Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquës'e'ere sani iñojët'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire.”

Jesús Jujucaiyë, Romano Jo'yaëre

(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa tì'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

“Èjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji.”

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Yë'ëpi sani jujusi'i.”

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

“Co'acquë maca'ë, Èjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi èjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë api.”

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ite. Ja maca ite pe'tecohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, si'a Israel paì ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai paì ëšë mëi hue'ñapi cui'ne ëšë du'i hue'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're conì ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are iti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea hue'ña hue'sena jeococicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji qui'coja'cohua'i a'ë.”

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

“Saijë'ë më'ë huë'ena, më'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë.”

I jaje ca maca i jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaiyë

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Ñani ja maca iote jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo hue'ña jeouna, huëni iopi ite necai huëo.

Jai Paire Jujucayiye
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

16 Ñami de'oye ja'i maca jai pai Jesús què'rona huati què'iohua'ire dahuè. Darena, te'e yè'opo cayepi huatìohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. 17 Iye cato Maija'quère què'acaiquè Isaias caquè pa'ise'epi tì'aèna, yo'opi. Ñeje case'epi: "Ipi mai ju'iñere hue'equè saji'i cui'ne mai ju'i dahuèje jujucaji'i."

Jesure Pe'teye Yècohua'i Ayere Quèaye
(Lc 9.57-62)

18 Jesús i què'rona jai pai tsi'sijèna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajè'è cuañepi, i ye'yacohua'ire. 19 Caquèna, ja maca cuañese'e ye'yaquèpi Jesús què'rona tsio dani capi:

"Ye'yaquè, coa si'a hue'ña mè'è saina, tuiye yèyè."

20 Caquèna, Jesupi sehuopi, ite:

"Airo yai mañaje coña pacohua'i a'è, cui'ne pi'aje iohua'i tsianoa pacohua'i a'è. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquè cato peoquè api, i siopè tèoni pèa huajè hue'ñaje."

21 Caquèna, i ye'yacohua'i aquèpi ite capi:

"Èjaè, du'ru yè'èta'a yè'è ja'quère tajasi'i."

22 Caquèna, Jesupi sehuopi, ite:

"Yè'èni pe'tejè'è, iohua'ise'e tajajè ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

23 Ja maca Jesús jai yohuèna aya mèni saina, i ye'yacohua'ije conì saè'è. 24 Jaje saijèna, jairana ai tutu dapi, yohuèna to'añepi cacayerèpa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquèpi paji'i. 25 Pa'ina, ja maca i ye'yacohua'ipi ite sani ne sètojà cahuè:

"iÈjaè, huasojè'è! iMai ea du'iyè!"

26 Ca maca ipi sehuopi:

"¿Ina me yo'ojè airepa ca'raye'ni? iMèsarù, Maija'quèpi nequè api, cuasayere a'ri maña payè!"

Cani huèni nècani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nèco'è, tutuje peoyerepa. 27 Iohua'ipi jare ñani ai cuasajè cahuè:

"¿Iqueire pa'ni, iquè, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuoquèrepa?"

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Què'iohua'i Pa'ise'e
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana tì'asi maca huati què'iohua'ipi caya èmèohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i què'rona tsio daè'è. Cayahua'i huati què'iohua'i paè'è. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijèna, yecohua'ije ja ma'a ti cui'ye pahuè, ai pèti yècohua'i pa'ijèna, ca'rajè. 29 Jaohua'ipi ñani cuihuè, ñeje:

"¿Me nesì'què yèquère josa yo'osi'i caquè daquè'ni, Maija'què ma-maquè? ¿Ja yè'ta'a nejoñe tì'ama'nè yèquère ai yo'oyena, nejosì'i caquè daquè?"

30 Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsècapè aore aijè nètèrojajè'è. 31 Jaje nètèrojajèna, asajè co'a joñoapi Jesure seè'è:

“Më'ëpi yëquëre eto saouë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sësena caca-
caja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sësena caca
maca sësëpi tëtëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna
tj'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire
yo'ose'eje quëahuë. ³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i
Jesús pa'i huë'ñana daë'ë. Dani ite ñani sei'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro
pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i
daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina,
dahuë. Jujujuë api cosasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi
ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë
Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi,
jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarú co'ayerëpa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me
cayëpi de'oquë'ni, ‘Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,’ cayë,
panita'a ‘huëni saijë'ë’ cayë?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai
Mamaquë iye yëjare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere
oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi
ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë,
paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai
huë'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i sëcohua'i
cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuëre paë'ë.
I ye'yacohua'i je jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i
ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i
sëcohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní ai quë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujujuëre co'ema'cohua'i a'ë.
Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujujuëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e
cayere ye'yëjë'ë: ‘Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cõcayere yë'ë cato yëyë.
Coeyë, nëcohua'ire huani isiyë cato.’ Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë,
de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi
iohua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë seña. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyeni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ijë oima'cohua'i pa'iyë. Jajë pa'isicohua'ita'are tija'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ijë ai ju'i çana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jöjajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i çare. ¹⁷ Cui'ne ai ça'ni topëna huajë cuiya'i çonore ayama'coa. Jajë pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ça'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa çono cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana do're ja'rui capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jajë pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëjja'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're çoni saji'i. Saina, i ye'yacohua'i çoni saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jaja'a tsiojani yahuerëpa i ju'i çana pato, ²¹ I ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jajë yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi: “Co'ya huajëj'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena tijaquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi pa'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ijë paë'ë, iti maca. ²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa çaico.”

Jajë caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jajë cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë. ²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David mamaquë yëquëre oijë'ë! iTeaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësarü yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahüë:

“Jajë cuasayë, Ejaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco çana patoquë capi:

“Mësarü cuasase'ëje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i ponëhuë. Ponësi maca Jesús jaohua'ire cuañëpi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jajë casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiye

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús què'rona dahuë, coca cama'quère huati què'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'què pa'isiquèpi coca ca huèopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiye

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucái, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëna peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiohua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë. ³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. ⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i què'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria què'roje. ⁶ Coa judío pai què'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësarú ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a. ¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jeocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, cocohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje cocohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësarú tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca

jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne të'caja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaru quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iye ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca caye ti'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jeoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësaru si'a Israel pai dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea hue'ña case'ere mësarupi mia hue'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa hue'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jeocohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'iije tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru sjopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

*Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye**(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquè iye yejana daji'i, cuasama'pè pa'ijj'è, yè'ère. Yè'è cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuè. ³⁵ Paipi pèca ja'quère sañope yo'o ja'ñere dahuè. Mamacopi pèca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquè nējopi huaore pèicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojè cajè te'e tsècapèta'a pa'i ñape iohua'i pèicohua'ire paja'cohua'i a'è.

³⁷ Pèca ja'quèni cui'ne pèca ja'coni yè'ère oiye jerepa oiquè pani do'i peoquè pa'iji. Cui'ne mamaquèni panita'a mamaconi yè'ère oiye jerepa oiquè pani do'i peoji, yè'ère. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yè'ère pe'tema'què pani do'i peoquè pa'iji, yè'ère. ³⁹ Jèasi'i caquè yo'oquèpi i pa'iyere coa nejo huesoja'què api. Jaje pa'iquèta'are yè'è do'ire yo'oquè i pa'iyere cuasaquè jèasi'i caquè yo'oquèpi i pa'iyere coa nejo huesoja'què api. Jaje pa'iquèta'are yè'è do'ire yo'oquè i pa'iyere nejosiquèpi pa'iyere tija'què aquèpi.

*Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña**(Mr 9.41)*

⁴⁰ Mèsaruni de'oye tsioquè pani yè'èni de'oye tsioji. Yè'èni de'oye tsioquè pani yè'ère jèjo daosiquèni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'què yo'o ja'ñere quèacaiquèni de'oye yo'oquè pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere ñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquè pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere ñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yè'ère tuiquè macani oco mañare ocuasichua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'è."

11*Juan Ti Doquè Jèjo Saocohua'i Jesuna**(Lc 7.18-35)*

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quèa tējini saji'i, ye'yaquè cui'ne quèasi'i caquè ja yeja pa'i daripèana.

² Juan co sitore ñu'iquèpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús què'rona jèjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Mè'è a'è, Cristo iti daija'quère ca nèosiquè panita'a yequère uteye pa'iquè cajè.

⁴ Jèjo saosicohua'ipi sejèna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajè'è, mèsaruni ñase'ere cui'ne mèsaruni yure asase'ere.

⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cui'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, si'si dahuè ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajècohua'i huèoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quèayere quèajj'è. ⁶ Yè'ère jèa coema'cohua'ipi de'oye sihuajè pa'ija'cohua'i a'è, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyere ayere ca huèopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mèsaruni soquè peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catè ja'ore tutupi ju'aquèna, huahuèquèna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquèni ñare? Tsoe mèsaruni ñacohua'i a'è, pa'i èjaohua'i huè'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyere. ⁹ Jaje pa'ina, tējiyerepa cayè. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quère quèacaiquè? Jaje pa'ijj'è. Jaèpi Maija'quère quèacaiquèni aquè jaèje pa'iohua'i peoahué'è, iquè Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaè, Juan ayere toyase'e cajè, ñeje: Yè'èpi jèjo saoyè, yè'ère quèacaiquère mè'è ña hue'ña,

Më'ère ma'a ne de'huacaija'quère.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquère têtò saiscohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe te'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre têtò saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe te'tena ti'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue ti'añë. ¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena conì quëa iñora'ye iye'në pai pa'iye? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jëjetoje mësarupi oima'pë paë'ë.' ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë ao aiquëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iye ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

²¹ Yëhuoquë capi:

"iTeayerepa Corazín daripë! jBetsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye. ²² Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca ai co'ayerepa mësarute saiñe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa saiñe seña maca pa'yepi. ²³ Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmore pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

"Sihuayë, ja'quë më'ère ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Ye'yëjë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i

a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a t̄i'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quërë saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne pëañe hue'eyere.”

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao ëaye nëina, trigo sa'ñare tēa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mësaru, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're conì ao ëa ju'i maca? ⁴ Ao ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e aiñere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isisere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.' Jaje pa'iquëta'are johua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.' ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaru. Japi caji: 'Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiyë cato.' Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësaru. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ejaëpi.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuënesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayequë pa'iji cuasajë sei'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itojë?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësaru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itojë? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itojë de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco pönëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jeo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë hue'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'epi t̄i'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

ite oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jeocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catêpë ca'huere quë'ioreje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

I nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pa'i maña ini necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi. ²³ Jare si'a pa'i ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiahua'ire eto saoji, iohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani iti pa'ija'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pa'i daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëje ija'a co'ye eto saoquë pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ija'a sañope yo'oquë pani? ²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiyë'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiahua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe t'ëtepi mësaruna tütase'ere.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're conì tëama'quë cato coa ne ña'ñe saoquë api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji.

³² Cui'ne yë'ë Pa'i Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ne Pa'iji, Io Quëiñena

(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ña'ne pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¿Aña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca t'iañe'ni, mësarui, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'ëpo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pa'i cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyeye pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pa'i ñape yo'ose'e ña mu'se t'iasì maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. ³⁷ Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i.”

Co'acohua'ipi Se'ne, Pa'i Yo'o T'ia Ma'ñere

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

38 **J**a maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní cahuë:

“Ye'yaquë, yëquë ñaÑe yëyë, mël'ëpi pai yo'o tì'a ma'Ñe yo'oquëna.”

39 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tì'a ma'Ñe yo'oquëna, ñañu'u cajë, seÑe. Jaje sejëta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás iñoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoÑe peosipi. 40 Coa Jonás jai hua'i ëtapë pa'ise'eje pa'yese'e iñoÑe pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. 41 Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. 42 Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaoje huë'ija'coa, nejo mu'se tì'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoÑe pa'iji, caja'coa. Jaø cato so'o yejapi Salomón ta'Ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sëte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyë

(Lc 11.24-26)

43 Huatipi paire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cuënesi ye-jaÑare pëa huajë hue'Ñare co'equë tì'lama'ë co'e jujani cuasaji: 44 ‘Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisiconá.’ Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. 45 Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quërëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

46 Jesús ja yë'ta'a paini caquëna, tìtahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coní. Dani hue'sena pëahuë, ini cajë daisicohua'ipi. 47 Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani.”

48 Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?”

49 Cani i ye'yacohua'ire iñoquë quëapi:

“Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi. 50 Paipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co.”

13

Taquëpi Pa'iyë

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

1 Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira të'të macana ja'rupi. 2 Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. 3 Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ñaÑe ayena coní quëaquë capi:

“Taqüëpi tasi'i caquë saji'i. 4 Sai taquëna, yequë capi tompëpi, ma'ana. Ja tompë'ere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë. 5 Yequë capi tompëpi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi

huañe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo hueapi, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'i. ⁷ Yequë capi tomëpi, miu quërona. Tomeina, miupi mëani ne hueapi. ⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomëpi, de'o yejana. Tomëni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!"

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca j ye'yacohua'ipi Jesús quërona tsio dani sei'ë, Ite:

"¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena con jaje quëaquë'ni?"

¹¹ Sejëna, ïpi sehuopi:

"Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tëtë ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa tì'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiyë pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña j payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena con caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaias capi:

Mësarú cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje sïose'ere hue'eja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarú cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire. ¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mësarú yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësarú asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana ïti ca tomese'e cato quëaji, ma'tëmo pa'i tëtë ayere asacohua'ita'a asa tì'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quërona tomesi ca cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. ²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañëpi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyëpi pa'ina, yo'o jujani jecohua'ini. ²² Miu quërona ta'si ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye veja co'amañere ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o tì'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana ta'si ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jecoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë."

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵Tasiquëta'are ite sañope yo'okuëpi si'aohua'i çaisi maca dani co'a care òani saji'i. ²⁶Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsã'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi. ²⁷Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: ‘Ëjaë, më'ë tsio de'o çase'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya çoni mëaë'ni?’ ²⁸Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: ‘Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'okuëpi.’ Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: ‘¿Yëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?’ ²⁹Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: ‘Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jeoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.’ ”

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë. ³²Mostaza cato nuñerepa a'ri çã'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api òona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucoa.”

³⁴Jesús si'aye paire quëapi, òhua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji: “Caja'quë a'ë, òhua'i ña'ne ayepi çoni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaronna ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o çã taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o çã cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹Sañope yo'okuëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti çã tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. ⁴⁰Co'a taya tsi'soni toana ëo jeoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cuañe te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴²Tsi'soni toana ëo jeoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. ⁴³Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ësë miañeje miaja'cohua'i a'ë, òhua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue çase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue

oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'ejë pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i tē'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'iyëjë pa'ye a'ë. ⁴⁶ Jajë co'equë jai do'ire tĩ'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quënare pare hueroyejë pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i tē'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jëo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸ Hua'i yo'eco tĩmësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jãropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jëococohua'i a'ë. ⁴⁹ Jajë yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰ Jã maca co'acohua'ire cato toa cojena jëo dëorena, jãropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Jã maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Asaye mësarü si'aye iye?”

Seina, sehuohuë:

“Jajë pa'ijë'ë asayë, Ejaë.”

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

“Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe tē'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëjë pa'i pönëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyëjë pa'irepa.”

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Jã maca Jesús jajë quëaquë ye'ya tējini saji'i, yequë hue'ñana. ⁵⁴ Sai tĩ'api, i yejana i ai de'o sitona. Jãrona tĩ'asiquëpi pa'i tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

“¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pa'i yo'o tĩ'a ma'ñe yo'oquë'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne ññore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsijë. ⁵⁶ Ññore i yo'je tsi nomiohua'ijë pa'iyë. ¿Jajë pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?”

⁵⁷ Jajë cajë coejë asaye pa'huë, i caye. Jajë coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

“Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jajë pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ite.”

⁵⁸ Ite ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jãro cato jaiye pa'i yo'o tĩ'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Jã mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jajë pa'ipi Jesús pa'i yo'o tĩ'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're conì pa'icohua'ire capi:

“Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë.”

³ Jajë cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. ⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

“Më nëjore payejë pama'ë pa'ijë'ë.”

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jëosi'i caquëta'a pãini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre coasi mu'seña ti'asi maca Herodías mamacopi pa'i tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerëpa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e tëto tējajani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tãhuë. Tãni ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pa'i peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pa'i daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pa'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire iohua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño pa'i peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'ë, sani pa'i pa'i hue'ñana hueroni aõ maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aõjë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'ia ani huajësicohua'ia paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'ia cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús pãini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je te'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'ë. ²⁵ Ñataquëna, Jesús iohua'ia quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'ia tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“¡Pa'i joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana tì'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuiipi:

“iHuasojë'ë, Ejaë!”

³¹ Jare itì macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:

“iYë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! iMe yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tòmepi. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejë tì'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a hue'ña itì yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë sei'ë, i ju'i çana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'i i ju'i çana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalénpì fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisico-hua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarù me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë paì cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi saohuë. Jaje pa'ina, cõcayë peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core cõcayë peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa paì cayere sehuocaijë pa'iyë. ⁷ iCoa cacohua'ì! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarù ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye paì yë'ëre yë'opose'e oiyë,

Iohua'ì joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarù Maija'quëre seña do'ì peoye a'ë,

Paise'e cuañeñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa tì'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo paì më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë tã ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë. ¹⁴ Coa ñajë'ë, ìohua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco cã peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësarujë ja yë'ta'a asa tì'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësarü, si'a aõ yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerëpa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jëo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ña'ne, coa cosoye, cui'ne co'a coca cayë. ²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerepa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë a'ne cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“i'Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerëpa.”

²³ Jaje catojë Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ìte sei'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel pa'ini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“i'Ëjaë, cõcaijë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catojë iopi ìte cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaijë aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“i'Nomio tã'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë.”

Caëna, ìti macapi iõ mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira tëtëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'o'ji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi

(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'iye. Jaje pa'ijë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pas'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ao hueroni aõñe'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, iohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tējini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'ani huajëhuë. Jaje pa'itoje ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aisicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tējini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o ti'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'lico pa'ina, ñani mësarü cacohua'i a'ë, 'De'o mu'se pa'ija'coa.' ³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, 'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.' ¿Mësarü, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmöre ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iye'ni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi iñose'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji.”

Jaje cani jëoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa

(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je të'huina je'ejë i ye'yacohua'i pan sayere huñëyei'ë. ⁶ Huñëyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“Maí panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësarü, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa ti'añe pañe, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa ti'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

*Pedropi Jesús Ayere Caye**(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)*

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja què'rona tì'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iiqueipi caye'ni, Pai Mamaquère?”

¹⁴ Caquèna, jaohua'ipi cahuè:

“Yecohua'ipi cayè, Juan oco doquè api. Yecohua'ipi cayè, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yè'ta'a yeque cayè, Jeremiaspi panita'a yequè Maija'què jèjo daoquè api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mésaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquèna, Simón Pedropi capi:

“Mè'è cato Cristo a'è, Diosu huajèquèrepa mamaquè a'è.”

¹⁷ Caquèna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquè yecohua'ije mè'ère quèaye pahuè. Coa yè'è Ja'què ma'tèmo pa'iquèpi iñopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yè'èpi mè'ère cayè Pedro jare iye quèna pè èmèje'ena yè'è huè'e nesi'i. Neina, ju'íne tutuje quècoquè ti neñe peoji. ¹⁹ Yè'èpi mè'ère ma'tèmo pa'i te'te hui'yocore isija'què a'è. Mè'èpi iye yejana sèaquè pa'ito ma'tèmoje sèaye pa'iji. Cui'ne mè'èpi iye yejana joyequè pa'ito ma'tèmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yè'ère Cristo api, cajè paire quèama'pè caquè.

*Jesús Capi, Ju'ija'què A'è**(Mr 8.31–9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Jare ja macapi Jesupi quèa huèopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'què a'è, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojèna, caquè. Cui'ne capi, jaje yo'ojè huani heoja'cohua'i a'è. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huèija'què a'è. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yèhuosi'i caquè capi:

“iMaija'quèje jaje yo'oye coeji, Èjaè! iJaje yo'oye ti peojaquè mè'ère!”

²³ Jaje caquèna, Jesús co'ye ponèni ñani ite Pedrore capi:

“Saijè'è. Yè'è què'ro pa'ima'è, huati èjaè. Yè'ère josa tèhuoquè, ai. Mè'è cato Maija'què cuasayeje cuasama'què a'è. Coa pai cuasayeje cuasaquè a'è.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yè'ère tuiye yècohua'i pani huañeyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quècojè tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pè. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquè yo'oquèpi coa ne huesoja'què api, i pa'iyè. Jaje pa'iquèta'are yè'è do'ire ai yo'oquè i pa'iyè ne huesosiquèpi tì'aja'què api, pa'iyè. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere cõcaiye pa'iquè'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajèta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquè'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquè daija'què api, si'a i pèca ja'què de'o tutu què'ipi cui'ne i hui'ñaohua'ina conì. Ja maca ipi saija'què api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayè, ja yè'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pè Pai Mamaquè i què'ropi daina, ñaja'cohua'i a'è.”

17*Jesús Tíne Pa'i Ponèse'e**(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Seis mu'seña tēto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ěmē cutihuēna. ² Jarona i capē iohua'ique ñajēna, tiñerepa ponēpi. I tsia cato ěsē mēiñeje pa'yere miaco ponēpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iolepa ponēpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pē pa'ise'ere ñahuē, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajēna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ējaē, iDe'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Mē'ēpi yēto neñu'u toaso a'ri huē'ña: mē'ē tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yē'ta'a Pedro cocare caquēna, miacore papi sirio nēca meni peo huē'ña ca'ne huesona sirio jopopi yē'ose'e ñeje pisiquēna, asahuē:

“Iquē yē'ē mamaquēre papi ini ai sihuaquē pa'iyē. Asajē'ē, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uē'ē, quēquēquē huesēni. ⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quē'rona tsiojani patoquē capi:

“Huēijē'ē. Ca'rama'pē pa'ijē'ē.”

⁸ Caquēna, huēijē coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuē, yecohua'ita'a peojēna.

⁹ Jaropi cajēna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quēama'pē pa'ijē'ē, yecohua'ire, iye mēsaru ñase'e. Pai Mamaquē ju'isiquēpi cui'naēpi huēima'ē pa'ito jūni huēisi maca quēajē'ē.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure se'i'ē:

“¿Me yo'ojē cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quē api, caye'ni?”

¹¹ Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayē. Du'ru daija'quē api. Si'aye ne de'hua'aja'quē api. ¹² Jaje pa'isiquēta'are yē'ēpi cayē, mēsarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquēta'are iohua'ipi de'hua ñama'pē coa iohua'i yēyeje yo'ohuē, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquēje ai yo'oja'quē api, jare jaohua'i jēñapi yo'ojēna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaē'ē, Juan oco doquē pa'isiquēni caji cuasajē.

Jesupi Hue'hue Dahuē Paquēre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i huē'ñana daisi maca Jesús quē'rona te'i tsio dani i ña huē'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Ējaē, oijē'ē, yē'ē mamaquēre. Ai yo'oji, hue'hue dahuēre hue'equē. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuē, ite. Mē'ē ye'yacohua'ina, iñosiquēta'are juju ti'ama'pē paē'ē.”

¹⁷ Caquēna, Jesupi sehuopi:

“iIna, necaiquē api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yēhuarepa pa'ija'quē a'ni, mēsaru ja're coní? ¿Je yēhuarepa quēcoja'quē a'ni? Dajē'ē, iñona tsihua'ere.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pēni eto saopi, tsihua'ere pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ē huajēquē co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuē:

“¿Me yo'ojē yēquē huatire eto saoye pāre'ni?”

²⁰ Sejēna, Jesupi capi:

“Mēsaru ne ti'añe peoji, cuasayere payē. Nuñerepa cayē. Mēsarupi mostaza ca ja'iore ne ti'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huē ja cutihuēre: ‘Saijē'ē, iye macapi yequē huē'ñana.’ Carena, ai cutihuēpi saija'coa. Ti coa ca kujaye peoji, mēsarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani.

21 Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pa'i Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. 23 Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pqi Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

24 Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna tji'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani sei':

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

25 Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i señe'ni, iohua'i tsecohua'i panita'a tïohua'ini señe?”

26 Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tïohua'ini señë.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. 27 Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i ye'opore curiquë pa'ina, ini sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i coní te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

1 Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

2 Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë 3 capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca tji'añe peoji. 4 Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji. 5 Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

6 Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana huaj huë'ñana jëo dëoto de'oji. 7 iCo'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne tañoñere jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'aquëpi pa'iji.

8 Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nëcayopi co'aye yo'oyena saco pa'ito tëto tëani so'ona jëocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana saiyepi peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jëña cui'ne caya nëcañoa huë'equëpi jëoco cuaño to co'aji. 9 Panita'a më'ë ñacoapi co'ayena saco pa'ito duta jëoni so'ona jëocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana cacayepi

te'e ñacoa hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jeoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye
(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmöre yë'ë ja'quë ña hue'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni tel'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre tija'siquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'ëji, te'e a'riquëje ne huesëye paja'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'asa sëtaja'quëre. Jaje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jeojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësaru sëasiquë pani ma'tëmöre sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmöre.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë."

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

"¿Ëjaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?"

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ësequë

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai tija'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre tija'ani ñaje tęcana tęcani huani jeo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire

co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire coj'ë'ë, cuañepi, si'aye saina, jëoj'ë'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tëjiquë capi:

"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pa'i ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'cohua'ire."

19

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jëocoye Ayere

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ësé mëi te'tena ti'api. ² Jai pa'i ite pe'tehuë. Pe'terena, jaronu ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'ë, tayo ju'uouana, tseañu'u cajë ñeje:

"¿Nëjore jëocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"

⁴ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomiore'? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoni nëjona tsoni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jëocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."

⁷ Ja maca ite sei'ë:

"¿Me yo'oquë Moisés nëjore jëocoye pa'iji, toya ja'huana jëoco do'ire toyani cuañei'ni?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

"Mësarü jëa joyo pa'i do'ire Moisés jëocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyë papi. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jëoconi yequë nomiore huejaquë pani tose co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jëocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'oji, ëjëre paconi yo'oquë."

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Jaje pa'iyë sëte ëmëpi nomiore huejaye co'aji."

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

"Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsi'nëna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Pa'i ñape ti'ne pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi."

*Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye**(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Ja maca tsire Jesús què'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë sećacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsj iohua'ise'e yë'ë què'rona daijajë. Eësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tējimi saji'i, yequë hue'ñana.

*Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e**(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

¹⁶ Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye ti'asi'i cani?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmore jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tujupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe se'i'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ejaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ejaërepa ja'rusi maca, mësarü yë'ëre tuisicohua'ije ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai

yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Hu'ë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jëosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tëjiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaichhua'ire co'esi'i, cuiya'i tëaja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaichhua'ire ti'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: 'Mësarujë sani yë'ë tse tëacajj'ë, saisi'i, iti saïne pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tëaja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani ti'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Nani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyëni?' ⁷ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: 'Yëquëre yecohua'ijë co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, iohua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necajj'ë.' ⁸ Nami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaichhua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijj'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijj'ë du'ru saini jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijj'ë.' ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: 'Cohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësé uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïne ja'ye saihuë, më'ë.' ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajëi, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijj'ë caquë yë'ë ja're coní, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'ini saijj'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasicuëreje. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'okuëna?' ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire iohua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ "Mësarupi ñañë, mai Jerusalëna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina

isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ tì paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë tè'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sese'e

(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're çoni do're ja'ruo, Jesús ña huë'ñana necai ja'ñere ses'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

“¿Iquere yëco'ni, më'ë?”

Caquëna, sehuo, ñeje: “Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë.”

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

“Cuasaye peoye huesërepa señë, mësarü. ¿Mësarü de'hue tëto sani tì'añë, yë'ë sëje çono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño tì'añë yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?”

Jaohua'ipi cahuë:

“Tì'añë.”

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësarü tëto saija'cohua'i a'ë, iye sëje çonoja'a. Cui'ne yë'ë do cuaño se'ëje do cuaño ja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire. ²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësarü, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne johua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mëñe ëjaohua'ire payë, johua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iyë pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësarü aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iyë pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'iyë do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë.”

Jesupi Cayahua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaaji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani çocaijë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani çocaijë'ë.”

³² Ja maca Jesús nëcajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, itì macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tì'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi. ² Jëjo saokuë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, jë'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tì'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're cõni nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi ¿me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusil'i' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tējini.”

⁴ Iye cato yo'osele paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tì'aquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Siõn daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'iyë sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tëtëjë ma'ana qehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“iDe'okuëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¡Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'okuëpi! iDe'okuëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire se'i'ë:

“¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña põ'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne sul'tere isicohua'i ñu'i saijë põ'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jaje yo'okuëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'okuëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. iDe'okuëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësarü ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye? Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë, Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

*Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e**(Mr 11.12-14, 20-26)*

18 Nea hue'ña Jesús pa'i daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. 19 Nëina, ma'la yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“iYureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ërel!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. 20 Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure se'i'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

21 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'ëje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji. 22 Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e t'ajacohua'i a'ë.”

*Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë**(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)*

23 Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pa'i aiohual'i tsio dani ite se'i'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

24 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye se'se'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. 25 ‘¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañesiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësarü asama'pë pate'ni?’ 26 Cui'ne ‘maipi pa' cuañesiquë paji'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije.”

27 Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

28 Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësarü iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ 29 Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. 30 Ja jetyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'l.’ Casiquëta'a saiye pa'ipi. 31 ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësarü ja cacama'pëna. 32 Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere

quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë pönëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaruru pönëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tēhuo tē'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje nepi, ïopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tēa mu'seña tī'asi maca jëjo daopi, ï jo'yare. Sani ite co'amaña necaico-hua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nēocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ï jo'ya mañare tseani tē'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jëohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jëa huëohuë. ³⁶ Jaje yo'orujë ite tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, ï jo'yare. Jaje jëjo daorujë co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tējiyerepa jëjo daopi, ï mamaquëre pani, 'oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.' ³⁸ Jaje jëjo daosi maca ï mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ne cahuë: 'Iquë api, ite co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jëoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.' ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jëohuë."

⁴⁰ Ca tējini Jesús seji'i:

"Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?"

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

"Huani jëoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jëosipi. Jëona, quëi maca tī'aëna, tēani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere."

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaruru? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jëosi quëna pëpi, Yure cato du'ru huëocorepa pönëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñañe pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i tē'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, ï pa'i tē'tena ite ca tēani isicohua'ina. ⁴⁴ Quëna pë cato, yecohua'ipi ïo ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare neñe pa'iji."

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús cayë asahuë. ⁴⁶ Ja maca tseañe yëjëta'a paini ca'rajë pahuë, jai pa'i Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús tijupë ca huëo copi, pa'i ñañe ayeja'a ññoquë ñeje:

² "Ma'tëmo cato pa'i ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'oquë jëjo saopi, ï jo'yare, huëosicohua'ire quërëjajë'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi

daiye coehuë. ⁴Tjjupë i jo'yare jëjo saocuë capi: 'Quëajë'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.' ⁵Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë paë'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jeahuë. ⁷Ja maca paï ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jeani iti daripëje ëo jeoja'cohua'ire. ⁸Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. 'Hueja aó ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahuë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i paë'ë. ⁹Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojë'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajë'ë, hueja aó aija'cohua'ire.' ¹⁰Caëna, paï ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.

¹¹Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹²Ñani capi, ite: '¿Cajei, me më'ë iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?' Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³Cama'ëna, ja maca paï ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: 'Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jecocojë'ë, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.' ¹⁴Jaje pa'ina, jai paï pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i."

Paï Do'i Saiñe Ayere Case'e
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina conï te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

"Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi paï cayere asacaima'quëpi cui'ne paï pa'iyë ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'loquë pa'i do'ire si'a paï ëjaë Césarna curi sañe panita'a pañe?'"

¹⁸Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire:

"Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë cayë'ni? ¹⁹Iñojë'ë, pa'i do'i saï të'quire."

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

"¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?"

²¹Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji."

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Isijë'ë, paï ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë."

²²Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jëoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ite:

24 “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hual'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. 25 Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nëjore. 26 Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasoñe aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. 27 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. 28 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

29 Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. 30 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. 31 Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: 32 ‘Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api.” 33 Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e
(Mr 12.28-34)

34 Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani 35 Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñas'i caquë ite seji'i:

36 “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

37 Seina, Jesupi capi:

“Oijë'ë, më Èjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. 38 Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. 39 Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: ‘Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.’ 40 Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

41 Ja yë'ta'la fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, 42 Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësarupi Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?” Caquëna, jiohua'ipi sehuohuë: “David mamaquë api, jaë cato.”

43 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: “¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Èjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

44 Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:

‘Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

45 ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Èjaë ite hue'yoto?”

46 Ja maca te'ijë ti te'e yë'opoje caye paipi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ijë jaiye señe jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² “Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësaru si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë. ⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tãta tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca niamojaja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana ao aññere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësaru cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru cato te'e yo'je tsj a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'i. Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tëhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësarujë cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hual'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

¹⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mësaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya pañi mësaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orójajë neni iti sehuoquëni mësaru seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

¹⁶ Teayerepa mësaru ñaco ca peocohua'ijë pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.'

¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ijë pa'iohua'ipi. ¿Mësaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mësaru cayë, 'Maija'quëre isi saihuë do'ipi nes'i ca nëoñe peoji.' ¹⁹ ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ijë pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye panita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë? ²⁰ Jaje pa'ina, iti saihuë do'ipi ca nëoquë pani coa ñose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye jo ëmëje'e tuiye çoni caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji.

22 Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'li saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ìoni caquë Maija'quë ìote ñu'iquëni caye pa'iji.

23 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e y'e'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'ì! Maija'quëre mësaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aifne sëñe neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë. 24 Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mësaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nëocohua'ì a'ë.

25 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e y'e'yacohua'ì cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'ì! Èmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'ì a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'ì jaiye co'amaña pañu'u caye òimësicohua'ì pa'iyë. 26 ¡Fariseo, ñaco ca peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeye si'si peoye pasipi.

27 Teayerepa mësaru cuañese'e y'e'yacohua'ì cui'ne fariseohua'ì. Coa cacohua'ì. Mësaru cato paire tasi darije pa'iohua'ì a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eje pa'iohua'ìpi. Jaje pa'iohua'ìpi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si òimë huesësicohua'ì a'ë. 28 Jaje pa'iohua'ì a'ë, mësaru, pai ña huë'ñase'e de'ocohua'ìpi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena òimësicohua'ì a'ë.

29 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e y'e'yacohua'ì cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'ì! Mësarupi de'oye necaicohua'ì a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'ì jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ìni ìohua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'ì a'ë. 30 Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'ì pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ìre.' 31 Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ìre huasi tsëcapë acohua'ì a'ë cajë. 32 ¡Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tëjijë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! 33 ¡Añaohua'ì! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'ì a'ni, mësaru toa yeja uye? 34 Mësarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'ì ja'ñe quëacohua'ìre, ta'ñe asacohua'ìre, cui'ne cuañese'ere y'e'yacohua'ìre. Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ìre huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'ì a'ë. Jaohua'ì acohua'ìre cui'ne yecohua'ìni tsi'si huë'ñana tseani tè'caja'cohua'ì a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojaijë josa yo'oja'cohua'ì a'ë. 35 Jaje yo'ojëna, mësaruna si'a de'o paire huani jeosi do'ì tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cui'ne de'o huë'ña jopo sa'rona mësaru huani jeosiquëna tomesipi. 36 Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'ì cato yure pa'ì paipi saiñe tomeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Lc 13.34-35)*

37 Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'ì ja'ñe quëacohua'ìre cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ìre më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'ì caquë yo'ohuë, cura mamajëre ìo capëa huë'ehuëna de'huasi'ì caco yo'oyeje. Yo'ouquëna, coehuë. 38 Ñajë'ë. Yure mësaru huë'e jeocosoico pa'ico. 39 Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaru ña coñe paja'cohua'ì a'ë, 'mësarupi de'ouquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca tì'añe pato."

24

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi: “¿Si'aye mësarü ña'ne? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësarü ña'ne nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uiñe paja'coa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'të. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerëpa cahuë:

“Ina, yëquëre quëajë'të. ¿Je yëhua jaje yo'ojaco'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'të daiye cui'ne yeja carajaiñe?” ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë pa'ijë'të, mësarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'të mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: ‘Yë'të a'ë, Cristo’ cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a huë'ña sa'ñe huajo huaiyere mësarü asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'të. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuye pa'ija'coa, yequë huë'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'të do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jeojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coeje cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajë si'a huë'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a t'ija'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo huë'ñana t'iasa maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, t'ia'pi, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahuë co'amaña pa'iye is'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iye peoji, caña imasi'i caquë. ¹⁹ Teayerëpa ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'të, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tējaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: ‘Ñajë'të, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'të, jarote pa'iji.’ Jaje catojë carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'të. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'të Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne

jaiye pa'i yo'o ma'ñe ne ññoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'ë, ñño tu'rihuëre pa'iji,' catoje asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pa'i Mamaquë daiyerepa cato ëšë mëi hue'ñapi cui'ne ëšë sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jaron a pë'përi tsi'sija'cohua'i a'ë.

Pa'i Mamaquë Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ëšë yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miama'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmo tutu pa'ieque tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pa'i Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pa'i dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pa'i Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañëja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësar u ñani je'në utëcahuë t'i'acquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tëto saina, ñani je'në carajai mu'seña t'i'acquëna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. ³⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pa'i juju sama'pëna. ³⁵ Ma'tëmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eje t'i'acquë pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë, yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pa'i Mamaquë dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi a'o aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noé jai yohuëna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pa'i Mamaquë dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ejaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. ⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañe ëseja'quë api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mësarute ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësar u huanëyesi maca Pa'i Mamaquë dani quëcoquë.

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ ¿Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti t'i'asi maca i huë'e acohua'ire aocaijë'ë, caquë jeoni saisiquë? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'eje yo'oquë pa'ina, tütani ñasiquëpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye i paye ñacaijë'ë caquë cuañe nëoja'quë api. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa tütasina,

cuasaquë. ⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne ao ai huëoni cui'ne cono ucu huëoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquë pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huanëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cunjje qui'coquë.

25

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsëopëare imani hueja hueñaña iohua'i ëjère tì'añu'u cajë saise'eje pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye tì'mëse'ere sahuë. ⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo caï ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo caï ëaquëna, ute jujani caë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsì huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isij'ë, a'ri maña mësarü hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' ⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsì ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, tì'añe pama'coni yëquëre cui'ne mësarureje ¿me isiyeni? Saij'ë. Iti isì hueñaña sani hueroj'ë, mësarü tsëo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsì ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe tìtapi, huejaquë. Nomi tsì cui'ñani utesicohua'i cato i ja're cono cacahuë, hueja hueña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je tìtahuë, yequë nomi tsì tìtani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocajë'ë.' ¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Paì Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësarü, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësarü sëtasicohua'ipi pa'ijë utej'ë."

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuãne nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë t'ëña. Yequëni isipi, caya mil t'ëña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Paì ñapere iohua'i tutu pa'iyë ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona. ¹⁶ Cinco mil t'ëña isisiquëpi sani japi huëroni ai jerepa cui'ne cinco mil t'ëña se ne copì. ¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil se ne copì. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isì cuãnosiquëpi sani yeja coje nesicona, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi co'ipi, iohua'i ëjaë. Co'ini iohua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa tìtapi, cinco mil t'ëña isì cuãnosiquëpi. Tìtani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isì nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're cono sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daiji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.' ²³ I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai

jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yè'è ja're conì sihuajè'è.' 24 Jaè te'e mil isisiquèpi tìtani capi, ì Èjaère: 'Èjaè mè'èpi paire oima'quèpi mè'è tãma'tona coa tì'acquè cui'ne mè'è ti jea ma'ñere tèaquère asayè. 25 Jaje pa'ina, ca'raquè sani mè'è curiquè yejana yahuehuè. Iye mè'è curiquè dacaè'è.' 26 Caquèna, èjaèpi sehuopi, ìte: 'Jo'yaè co'acquè cui'ne josaè. Yè'èpi yè'è tã ma'ñere tèaquèpi cui'ne yè'è jeama'tore tèaquè pa'iye asaquè sète. 27 Ja do'ire yè'è curiquè bancona tèoyere paè'ni. Tèosiquè pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquè nera'huè, yè'è tse.' 28 Ja maca capi, itì maca pa'icohua'ire: 'Siojè'è, curiquè tè'ña. Sioni isijè'è, diez mil tè'ña paquèna. 29 Jaje pa'ina, jaiye paquèni ai jerepa se isiyè pa'iji. Isina, jaiye tèto saquèna, nèase'equè paye pa'iji. Jaje pa'iquèta'are peoquèni ai jerepa se sioyè pa'iji, ì a'ri maña payeque.' 30 Jaje cani capi, iquè co'a jo'yaère: 'Tseani jecojè'è, nea hue'ña hue'sena, jãropi oi cui'ne cuji quì'coja'quère.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

31 Pai Mamaquè pai èjaèrepa cuañequè huñnaohua'ipi tè'ijaisiquèpi daisi maca ì de'o ñu'i saihuèna ja'ruja'què api, cuañequère papi. 32 Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'è, ì ña hue'ñana. Ja paire huahueja'què api, yèi ñamare cui'ne cabrare ñaquèpi huahueyeje pa'ye. 33 Ì èja tèt'ena yèi ñamare cui'ne ari tèt'ena cabrare huahuesipi, tì tsècapèase'e. 34 Ja maca pai èjaèpi caja'què api, ì èja tèt'e pa'icohua'ire: 'Daijè'è, mèsaru yè'è ja'què ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijè'è, ma'tèmòre mèsarure caquè yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'ì sitore. 35 Ao èa ju'ina, mèsarupi de'hue aohuè. Oco èa ju'ina, cui'ne ocuahuè. Mèsarupi huè'e peoquèpi coa cu'iquè paè'è. Pa'ina, pèa hue'ña isihuè. 36 Caña peoquè pa'ina, mèsarupi de'hue isihuè. Ju'iquè paè'è. Pa'ina, yè'ère do'ì sani ñahuè. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquè paè'è. Pa'ina, dani ñahuè, yè'ère.' 37 Ja maca itì nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'è: '¿Èjaè, je yèhua mè'ère ao èa ju'iquère ñani aore'ni, panita'a je yèhua oco èa ju'iquère ñani oco ocuare'ni? 38 Panita'a ¿je yèhua huè'e peoquèpi coa cu'ina ñani pèa hue'ña isire'ni? Panita'a ¿je yèhua caña peoquè pa'ina, ñani isire'ni, ju'iye? 39 Panita'a ¿je yèhua ju'iquère mè'ère ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ña cosiquèpi pa'ina, sani ñare'ni mè'ère?' 40 Cajèna, pai èjaèpi sehuoja'què api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayè, mèsarute. Si'aye mèsaru jaohua'ire yè'è yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajè de'oye yo'ose'e cato jare yè'èni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

41 Ja maca cui'ne Èjaèpi caja'què api, ari tèt'e pa'icohua'ire: 'Saijè'è, yè'è què'ro pa'ima'pè nejosi tèt'ere pa'icohua'i. Saijè'è, huatire cui'ne ì jo'yare caquè toa yeja de'hua sitona. 42 Ao èa ju'ina, mèsaru aoma'pè paè'è, yè'ère. Oco èa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuè. 43 Huè'e peoquèpi coa cu'iquè paè'è. Jaje pa'ina, mèsarupi pèa hue'ña isiyè pahuè. Caña peoquè paè'è. Pa'ina, mèsarupi isima'pè paè'è. Ju'iquè paè'è. Pa'ina, mèsaru dani ñaño pahuè. Cosiquè paè'è. Pa'ina, sani ñama'pè paè'è, mèsaru.' 44 Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'è, ìte: '¿Èjaè, je yèhua mè'ère ao èa ju'iquère panita'a oco èa ju'iquère, panita'a coa cu'iquère, panita'a caña peoquère panita'a ju'iquère, panita'a cosiquère ñajèta'a coçaiye pare'ni?' 45 Jaje cajèna, pai èjaèpi sehuoja'què api: 'Nuñerepa cayè, iohua'ì teaye pa'ì paire ñajèta'a coçaiye pajè cui'ne yè'èreje ai jerepa ti necaiye pahuè,

mésaru.’ ⁴⁶ Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'è, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'è.”

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² “Mésarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye tija ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquë tseä cuañosiquë pa'ija'quë api, que cuañoja'quëpi.”

³ Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aihua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojë tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are “fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini” cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë hue'yosiquë huë'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna de'o së ma'ñapi timësiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i siopëna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca huëohuë.

“¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cõcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco.”

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

“¿Me yo'ojë josa caye'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. ¹¹ Coa si'anë mésaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mésaru acohua'ire. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mésaru pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹² Yë'ë siopëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mésarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jaje quëajëna, paije iote huañeyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, jo yo'oco pa'ise'e.”

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aguëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ “¿Je ja'ye sañe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?”

Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë tē'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jē'ñana isisi'i caquë co'epi.

Mai Ejaë Ani Tējise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Fiesta huëo mu'se o'saye cõ'mema'a ao ai mu'se tija'äna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

¹⁸ Cajëna, ipi capi, iohua'ire:

“Saijé'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni tija'ni ite cajé'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë

ye'yacohua'i ja're coní Egíptopi Israel paí etajé pa'ise'ere cuasajé yo'oye nesi'i, caquë jéjo saopi."

¹⁹ Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojé na'iquëna, aí ja'ñe na de'huahuë.

²⁰ Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're coní paji'i.

²¹ Pa'i ja yé'ta'a aore aí ñu'i capi, cui'ne:

"Nuñerepa cayë mésarute, mésaru aquëpi yé'ëre yehuoja'quë api."

²² Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi éayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe íohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

"Éjaë, ¿më ñato yé'ëpi yo'oja'quë a'ni?"

²³ Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

"Yé'ë ja're coní te'e quëna de'huana aiquëpi iti yé'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tsea jeo cuañoja'quë. ²⁴ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu."

²⁵ Ja maca Judaspi, iti cosoquë tsea jeo cuañoja'quëpi ite capi:

"¿Ye'yaquë, më'ë ñato yé'ëpi yo'oja'quë a'ni?"

Caquëna, capi:

"Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë."

²⁶ Ja yé'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jëñapi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

"Aijë'ë. Iye cato yé'ë ca'ë."

²⁷ Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni íohua'ina se isiquë capi:

"Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. ²⁸ Iye cato yé'ë tsie a'ë. Huajëye ca nëoñere neñe a'ë. Cui'ne jai paí co'aye yo'ose'ere saí de'huayere caquë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë, mésaru ja're coní, yé'ë ja'quë cuañe te'tena mésaru ja're huajë o'sa cono ucuye ti'a macaja'a."

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. ³¹ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Iye ñami si'aohua'ire mésarute yé'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jeosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jeosi maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ³² Jaje pa'iquëta'are yé'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mésarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë."

³³ Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

"Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jeosicohua'i pa'itoje yé'ë cato pañë."

³⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

"Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yé'ta'a cura yé'ima'ëna, më'ë yé'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë."

³⁵ Pedropi capi, ite:

"Më'ë ja're coní ju'iñe pa'ito ju'iñë, yé'ë. Coa caye pañë."

Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

36 Jā maca Jesús i ye'yacohua'i jā're cōni t̄'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. T̄'ani capi, jaohua'ire:

“Yè'ése'e sani je macana seina, mēsarusē'e iye macana ja'rujē'ē.”

37 Jaje cani coa Pedrose cui'ne Zebedeo mamajere cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huēopi. 38 Jā maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyē, yē'ē joyopi, juni huesēye pa'ina. Jaje pa'ina, mēsarusē'e iye macana pēajjē'ē, cui'ne yē'ē jā're cōni sētasicohua'i pa'ijjē'ē, mēsaruje.”

39 Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jārona tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quēre, ñeje caquē:

“Yē'ē ja'quē maca, de'hue ne t̄'añe pa'ito iye seje da'care pare yē'ere nejocajjē'ē, pani yē'ē yēquē cayeje pa'ye yo'oye, coa mē'ē yēyepi yo'ose'e pa'ijaquē.”

40 Jā maca i ye'yacohua'i quē'ro co'iquē t̄'api, tsoe caisicohua'ipi uijjēna. Ñani Pedrose capi:

“¿Quēco t̄'añe pare, yē'ē jā're cōni te'e hora macaje? 41 Sētasicohua'i pa'ijjē'ē. Cui'ne sejjē'ē, co'aye mēiñena, taisicohua'i pa'ie paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yēji, neñe. Jaje pa'iquēta'are capēpi tutu peoji.”

42 T̄ijupē sani cōni seji'i, ñeje:

“Yē'ē ja'quē iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa mē'ē yēyeje yo'ose'e pa'ija'quē.”

43 T̄ijupē co'ipi. Co'iquē i ye'yacohua'i caisicohua'ini t̄'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huēo ca'a do'ire sjo meina, caē'ē. 44 Jā maca ñani jeoni saji'i, cui'naēpi Maija'quēre seji'i caquē toasoñe acore. Jā're i case'eje pa'ye caquē seji'i. 45 Jā maca saji'i. I ye'yacohua'i quē'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Cajjē'ē, cui'ne huajjē'ē. Tsoe t̄'api, Pai Mamaquēre co'aye yo'ocohua'i jēñana isija'a maca. 46 Huēijjē'ē. Sañu'u. Tsoe daiji, yē'ere yehuoja'quē.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

47 Jesús jā yē'ta'a cocare capi, Judas t̄itasi macaje. Jaē cato doce soisicohua'i aquē paji'i. Cui'ne i jā're cōni jai pai daē'ē, huā'ña cui'ne tara cōni cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i jaohua'i jējo daocohua'i cui'ne judío pai aiohua'i jējo daocohua'i paē'ē. 48 Judas iti yo'oquē yehuoja'quēpi quēaēña, jaohua'ire:

“Yē'ē ini sihuaja'quē a'ē. Jaēni tseajjē'ē.”

49 Jaje casiquēpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquē capi:

“¿Pa'iquē, ye'yaquē?”

50 Caquēna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquē'ni?”

Jā maca Jesure tsiojani tseani sahuē.

51 Jā maca jaje yo'ojēna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tēto tēapi, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaē jo'yaēre pani. 52 Jaje yo'oquēna, Jesupi capi:

“De'huajjē'ē, mē'ē hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijēna, ju'ija'cohua'i a'ē. 53 ¿Huesēquē mē'ē yē'ēpi yē'ē ja'quēre sequēna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jējo daouna, cōcatira'se'e? 54 Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye t̄'aquē'ni, jaje yo'o jā'ñe a'ē, ca nēose'e?”

⁵⁵ Jā maca Jesús paire capi:

“¿Mésaru yé'ère tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi cõni tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yé'ë pa'i Maija'quë huë'ëpi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yé'ère tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'ë. ⁵⁶ Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ëpi ti'lajaquë cajë.”

Jā maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jëoni cati saë'ë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'isicohua'ipi paë'ë. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tujii'i, pai ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani jā huë'ere ñacaicohua'i ja're cõni ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jëoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a ti'añe pahuë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji huë'ñarepa sañope cacohua'i daë'ë. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëojä'quë a'ë, caquë api.”

⁶² Jā maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure: “¿Ti te'e yë'opoje sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ère sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?”

⁶³ Jaje catojë Jesús ti cama'ë paji'i. Jā maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite:

“Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ère care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani.”

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yé'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë Diosu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Jā maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yequë cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaru?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Jā maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi të'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi të'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

“¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ère tëtore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

“Më'êje Jesús Galilea aquë ja're çoni cu'i pa'isiquë aë.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë: “Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're çoni cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso çopi:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarü.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judio pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë.

² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina.

⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, johua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe qese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare huerofñu'u, tjo'hua'ire taja'a yejare” cahuë.

⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'ëji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catojë Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catojë Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saoquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesu-cristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na çoni yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo çani ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jëoja'quëre cajë'ë, cahuë. ²¹ Pai ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui çohuë:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jëjo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jëjo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je queni huani jëoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ça dutani maja'i ju'i çare suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro

puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“iPa'lijë'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi sïopëna të'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quesë'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre tì'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana tì'ahuë. Jaje cani cayë, pai sïopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe conì co'mesicore ocuahüë. Jaje ocuaijëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quesì maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care çnepi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye tì'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a çnepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tëjini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne i sïopë sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sëohuë. Toyasico cato paji'i, ñeje: **IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ÈJAË.**

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'ë, i ja're conì, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë sïopë api së'cuijë saë'ë, ite ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sëtë yure co'ye huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nëcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë, fariseohua'ijë cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nëcaëna, sehuoye patira'pi, maire. ⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paji'i. Jaje pa'isiquëre sëtë yure Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire ‘yë'ë cato Diusu mamaquëre pa'ë’ caquë pa'isiquë api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijë i ja're conì quesicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iorepa de'o nëji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'pi: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yë'ë Diusu, Yë'ë Diusu, çme nesi'quë yë'ëre jëoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soi'ji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i conore saë tëjini soquë tarapëna hue sëoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ña'ñu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui copí. Já maca juni huesëpi. ⁵¹ Járe iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tëhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴ Já maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: "Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi çocajë tuisicohua'i. ⁵⁶ Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josépi i capë si'si peo çapi peo hue'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajëcore pana i tsecona çapi, quëna yeja përepëna coje nesicona. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Tì'ani cahuë: "Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, 'Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.'" ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire 'Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coní tējiyerepa cosoyepi."

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi çapi, jaohua'ire:

"Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë."

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'hua ni iti coje sjo quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Já cato Ëjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona títani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne tãoni jo ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujue ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i çapi po yëioje pa'iorepa paji'i. ⁴ Járe ñani soldado paipi quëquë

huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jeosiquëre mësarü co'eye. ⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite o'a sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësarü Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësarü.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai si-huacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'ipa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ña'ne pa'iji.”

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i hue'ñana sani si'aye johua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Ejaohua'ipi sani aiohua'i ja're con'i cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

“Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë can'i huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.' ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa ti'ani, mësarute sa'nope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itojë coçaija'cohua'i a'ë, mësarute.”

¹⁵ Ja maca soldado pa'ipi curiquë imani, sani jare johua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñaini ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

“Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i hue'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehujajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësarü ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a.” De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ējaë Jesucristo Maija'quë ma-maquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaiáspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa. Ne de'huajë'ë,

Mai Ējaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarú ja'rë cuasase'ere jëoni ponëto oco doye pa'iji, mësarú co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'ahua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aña cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe tji'api, Maija'quë cuãne te'te. Ja'yere pa'iji. Mësarú ja'rë cuasase'e jëoni yeque cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Jesupi Galilea jaira tē'tēpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés cōni hua'i huaterē jeo dēojēna, ñaēña, iti hua'i yo'ecohua'i sēte. 17 Ñani jaohua'ire capi:

“Yē'ē ja're daijē'ē. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yē'ēpi.”

18 Ca tējina, huaterē jeoni sateña, i ja're.

19 Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajēpi Jacobopi i yo'jei Juanpi cōni yohuere ñu'ijē huaterēre que'que do'sejēna, ñaēña. 20 Ñani johua'ire soiña. Soina, jaohua'ijē pēca ja'quere jeoni Jesús ja're sateña, i saina cōcaicohua'i ja're cōni yohuere pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equē

(Lc 4.31-37)

21 Jeo saisicohua'ipi capernaum daripēna sa tī'ani, du'ru huajē mu'se Judea pai tsi'si huē'ena cacarena, ye'yaēña, Jesupi. 22 Ye'yaquēna, me nesiquēpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquē'ni, jaē, cuānequēje pa'irepa ye'yaquē'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. 23 Cui'ne pai tsi'si huē'ere huati quē'i paquēña.

24 Pa'ipi caēña:

“¿Jesús Nazaret daripēpi daiquē me nesi'quē yēquere yo'oquē'ni? ¿Yēquere huasi'quē daiquē? Ti cuānequerepa de'oquēni ñahuē, mē'ere.”

25 Caquēna, Jesupi huatire caēña:

“Cama'ē pa'ijē'ē. Jaēte jeoni etajē'ē.”

26 Caquēna, asani hue'hue dahuēje pa'ye ju'iquēte yo'oni cuini etaēña, huati. 27 Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quēquē huesēni sa'ñe setēña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajē ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquēni i cuāneñe sehuojē etayē?”

28 Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa tī'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Ye'ya tējini pai tsi'si huē'epi etani Simón cui'ne Andrés huē'ena cacaēña. Jacobo cui'ne Juan cōni cacareña, Jesús ja're. 30 Cacarena, Simón huao suña dahuere ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quēareña, Jesure. 31 Quēarena, asani dani io jētēna tseani naē huēouña. Naē huēouna, suña dahuē jeouña. Jeouna, huēni si'aohua'ire aōña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquēna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Na'iquēna, ēsē caje huesēquēna, ja daripē si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quē'iohua'ire Jesús quē'rona dareña. 33 Si'a pai ja daripē acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quē'rona. 34 Tsi'sirena, jai paire jujuquēna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quē'iohua'i pa'ijēna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ēsequē, cama'pē pa'ijē'ē, cani eto saouña.

Jesús Yēhuoye, Galilea Quē'roro

(Lc 4.42-44)

35 Ja yo'o tējini pēani cani nea hue'ñarepa huēni saquēña, pai peo hue'ñana Maija'quēni casi'i caquē. 36 Ja caquēna, Simón cui'ne yecohua'i cōni tuteña. 37 Tuni tī'ani ite careña:

“Si'aohua'i mē'ēni co'eyē.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiyë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'.”

⁴² Cani patoquëña, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuoña, yë'ë ne co'yase'le quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴ “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëña, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tējini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³ Quëaquëna, cajese'le ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'le a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'le ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'le yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'le asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? ⁹ Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'le sai de'huacaise'le a'ë.’ Panita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’ ¹⁰ Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

¹¹ “Më'ëni cayë, huëjijë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹² Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani couña, jaira têtèpana. Sani couna, si'a pai i què'rona tsi'sirena, ye'yaèña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquēpi pa'i do'i saí huè'ere ñu'ina, Jesupi ñani caèña:

“Yè'è ja're daijè'è.”

Caèna, asani i ja're saquèña.

¹⁵ Jesupi Leví huè'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i coní te'e ñu'ijè aña. ¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're coní ñu'i aina, ñaquè ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mésarute ye'yaquè pa'i do'i secohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucuquè cui'ne aiquè'ni?”

¹⁷ Sejèna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajècohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquère co'ema'cohua'i a'è. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'è. Yè'è cato de'ocohua'ini soisi' caquè daiye pahuè. Co'acohua'ini caquè daisiquè a'è.”

Ai Ma'ñere Cajè Seña
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pè Maija'quère sejèna, yecohua'ipi ñani Jesús què'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojè mè ye'yacohua'i aima'pè seña pa'ñe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pè sejèna?”

¹⁹ Sejèna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'què aima'cohua'ini iti hueja posèpi iohua'i ja're coní pa'ito? Ipi pa'ito aña pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquèta'are hueja posèje pa'ini yequè mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pè seja'cohua'i a'è.

²¹ Ai ju'i care huajè capi jaoma'cohua'i a'è. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajèna, huajè capi quèrèsio ai ju'i care jerepa jai coje neña pa'iji. ²² Cui'ne huajè cuiya'i conore ai ca'ni topèna ayama'cohua'i a'è. Ayasi-cohua'i pa'ito huajè cuiya'i conopi o'saquè qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoña pa'iji, cono cui'ne topèje coní. Ja do'ire huajè cuiya'i cono ja're huajè ca'ni topèna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajè Mu'se Yo'oye
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajè mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tètò saijè tèahuè. ²⁴ Tèajèna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajè'è, jaohua'i yo'oyere huajè mu'se yo'oye peoji, huajèye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajèna, ipi iohua'ire caèña:

“¿Maija'què toyapè mésarú ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'què huè'ere ñacaicohua'i èjaèrepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aña peoquèna, ai èa ju'ijè. ²⁶ David cui'ne i cocohua'i coní cacani aore Maija'què ña huè'ñana tèose'ere aè'è. Iye ao cato Maija'què huè'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ña pa'iji. Yecohua'ire èsese'e paji'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caèña:

“Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pãni paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. ²⁸Yë'ë Pãi Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pã tsi'si huë'ena Jesupi tìjupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i. ² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcãni iye maca jopore pana dani nëcajë'ë.”

⁴ Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, pãnita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, pãnita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi ìohua'ire ñapi, ì cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pi'ñajë'ë.”

Caquëna, pi'ñapi. Pi'naquëna, ì jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pã etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pã ja're cõni.

Jaira Të'tëpare Jai Pã Pa'iyë

⁷ Jesupi ì ye'yacohua'i ja're cõni saji'i. Saina, jai pã tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'oquëna, asa tì'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je tē'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i ì quë'rona ñañu'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi ì ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'lìma'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'ìcohua'ipi ìni patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatìohua'ipi ìni ñani do're ja'rujë cuijë cahüë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tũmani jarona ì yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'ìohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'ìcohua'ire juju tutu cui'ne huatìohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce ì soisicohua'i: Simón jare ìni Pedrorre hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne ì yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje canì cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pã de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini ì ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tìjupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë añeque

pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quèrëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoque'ë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoque'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oque'ë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'to cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjjiani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i.

³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tjjupë Jesús jaira të'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tompëpi. Tõmeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tõmeo. Tõmeni esa mëapi, pe'a yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ëšëpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tõmëpi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tõmëpi. Tõmeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ça yequë ñëapi quëji'i, treinta ça, yequepi sesenta ça cui'ne yequepi cien ça quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëa'ni

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëña, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're coní pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena coní ique yo'oyere quëa'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tette ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi coní caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e saí de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësarú iye quëase'e asa tija'ña pa'ñe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa tija'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomes'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañoje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amaña ai cuasajë jaiye co'amaña pa'eyepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tija'ña peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejajë pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye

(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcoco'cohua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoco'cohua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña mijaja'coní tija'ñare pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tija'ña jañese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sête asa tija'j'ë.”

²⁴ Caëna, cui'ne:

“De'hua mësarú asase'ere yo'ojë'ë. Mësarú yecohua'ire cuëcueni isiyeye pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiyeye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëaño Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuaño tette cato yejana iti care taëna, iose'e mëañoje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caji. Cani tējini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije têtó saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë

pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana ùmë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coní caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care vejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijé pëa huajëjé pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je të'huina jeñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coní sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'laquë yohuëna ocopi ùmëoña. ³⁸ Ùmëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë téo pacona téo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtوني careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuañeñe. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsija de'huaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacajji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne seuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je të'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa coní jaiye huëtoje ipi naë tëte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diosu ti éjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre ïsima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, ïñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pèrepère aijë pa'ijëna,

¹² Huatiahua'ipi asani setëña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana tï'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e conï. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, ïño pa'ima'ë cajë, së huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're conï sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë éjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë tëtëna jë'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira tëtëpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi,

²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaijë'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're conï saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña. ²⁸ Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jëouña. Ja maca asoña, tsoe io çapë co'yasico pa'iyë. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni pa'ire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i çana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'yerepa pa'iyë ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catojë Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë.

³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaoña.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, paï tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiqüeta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro conï Jacobo conï cui'ne Jacobo yo'jei Juan conï sateña. Yecohua'i conï saiye ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena ti'ani ai yo'oye ñaëña, païpi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarü ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caïco.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi conï ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huë'ijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cul'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore arojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'ïña, ire ye'yecohua'i ja're conï. ² Huajë mu'se ti'asi maca paï tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i païpi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite paï yo'o ti'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ijë mai ja're conï pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëcaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa paï yo'o ti'a ma'ñe yo'oye paëña, païpi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri paï mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu' i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquë cuañëiña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani ìti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a. ¹¹ Cui'ne yequë hue'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësaru quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñoñe pa'iji, johua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponëñe pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, sïopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jëosi'i cacota'a huani jëoñe ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oque api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jëoñe ësequëna, paña. I cayë si'aye asama'quëta'a Herodes cato i cayë yë asaquë paquëña.

²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, jo huani jëoñe oise'e. Herodespi ite çasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini aõ ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa cayë pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'le isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core seçoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, jïopi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë sïopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë sïopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë cayë peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare ite macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan sïopë quërëjajja'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopï sani Juanre huani jëoni sïopë yëto

tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsjona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jëoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Dajjè'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerapa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saie. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjè, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojjè'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aõñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aøjè'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil tëtëña do'ire papi pan hueroni aõñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajjè'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujè'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aiscohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijjè'ë, yohuëja'a Bet-saidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saiscohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quërona. Coa sa tëtë sasi'quë saieje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijjè'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oque'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni ti'areña, Genesaret yejana. Jaron a iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Nani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quërona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai setëña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quërona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénci daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi ainë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, caisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi setëña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'ere yo'oma'pë, si'si jëñapi ainë'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësar u coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiyë pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa pa'ise'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësar u Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayer e cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësar u aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësar u. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’ ¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësar u caye pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core cõcaiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’ ¹² Jaje mësar u cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre cõcaiye peoji, cajë. ¹³ Jaje mësar u yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësar u.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, paire:

“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sète asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i yel'acohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësaruje asa tì'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña ñmañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measichua'i pa'iyë, yecohua'i payerë ëa ñajë pëñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojajëñe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Shuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani pajie huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aïñere sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, jopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji.”

³⁰ Caëna, huë'e tì'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira tì'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne huá'huá coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo tē'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ijë cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aoñe
(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saocuë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aone'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'o'ji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahuëni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahuëni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiyë cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o ti'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huañeyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeiña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iyë, cui'ne asama'pë pa'iyë, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿a'ojëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, iipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani

cajiquë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuañoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saokuë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni Cesarea cui'ne Filipino yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëcaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ije coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ije yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. ³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu' u cani co'ye de'oye pa'iyere huañeyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarua acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo tē'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tēto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saēña, ai cūtihuēna. Jaronā i ju'i cā cui'ne i tsia tīñe pa'i ponēña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja tī'añe peoji, jare coa sēsē pe, poja'iyēje poja'ico ponēña, i ju'i cā ye'hue pa'iolepa. ⁴ Jā maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're necajē cocare cajēna.

⁵ Jā maca Pedropi Jesure caēña:

“Ye'yaquē, ¿de'oyerepa iño pa'iyē'ni, mai? Toaso a'ri huē'ña neñu'u. Mē'ē huē'e, Moisés huē'e, cui'ne Elías huē'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ē capi, tsoe quēquē huesē sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quēquē huesēsicohua'i pateña. ⁷ Jā maca ma'tēmopi sirio iohua'i quērona nēca mequēna, asajēna, yē'ose'e pisiña:

“Iquē cato yē'ē mamaquē api. Ini ai sihuaquē pa'iyē. I cayere asajē'ē.”

⁸ Jā jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquēña.

⁹ Ai cūtihuēpi cajequē Jesús i ye'yacohua'ire caēña, yecohua'ire mēsaru ñase'e quēama'pē, yē'ē ju'isiquēpi huēisi maca quēajē'ē, caēña. ¹⁰ Jaje caēna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajē coa sa'ñe seteña, iquere caē'ni, ju'isiquēpi huēisi maca quēajē'ē caquē. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojē cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹² Cajēna, iipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quē api. Dani si'aye ne de'huaja'quē api. Cui'ne ¿me caquē'ni, toyase'e yē'ē Pa'i Mamaquē aye? Ai yo'oja'quē api. Cui'ne pajje ite coeja'cohua'i a'ē, caji. ¹³ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cayē tsoe Elías daji'i. Ini pa'i iohua'i yēyeje yo'ohuē, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i huē'ñana. Dani jai pa'i pa'ijēna, ñareña. Ñajēna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're conī sañope cajē pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jēoni huē'huēni pēpareña, de'oquēre pa'ni cuasajē.

¹⁶ Jā maca Jesupi iohua'ire sequēña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojē care'ni, jaohua'i ja're?”

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquēpi sehuouña:

“Ye'yaquē yē'ēpi dahuē, huati quē'ini, yē'ē mamaquēre cama'quēni mē'ēni ña cuañosi'i caquē. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquē yo'oji. Yo'oquēna, siri yē'opojā'a mēaquē cui'ne cuji quī'coquē yo'oji. Jaje yo'oquē tutu peoquē de'o huesēji. Mē'ē ye'yacohua'ire eto saocaijē'ē, caquē seni jujahuē, ne tī'añe peojēna.”

¹⁹ Caquēna, Jesupi caēña:

“iMaija'quēpi necaiquē api cuasama'cohua'i! ¿Mēsaru ja're yē'ē tsoe aquēpi pa'iyē? ¿Je ja'ye tsoerepa mēsarute quēcoquē coçai pa'ija'quē a'ni, jaje huesēto? Dajē'ē, tsihua'ere.” ²⁰ Caēna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuē nequēna, sa tani tearojani siri yē'opojā'a etoquē yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquēna, ñani Jesús caēña, pēca ja'quēre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquē pa'iquē'ni?”

Caquēna, pēca ja'quēpi caēña:

“Tsihua'ē pa'inē aquē api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jēosi'i, caquē yo'oquē api, jaiye. Jaje pa'ina, mē'ēpi yēquēre oi coçaijē'ē, de'hue.”

²³ Caquēna, Jesupi caēña:

“Mē'ēpi neñe pa'iji, cuasaquē pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

24 Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ññere.”

25 Ai jerepa jai pa'i tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

26 Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne cöña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña.

27 Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

28 Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa ñima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30 Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Pajje huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. 31 Ja quë cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pa'i Mamaquë cato tseña cuñosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. 32 Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa tija'ñe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Capernaum daripëna tija'ni huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësaruni ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

34 Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. 35 Pajëna, ja'runi ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

36 Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

37 “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oque cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38 Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoyë. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're cöni cu'ima'quëpi yo'oqueña.”

39 Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pa'i yo'ocai ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. 40 Maire sañope yo'oma'quë cato mai tere pa'iji. 41 Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña pajaja'cohua'i a'ë, mësaruni Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42 Tayo yo'oyena ne taocuère cato, quèna pèpi ñaje tècana sèani jai tsiayana jeo dèo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yè'ère cuasacohua'ire co'a de'huaquère. 43 Jaje pa'ina, cayè mè'è jètèpi tayo yo'oyena sacco pa'ito tètò tējè'è. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupèpi cacato toa yejana saiye peoye, 44 pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. 45 Mè'è nēcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tètò tējè'è. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupèpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nēcāñoa hue'equèpi toa yejana saito. 46 Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. 47 Panita'a mè'è ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jeocojè'è. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equèpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equèpi toa yejana saito. 48 Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. 49 Si'ahua'i toapi ne de'huasacohua'i pa'ija'cohua'i a'è, cui'ne si'aye Maija'què coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. 50 Asipi io sèñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayè: Mèsaru sai ja'ñere ne huesoma'pè pa'ijè'è, pai ja're sañope yo'oma'pè jo'cua de'oye pa'ijè'è.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomioe Jeocoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1 Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquèña, Judea yejana. Jaronā jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, ye'yaèña, i ye'yaye sète. 2 Fariseo paipi neñañu'u cajè seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquè?”

3 Cajèna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mèsarute?”

4 Caquèna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai èjaèpi nějore jeoco toya ja'o necaquèna, jeocoye pa'iji.”

5 Cajèna, Jesupi caèña:

“Ja cato Moisés cuañepi mèsaru joyopi de'oye cuasama' do'ire. 6 Ja'a Maija'què si'aye yeja pa'iyè de'hua maca èmère cui'ne nomioe de'huapi. 7 Ja do'ire huejani pèca ja'quère cui'ne pèca ja'core jeoni nějona tsioni pa'iyè pa'iji. 8 Ja maca caya hua'i pa'iyè pañè. Coa te'ijè pa'iohua'i pa'iyè. 9 Ja do'ire nějore jeoñe co'aji, Maija'què de'oye ñacai tsiose'ere.”

10 Huè'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare seni coreña, nuñerepa asañu'u cajè. 11 Cajèna, Jesupi caèña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquè pani yeconi nomioe yo'oji, co'aye nějore paquèta'a. 12 Nomiope èjère jeocoscopi yequère huejaco pani èmère yo'oco, èjère pacota'a, jaaje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaíye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13 Jesús què'rona tsire dareña, ipi papicaíja'què cajè. Jaje yo'ojèna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pè Jesús què'ro cajè èsereña. 14 Jaje èsejèna, Jesupi ñani pèi caèña, jaohua'ire:

“Coa ñajè'è, tsire iohua'ise'e daijajè, èsèma'pè. Ma'tèmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tseco. 15 Nuñerepa cayè, mèsarute. Maija'què cuañe te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iyè pani.”

16 Cani tsire su'cuani siopèna jèñapi patoquè de'oye pa'ijè'è, cacaquèña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jaje yo'o tëjini Jesús saina, te'i huë'huë tome dani do're ja'runi caëña: "De'lo ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere tì'asi'i cani?"

18 Caquëna, Jesupi caëña:

"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. 19 Maija'quë cuañese'e mëtëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë."

20 Caquëna, Jesure ipi caëña:

"Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohüë."

21 Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

"Ja yë'ta'a te'lo carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tëjini daijë'ë, yë'ë ja're conì."

22 Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

23 Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

"Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji."

24 Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña: "Huaü dohuë, curiquëpi si'aye tì'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. 25 Tì'añe paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji."

26 Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë seteña:

"Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?"

27 Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

"Pai cato ne tì'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tì'añe pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji."

28 Caquëna, Pedropi caëña:

"Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni më'ëre tuë'ë."

29 Cajëna, Jesupi caëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jëosicohua'i pani, 30 iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'ë. 31 Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32 Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalënna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, 33 ñeje caëña:

"Ñañë, mai Jerusalënna saiye. Jaron a Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i

a'ë, huani jeoja'quère. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yè'ère cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yè'ère huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yè'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquère necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquère më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarü huesëjë coa señë. ¿De'hue mësarü yè'ë sëje çono ucu ti'añe panita'a de'hue mësarü yè'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëtö sani ti'añe? Yè'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

“Yëquëje yo'o ti'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yè'ë ai yo'ose'ëje mësarüje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yè'ë do cuaño'se'ëje pa'ye mësarüje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yè'ë ëja të'huina cui'ne yè'ë ari të'huina ñu'iñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë iohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësarü cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iyë pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yè'ë Pai Ma-maquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yè'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yè'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna ti'asicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai çoni. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë seï ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“Jesús David mamaquë, yè'ë macare çocaijë'ë! ¡Ai yo'oyè!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ite careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca çouña:

“¡David mamaquë yè'ère oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyè!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ite.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, i quë'rona. Më'ère soiji, ipi.”

⁵⁰ Carena, esa i ñmėje'e ju'icore se dutani Jesús què'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús què'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, mē'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujukuë api cuasato jujucasi'i, mē'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana ti'ani Olivos cutihuë jë'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani ti'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi pairejë hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë.

³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusil'i caquëna, sayë. Cuni tējini jëo daija'cohua'i a'ë,’ cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore ti'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ìte joyereña.

⁵ Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús què'rona burrore dareña. Dani iohua'i cañapi burro jetena ja-jereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cuañe maca jerëpa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania què'rona i doce ye'yacohua'ija're cōni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona, ìti ca pa'lma'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, ìti quëima'a tēcahuë sēte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús ìti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, mē'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña.

¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pèpè caji: ‘Yè'è huè'e cato si'a paì Maija'quère sè huè'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquèta'are mèsaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyè.”

¹⁸ Jaje caquèna, asani Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jèõnere careña: ¿Me huani jèoja'cohua'i a'ni? cajè. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquè'ni cuasareña. Ja do'ire èjaohua'ipi Jesure ca'rajè huani jèõnere careña.
¹⁹ Ñami de'oquèna, Jesús paì daripèpi tirona saquèña.

Higuera Soquè Yè Cuènese'e
(Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea huè'ña saijè ñajèna, higuera soquè yè tsoe sucua mañaque cuène huesèsicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caèña, ìte:
“Ye'yaquè ñajè'è, mè'è casi ñère, tsoe cuène huesèsico pa'ico.”

²² Caquèna, Jesupi j ye'yacohua'ire caèña:

“Nequère papi cuasajè'è, Maija'quère. ²³ Nuñerepa cayè, mèsarute. Iye cùtihuère tsiayana jèjo saoye yèni Maija'quère nequè api cuasani sèto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayè, Maija'quère seni isija'què api cuasato isiye pa'iji. ²⁵ Maija'quère sè maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini saì de'huacaijè'è, Maija'què ma'tèmo aquèpi mèsaru co'aye tayo yo'ose'e saì de'huacaija'quère. ²⁶ Jaje pa'iquèta'are mèsarupi saì de'huacaima'cohua'i pa'ito mèsaru ja'què ma'tèmo pa'iquèje mèsaru tayose'e saì de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañèñerepa Pa'iyè
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalénna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'què huè'èja'a cu'ina, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aìohua'ipi Jesús què'rona dani ²⁸ ìte sètèña:

“¿Ìque cuañèñepi iye mè'è yo'oquè'ni? ¿Nepi mè'ère cuañequè èjaère carena, yo'oquèni?”

²⁹ Cajèna, Jesupi caèña:

“Yè'èje mèsarute sèsi'ì te'ore. Mèsarupi yè'è señere sehuorena, yè'èje quèasi'ì, yè'ère cuañequè jèjo daoquère. ³⁰ ¿Nepi Juan ìti doquère jèjo daore'ni, Maija'què panita'a paì? Mèsarupi sehuojè'è.”

³¹ Jaje caèna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jèjo daosiquè pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquèta'are mèsaru me yo'ojè ìte care paji cajè asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquè pa'iji cayeje pa'nu'u.”

Si'a paì Juanre Maija'què cocare quèaquè paji'ì, cuasa do'ire ca'rajè.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesèyè.”

Cajèna, Jesupi caèña:

“Cui'ne yè'èje, yè'è cuañe tutu quèaye pa'ñè.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quèaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús paì yo'oyeje pa'ye caquè quèaèña, ñeje:

“Pajli, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijê si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jêjo daopi, co'amaña necaicohua'i què'rona ìte cajê necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jêjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jêjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jêjo saopi. Jêjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jêjo saohuë. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jêjo sao copi. Jêjo saosiquëni jaëni coa huani jëohuë.

⁶ Jêjo saokuë pequë yureta'a i mamaquëre pani jêjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jêjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jëoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jëohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jëoni i capë hue'sena jëocohuë.”

⁹ Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jëoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jëocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë iohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañë pareña, pa'ini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús què'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jêjo daoreña, jaohua'ipi ìte neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iyë, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iyë. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna saiñë, panita'a pañë?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe iohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehouona, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñaņu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jëoca'ajji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë emëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ioje jüco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo hujñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case're? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

²⁸ Sañe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ejaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Ejaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.’ Yeque jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyeipi si'aye më asaye oiyeipi cui'ne si'a joyo oiyeipi cui'ne si'a tutu oiyeipi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyeje pa'yepi, ja oiyeipi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañe te'te so'ore pa'iyë paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ije ite senì coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ejaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.'

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?"

Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, j ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë.

³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aroje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña.

⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani j ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja'o hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato johua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'ëpi Jesús eta maca j ye'yaquëpi caëña:

“j ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe

(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés conï pai asama'tona setëña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaiñe peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a

hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruj'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa tija'ne pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsj mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaruni cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito telije jëaye peo'ne pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ijë con i jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,' cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ijë daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësäpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tômeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yëjë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca jë'nërepa ja'o eta huëcooa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë tija'i. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi tijaquë tëto saina, ñajë jë'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo

cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë titayere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea huë'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini titama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaiçohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'çohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicipi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

“¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë tël'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire çocatira'o.”

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, jose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'çohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaru ña huë'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a huë'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'co, io yo'ose'e huañeyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaiçohua'i ëjaohua'i ja're çoni coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

*Mai Ējaē Ani Tējise'e**(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëña, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

“¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aïñe jerona sani ne de'huarena aïñe yëquë'ni?”

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire j ye'yacohua'ire jëjo saouë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani j ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aïja'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani jare Jesús quëase'eje si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús j doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti huë'ña.

¹⁸ Ti'ani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yë'ë ja're te'ona aiquëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aiquëpi.

²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyeye saiji. Jaje pa'iquëta'are j Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni j ye'yacohua'ire aouë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, j ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa como ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuãñe te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

*Pedro Cosose'e**(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaruru yë'ëre jecocaja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jecocaja'cohua'i a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaruru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecocohua'i më'ëre jecocotoje yë'ë cato më'ëre jecocotoje pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa mē'ère cayë. Iye ñami ja yē'ta'a cura cayaye yē'ima'nē mē'ēpi toasoñe cosoja'quē a'ē, ite ñama'quē a'ē caquē.”

³¹ Jaje Jesús caquēna, ipi caēña:

“Yē'ē cato pañē, cosoye. Ju'iñe pa'itoje mē'ē ja're ju'ija'quē a'ē.”
Caquēna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanina

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana tì'ani Jesús caēña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujē pa'ijē'ē, yē'ēse'e Maija'quēre sani sēs'i'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saēña. Ja maca ai cuasaquē cui'ne ai yo'o huēouña. ³⁴ Jaje yo'oquē caēña, jaohua'ire:

“Ai oi ēaye nēiji, yē'ē joyore papi juni huesēye pa'ina. Iñona mēsaru cato pēani sētasicohua'ipi pa'ijē'ē, caima'pē.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quēre de'hue neñe pa'ito, necaijē'ē, ai yo'oye pa'si'i, iti yo'o maca tì'aēna, caquē sequēña.

³⁶ Jaje sei caēña:

“Yē'ē ja'quē, mē'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijē'ē, yē'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yē'ē yēye peoja'quē, coa mē'ē yēyepi yo'oye pa'ija'quē.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quē'rona sani ñaquēna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijēna, Pedrore caēña:

“¿Simón caiquē, mē'ē? ¿Te'e hora macaje sētasiquēpi ña tì'añe paē, mē'ē?

³⁸ Sētasicohua'ipi pa'ijē Maija'quēre sejē'ē, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yēji. Jaje pa'iquēta'are mē'ē capēpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tìjupē sani ja'rē case'eje pa'ye caquē sequēña. ⁴⁰ Jaro cui'naēpi co'iquē cui'ne caisicohua'ini tì'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huēo ca'quēna ñaco naimopi jameina caē'ē, quēcoñu'u cajēta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehuo tì'añe peohuē. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquēpi tìtaquē caēña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajējē'ē. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijē'ē. Tì'api Pai Mamaquēre co'aye yo'ocohua'i jēñana isi maca. ⁴² Huēijē'ē. Sañu'u. Yē'ère isi yehuoja'quēpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yē'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquēna, Judaspi tsoe tìtaēña. Jaē cato doce acohua'i aquē paji'i. I ja're coni jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jējo daocohua'ipi coni daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quēpi caēña, jaohua'ire:

“Yē'ēpi ñni tì'ani sihuaja'quē a'ē. Sihuaquēna, ñani jaēni tseajē'ē. Tseani de'oye sēani sajē'ē.”

⁴⁵ Jaje casiquēpi tì'ani Jesure tsiojani caēña:

“Ye'yaquē, Ye'yaquē.”

Jaje caquē tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquēna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sēasiquēni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquēpi hua'ti dutani Maija'quē huē'e ñacaicohua'i necaiquēni cajorose'e tēto tēaēña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caēña, ite tsepa paire:

“¿Tarapi huajñapi coní date, yè'ère tseañu'u cajè co'amaña yahue imaquère yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yè'è si'a mu'seña Maija'què huè'epi pa'i mèsarupe ye'yaquèna, mèsarupi yè'ère tseañe pahüè. Jaje pa'iquèta'are iye cato toyate'epi ti'laquèna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquèta'are te'í tsí posë macapi jai capi deasiquëpi tuquèña, Jesure. Tuina, tseareña. ⁵² Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Què'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaërepa què'rona. Jarona Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquè tuquèña, Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaërepa huè'e hue'se daripère pana. Jarona soldado pai ja're coní pëani toare cui ñuquèña. ⁵⁵ Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquère papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a ti'añe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquèna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'è, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquè api, ‘yè'ëpi Maija'què huè'e nejoja'què a'è, pai de'huasi huè'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'què a'è, paipi nema'core.’ Jare asahuè.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'ejë pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huèni nëcayepi Jesure sequèña:

“¿Asaquè mè'è, mè'ère sañope caye? ¿Me yo'oquè sañope sehuoye paquè'ni?”

⁶¹ Caquèna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquèna, Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequèña, ñeje:

“¿Mè'è Cristo, Maija'què de'oquèrepa mamaquè a'è?”

⁶² Caquèna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'è. Yè'è a'è. Cui'ne mèsarupi Pai Mamaquère yè'ère ñaja'cohua'i a'è, Diosu tutu què'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'è.”

⁶³ Jaje caquèna, asani Maija'què huè'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saoquè caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quèaja'cohua'ire co'eye'ni, toe ti'api? ⁶⁴ Jare mèsarupi asahuè, i yè'opopi Maija'quère cue'cuequè caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mèsaru?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'è.”

Cajëna, soldado paije yo'oreña, ìte.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

66 Pedro cato huë'ehuère paquëña, huë'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ìna, mè'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Ìquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Ìquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catojè jje cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'ì maca Pedrore ìti maca pa'icohua'ìpi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Ìquere mësarù yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'ì maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'ì, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'ajji'ì: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ìma'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'eje ti'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'ì.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'ìye

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ìpi tsi'sireña, judío ìohua'ì ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ì ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ì ja're conì. Tsi'sini ca tëjini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ìte ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ìjè'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ì ëjaohua'ì cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tìjupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë ìohua'ì më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catojè Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'ìji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saoquë yo'oquë paquëña, paipi yëjè sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'ì paire huaisicohua'ì ja're conì. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojè'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa ì de'oye yo'oyere ëa ñajè pëjè Maija'quë huë'e ñacaicohua'ì ëjaohua'ìpi tseani yo'oyè cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'ìquëta'are

Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarü judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijé:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catojé johua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saokuë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷ Sani nea maja'i çare suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejé cuireña:

“iPa'ijë'ë. Yure judío pai Ejaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujé ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i çä dutani i ju'i çare pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i çä dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i çare nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quësi maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI EJAËREPA. ²⁷ I ja're conï caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye tï'api: “Co'acohua'i ja're conï que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejé ñeje cajë sateña:

“iAsajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejé careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso tï'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're conï te'e quësicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Jë'nërepa mu'se jopo tï'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje canï caye a'ë, iYë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'okuë yë'ëre jëcou'ni, te'ire?”

35 Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:
 “Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji.”

36 Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa çonore yëi séohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

37 Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. 38 I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. 39 Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

40 Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. 41 Iye nomiohua'i cato Jesure çocaiçohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ijë pateña, Jesús ja're Jerusalëna saisicohua'ijë.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, 43 José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. 44 Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. 45 Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. 46 Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pépi sçiouña. 47 Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co çoni.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María çoni huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë. 2 Semana huëo mu'serepa ai nea huë'ñarepa tsoe ëse pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. 3 Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

4 Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. 5 Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. 6 Quëquëjëna, ñipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quësiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite ça sitore peoji. 7 Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedroro quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja're mësarute quëase'eje.”

8 Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
 (Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jaō cato siete huatiahua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ije coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e

(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Èjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Èjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

1-2 Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pai toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'ëje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tïñarepa asa tï'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pai ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña huë'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacaiocohua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tome'pi, iti yo'oye. Tomeina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai pai Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ejaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sēñe ëo saihuë ëja te'tena ñai necapi. ¹² Nëcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ejaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi më'ë sēñe asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ Më'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Më'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ejaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ejaë pai deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe huë'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ejaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ejaë pai deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure më'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e tï'a ja'ñe a'ë, iti mu'se tï'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo huë'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ñaheje pa'ye Maija'quëre se huë'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë ponëse'e sëte.

²³ Zacarías Maija'quë huë'e coçai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsj etapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë huë'ña saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: ²⁵ Ejaëpi yure yë'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsj pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. ²⁷ Nomi tsjo María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jaø cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. ²⁸ Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i huë'ñana cacani capi:

“Pëpayë, më'ëre. Sihuajë'ë. Mai Ejaëpi më'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, më'ëre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seço'ë: “¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë më'ëre sihuaquë api. ³¹ Yurepi pai quë'io de'oni më'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. ³² Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañëne cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seço'ë:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë ëmëohua'i ja're coní pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

“Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiyeje tsio daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje cui'ne më'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsj pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Maríapi cao:

“Yë'ë cato Ejaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'ejë yo'oja'quë yë'ëre sihuayë.”

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea çuti quë'rore pai daripë pa'i huë'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpaø. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë etapë pa'iquëpi ti'topi Maija'quë joyopi ioní pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

“Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api.

43 ¿Ique o'ni, yè'è jaje yè'è Èjaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? 44 Mè'è yè'ère pëpacona, asa maca tsihua'è yè'è ètapëpi sihuaquë teapi. 45 Ai sihuayë, mè'è case'ere care paji caco asa do'ire.”

46 Ja maca María cao:

Yè'è ai sihuayë, Maija'quëre.

47 Cui'ne yè'è joyopi sihuayë, Maija'quë yè'ère huasoquëna.

48 Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caja'cohua'i a'è.

49 Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yè'ëna de'oye necaë'è.

Yè'è Èjaë i mami cato ai de'oyerepa.

50 Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

51 Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'è cuasa joña hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

52 Ñajë'è, i yo'ose'ere: Èjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'è cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

53 Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao tımëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

54 De'hue cçajaji'i, Israel paire.

I jo'yare huänëyema'ë oji'i.

55 Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

56 Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Cçase'e

57 Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ère cça mu'seña tı'aëna, mamaquëre pao.

58 Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihua'ë. 59 Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cuiri ca'nihuë tëañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. 60 Jajë cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

61 Jajë cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, mè'è pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jajë pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

62 Ja maca tsihua'è pëca ja'quëre moñopi iñojë se'i'è:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” 63 Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totere dajë'è caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jajë toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. 64 Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. 65 Jajë iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. 66 Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'è:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'è?”

Maiji ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

67 Zacarías Maija'quë joyo tımësiquëpi Maija'quë isi yè'opi capi:

68 Sihuañu'u, mai Èjaëre Israel pai Diosure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe hue'ña aco-hua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huañëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,

Më'ëpi mai Èjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.

⁷⁷ I paire de'hue johua'i co'aye yo'o do'ire sa de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.

Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,

Èsë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api, maire miaja'quë.

⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai

Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.

⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyojë ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene yejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e

(Mt 1.18-25)

¹ Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcuyee pa'iji caquë cuañepi. ² Iye du'ru macarepa paire cuëcuyee cato yo'ohuë, Cirenio Siria cuañequë pa'i maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape johua'i daripëre pana jarona cuëcue cuañoja'cohua'ipi.

⁴ José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre coa sitona. ⁵ Toya cuañoja'quëpi Belénna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coaño tija huesésico ja're. ⁶ Jaje sani Belénre pa'ijëna, María coaño tija'aëna, ⁷ jarona pao, io du'ru mamaquëre. Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore johua'ini ñajë pa'ë. ⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Èjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë miañepi johua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. ¹⁰ Jaje ña quëquëjëna, Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësarute si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Èjaëre papi. ¹² Mësarute ñani i api cuasa ja'ñere caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina tija'cohua'i a'ë.”

¹³ Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo aco-hua'ije ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

14 Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre, De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

15 Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belénna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

16 Sani tì'ahuë, Mariare, Josere cui'ne tsihua'ëpi huequë aocona oasiquëpi uina. 17 Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña. 18 Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. 19 Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María cato jo joyona de'hua, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. 20 Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'ejë paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihuajë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

21 Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tëajë cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñäë Mariare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

22 Tsiitu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña tì'aëna, Jerusalén daripëna saijë tsiitu'urejë sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte. 23 Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'le pa'i do'ire: “Si'a ëmë tsj du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” 24 Èjaë cuañëñepi caji: “Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë.” Ja yo'oyere cajë sa'ë.

25 Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre se'i pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i 26 quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. 27 Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'le cayejë neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë. 28 Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

29 Èjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

30 Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

31 Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

32 Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caja'cohua'i a'ë.

33 Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i.

34 Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tējini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

“Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caja'cohua'i a'ë. 35 Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ñaño pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire.”

36 Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsiopi huejani siete ometëca ëjëre pani hua'jesicopi paco'ë. 37 Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o sejo paco'ë. 38 Ja'o Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji

caco pëpa tɔni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana ïohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë ï ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ïte de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ ï pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pai Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca tï'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesujë daiji jai pai çoni cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne ïohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca tï'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're çoni ja'rusiquëpi ñu'i ïohua'i cayere asaquë cui'ne ïohua'ireje sañope sei yo'oquëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ïte tï'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesiquë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi ïote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, ïohua'ipi cuasaquë cayere asa tï'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca ïohua'i ja're çoni co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye ïo joyona de'huao. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, ï capë cui'ne ï cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi çoni ï de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoyë

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pai ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. ï yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisanaspi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuëne yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pai pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase'ere jëoni pönëne pa'iji. Pönëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi tï'api, ï toyase'e caji:

Cuëne yejapi pai cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ejaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, ï cu'i hue'ña.

5 Yo'cohuë pa'ise'ere ne t̄imë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

6 Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pai ñaja'cohua'i a'ë.

7 Ite oco do cuañoñu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“iAña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejocuëna, jëa ja'ñere? 8 Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye t̄i'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. 9 Tsu'upō tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cūeni toana ëcooa. Maija'quë tsu'upōje pa'i.”

10 Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

11 Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Añe paquë pani peoquë ja're con i añe pa'iji, te'e.”

12 Pa'i do'i curiquë sëcohua'ijë oco do cuañoñu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre se'i'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

13 Sejëna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sëma'pë pa'ijë'ë.”

14 Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute sañere t̄i'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

15 Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë. 16 Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. 17 Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

18 Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi.

19 Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëna. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena con i yëhuopi, Juan. 20 Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Ja yë'ta'a co cuaño'oma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre së maca ma'tëmopi jaca saiona.

22 Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni pajie ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecueöhua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometēca paquēpi Maija'quē co'amañarepa ne huēopi. Pai caye cato José mamaquē paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquē. Elí paji'i, Matat mamaquē. Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Melqui mamaquē. Melqui paji'i, Jana mamaquē. Jana paji'i, José mamaquē. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Amós mamaquē. Amós paji'i, Nahúm mamaquē. Nahúm paji'i, Esli mamaquē. Esli paji'i, Nagai mamaquē. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquē. Maat paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Semei mamaquē. Semei paji'i, José mamaquē. José paji'i, Judá mamaquē. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquē. Joana paji'i, Resa mamaquē. Resa paji'i, Zorababel mamaquē. Zorobabel paji'i, Salatiel mamaquē. Salatiel paji'i, Neri mamaquē. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquē. Melqui paji'i, Adi mamaquē. Adi paji'i, Cosam mamaquē. Cosam paji'i, Elmodam mamaquē. Elmodam paji'i, Er mamaquē. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquē. Josué paji'i, Elizer mamaquē. Elizer paji'i, Jorim mamaquē. Jorim paji'i, Matat mamaquē. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Simeón mamaquē. Simeón paji'i, Judá mamaquē. Judá paji'i, José mamaquē. José paji'i, Jonán mamaquē. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquē. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquē. Melea paji'i, Mainán mamaquē. Mainán paji'i, Matata mamaquē. Matata paji'i, Natán mamaquē. ³² Natán paji'i, David mamaquē. David paji'i, Isaí mamaquē. Isaí paji'i, Obed mamaquē. Obed paji'i, Booz mamaquē. Booz paji'i, Salmón mamaquē. Salmón paji'i, Naasón mamaquē. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquē. Aminabab paji'i, Aram mamaquē. Aram paji'i, Esrom mamaquē. Esrom paji'i, Fares mamaquē. Fares paji'i, Judá mamaquē. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquē. Jacob paji'i, Isaac mamaquē. Isaac paji'i, Abraham mamaquē. Abraham paji'i, Taré mamaquē. Taré paji'i, Nacor mamaquē. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquē. Serug paji'i, Ragau mamaquē. Ragau paji'i, Peleg mamaquē. Peleg paji'i, Heber mamaquē. Heber paji'i, Sala mamaquē. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquē. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquē. Arfaxad paji'i, Sem mamaquē. Sem paji'i, Noé mamaquē. Noé paji'i, Lamec mamaquē. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquē. Matusalén paji'i, Enoc mamaquē. Enoc paji'i, Jared mamaquē. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquē. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquē. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquē. Enós paji'i, Set mamaquē. Set paji'i, Adán mamaquē, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquē.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quē joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquēna, Maija'quē joyopi sapi, cuēne huesēsi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ē pa'ina, jeteyo'je ao ēaye nei maca ³ huatipi ite neñasi'i, caquē capi:

“Maija'quē mamaquē sēte iye quēna pēre cuañejēl'ē, pan pē de'ojaco.”

⁴ Caquēna, Jesupi ite capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'ie peoji, pai. Peoquēna, ai jerepa si'aye Maija'quē ca cocare de'oye sehuocaiye pa'ie pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuēna. Sani iye yeja pa'yere te'epi esa iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'ieje. ⁶ Iñoni huatipi ite capi:

“Yè'èpi mè'ère si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yè'èna isise'e a'è, si'aye iye. Jaje pa'ina, yè'è yèyeje isiye pa'iji, yè'è isiye yèquèna. ⁷Mè'èpi do're ja'runi yè'èni seque pa'ito mè'è tse pasipi.”

⁸Jesupi ite sehuopi:

“Yè'è quèno maca pa'ima'è pa'ijè'è, Satanás. Saijè'è. Toyase'e caji: Sejè'è, mè Èjaè Diusuni cui'ne ise'ere necaijè'è.”

⁹Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripèna sani Maija'què huè'e jetena mèani capi:

“Maija'què mamaquèrepa pani tito sa tomejè'è, iye macapi yejana.

¹⁰Toyase'e caji:

Maija'quèpi i huiñaohua'ire cuañeina, mè'ère ñacaija'cohua'ire.

¹¹Mè'èpi tomequèna, iohua'i jèñapi tseaja'cohua'i a'è,

Quèna pèana mè nècañoa a'si nema'quèni cajè.”

¹²Caquèna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Mè'è Èjaè Diusure neñama'è pa'ijè'è.”

¹³Caquèna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jèoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huèoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴Jèo saquèna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'què joyo tutu tìmèsiquèpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quèajèna, ja yejaña pa'icohua'i asahuè. ¹⁵Pai dari ñape tsi'si huè'ña pa'iyena ye'yaquè pa'ina, si'ahua'i ite de'oquère papi cajè sihuahuè.

Jesús Nazaretre Pa'iyè

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶Ja maca Jesús Nazaretna saji'i, i ai de'osi daripèna. Huajè mu'se tì'aèna, pai tsi'si huè'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anè yo'oye sète. Ja'rusipi Maija'què coca pèpè ñasi'i caquè huèni nècapi. ¹⁷Nècaquèna, Isaías Maija'quère quècaiquè toyaquè pa'ise'ere isièña. Iti maca aquèpi isiquèna, hui'yoquè tì'api, ñeje toyase'e pa'i huè'ñare:

¹⁸Mai Èjaè joyopi yè'èni pa'iji.

Jaje pa'ina, yè'èna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quèa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yèhuo huasoja'què a'è.

Tseja cuañosicohua'i pa'icohua'ire quèa huasoja'què a'è.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'què a'è.

Co'aye yo'ojèna, ai yo'ojè pa'icohua'ini de'o pa'iyè isija'què a'è.

¹⁹Mai Èjaè oi necai tècahuère paipi asaja'cohua'i a'è caquè yè'ère jèjo daopi.

²⁰Jaje Jesús ña tējini tèoni pai tsi'si huè'e cōcaiquèna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuè, ise'ere, pai tsi'si huè'ere tsi'sicohua'i. ²¹Ñajèna, iohua'ire jè'nèrepa ca huèopi:

“Yure iye mu'se tì'api, iye toyase'e caye mèsaru asa maca.”

²²Si'ahua'i Jesús de'oquè api cajè i case'ere merepa de'oye caèna, cajè ai cuasajè sa'ñe cahuè:

“¿Iquè coa José mamaquè api, pa'ima'què?”

²³Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquè sète co'ye jujujè'è, caji'cohua'i a'è. Casicohua'ipi yequeje caji'cohua'i a'è. Capernaum yejana yo'ose'eje yure ñno mè'è yejare pana yo'ojè'è, yèquè asase'eje.”

²⁴Ja maca ai seña maca ca saoquè cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quère quëacaiquère te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquë peopi. ²⁵ Maija'quère quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quère quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiyë papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nëcani Jesure tseani pai daripë peo hue'ña hue'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i. ³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaro tsi'si hue'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuipi.

³⁴ “Yëquère yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquère yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehujë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaiyë

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Ësë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i. ⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë tì'ahuë. ⁴³ Tì'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daoquë a'ë.”

44 Jaje Jesús cu'i quëarójaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira têtèpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'yerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'i pa'i huë'ñana yohuëja'a sani mësaru yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jë dëosi'i.”

⁶ Cani jëo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tēi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're coní pa'icohua'ijë hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ijë quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare têtèpana sani jëoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi vejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuyë yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucaiyë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'ë. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ijë daë'ë, juju cuañoñu'u cajë. ¹⁶ Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo huë'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní, Galilea vejare si'a huë'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusaléni daisicohua'ijë paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë

tutu ju'licohua'ire jujucaiye. ¹⁸ Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saihuëna oasiquëni cuajë Jesús pa'i hue'ña coareña, ñajaquë cajë. ¹⁹ Dajëta'are caca hue'ñapi jai pai timësico pa'i do'ire cacaye pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëteni ju'iquëre pai jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña hue'ña cai saihuëna oasiquëni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë.”

²¹ Jaje caquëna, asani cuãnese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huëoreña: “Paipi yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye peoji. Jare Maija'quëse'e sai de'huacaiye pa'iji. ¿Iquei'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

²² Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasaye'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquëre jujucaiye pai cato yo'o ti'a ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Pai Mamaquëpi te'ipi iye yeja cuãnequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se cani ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëceni i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, paije yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jetyo'je Jesús etaquë Leví hue'equëre ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jëoni Jesús ja're coní saji'i.

²⁹ Ja jetyo'je Leví jai fiesta nepi, i huë'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní ai saihuëna ja'rusicohua'ipi paë'ë. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ë, cuasajë sañope ca huëojë careña:

“¿Me yo'ojë mësaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijë cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jëoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sëte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë

mu'se huejaquère yè'ère sioye pa'iji. Ja maca huejaquèpi peoëna, ao aima'pè pa'ija'cohua'i a'è."

³⁶ Cui'ne quèa ñhopi, iohua'i ñañena çoni ñeje:

"Yecohua'ije huajè ju'i çare tèani ai ju'i çare sèoma'cohua'i a'è. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajè ju'i çare nejoñè. Cui'ne huajè ca çatipèpi ai ju'i çana sèosicohua'i pa'ito te'oje pa'io ña cuañoñe paji. ³⁷ Jaje cui'ne pa'iji. Cuiya'i çono doye peoji, ai ca'nihuè de'huasicona. Jaje ai ca'nihuèna huajè cuiya'i çono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i çono cui'ne ca'nihuè de'huasi topèje nejoñe pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajè cuiya'i çono doye pa'iji, jaje cui'ne huajè ca'ni topèna. Jaje huajèyese'e pa'i de'oye quècoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi çono ucucohua'ije huajè çono ucuye pañè, o'sasi çono ai de'oye a'è, cajè."

6

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajè Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Te'e huajè mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tèajè sa'è. Yo'oni jeteyo'je jèñapi iti case'e po'tejè a'è. ² Jaje yo'ojeña, fariseo acohua'ipi ñani se'è:

"¿Moisés cuañese'e caji huajè mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquèta'are me neñu'ju yo'oye'ni?"

³ Cajèna, Jesupi sehuopi:

"¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i çoni ao èa ju'ijè yo'ose'e?"

⁴ Maija'què huè'e ñacaicohua'ise'e Maija'quèna isise'ere ao a'ñere ao èa ju'i Maija'què huè'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi."

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

"Pa'i Mamaquère papi tutu payè, huajè mu'se pa'itoje cuañeñe."

Jètè Cuenesicore Paquère Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yèquè huajè mu'se Jesús pa' tsi'si huè'ena cacani, ye'ya huèoquèna, jarote paji'i, te'i èmè èja tè'hui jètère cuenesicore hue'equè. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i çoni cuasahuè. Jesupi huajè mu'sere jujuquèna, ñani ite sañope cañu'u cajè utejè ñahuè. ⁸ Jaje cuasaye ñaquèta'a cuenesi jètè hue'equère capi:

"Huèijè'è. Huèni ja maca jopore pare nècàjè'è."

Caquèna, huèni nècapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

"Sesi'i, mèsarute te'ore. ¿Iquepi de'oquè'ni, huajè mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Pa'ire huasoye panita'a pa'ire coa nejoñe?"

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña tè'ijani Jesús capi, ju'iquère:

"Mè jètère mèajè'è."

Caquèna, i case'ejè yo'opi. Yo'oquèna, i jètè cuenesico pa'isico de'oco pacò'è. ¹¹ Jaje yo'oquèna, ñani yecohua'i ai pèti èaye ñajè ca huèohuè, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajè.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quère sesi'i caquè saji'i, ai cutihuè. Jaropi si'a ñani Maija'quère seji'i. ¹³ Nata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jèjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i

cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cösiquë paji'i, Pedro. Cui'ne j yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi j ye'yacohua'i ja're conj cajequëpi përepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya tët'ëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne johua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohuaipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi j tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere
(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús j ye'yacohua'ire ñani capi:
"Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarü teaye pa'iohua'i, Maija'quë tët'ëna de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarü aö ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë johua'i quë'rore etojë cue'cueye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ëre tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tsoe hue'ña quë'ëacacohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerëpa mësarureta'a yure aö ani tïmëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je aö ëa ju'inë pasipi. Teayerëpa mësarü yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶ Teayerëpa mësarü pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye
(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarü yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'le tët'ë tëtöru yequë tët'ë tsiajë nëocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yequë më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyyere yo'ocohua'i pani.

³³ ¿Jaje pa'ina, mēsaruپی mēsaruته de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijē cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mēsaruپی de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'è cuasajē isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijē co'yoja'cohua'i a'è cuasajē yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquēta'are mēsaru cato oiye pa'iji, mēsaruته sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojē isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'è cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tēmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mēsaru pa'ija'cohua'i a'è, Maija'quē Ējaērepa mamajē, cui'ne ije oiquē api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mēsaruje oijē'è, yecohua'ire, Maija'quē oiyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'è cama'pē pa'ijē'è, yecohua'ire. Jaje pajēna, Maija'quēje mēsaruته co'acohua'i a'è caye paja'quē api. Yecohua'ire nejoñe pajē'è. Jaje pajēna, Maija'quēje mēsaruته nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijēna, Maija'quēje mēsaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quē api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijēna, Maija'quēje mēsaruته isisipi. Isija'quē api, i topēna de'oye cuasa tū'acore pani. Dēso quiosiconi, ña'co quiosiconi, tūmēsicore pani, mēsaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quēje isija'quē api, mēsaruته."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'è capi:

"Ñama'quēpi yequē ñama'quēni sai saquē pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'è, si'a jupē. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquēre tēto saisicohua'i peoye. Ye'ye tējinita'a tū'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquēje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, mē'è yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquē casi'ni? ¿Mē'è ñacoare soquē tiro ja'iore papi ju'icore du'ru ñama'è pa'ini? ⁴² Mē'è ñacoare pare soquē tiropi ju'iona ti ñama'è pa'iquēpi me mē'è yo'jeire casi'ni: 'Huau, mē'è ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nēcaijē'è.' De'oquēre pa'è coa caquē yo'okuē maca. Mē'ēpi du'ru macarepa mē'è ñacoare soquē tiro ju'iconi duta jeojē'è. Jeteyo'je de'oye ñaquēpi mē'è yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Mē'è Yo'oyere Ñajē Asaja'cohua'i A'è, Mē'ère

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquē yēpi co'a ca quēiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquē yēje de'o ca quēiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquē ñēa ñape ñañe pa'iji, iti quēiñena. Miu soquē yē pani quēiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quēiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquē pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yē'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquēna.

Caya Huē'ña Ne Huē'ña

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojē mēsaru ye'ère Ējaē, Ējaē cajēta'a ye'è cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quēasi'i, ye'ēna dani asacohua'ipi cui'ne ye'è cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato emē cutihuēna nēcōni huē'e nesiquēje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije tū'ama'ēna taiñe paja'quē api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquēta'are asaquēta'a ye'è case'eye yo'oma'quēpi mejahuēna nēcōni huē'e nesiquēje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsa'ina taiñe pa'iji."

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jējo saopi, judío aihua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, mē'ëpi ite cōcati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're cōni saji'i. Saijë i huë'e tija'ña ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jējo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë,’ caëna, saji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: ‘jare nejë'ë’ cuañeru neji. Jaje mē'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañejë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë.”

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

“Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'je care paye.”

¹⁰ Ja maca i jējo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni tija'huë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jetyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai cōni saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rona ja'ye tija'si maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai cōni saë'ë, iti daripë acohua'ijë. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nēcoquëpi ju'isiquë paji'i.

¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima'o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nēcajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

“Posë, yë'ëpi cayë mē'ëre, huëijë'ë.”

¹⁵ Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'rūni coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús. ¹⁶ Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

“Mai aquëpi Maija'quë quëcaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuë:

“Maija'quëpi i paire cōcasi'i caquë daji'i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ijë asahuë.

Juan Ti Doquë Jējo Saocohua'i Jesuna
(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nēosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a

yequère uteye pa'iquë? cuasaquë j' ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jêjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jêjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona t'ani cahuë:

“¿Cristo it' dajja'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequère uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquère jêjo daopi.”

²¹ Sa t'ajëna, Jesupi jai pa'ire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saquë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi.

²² Yo'oquëni sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajë'ë: Mësarü ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, ja'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. ²³ Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi.”

²⁴ Juan jêjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi pa'ire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuëne yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'aquëna, huahuëyere ñare? Pani. ²⁵ Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Pani. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. ²⁶ Tjjupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jêjo doquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. ²⁷ Toyase'e cato caji: Jêjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquë më'ë sai hue'ñana Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

²⁸ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai pa'i hue'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

²⁹ Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a pai cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo paipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë johua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë.

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena con' iye'në pa'ire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañone'ni? ³² De'o'ji, jaje pa'ito tsipi jai pai pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahüë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahüë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë. ³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pai Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i'ñoñere cayahua'i yo'oye de'o'ji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, j huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani j pa'i hue'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani jopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio

io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje doco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: "Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomiopi papico yo'oye asara'pi, co'a nomiopi yo'oco caquë." ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

"Simón, më'ëre yeque maña caye payë."

Caquëna, fariseopi sehuopi:

"Cajë'ë, ye'yaquë."

⁴¹ Jesupi capi:

"Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario tel'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'lañe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiyen'i, ite?"

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, më'ë."

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao. ⁴⁵ Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Më'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pe'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquepi a'ri maña oiyere iñoji."

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

"Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Cqcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuãne te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite cohüë, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahüëje jujucisicohua'ipi ite con'i cuahuë. Jaohua'i ja're con'i María Magdalena hue'ecoje sako'ë, iti siete huatiahua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cqaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, ñohua'i ñañe ayena. Caquë ññoquë ñeje capi:

⁵ “Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani ñti care jeaquëna, ma'ana tompëpi. Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tompëpi, quëna yejana. Tomeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i. ⁷ Yequë capi tompëpi miu pisi quë'rona. Tomeni ai de'oquëna, pisiye te'e ai de'oni hue hueapi. ⁸ Cui'ne yequë capi tompëpi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye ñti ñëa ñape quëji'i.”

Jaje iyere Jesús ca tëjiquë ai tutu capi:

“Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca ñ ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, ñohua'i ñañena coní? ¹⁰ Cajëna, ñpi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quë ñ te'te ayere pajë asa tì'a ma'ñere ññoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë ñohua'i ñañe ayepi ñti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne ñtire asajë coa noni asa huesojë ti asa tì'añe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ë. Iye quëase'e caye: ñti ca cato Maija'quë cocajë pa'ye. ¹² Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani ñohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. ¹³ Quëna yejana ñti ca tompese'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asasicohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi tì'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quëaji. ¹⁴ Miu pisi quë'rona ñti ca tompese'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a ñohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, ñti ca quëima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequë ca de'o yejana tompese'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa ñtire pa'ijë ñti ca quëicohua'ijë pa'icohua'ini pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sjoja'coni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyere peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tì'ñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se ñsi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sjo coñe pa'iji, ñ payë, cuasase'e mañaque si'aye.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne ñ yo'je tsj coní tìtahuë, ñ pa'i hue'ñana. Tìtasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire ñ pa'i hue'ña tì'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsj cõni hue'sere pa'iyë, më'ëni ña'ñu'u cajë dani.”

²¹ Cajëna, ìpi capi:

“Maija'quë coca asani cui'ne ìti cayeje yo'ocohua'ìpi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj pa'iyë.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna ì ye'yacohua'ì ja're cõni tumëni capi:

“Jaira je te'tena je'ñu'u.”

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'ì. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'ìye ja'ì macarepa. ²⁴ Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsña de'huaje pa'ìorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, ì ye'yacohua'ìre capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”

Jaje caquëna, jãohua'ì cato quëquë huesësicohua'ìpi ai ñahuë. Ñajë ìohua'ìja'a sa'ñe cahuë:

“¿Ìqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatìohua'ì Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana tì'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'ìcona. ²⁷ Tì'ajëna, Jesús tumaquëna, te'ì ëmë ìti daripë aquëpi tsio daji'ì. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'ì cañaje ju'ìma'quëpi cui'ne huë'ëje pa'ìma'quë paji'ì. Jaje pa'ìpi coa paì ju'ìsicohua'ìre ta huë'ñare pare iquë paji'ì. ²⁸ Jaje pa'ìpi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ìjè'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ìte jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ìna, paìpi ìte quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ìja'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tète saoquë saiquëpi paì peo yejana huatipi saquëna.

³⁰ Jesupi capi, ìte:

“¿Ìque mami a'ni, më'ë?”

Seina, ìpi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatìohua'ìpi ìna jai paì cacani pa'ì do'ire. ³¹ Jaje pa'ìjè huatìohua'ìpi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ìjè'ë, nejo huë'ñare pana cajë.

³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai paì sese nëijë aicohua'ìna. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'ìsicohua'ìpi etani sësena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca ìti sësere ñacaicohua'ìpi ña quëquëjè huë'huëni paì darina cui'ne yequë huë'ñana ìti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paìpi ña'ñu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'ì huë'ñana tì'ajë ñajëna, huati quë'ì pa'ìsiquëpi ì quëno macare ju'ì ca suñasiquëpi dahuëre pa'ìpi yo'oma'quëpi ñuji'ì. Ñu'ìna, ñani ai ca'rahuë. ³⁶ Ja maca ìti ñasicohua'ìpi daripëpi daisicohua'ìre quëahuë, huati quë'ì pa'ìsiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere

cuasaquère. ³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire seji'è. Saijè'è. Iño pa'ima'è pa'ijè'è cajè. Jaje cajèna, asani Jesupi jai yohuèna aya mènì saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquèpi saji'è yè'èreje caquè seji'i. Seina, Jesupi ite pèajè'è, cani capi:

³⁹ “Co'ijè'è, mè'è huè'ena. Co'ini si'aye mè'ère Maija'què ne de'huase'ere quèajè'è.”

Jaje caèna, sani si'a daripè cu'i quèapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejè pa'isicohua'ipi sihuajè pèpahuè. ⁴¹ Pèpa maca Jairo hue'equèpi pai tsi'si huè'ere ñacaicohua'i èjaèpi titapi. Titani Jesús quèo yè'què maca do're ja'runi yè'è huè'ena daijè'è, caquè seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquèni, doce ometèca pacopi, jùnì huesè tèjiconà. Sequèna, jujucaija'què Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai conì qui'iyerepa saè'è. ⁴³ Saquèna, saru dahuè ju'icopi ai yo'oco paco'è, tsiejè tècama'ona doce ometèca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni j ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tècapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yè'ère patore'ni?”

Caquèna, si'ahua'i cahuè:

“Pahuè, patoye.”

Cajèna, Pedro cui'ne j cajeohua'i conì cahuè:

“Ye'yaquè, jai pai si'a te'ñapi jè'jejèna, ñaquèta'a sequè'ni, ¿nepi yè'ère patore'ni?”

⁴⁶ Cajèna, Jesupi capi:

“Asayè, yè'è tutupi yè'ère patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Jā maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquèna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quèo yè'què macapi quèao, si'ahua'i ñajèna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quèa maca Jesupi capi:

“Huau, mè'èpi jujuja'què api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyè, mè'è. Señaco de'oye saijè'è.”

⁴⁹ Jā yè'ta'a Jesús cocare caquèna, Jairo huè'epi dani titaquè Jairore capi:

“Mè'è mamaco tsoe juco'è. Ye'yaquère ai jerepa josa yo'oma'è.”

⁵⁰ Caquèna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quèquèma'è pa'ijè'è. Yè'èpi jujuja'què api caquè utejè'è. Jaje cuasaquè utequèna, mè'è mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huè'ena ti'asi maca te'ireje co'ne papi, j caca huè'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pèca ja'què cui'ne pèca ja'co jaohua'ise'e cacahuè, j ja're conì. ⁵² Si'ahua'i oè'è, co'a juè'è, ìoni cuasajè. Jaje oijèna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pè pa'ijè'è. Tsihua'o ju'ima'o paco'è. Coa caico.”

⁵³ Caquèna, tsoe ju'isiconi caji cajè j cayere cue'cuejè sohuè. ⁵⁴ Jā maca Jesupi ju'isico jètèna tseani capi:

“Tsihua'o huèijè'è.”

⁵⁵ Jaje caquèna, iti macapi pa'i huèo cui'naopi, nècaco. Nècacona, jā maca Jesús aore aojè'è cuañepi. ⁵⁶ Pèca ja'quèohua'ipi ai cuasahuè, iti

yo'ose'ere. Jā maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tiñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. ² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi. ³ Jaje jëjo saocuë capi:

“Tupë, turupë aó, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yeque mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a huë'ña pai pa'i huë'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aóñe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tējijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo huë'ñana, Betsaida daripë quë'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuacuë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë: “Ja'ye huë'ña pa'i huë'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pai daripëna sani aó hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aójë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aóñe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojë'ë. Jare ja socohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. ¹⁶ Jā maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye më'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aójë'ë caquë. Jā maca jaohua'ipi paire aohuë. ¹⁷ Si'ahua'i

iohua'i yëse'ere tì'asicohua'i paë'ë. Anì tējisi jeteyo'je itì nēase'ere doce do'rohuëa aya tìmēhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, paì peo huë'ñana. Seina, ì ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, paì yë'ère?”

¹⁹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, mē'ère Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi mē'ère cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

²⁰ Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mēsaruta'a yë'ère iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Mē'è cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, ²² cani capi, jaohua'ire:

“Paì Mamaquë ai yo'ojã'quë api, aiohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë, cuañese'e ye'yacohua'ijë yë'ère coejë huani jëjoa'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paìpi yë'ère tuiye yëni jëoñe pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e cuasase'ere. Jeoni yë'ère tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itojë. ²⁴ Jaje pa'ina, ì pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire ì pa'iyee ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye jeja co'amañare hueroni paquëpi ja yë'ta'a ì joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë? ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a paini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne iteje yë'ë Paì Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huññaohua'i conì dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë tē'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë tē'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'ñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre sesi'i caquë. Saina, conì saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan.

²⁹ Ja maca sanì Jesupi Maija'quëre ja seì tiñe pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne ì ju'i caje ai miacore papi ña tì'añe peocorepa ponëpi. ³⁰ Ponë maca Jesuje pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'ojã'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalénna sanì ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne ì cajeohua'ire nëise'epi peo huë'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'ì ì ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'ì jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, ñho pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; mē'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'o'ji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'o'ji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite.

⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire se'i'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o' jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're con pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje cani dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë cani eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huanëyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'o'ja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahüë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi se'ni asaye pahüë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacai'cohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësarü aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're con cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ěsere'ni? Maire sañope cama'quē pani mai yo'oye yo'ocohua'i a'ě.”

Que Joyo Pa'iquē

⁵¹ Jesús ma'tēmo mēiñe t̄i'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huēoni saji'i, i cuasa nēose'ere yo'osi'i caquē. ⁵² Saija'quēpi jējo saopi, i du'ru sani i pēajato co'eja'cohua'ire, Samaria pai quē'rona. ⁵³ Jaje pa'iquēta'are Jerusalénna saiye nēina, Samaria pai coehuē, pēa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ěsejēna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuē:

“Ējaē, yēquē mē'ě jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tēmopi tomeni peo hue'ñarepa ěo huesoye. Tsoe Maija'quē jējo daoquē Elías yo'oquē pa'ise'ejē yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajēna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequē sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mēsaru? ⁵⁶ Yē'ě Pai Mamaquē cato daima'ě paji'i, pai joñoare nejosi'i caquē. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquē da'ě.”

Jaje cani jēoni yequē pai pa'i hue'ñana saē'ě.

Jesús Pe'teye Yēcohua'i Ayere Quēaye

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijēna, te'i ěmē Jesure capi:

“Ējaē, mē'ě ja're conī saiye yēyē. Coa si'a hue'ña mē'ě saitojē.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ě cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ě. Pai Mamaquē cato ti peoquē api, i siopē tēo paquē ui mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequēre capi:

“Yē'ěre tuijē'ě.”

Jaje caquēna, ipi capi:

“Ējaē, utejē'ě. Yē'ěta'a du'ru ja'quēre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yē'ěre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajē. Mē'ě cato daijē'ě, Maija'quē pa'iyere yecohua'ire quēaja'quēpi.”

⁶¹ Ja maca yequēpi capi:

“Ējaē, tuiye yēyē. Utejē'ě. Du'ru macarepa yē'ěta'a huē'e pa'icohua'ire pēpa tējisi'i.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yē'ě co'amañare ne huēosiquēpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquē yo'oquē pani yē'ě co'amaña ne t̄i'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jējo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripēana du'ru jējo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquē sahuasicohua'ini. ² Jējo saoque capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayē. Tēa ja'ñe cato jaiye a'ě. Jaje pa'iquēta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyē. Jaje pa'ina, sejē'ě, iti tse aquēni jai paire jējo saojaquē neja'cohua'ire. ³ Ñajē saijē'ě. Mēsarute jējo saoyē, yēi ñamaje pa'iohua'ini yaijē pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pē pa'ijē'ě, curi topēje, cai topēje, cui'ne curiquēje, cui'ne zapatojē, cui'ne ma'aja'a saijē pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pēpajē saijē'ě, tsoe nēcajani caye peoye. ⁵ Huē'ena

cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.' ⁶ Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësaru pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cosipi. ⁷ Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani iohua'i aõñere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sête iohua'ipi saiñeje pa'ye cõcaiyepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

⁸ Pai daripëna tã'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucaijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuañe te'tena mësarupi ponëñe ja'yere pa'iji cajë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana etani cajë'ë: ¹¹ 'Mësaru daripë ya'opi yëquë quëona sê'ase'ere tã'to toñë, mësaru asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mësarute. ¹² Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tã'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e saiñe pasipi. Sodoma daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i
(Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa më'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë. Jaiye pai yo'o tã'a ma'ñere yo'otojë coa ñahuë, më'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i care suñani huatapi jorëjë ai oiyere iñora'huë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tã'asi maca mësarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripëa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mësaru Capernaum daripë pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa tëto saiscohua'i a'ë ma'tëmo quë'rore pana cuasayë, mësaru. Pani mësaru cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.

¹⁶ Mësaru cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësaruni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiahua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna. ¹⁹ Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añaere, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiahua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaru mami ma'tëmore toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuayë

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sête ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje tã'api, më'ë yëyeje."

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño

pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë ì mamaquëpi ì yëcohua'ina ìnocohua'ise'e asayë, ì pa'iyë. ²³ Ja maca ì ye'yacohua'ise'ere capi:

“Mësaru ñañeje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'lo ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësaru ñañeje pa'ye ñañe yëhuë. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Cui'ne asaye yëhuë, mësaru asayeje pa'yere. Jaje yëjëta'a asaye pahüë.”

De'oquërepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona ì ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

“¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë tì'añe cani?”

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi sehuopi:

“Oijë'ë, më'ë Èjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë tutu, cui'ne si'a më'ë cuasaye. Cui'ne oijë'ë, më'ë quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohüë, më'ë. Jaje më'ë yo'oquë pani, ti pa'iyë tì'aja'quë a'ë.”

²⁹ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquë a'ë caquë Jesure ñnos'i'ì caquë sañope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yë'ë quëno maca pa'iquë?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna mejli'. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye ì paye cui'ne ì ju'ì caje jiohuë. Ai tè'carena, ju'ise'eje pa'ì uina, jeoni saë'ë. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquë sa saji'ì. ³² Cui'ne ìti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'ì. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'ì aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huëni jujupi. Jeteyo'je ì caballona tèoni sapi, saicohua'ì pëa huë'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huëoni caya curiquë tē'ña isipi, ìti huë'e aquëre. Isiquë capi: ‘De'hua ñacaijë'ë, iquëre. Më'ëpi ai jerepa ì do'ire necaisiquë pa'itoje yë'ëpi saisi'ì cui'naëpi co'ì cõsi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'ì aquë jequë paquë'ni, ñaohua'ì huani òani saisiquë quëno maca aquë ìte oisiquë, më'ëpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Më'ëje cui'ne sani yo'oquë pa'ijë'ë.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iyë

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi tì'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë, Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne ì ye'yacohua'ije.

³⁹ Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yë'quë macana ja'runi ñu'io asao, ì cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huë'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quë'rona tsio dani cao:

“¿Èjaë, yë'ëse'e necona, yë'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, më'ë? Jaje pa'ina, cayë ìote cajë'ë, yë'ëre sani coçaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta mël'è jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa cõcaiye. Jare María tì'ao, yecohua'ije jioye ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quëre Señe

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tìjupë Jesús Maija'quëre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquëpi capi, ite. Èjaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquë pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajë'ë:

Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,

Më'ë mami de'oyere pa'ë.

Më'ë cuañeña daijaquë yëquëna,

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sa'i de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sa'i de'huacaijë'ë.

Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’ ⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aõñepi peoquëna, cayë, caji. ⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro sjosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiyë'ni, tsì ja're uini.’ ⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiyë papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë tì'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona tē'cajëna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isi cuañoñe pa'iji. Cui'ne co'equëpi tì'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tē'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isi'ñe pa'i a'ë mësaruru aquë je'quë mamaquëre ¿panita'a hua'ire seina, añani aõ'ñe pa'i a'ë? ¹² ¿Panita'a tsi-apëre seina, punini aõ'ñe pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësaru co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iyë sëte mësaruru Ja'quë ai jerepa oiquë sëte i de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai paj ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë. ¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saõquëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi paj yo'o tì'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë sei'ë.

¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjaohua'ipi jopojä'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuanì co'ye johua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saiscõhua'i pani sañope yo'ojë johua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanáspi i tsëcapëni sañope yo'oquë panì ¿me si'aohua'i cuañe tì'añe pa'iquë'ni?

Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'lëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, ¿nëpi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, ¡ohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture pa'pi huatire eto saokuë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe títapi caquë ¡ñoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë ¡ co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ijë jioye peoji. ²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ¡te quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye ¡ quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni ¡ tsë de'huaye pa'iji, ¡ pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaima'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'le tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saokuë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuene yejañare cu'iji, pëa huë'ñare co'equë. Jaje co'equë tì'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'¡ ¡ jerepa co'acohua'¡ ja're cõni cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api.”

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yë'ta'a ¡tire caquëna, pa¡ jopopi nomiopi cuiõ:

“Më'ëre cõani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico.”

²⁸ Jaje cacona, ¡pi capi:

“Ai jerepa sihuacohua'¡ pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuocohua'ipi.”

Co'acohua'ipi Señe, Pa¡ Yo'o Tì'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Pa¡pi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ¡pi coca ca huëõpi:

“Iye'në pa¡ co'acohua'¡ a'ë. Jaje pa'¡ohua'ipi señe, pa¡ yo'o tì'a ma'ñere yo'o ¡ñojë'ë cajë. Jare setõje Maija'quë yo'o ja'ñere quëcaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o ¡ñoñe pa'iji. Mësaru yëyere ¡ñoñe peõsipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere ¡ñoicaiquë pa'iji. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pa¡ Mamaquëpi yure pa'icohua'ire ¡ñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pa¡ ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'¡ a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jëoni ponësi do'ipi. ¡ñore yure Jonásre tëto saisiquëpi pa'iji. Pa¡ ñape yo'ose'e ña mu'se pa'¡ maca iye paire ¡ohua'¡ yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë te'te pa¡ ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'¡ caco daisi do'ire. ¡ñore Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, pañita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcõyë, daicohua'ire miacaija'cõni. ³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ñañe pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajë'ë,

mè'è miañe pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, mè'è capëpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñañe pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñañeje pa'ye.”

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tēji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'è caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'è aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Èjaëpi capi, ite:

“Mësaru fariseo pai cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësicohua'i a'ë. Mësaru cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'è, mësaru sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tosa tose'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mësaru fariseo pai maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, aijnena huëo sëñe nejë aijnere, cui'ne tase'e coní. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësaru tsoe de'oye yo'oyena coní.

⁴³ iTeayerepa mësaru fariseo, pai maña! Pai tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero hue'ñare nëcäjëna, jai pai iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësaruje teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai coní teayerepa coa caco-hua'i a'ni, tasi daripëje pa'iohua'ini, pai ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë.”

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

“Ye'yaquë, jaje mè'è cani yëquëreje tea ju'i cayë.”

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mësaruje cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macaje se coçaiye coecohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'ire jare mësaru aiohua'ipi huani jeoni tasi daripëare mësaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ë. ⁴⁸ Jaje yo'ojë mësaru apë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ñañe pa'iji, mësarupi iohua'i huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë i ta'ñe asayepi capi: ‘Jëjo saoja'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'ire cui'ne sahuani yë'è coca quëacohua'ire nesicohua'ireje jaohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.’ ⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i pa'ini Maija'quëpi seja'quë api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo hue'ñana cui'ne Maija'quëre se huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i pa'ina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coejë yecohua'i asañu'u cajë yëcohua'ireje ësejë sañope yo'oyë, mësarupi.”

53 Ñeje Jesús caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye se huëohuë. 54 Sejëna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sañope Yëhuoye

1 Jai pa'i mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timëni sa'ñe ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

“De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajë yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë caquë. 2 Jaje pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ë. 3 Jaje pa'ina, mësarua nea huë'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ë, cui'ne yahuererepa tu'rihuëna sïoni case'ere huë'e sa'nihuëpi nëcajë cui ja'ñe a'ë, pa'i asa huë'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Mt 10.28-31)

4 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyë. 5 Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jeteyo'je toa yejana jëjo saoquëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

6 Mësarupi asayë, cinco pi'ani caya të'ña isicohua'i a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë huanëyema'ë ñacaiji. 7 Jaje pa'ina, mësarua nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

Jesure Cacaie Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

8 Si'aohua'i mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pai Mamaquëje Maija'quë huiñaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë. 9 Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pa'i asa huë'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huiñaohua'i ña huë'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

10 Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

11 Mësarute tseani pa'i tsi'si huë'ñana, panita'a pa'i yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. 12 Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësarua caja'cohua'i a'ë.”

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

13 Pa'i jopopi Jesure capi, ñeje:

“Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e.”

14 Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Ina, nepi yë'ëre pa'i yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?”

15 Yequeje capi, Jesús:

“Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pa'i pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cöcaina, pa'iyë peoji.”

16 Jaje caquë pa'i pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

“Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëji'i. 17 Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë

a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jerona de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi. ¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejni yeqe jerepa jai hue'ña nesi'i. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye çoni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'l' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: 'Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?' ²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

"Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aïñe jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tãma'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua hue'e peo-cohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi çocaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësaruru pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësaruru acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëijë oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yuresële pani ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësaruru tsoe mësaruru ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësaruru Maija'quë cuañe tëtëre ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña

(Mt 6.19-21)

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësaruru a'ri pai maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaruru ja'quëpi i cuañe tëtëre isiye yëji. ³³ Mësaruru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere ti'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësaruru co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësaruru joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyëje pa'iohua'i pa'ijë'ë. Tītani eta sa'rona të'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihua'cohua'i

a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë aó ai saihuëna soini aore aója'quë api. ³⁸ Nami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaqué dai ja'ñiere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pa'i Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iyë case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yarejé aó de'oye aóquë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'eje yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne aó fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huanëyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i cayë sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye të'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña të'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañoñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyejé pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tëjijyerepa ai yo'oquë tëto saija'quë a'ë caquë oiyë. ⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñiere dapi, cuasaye mësaru? Pa'ni. Coa ai jerepa huahueyere dahuë. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasqcohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasqcohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nëjore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nëjopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'iyë Cuasaye
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

“Ēsē caje huē'ñapi nea siri mēina, ñani cacohua'i a'ë ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huē'ehuē te'tepi tutuquēna, ñani cayē ai ēsē uja'coa. Jaje carena, cui'ne ēsēquē uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mēsaru ta'ñe cacohua'i a'ë ma'tēmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ħme yo'ojē mēsaru pa'i tēcahuē ayere yure jaje yo'o macare pa'iyē cajē asa ma'ñe'ni, ta'ñe?”

Esa Ne De'huaye

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ħMe yo'ojē mēsaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequēpi mē'ēre do'i paquēpi cani saquē pa'ito mē'ēre do'i paquē api caquē saquēni du'ru ne de'huajē'ë, ja yē'ta'a pa'i yo'ose'e ñaquē quē'rona t'i'ama'nē. Jaje ne de'huaēna, pa'i yo'oye ñaquē quē'ro sama'ë pa'ija'quēre. Jaje mē'ēpi yo'oma'ë pa'ito pa'i yo'oye ñaquēpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co huē'ñana coja'cohua'i a'ë, mē'ēre. ⁵⁹ Jarona cosiquē pani etaye peoji, mē'ēpi si'aye mē'ë do'i saima'ë pani.”

13

Huajē Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne johua'i ēojē señu'u cajē huaisicohua'i tsiena pa'i tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quēahuē, Jesure. ² Quēajēna, capi:

“ħMēsarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paē'ë, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayē, mēsaru. Ja'rē yo'oyere jeoni ponēma'cohua'i pani si'a pa'i mēsaruje jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴ Mēsarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupēpi quēo huēa'co'ë, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayē. Jaje pa'ina, mēsarupi huajēye pa'iyē ponēma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ë.”

Higuera Ñē Ayere Quēaye

⁶ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye neni quēaquē capi:

“I yejana ta'si ñe paquēpi quēima'o paco caquē sani ñaquēna, quēima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquēre capi: 'ina, toaso ometēca daiyē, iti ca quēise'e ñasi'i caquē. Daiquēta'a t'i'ama'ë pa'iyē, quēisico pa'iona. Jaje pa'ito cuēni jeojē'ë. Me nesi'co coa yejare quē'eñe nēcaco'ni.' ⁸ Caquēna, iti yeja ñacaiquēpi sehuopi: 'Ējaē iye ometēcahuēse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequē co'amañapi o'a ñasi'i, quēija'core. ⁹ Jaje neruta'a quēti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quēima'ona, ña jujani ja macata'a cuēni jeojē'ë,' capi.”

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajē Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajē mu'se pa'i tsi'si huē'ñana ye'yaquēna, ¹¹ jarote paco'ë, te'o nomio diez y ocho ometēca ju'ico, huatipi ne quē'casicopi ti nuiñe nēcaye peocopi. ¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio mē'ë ju'i dahuē tsoe jeopi. De'oye pa'ijē'ë.”

¹³ Caquē ja maca i jēñapi ñona pato maca jare iti macapi nuñerepa nēcaco ponēni, Maija'quē de'oquē api, sihuaco ca huēo. ¹⁴ Jaje Jesús huajē mu'se jujuna, ñani pa'i tsi'si huē'e ñacaiquē ējaēpi iyere ñani pēi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojē'ë, pa'ni huajē mu'se juju cuañoñe.”

15 Caquëna, ja maca Ëjaëpi sehuopi:

“¡Coa cacohua'i pai! ¿Joyema'cohua'ini mësaru acohua'i je'quë, huajë mu'se pa'ina, mësaru duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quëre? 16 ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconi Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'eje pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?”

17 Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caë'ni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuë, Jesús pai yo'o tï'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye? 19 Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api iti ñë capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Mt 13.33)

20 Jaje cani yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi conì cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? 21 Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai ji'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña ìona co'meni ìona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëifeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro

(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Jerusalënna sai, pai daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëto saji'i. 23 Jaro pa'iquëpi seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿a'ri pai maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?”

Caquëna, ìpi sehuopi:

24 “A'ri jato sa'roja'a cacasìi cani si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute pai cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a caca tï'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. 25 Ja maca iti huë'e aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësaru hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona të'cajë ‘Ëjaë, hui'yojë'ë’. Jaje cajëna, ìpi casipi ‘ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.’ 26 Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: ‘Më'ë ja're conì aijë cui'ne ucujë yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i huë'ñana dani ye'yasiquë a'ë.’ 27 Cajëna, sehuoja'quë api: ‘Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.’ 28 Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna, ñani mësarupi hue'sena jeocosicohua'i pa'ijë cuji quì'cojë oija'cohua'i a'ë. 29 Ja maca daija'cohua'i a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ëse mëi huë'ña cui'ne sa'nihuë paipi Maija'quë quë'rona tsi'sini a'o aija'cohua'ipi. 30 Ja maca yure te'ye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi te'ye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë

(Mt 23.37-39)

31 Jare ja mu'se daë'ë, fariseo pai dani ite cahuë:

“Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jeosi'i caji.”

32 Cajëna, ìpi sehuopi:

“Sani cajë'ë, jaëte co'acquë tã'ñe asama'quëre: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatiohua'ire eto saoguë yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.’ 33 Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo hue'ñana ju'ito.

34 JJerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacacohua'ire huani jeo daripë! Cui'ne Maija'quë mē'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jëa daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. 35 Mësarute Maija'quëpi jeocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña coñe peoja'cohua'i a'ë, ‘mësarupi de'oquëre pa'ni Èjaë mamirepa hue'equë daiquë’ ca maca tì'añe pãto.”

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucaiye

1 Huajë mu'se tì'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asì'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se ì yo'oquëna, ñañu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. 2 Ñajëna, ì ñaquë ñu'li hue'ñare te'li coto dahuë ju'iquëpi paji'i. 3 Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

“Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, pa'nita'a jujuye pañe?”

4 Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ìpi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë. 5 Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

“¿Nepi mësaru acohua'i burropi pa'nita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?”

6 Caquëna, ti sehuoye pãhuë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

7 Soisicohua'ipi de'o ñu'li saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, ìohua'li asa ja'ñere:

8 “Mē'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'li saihuëna tēto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, mē'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: ‘Mē'ë ñu'li saihuëre iquëna ìsijë'ë.’

9 Caquëna, mē'ëpi pa'i ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'li saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. 10 Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'li pa'ito, jeteyo'je ñu'li saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, mē'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: ‘Yë'ë cajei, ìño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.’ Jaje cato mē'ëje sihuaquë ì ja're conì ao ai saihuëna ja'rusicohua'li ñajëna, de'o ñu'li saihuëna ja'ruja'quë a'ë. 11 Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë ìja'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'acquë maca ponëñe pa'iji. Cui'ne ìti co'acquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëñe pa'iji.”

12 Capi, ìte soisiquëreje:

“Aore aoguë pani, pa'nita'a na'iquëna, aore aoguë pani, soima'ë pa'ijë'ë, mē'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne mē'ë do'ijëre cui'ne mē quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Mē'ëpi jaje soisiquë pa'ito ìohua'ijë mē'ëreje soija'cohua'li a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. 13 Jaje pa'i do'ire mē'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'li mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. 14 Co'ye ìsiye ti paja'cohua'ini cocaijë'ë. Jaje

pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca mē'ėje huëni sai cuañoja'quē a'ē, Maija'quëni."

Aojajē Caquē Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jajē iyere caquëna, asani aō ai saihuē ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure: "De'hue Maija'quē te'tere pa'i aō aija'quëpi sihuaquē pa'iji."

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquē jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi aō ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: 'Quërējajjē'ē, huëosicohua'ire si'aye ne saohuē' capi. ¹⁸ Jajē casiquëta'are si'aohua'i paja'quē pa'ini ca huëohuē. Du'ru macarepa aquëpi capi: 'Ja'arepa yejare huerohuē. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payē, yē'ere oi cuasama'ē.' ¹⁹ Yequëpi capi: 'Diez duruhuëquere huerohuē, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yē'ere ai cuasama'ē, pa'ijē'ē.' ²⁰ Yequëpi capi: 'Ja'arepa huejahuē. Jajē pa'ina, saiye pañē.' ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Ējaëpi asani pēi i jo'yaëre capi: 'Esa sani jajē pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojē pa'icohua'ini ti'ani dajē'ē, jai daripē cu'i ma'ña pa'icohua'ini.' ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Ējaē mē'ē cuañese'eje yo'ohuē. Jajē pa'iquëta'are ja yē'ta'a peo sa'noa pa'iji, timēne peoye. ²³ Jajē caquëna, Ējaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejē'ē, dani yē'ē huē'e timējajē.' ²⁴ Care payē, yē'ē du'ru huëosicohua'i aquē te'ije aïne peoji, yē'ē aō macarepa."

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijēna, ĩpi co'ye pōnēni iohua'ire capi:

²⁶ "Yē'ere tuiye yēni ai yē'ēni oiye pa'iji, ja'quere, ja'core, nējore, mamajere, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iye oiye jerepa. Jajē yē'ēni oima'quē pani yē'ere ye'yequē pa'iye peoji. ²⁷ Cui'ne yē'ē do'ire i pa'iye ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ē, coa tusi'i caquē yo'oque pani yē'ere ye'yequē peoji. ²⁸ Cui'ne mēsaru acohua'ipi jai huē'e neñu'u cajē huëocohua'i pani du'ru ja'rūni dujē cuasacohua'i a'ni ¿je ja'yepi curiquē neja'cohua'i a'ni cajē? ²⁹ Jajē de'oye cuasama'pē, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pa'to, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayerē ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejē caju'cohua'i a'ē: 'Nesi'i caquē huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ē pa'iji.' ³¹ Jajē pa'ina, cui'ne pai Ējaē yequē yeja Ējaē ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquē caquē ja'rūni cuasani, i soldado paire cuëcue ñaquëna, diez mil pai pa'iyē. Pa'ijēna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yē'ta'a yequē Ējaē so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jējo saoja'quē api. ³³ Jajē cui'ne mēsaru acohua'ipi si'aye ja'rē pa'ise'ere jēoñe cocohua'i pani, yē'ē yo'oye ye'yecohua'i peoyē.

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ē, saija'iñe pani. Jajē pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o cōco'ni? ³⁵ Cui'ne me cōcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajē nesi tsu'supēje, co'a de'ose'e pani. Jajē pa'ina, coa jēocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quē'iohua'i sēte cuasajē asajē'ē."

15

*Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye**(Mt 18.10-14)*

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio da'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conï cue'cuejë ñeje cahuë:

“Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji.”

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyejë pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ “¿Nepi mësarü acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuaquë tãta tupëna cõa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're conï sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jeoni ponëto huiñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerëpa.

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez të'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani io cajeohua'i ja're conï cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i ja're conï sihuaco casio: ‘Yë'ë ja're conï sihuajë'ë, curi të'qui ne huesësicore ti'ahuë.’ ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'ere jeoni ponëto.”

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

“Caya mamajë ëmëohua'ire paquë pajili. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: ‘Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.’ Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape johua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye aõ peopi, ja yeja. Ja maca ipi aõ ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañëpi i jo'ya sesere ñacajjë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai aõ ëaye ti'aëna, sese aifñere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ijë aõ aõñe pañuë. ¹⁷ Aõ ëa ju'i cuasa huëopi, ‘ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa aõ ani huajjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye aõ ëa ju'i pa'iyë.’ ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i huë'ñana co'ini ite casio: ‘Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre cayë peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañjë'ë.’ ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerëpa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: ‘Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre cayë peoji, yë'ëre.’ ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: ‘Esao maña de'o cañare etoni suñacajjë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacajjë'ë, zapatoje suñacajjë'ë, i quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'ë, añu'u jai pai ts'i'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi ti'asiquë pa'iji.’ Jaje cani sihuaquëna, jaiye aõ ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hue'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye t'iaquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsi posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huaij'ë jujusiquëni cuañëpi, i huajëquëpi cui'ne de'oye t'itasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñaj'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're con'i fiesta neja'quëre isiye pahüë, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi t'itaëna, sihuaquë duruhuequë tsi jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're con'i pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure t'iasi do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

'Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojajëne ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, johua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi t'iajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere pajë de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nëpi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito?

12 De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësarü pa ja'ñe?

13 Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

14 Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. 15 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarü a'ë, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarü joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Te'te

16 Juan pa'i macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

17 Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

18 Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jëoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jëocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

19 Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. 20 Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i. 21 Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. 22 Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coni pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahüë. 23 Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázaro.

24 Ja maca ñani cui'ne: 'Ja'quë Abraham, yë'ere oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' 25 Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'lë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. 26 Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que tëtëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ijë iño daiye peoji.'

27 Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena. 28 Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacajjë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' 29 Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere,

jare ñani sehuojajë.’ ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: ‘Jaje pa'itojë ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.’ ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: ‘Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni.’

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Pa'i co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sëani jairana jeo dëoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë. ⁴ Cui'ne më'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: ‘Tijupë co'aye yo'oye pa'si'i.’ Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji.”

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ejaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayerë.

⁶ Cajëna, Ejaëpi sehuopi jaohua'ire:

“Mësarupi neñe pa'iji cuasayerë a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajë'ë. Ca maca asani satj'ñe pa'io.”

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, ‘da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë?’ ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: ‘Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tējisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne ucuja'quë.’ ⁹ Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësarujë. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: ‘Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,’ caye pa'iji.”

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalëna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna tijaquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope tija'ahuë. Tija'jëta'a so'ona nëcajani, ¹³ cuihuë:

“¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!”

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

“Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojajë'ë.”

Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña huë'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

“¿Mésaru diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyeni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?”

¹⁹ Jaje cani ite capi:

“Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte.”

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Tì'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure sei'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi tì'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ìpi sehuopi:

“Maija'quë cuañe te'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye.

²¹ Ìñore tsoe pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji' caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësaruru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Tì'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: 'Ìñore pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji'. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tì'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cono ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë pa'ë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña tì'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'le toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë pa'ija'quë api.”

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani sëtëña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ejaë?”

Cajëna, ìpi capi:

“Ju'isiquë ui huë'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'iyeni pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tiña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hual'jeo. Jaopi

pa'i yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi sacco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pa'i yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: 'Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne pa'ireje oima'quëpi. ⁵ Coçasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,' cuasapi."

⁶ Jaje capi, iquë pa'i yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ "¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire coçaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye coçaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are çyë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ti'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pa'i yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pa'i ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.' ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna t'ëcaquë ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'iyë quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaie

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë.

¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

"Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, johua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsi de'o'ji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuãne huë'ña."

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pa'i ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

"De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye ti'aja'quë a'ni?"

¹⁹ Jesupi ite capi:

"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ijë de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuãnese'e: 'Nomiore yo'oma'ë nëjore peoni, pa'ire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë."

21 Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

“Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehucquë a'ë.”

22 Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

“Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmöre co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

23 Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. 24 Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe tē'tena cacaye. 25 Camellore miu ñaca cojeja'a etojañe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë tē'tena cacaye.”

26 Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosichua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

27 Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne tī'añe peoyere, Maija'quëse'e ne tī'añe pa'iji.”

28 Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

29 Caquëna ipi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paipi Maija'quë tē'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jëosiquë pani, 30 yequë yejana pa'ie huëo maca ti pa'iyere tī'aja'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

31 Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye tī'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. 32 Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. 33 Të'ca tējini huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

34 Jaje caquëna, jaohua'ia coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tīña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. 36 Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë. 37 Seina, ite quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. 38 Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

39 Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

40 Caquëna, asani Jesús nëcajani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

41 “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ëjaë, ñaco çare de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

42 Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'è! Më'è nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tujji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuaquë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejë'è, yure më'è huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcapi, Èjaëre:

“Ina Èjaë, yë'è paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yë'è coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'è se jiosiquëre.”

⁹ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se títapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe tē'te tija'aj'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'le pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cösi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë tē'ñare te'le tē'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'è, yë'è co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ère yëquë ëjaë de'oye' cajë.”

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Títani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërejajjè'è caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa titaquëpi capi: ‘Èjaë, më'è curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'oji, më'è de'o jo'yaë'è. Më'è a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ère diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Èjaë, më'è curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’ ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'è cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'è.’ ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Èjaë, iye pa'iji, më'è curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'è isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'è ta ma'ñere coa téaquë, yo'oquëni ca'raquë pahuë.’

²² Caquëna, pai ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaë, jare më'è case'epi iñoji, më'è co'aquë pa'iyë. Jaje yë'è paire oima'ë yo'oquëpi yë'è ne ma'ñere tsi'soquë

cui'ne yè'è tã ma'ñere coa tãaquè yo'oye asaquè sète. ²³ ¿Me yo'oquè curiquè isirena, itipi ne do'ire co'ye sai hue'ñana tãoma'è paquè'ni, yè'è dani itì ma'ñaque neja'quèta'are huè'e títasi maca?" ²⁴ Jaje cani itì maca pa'icohua'ire capi: 'Jiojè'è, curi tè'quire. Jioni isijè'è, diez tètè'ña paquèna.' ²⁵ Caquèna, jaohua'ipi cahuè, ite: '¿Èjaè, tsoe diez tètè'ña paquère me ai jerepa isiyeni?' ²⁶ Cajèna, paì èjaèpi sehuopi: 'Nuñerepa cayè, paquèni ai jerepa se isiyè pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquèni coa ai jerepa se jio co'ne pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yè'ère èjaè de'oye coesicohua'ire quèrèjani iñona dani yè'èque ñaquèna, huani jeajè'è,' capi."

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tējini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripèa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuèa tì'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jèjo saopi. ³⁰ Ñeje caquè:

"Ja maca ja'ye daripèna saijè'è. Tì'a maca jarote pa'ija'què api, burro sèasiquèpi, paìje ja yè'ta'a tuima'quèpi. Tì'ani joyeni dajè'è. ³¹ Joyejèna, yecohua'ipi me neja'quèni saye'ni secohua'i pa'ito, cajè'è, Èjaèpi yo'oye pa'iji."

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje tì'ahuè. ³³ Tì'ani burroni joyejèna itì tse acohua'ipi seì'è:

"¿Me neñu'ju joyeyeni?"

³⁴ Cajèna, iohua'ipi sehuohuè:

"Èjaèpi yo'oye pa'iji, caèna, yo'oyè."

³⁵ Jaje quèani joyeni Jesús què'rona sahuè. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mèo ñohuè. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, paì cañare i saija'a ma'ana jajehuè. ³⁷ Olivos cutihuè perepè cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'ì ite asani tuicohua'ipi Maija'quère sihuajè cui huèohuè, paì yo'o tì'a ma'ñere yo'oquèna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajè:

"De'oquère papi paì Èjaè daiji, Maija'què jèjo daoquère papi, de'oye pa'iyere papi conì. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tèmo acohua'ije sihuajèna."

³⁹ Ja maca fariseohua'i paì jopore conì pa'icohua'ipi cahuè, ite:

"Ye'yaquè, mè'ère tuicohua'ire cama'pè cajè'è."

⁴⁰ Jaje cajèna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayè. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quèna pèapi cuija'coa."

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quèno maca tì'acquè itì daripère ñani oji'i.

⁴² Ñeje caquè:

"Iye mu'se mè'è de'hue asato yè'è isiyè de'ora'pi. Mè'è de'oye pa'iyè tì'ara'huè, isiyere! Jaje pa'iquèta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, mè'è ña tì'añe peoji. ⁴³ Co'a mu'se tì'aja'coa, mè'ère. Mè'ère sañope yo'ocohua'ipi quèna tēhuopaje pa'iore tē'yajacohua'i a'è. Jaje yo'oni coa si'a tē'ñapi etaye peojajè cajè yo'ocohua'i a'è. ⁴⁴ Jaje yo'ojè yejana si'aye quèna pèa ne tao oaja'cohua'i a'è, huani jeaja'cohua'i a'è, mè'è mamajère, huesè pa'isi do'ire Maija'què mè'ère do'i daisi maca."

Jesupi Maija'què Huè'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Jā maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani iti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena. 46 Yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iotata're mësaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

47 Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ije me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, iti yo'o ja'ñere. 48 Jaje co'ejëta'a ti'ama'pë paë'ë, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañëñerepa Pa'ïye

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso cocare quëaquë pa'ina, tïtahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i conï. 2 Jaohua'ipi tïtani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ique tutupi cuañequërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañe tutu isina, yo'oquë'ni?”

3 Cajëna, jā maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sesi'i, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: 4 ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

5 Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe iohua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'itata're me yo'ojë sehuoye pare'ni?’”

6 Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catojë, si'a pai huëni maire quëna pëapi jeajë huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

7 Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.” 8 Cajëna, Jesupe capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mësaru sese'e quëaye pañë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

9 Jā jeteyo'je Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë. 10 Tëaye ti'asi maca saiquëpi i jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje cani jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi të'cani jëjo saohuë, peoquëre.

11 Jā maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jaëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti isima'pë. 12 Iti tse aquëpi tijupë yequë jo'yaëre jëjo daorujë co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje të'cani hue'sena quëre eto saohuë, pëijë. 13 Jā maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.’ 14 Jëjo saouna, ipi ti'acquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: ‘Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.’ 15 Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jëohuë.”

Jaje quëani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?”

16 Cani capi, *ipi*:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina *isija'*quë api, *i* yeja.”

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

“*j*jaje yo'oto Maija'quëje coeni!”

17 Jaje cajëna, Jesús *iohua'*ire ñani capi:

“Jaje mësarü cuasato, *ç*iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ña'ñu'u? Ñeje caji:

Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë *io*repa pa'iji.

18 Jaõ quëna pë *ëmë*'je'na paipi *tom*ecohua'i pani, *tom*e jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pa*i* *ëmë*'je'na *tom*eco pani peo sêpëarepa ne'ne pa'iji.”

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

19 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure *iti* macapi tseani co'ñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahüë. 20 Ja maca yahue de'o pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohüë. Jaohua'ipi sejëna, *ipi* tayo caëna, ja do'ire pa*i* ëjaëna tseani *isi*ñu'u cajë. 21 *Ite* sëni ña'ñu'u cajë saisicohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, m'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë. 22 Jaje pa'ina, se'ñë. Quëajë'ë: *ç*De'oquë pa'i do'ire pa*i* ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'aquë?”

23 Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, *iohua'*i co'aye cuasajë se'ñë. Jaje ñani capi:

“*ç*Me yo'ojë yë'ëre jaje neña'ñu'u cajë yo'oye'ni? 24 *Iñ*ojë'ë, curiquë të'quire. *ç*Ne tsiare hue'eco'ni? *ç*Cui'ne ne mamire toyase'ëje hue'eco'ni?” Caquëna, *iohua'*ipi sehuohüë:

“Romano pa*i* ëjaë mamire toyasicoa.”

25 Cajëna, ja maca *ipi* capi:

“Jaje pa'ito *isi*jë'ë, romano pa*i* ëjaëna *i* tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna *isi*jë'ë.”

26 Jaje pa*i* ña hue'ñana si'aye *iohua'*i cosojë ne'ñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Se'ñë

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

28 “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jëocaji'i, ñeje: Te'i *ëmë*pi mamajëre pama'ë nëjore jëoni ju'isiquë pa'ito *i* yo'jëipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. 29 Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete *ëmë*ohua'ipi ñeje yo'ohüë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. 30 Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. 31 Ja maca toasoñe aquëpi huejapi *io*te jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. 32 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. 33 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca *ç*nepi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato emëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: 'Ejaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.’ ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'yë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye seña pahüë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ejaëpi capi, yë'ë Ejaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañoje yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ejaë cato?”

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Seña
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

⁴⁶ “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñaipi pëpajëna, cu'i'yere yëcohua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i.”

21

Peocopi Maija'quëre Isiye
(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri të'ña mahuëna ayacona. ³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. ⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are ja'o ti peocopi isio, si'aye jo paco pa'i mañare.”

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre sę huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësaru ñase'e peo hue'ña nejo ja'ñe tı'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ite:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye tı'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe tı'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yepi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëto saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaiñerepa tı'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yepi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cuyeyę, ao ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a hue'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire.

¹³ Jaje yo'ojëna, mësaru yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jëaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru sïopë naña me macaję te'oję ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana tı'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cūthiüna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e tı'asipi. ²³ Co'ayerera ja mu'seña tsj ëta pëa maña cui'ne tsj tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsesejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macaję'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

25 Ja maca ësë yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'í yo'oyere ñajë iye yeja pa'ícohua'ípi cuasa co'me huesësicohua'í pa'íja'cohua'í a'ë, jai tsiayapi co'poco ai písiquëna, asajë quëquësicohua'í pa'íjë. 26 Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'íohua'í dahuëra etajajëna, yo'oja'cohua'í a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. 27 Ja maca ñaja'cohua'í a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne ì de'oye pa'iyepi daina. 28 Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopea maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë.”

29 Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi: “Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'í a'ë, ìo yo'oye. 30 Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'í a'ë. 31 Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'acquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

32 Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'í pa'ícohua'í juju sama'në. 33 Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajajia'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

34 De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'acquëna, cuasama'pë yo'oyepi. 35 Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'ícohua'íre. 36 Ne de'huasicohua'ípi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tëto saitoje jëasicohua'í pa'ícohua'ípi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'í.”

37 Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre së huë'e Jerusalén pa'ícona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. 38 Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi da'ë, Maija'quëre së huë'ena ì quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

1 Jujuma' ao aïñe ti'añe ja'í maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. 2 Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'í ëjaohua'í cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ípi, Jesure me neni huani jëoja'cohua'í a'ni cuasajë co'ehuë, ìte asa païni ca'rajë.

3 Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'í aquëna. 4 Cacaquëna, jaëpi saji'í, Maija'quë huë'e ñacaicohua'í ëjaohua'í quë'rona cui'ne Maija'quëre së huë'e ñacaicohua'í quë'rona sani jaohua'í ja're coní Jesure ñeje yo'oni tseani mësarú jëñana isi'ñe pa'í api capi. 5 Jaje caquëna, asani jaohua'í ai sihuajë curiquë sañu'u ca nëohuë, ìte. 6 Cajëna, ìpi sehuoni ìte tseja ja'ñere me pai peo maca ìte tseani isija'quë a'ni cuasaquë ì yo'o ja'ñe co'epi.

Na'í Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

7 Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë së mu'se ti'api. 8 Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saquë capi:

“Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë.”

⁹ Jaohua'ipi ite se'le:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarü jai daripëna caca maca tì'aja'cohua'i a'è, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Tì'ani i huë'ere pana tuij'è. Ipi cacaquëna, ñani te'le cacaj'è. ¹¹ Cacanì ja maca itì huë'e aquëre seje'è: ‘¿Jerore pa'ico'ni, yè'è ye'yacohua'i ja're conì na'iquëna, Israel paì fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi, caj'è. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'le tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jarona ne de'huaj'è.”

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje tì'ahuë. Tì'ani Israel paì fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aiñe tì'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i conì ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü ja're conì iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yè'ta'a yè'è ai yo'oye tì'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarü ja're conì iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'è, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani cosil'i.”

¹⁷ Ja maca jaje canì ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuej'è. ¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'è pa'ija'quë a'è, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye tì'añe pato.”

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yè'è ca'è. Iye yo'oyeje pa'yere yo'oj'è, yè'ere cuasajë.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huaj'eye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'è, yè'è tsiepi mësarü de'oye pa'i ja'ñere caquë nejoja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yè'ere cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yè'è ja're te'le ao ai saihuëna tëose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Paì Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe se'le, “¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

²⁴ Ja maca sa'ñe cajë, “¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?” cahuë. ²⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi itì necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'è, cui'ne itì yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'è, iohua'i ëjaëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato jaje yo'ocohua'i pa'iye peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Itì ai jerepa pa'ipi mësarü aquë cato tsì posëje pa'i pa'iye pa'iji, cui'ne itì cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iye pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aiquë, panita'a itì aore sa acoquë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yè'è cato mësarute necaiquë pa'iyë.

²⁸ Mësarü a'è, yè'ere ai yo'oye pa'ina, si'anë yè'è ja're conì pa'isicohua'ipi. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarute yè'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yè'ere isise'eje isiyë. ³⁰ Yè'è ja're conì ao ai saihuëna, yè'è cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana

ja'rujajë doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi më'ere trigo ñu'cueyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre secacaë'ë, më'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëto sani yë'ëna ponësi maca. Cöcäjë'ë, më'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³ Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ëjaë, yë'ë cato më'ë ja're çoni co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë.”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Pedro, care payë. Më'ere iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasöne pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë ìte, yë'ë caquë.”

Ti'a Tëjji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵ Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tije. ³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'ëpi caji: ‘Co'acohua'i ja're çoni cuëcuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ìpi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos çutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije çoni tuë'ë, ìte. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeöne ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje çono da'ca nejocaiye pa'ito nejocajë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'ëje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ìte tutu isisi'i caquë.

⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ësë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

45 Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Tj'laquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna çaisicohua'ipi paë'ë. 46 Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë çaisicohua'ipi uinë'ni? Huëijj'ë. Huëni sej'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai tj'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jaëpi tj'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. 48 Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehuosi'i caquë yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?”

49 Ja maca Jesús ja're çoni pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

50 Jaje se maca johua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te çajorona tëtopi, peo te'terepa. 51 Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë çajorore cui'naoni ini tuacaji'i. 52 Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësaruru tarapi, hua'ñapi çoni date? yë'ëre tseañu'u cajë. 53 Yë'ë mësaruru ja're çoni si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi tj'aëna, mësaruru yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tuj'i, so'o maca se ñaquë. 55 Jaro hue'se daripë tëhuo sitopi toa sua huë. Suani ja'ru të'ijaë'ë, ijoja'a. Cui'ne Pedroje johua'i ja're çoni ja'rupi. 56 Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're çoni pa'isiquë api.”

57 Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ite.”

58 A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

59 Te'e hora tëtto sai maca yequë cui'ne titani capi:

“Nuñerepa më'ë i ja're çoni pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

60 Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a itire Pedro caquëna, cura yëji'i. 61 Yë'ina, ja maca Ëjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedroro. Ja maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a

cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.”⁶² Jã maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, i tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ite tara pëapi të'cahuë.

⁶⁴ Ite ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ite tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, seni asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë i a'ë catojë mësarü coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuo tijañe peoji, cui'ne joye saoyejë pajacohua'i a'ë. ⁶⁹ Jajë pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ëjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jajë caquëna, ja maca si'ahua'i ite se'ijë:

“¿Jajë pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jajë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarü cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa i caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, i yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Jã maca jajë cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona.

² Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

“Iquë co'aye yo'oye tijañe, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api.”

³ Jajë caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jajë pa'ijë'ë, më'ë case'ejë.”

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

“Iquë co'aye yo'oye tijañe pa'iyë.”

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

“I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jajë pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o t'ia ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'ia paë'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jeoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoja'quë a'ë, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saoquë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“Jaëte huani jeoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, t'ijupë ca copí. ²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e t'lama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye t'iahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, t'iani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë. ²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a cui'ne mësaru mamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye t'iaja'coa: 'Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsi pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.' ³⁰ Cajëna,

paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: 'Yëquëna quëñojë'ë' cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, 'Yahuejë'ë, yëquëre.' ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuëni soquë yëje pa'iohua'ire."

³² Jesús ja're cõni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire cõni, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohuë. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

"Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire."

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

"Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini."

³⁶ Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i cõnore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

"Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë."

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

"Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë."

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

"¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañõñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañõji, ñaquë më'ë."

⁴² Cani ja maca capi:

"Jesús huanëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañë huëo maca."

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're cõni pa'ija'quë a'ë, de'o huë'ñare."

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Èsëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cui'pi:

"Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëõñë."

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

"Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i."

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saihuëana të'cajë saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paj'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicona oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'iyeje.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñarepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i conì saë'ë. ² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë siosicopi tïrore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajë Ejaë Jesús capëre ti'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi johua'i ja're conì nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Ñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye johua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca conì pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i conì. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tïrona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpi once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani johua'i ja're conì saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, johua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saiye'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iye'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti hue'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, ìohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëcaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne ì cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. ²⁰ Jaje pa'ini, quëni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaïji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're conì nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo canì ñañeje pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësarü. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a ì de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se canì ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e conì quëapi.

²⁸ Ìohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a ì sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. ²⁹ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're conì pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējji.” Asani ja maca Jesús ìohua'i ja're conì cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi ao ai saihuëna ìohua'i ja're conì ja'rusi maca ipi panpë ìni Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje ì yo'o maca ña titahuë, ìre papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca ìohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalëna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i ts'isisicohua'ipi ìohua'i cajeohua'i ja're conì. ³⁴ Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ijë cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ìse'ere ìñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca ìohua'ijë quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña titase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ìre Ye'yecohua'ina

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ja yë'ta'a ìti yo'ose'ere cajëna, Jesús ìohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, ì pa'isi joyore ñañë cuasajë. ³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyë'ni? ¿Me yo'ojë mësarü joñoa jëa coyeque hue'eye'ni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësarü ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyë'ni.”

⁴⁰ Jajë cani jaohua'ire iñoopi, jëña cui'ne quëo ite quëse'ere. ⁴¹ Jajë yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jajë pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a conï pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jajë pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jajë pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jajë ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jajë pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jajë yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jajë pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jajë pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañöñe
(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jaronä jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, cani jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañöpi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalënna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre së huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're conì paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're conì co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo tì'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiqüepi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiqüepi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana tütapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahuë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahuë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'ie nepi. ¹³ Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're conì paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'ajli'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'ajli'i.”

¹⁶ De'oye pa'ie tì'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ijë Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're conì pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'ie aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaise'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire.

²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tìñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catojë sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuëne yejapi cuiquë a'ë: 'Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Èjaë daija'a ma'a.' Maija'quëre quëacaiquë Isafas caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë.

²⁵ Jaohua'ipi setëña, ìte:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oque cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're conì pa'iji, mësarü ña ti'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëtö saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, ì zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ësë mëi te'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. ³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: 'Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëtö saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë apl.' ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ìna cajeni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: 'Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ìna pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.' ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë ìti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús ì Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne ì ye'yacohua'i conì paë'ë, ja'rë pa'isi macare. ³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani ì ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña.

³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, ìohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, ì pa'i hue'ñana sani ñani ì ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi ìti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'i aquë cato, te'i Andrés pajil'i, Simón Pedro yo'jei. ⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ìte:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipere tì'api. Tì'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë. ⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'es'e caquë sani tì'ani ite capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o pa'i eta tì'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ñini.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diosu mamaquë a'ë. Judío pa'i ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Èjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diosu hui'ñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pa'i Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní hueja fiestana soi cuãñoisicohua'ipi pa'ijë sateña.

³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ëre caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yë'ta'a tì'añe paji'.”

⁵ Jaje catoje iopi cao, paire necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojë'ë.”

⁶ Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pa'i si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi paire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupëana ocore do'e timëjë'ë.”

Caëna, do'e timëreña. ⁸ Do'e timërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijê'ë.”

Caëna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i çono de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajê ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i çonore pare ucucoa. Ai uçusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i çono ocuacoa. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ai de'o cuiya'i çonore pare de'huaheuë.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o iñose'e paji'i, i de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'i ire papi cuasahuë.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsi, cui'ne i ye'yacohua'i çoni saijëna. Sani jaron a paë'ë, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña t̄i'a tējiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i. ¹⁴ Sani t̄i'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë duruhequëre isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'lijëna, ñani. ¹⁵ Jesupi johua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequëre çoni te'epi curiquë cambijë ñu'icohua'ini eto saoni johua'i curi topëa jea ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jê'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“iEto saojê'ë, iño pama'pë! ;yë'ë Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'ë pa'ie më'ë huë'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure sei'ë:

“¿Iquepi më'ë iñoja'quë a'ni, më'ë cuañequë pa'ie iye yo'oquë?”

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojê'ë, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis çmetëcarepa nesicore çme më'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús cani i capëre capi, huë'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huë'isi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'i pai yo'o t̄i'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pai ite ire papi cajë asahuë, Israel pai Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye pai cuasaye ñaquë sête. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa t̄i'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai joyo cuasajë pa'ie.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

1 Pajli, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa pajli, judío pai aquë. 2 Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:

“Ye'yaquë, asayë, më'ëre Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, pai yo'lo ti'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'lo ti'añe peoji, Diusupi coní yo'oye pato.”

3 Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa më'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tijupë të'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe te'te ñañe peoji.”

4 Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca coní të'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

5 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co të'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi të'ya dani cuañoma'quë cato Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji. 6 Pëca ja'quëohua'i paipi parena, të'ya daisicohua'i cato jare pai pa'iyë. Joyopi të'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. 7 Ai cuasama'e pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: ‘Si'a pai huajëye ai de'oye pa'iji.’ 8 Tutu cato si'a hue'ña dai'co, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi të'ya daisicohua'i cato, tutujë pa'iohua'i pa'iyë.”

9 Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

10 Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? 11 Nuñerepa më'ëre cayë, yëquë asayere, cui'ne iti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. 12 Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.”

13 Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa iti hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. 14 Moisés aña're cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëje huëo nëco cuañoja'quë api. 15 Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.”

Maija'quë Paire Oise'e

16 Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. 17 Diusu mamaquëre jëjo daoma'e paji'i, paire ne-joja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

18 Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. 19 Ire papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. 20 Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoma'quëni cajë. 21 Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cöcaina, yo'oye a'ë cajë iñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

22 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're coní Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. 23 Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i

do'ire. Si'a pa'i i què'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë. ²⁴ Iye cato ja yè'ta'ta Juanre tseani coma'nè yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pa'i ja're sañope yo'ojè careña, si'si tsoa toñe ayere cajè. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquè, asajè'ë, mè'ë ja're conì Jordán tsiaya oco doquè pa'isiquèpi, mè'ë yèquère quèasiquèpi. Yure cato ocore doquèna, jai pa'i ise'ena saiyè.”

²⁷ Cajèna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quèpi isima'què pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yè'ë quèahuè, mèsarute. Cristo peoyè caquè, cui'ne quèahuè yè'ë cato ite ne de'huacaiquè du'ru jèjo daosiquè a'ë. ²⁹ Se ñajè'ë, cui'ne hueja fiesta jè'què huejaja'core paquè api, iti huejaquèrepa. Huejaquè cajei cato cocare asaquè, sihuaquè ñu'iquè api. Jaje yè'èje yure asaquè sihuayè, i ayere cajèna. ³⁰ Jaè cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'què api, yè'ë cato coa jero sa'na do'i peoquè de'oja'què aè.”

Ma'tëmo Aquèpi Daiye

³¹ Èmèje'pi daiquè cato si'a paire tètò saisiquè api. Iye yeja aquè cato jare iye yeja aquè api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquèta'are ma'tëmo daiquè api, si'a pa'i jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quèaji. Quèaquèta'are paipi nuñerepa caji cajè asaye pañè, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquè cuasasiquè pani, Maija'què nuñerepa caquè api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'què jèjo daosiquè cato Maija'què cocare caji, Maija'què èseye peoyerepa i de'o joyore isiquèna. ³⁵ Pèca ja'què oiji, i mamaquère. Jaje pa'ina, si'aye i jèñase'ena jèopi, yo'ojaquè caquè. ³⁶ Pa'i Mamaquère ire papi caquè cuasaquèpi ti pani huesèja'què api. Jaje pa'iquèta'are asama'è coequè cato ja pa'iyè peoji. Peoquèpi coa ai jerepa Maija'què pèi saiñena sai cuañeja'què api, co'ayerepa.

4

Samaria Paìore Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquèpi cui'ne jai paire oco doquè yo'o'iji asareña, fariseo pa'i. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuè. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquè.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tètò saiyè paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquèpi Samaria yeja daripè Sicar titapi, Jacobo mamaquè Josère yeja isiquè pa'isico què'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jè'josiquè sète Jesús oco coje yè'què macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pa'i daripèna aiñe hueroñu'u cajè saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijè'ë, yè'ère.”

⁹ Jaje caquèna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Mè'ë judío pa'ita'a, me yo'oquè yè'ë Samaria nomioni oco hueroquè'ni?”

(Judío pa'i cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu mè'ère isiye asaco pani, cui'ne mè'ère oco sequèreje jaè api asaco pani, mè'èpi yè'ère setira'huè. Seona, yè'èpi pa'i ocore pare isira'huè, mè'ère.”

¹¹ Caquèna, iopi cao:

“Ējaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yè'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huaicoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yè'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yèquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ijë ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?”

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucuhua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yè'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yè'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsal'inëje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

¹⁵ Ja maca cao iopi:

“Ējaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yè'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core.”

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjëre soijani ja maca daijë'ë, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Ējëre peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ējëre peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë. ¹⁸ Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë.”

¹⁹ Jare asani iopi caco:

“Ējaë, më'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, më'ëre. ²⁰ Yëquë aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü judío paipi Jerusalënna Maija'quëre seña pa'iji, cahua'i a'ë.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë seña tija'pi. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalënna sani seña peosipi. ²² Mësarü Samaria pai cato huesëjë coa seña. Yëquë judío pai cato asajë seña. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe iti macarepa tija'pi. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'lo maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ijë joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomio pi cao:

“Yè'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yè'ë a'ë, ipi më'ë ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yè caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahuë. ²⁸ Ja maca io yurupë iti macana ñoni pai daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yè'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yè'ta'a pai daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, aqo aijë'ë.”

³² Cajëna, ipi capi:

“Mësarü ña ma'ñere yè'ë cato payë, yè'ë ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a setëña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'è ao cato yë'ère jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë. ³⁵ Mësarupi cacohua'í a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'í carapi, tèaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tèa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje saí cuañoñe pa'íji, iti ca tèase'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tèaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'íji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Paí case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tèaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tèajë'ë caquë, mësarui ai yo'ojë tã ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësarui cato coa tèacohua'í a'ë.”

³⁹ Jai paí Samaria acohua'í Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jaó cato cao, “Yë'è yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria paí asani Jesure sei'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'è case'e asacohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa çoni i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasokuë cajë.

Paí Èjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'í cato coecohua'í a'ë. ⁴⁵ Galilea tì'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'í cato, Jesús Jerusalénre pa'í de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egiptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'í o'sa çono ne sitona. Jarote paji'i, paí ëjaërepa yo'oye ayere çocaiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi paí ëjaëre pare çocaiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'è huë'ena sani yë'è mamaquë jüni huesë tējiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësarui nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, paí yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are paí ëjaëre pare çocaiquëpi capi:

“Èjaë, esa daijë'ë, yë'è mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'è huë'ena. Më'è mamaquë huajëquëpi pa'íji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa tì'acquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'è mamaquë huajëquë pa'íji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'í maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa t'ëyo maca, una pa'í maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'í maca Jesús, “më'è mamaquë huajëquëpi pa'íji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'í Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, paí yo'o tì'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquère Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalëna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jaø yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo paï coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'li pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaço cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ejaë, yë'ere oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañosisiquëre:

“Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ere jujusiquë cato ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca setëña:

“¿Jequëpi më'ere ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuañone peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena ti'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iyë sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ere co'aye ne cöco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ere jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jeoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iyë paipi. Jerepa ipi Diosuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diosu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diosu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësar ju merëpa yo'oquë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë. ²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iyë isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iyë, i isiye

yëquëna. ²² Ja'quë cato paï yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, paï yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye païni pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Tütaji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diosu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuoacacohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iyepi paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iyepi isipi. ²⁷ Jaje cui'ne paï yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Paï Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca ti'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iyepi Quëaye

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'ëje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato païpi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañeje sihuoacacohua'i pa'ë'ë, coa nëhuy tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ëre cacaise'ë jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëaye payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyepi.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësarupi i yë'o asama'cohua'i pa'itoje cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itoje. ³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacayepi paji, pëca ja'quë jëjo daosiquëre coe do'ire. ³⁹ Mësarupi cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë ti'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyepi paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, païpi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësarupi nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyepi. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asayepi coeyë. Coa païse'e huëoni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësarupi de'o'iji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësarupi asaja'cohua'i a'ni, païja'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diosupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña hue'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caja'quë api cajë. Mësarute sañope caquë cato Moisésipi mësarupi necaiquë api cajë utejë pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi

Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷Jaje pa'ina, mësarú Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ēmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuë'ë, pai yo'o t'la ma'ñere yo'oquë, ju'licohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi. ⁴ Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca t'lañe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona aó hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina.

⁷ Jaje caquëna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quëriqui të'ñani pan hueroto t'lañe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrésipi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire t'laquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ēmëohua'ise'e cinco mil pai paë'ë. ¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diosure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aóhuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë: “Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ēmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ë paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'ēja'a. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“i'yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're cõni esarepa iohua'i cajë saisi yejana t'lahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuaca t'lahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'i ja're saiyë

papi cajë. ²³ Jajë cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni ao sito quëno macana. ²⁴ Jajë Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum vejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua titaë'ni, iño?”

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pai yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerapa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diosupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jajë caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diosu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diosu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jajë caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, pai yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuene veja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Diosupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”

³² Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moisésipi ma'tëmo panre aone papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aocuë. ³³ Diosu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuë:

“Ja panse'e yëquëre isijë'ë, Ëjaë.”

³⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. ³⁶ Yë'ë mësarute case'eye pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. ³⁷ Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'ahua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. ³⁸ Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiye pahüë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. ³⁹ Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. ⁴⁰ Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohüë. ⁴² Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jajë pa'ita'a me yo'ocuë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jajë cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jëojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje:

'Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.' Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

46 Ja'quëre paije ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api. 47 Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iyë paji. 48 Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. 49 Mësarü aipë Maija'quë aofere a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. 50 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji. 51 Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë."

52 Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

"¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?"

53 Cajëna, Jesupi capi:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. 54 Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. 55 Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ë. 56 Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi yë'ë ja're coní tsoni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i ja're coní pa'iyë. 57 Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. 58 Ma'tëmopi cajesí pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'ëje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aisiquë cato ti pani huesëye pa'iji."

59 Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ëna.

Pa'i Cocarepa

60 Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

"Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa ti'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa ti'añe pa'iquë'ni?"

61 Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

"¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? 62 ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? 63 Joyopi pa'iyë isiji, capë cato coçaima'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë isiye a'ë. 64 Jaje pa'iquëta'are mësarü acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa titama'cohua'ipi pa'iyë."

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coto yehuoja'quëre. 65 Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ijë dani ti'añe peoji."

66 Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jëoni i ja're coní cu'iyë pahüë. 67 Ja maca Jesupi seji'i, i doce ye'yacohua'ire:

"¿Mësarujë jëoni saiye yëye?"

68 Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

"¿Ejaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë. 69 Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi."

70 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëpi mësaruru doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësaruru aquë te'i huati api.”

⁷¹ Jaje canu Jesús Judas Iscariotenu capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua'iquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahüë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iye coepi, judío paipi ini huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío paipi Egíptopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tì'a huëopi. ³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ite:

“Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ije më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a paipi ñajajë canu yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oye paipi yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Paipi yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë sëte si'a paipi ñajëna, yo'o iñojë'ë.”

⁵ I yo'je tsi cato a'ri mañaje care paipi cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe paipi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji. ⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'icoeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tì'ñarepa iohua'iyoye co'aye a'ë caquë iño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'le fiestana. Yë'ë cato saie pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paipi.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Paipi tì'ñarepa ñañe peoye yahue Jesupe saji'i, fiestana, i yo'je tsi saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'ima maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai paipi tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o paipi api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tì'ñarepa caye pahüë, judío paipi ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'ima maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë. ¹⁷ Mësaruru aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë paipi yë'ë ye'yaye Diosu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api. ¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacajajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moisésipi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jeoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohüë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jeoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësarü ai cuasayë. ²² Mësarü aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cui'ri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësarü huajë mu'se pa'itojë cui'ri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsire. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o tijañu'u cajë huajë mu'se pa'itojë tsire cui'ri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësarü yë'ere pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañoñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:
 “¿Jaëje pa'ini, pai huani jeoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a?
²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ijë ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi johua'ita'a nuñerepa Cristore papi cajë cajë cuasa do'ire sañope caye pañë? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:
 “Jaje pa'ito mësarü asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ereje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruje ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ere jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ijë ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseña maca tija'ñe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o tija ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseña dasicohua'ire:

“Yures'e mësarü ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ere jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësarü yë'ere co'ejëta'a tija'ñe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani tija'ñe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi johua'ija'a sa'ñe sëtëña, ñeje cajë:
 “¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai tija'ñe peo huë'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ere co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a tija'ñe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i huë'ña sani tija'ñe peo do'ire ca'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ere sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayajë pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tija'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Paçohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahuë.

Pai Ëjaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsesehohua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi se'i'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¡Ai de'oyerepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësarujë i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahuë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahuë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape johua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Ëmë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihueña saji'i. ² Ñatasi mu'se nea huë'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ëmëre yo'ocona, t'asiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, t'asiconi.

⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañëji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a hueajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

⁶ Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna, jaohua'i cato ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësarua aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jeo huëojaquë.”

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me coní yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a pai etahuë. Si'a pai

sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're çoni. ¹⁰ Ja maca Jesús nuiñe nēcani pajje peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyeni, më'ère sañope casicohua'i? ¿Te'ijje më'ère nejoñe paë?”

¹¹ Caquëna, jopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Ejaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëje më'ère sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tijupë Jesús paire caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ère pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyë isiyere. Jaje pa'i nea hue'ñare cu'iyë pašipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Më'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatoje. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësarü cato iye yeja pa'i co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji canü yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ère jëjo daosiquëpi yë'ë ja're çoni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësarü cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'eje pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyë sëte yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ère jëjo daosiquëje yë'ère quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarü yë'ère ña ti'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña ti'añe pañë. Yë'ère ña ti'acohua'i pani, ja'quëreje ña ti'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë hue'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseña maca ti'añe paše'e sëte.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësarü Sani Ti'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësarü co'eja'cohua'i a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësarü tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësarü saiyë paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jüsi'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro ti'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü cato iño hue'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësarü cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësarü tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësarü tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquëi'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mēsarute ja'a huēo maca cahuē. ²⁶ Jaiye mēsarū tayoyere caye pa'iquēta'are pañē. Yē'ēre jējo daosiquēpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yē'ē iye yeja paire caye cato i caquēna, asase'ere cayē.”

²⁷ Jaje caquēna, jaohua'ipi, Maija'quē ayere caji cajē asaye pahūē.
²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mēsarupi yē'ēre emēje'na huēo nēcosi maca Pai Mamaquēre ire papi cajē ñaja'cohua'i a'ē. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajē ñaja'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, yē'ē cato ja'quē ye'yase'ere cayē, mēsarute. ²⁹ Yē'ēre jējo daosiquē cato yē'ē ja're conī pa'iji, yē'ē ja'quē yē'ēre te'ire jeoñe papi. Jaje pa'ina, yē'ē cato si'anē i yēyere yo'oyē.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caēna, jai pai ite ire papi cajē cuasare pahūē.

Maija'quē Mamajērepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judio paipi ite ire papi cajē cuasasicohua'ire:

“Mēsarupi yē'ē nuñerepa case'ere tayo saima'pē pa'ini, ja macata'a nuñerepa yē'ēre ye'yecohua'i pa'iyē. ³² Jaje pa'ijē nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ē. Ñajēna, nuñerepa pa'iyepi mēsarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquēna, jaohua'ipi sehuohuē:

“Yēquē cato Abraham tsēcapē acohua'i a'ē, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ē. ¿Me yo'oquē mē'ē, jo'ya tseasicohua'i peojē de'oye pa'ija'cohua'i a'ē, caquē'ni?”

³⁴ Cajēna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquēna, pa'iyē. ³⁵ Si'anē iti tsēcapē ja're pa'iquē api. Mamaquē cato jaje pa'iquēta'are jo'yaē cato coa conī pa'iquē api, iti tsēcapē aquē peoquēpi, ti pa'iyē peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mēsarū i Mamaquēre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquēna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ē. ³⁷ Tsoe asayē, mēsarū Abraham tsēcapē acohua'i pa'iyē. Jaje pa'iohua'ita'a yē'ēre huani jeoñe yēyē, yē'ē cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yē'ē ja'quē iñose'ere cayē, mēsarute. Caquēna, mēsarupi mēsarū ja'quē case'ere yo'oyē.”

³⁹ Caquēna, iohua'ipi cahuē, ite:

“Abraham cato yēquē ja'quē api.”

Cajēna, Jesupi capi:

“Mēsarupi nuñerepa Abraham mamajē pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huē. ⁴⁰ Tsoe mēsarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuē. Jaje pa'iquēta'are yē'ēre huani jeoñe yēyē, mēsarū. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mēsarū cato mēsarū ja'quē yo'oyepi yo'oyē.”

Caquēna, ja maca iohua'ipi cahuē:

“Yēquē cato coa huero mamajē peoyē. Te'ire ja'quēre payē. Jaē cato Diusupi.”

⁴² Cajēna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mēsarū Ja'quēpi Diusu pa'ito mēsarū yē'ēre otira'huē. Yē'ē cato Diusu quē'ropi daisiquē a'ē. Daisiquēpi iñore pa'iyē. Yē'ēse'e daisiquē peoyē. Diusupi jējo daosiquē a'ē. ⁴³ ¿Me yo'ojē mēsarū, yē'ē cayē asa ti'añe pañe'ni? Mēsarupi asaye coe do'ire pañē. ⁴⁴ Mēsarū ja'quē cato huati api. Mēsarū i tsecohua'i a'ē. Jaje pa'ina, i yēyere yo'oye yēyē. Huati cato huani jeoquē api. Jare jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quē api, cui'ne ti nuñerepa cama'quē api. Coa cosoyere canī, jaje i ayere caji,

coa cosou sête, coa cosoye pëca ja'quë sête. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësaru asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësaru acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësaru care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë caye.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeyë caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ijë jüni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë 'yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.’ ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cöcayë paji. Jaje pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru ña t'i'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësaruje pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësaru aipi sihua'ajil'i, yë'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'ëpi iohua'i jopojä'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco cã porei ai de'osiquëre.

² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi se'i'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco cã porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ijë peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ijë tayo do'ijë peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye pa'ire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja

yè'ta'a mu'se pa'inë yè'ère jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yè'lë ja yè'ta'a iye yejare pa'ini yè'lë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tëjini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sëpë neni ñama'quë ñaco çana ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tojè'lë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'lë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yè'lë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'lë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yè'ère ya'opi a'jiñe neni ñaco çana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'lë.’ Caëna, sani tsoa to maca tsoe ñaquë paë'lë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'lë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pa'i quë'rona ñaco ça porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ça poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni çohuë. Me më'lë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yè'ère ñaco çana je'naëna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diosu tē'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë cayë peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pa'i yo'o tija ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayeque paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni çohuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'lë iqueipi caquë'ni, më'ère ñañe necaisiquëre?”

Cajëna, ipi sehuopi:

“Yè'lë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahuë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire.

¹⁹ Soini sei'lë:

“¿Mësaru mamacuë aë, iquë ñaco ça porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite coa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ite ña'ne necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë: “Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ipi sehuopi: “Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña: “¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi: “Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë se'ne'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë se'ne?”

²⁸ Caquëna, ja maca ite ai tea juni tējini capi: “Më'ëpi ini tuina nëiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Ja'ere cato huesëyë, i pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ipi capi: “iMerepa yo'ojë mësarhu huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë: “¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”

Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ña'ñere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite t'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ipi capi: “Ëjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi: “Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi: “Ire papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yë'è cato iye yejana daë'è, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi i ja're çoni pa'isicohua'ipi iyere asani se'i'è:

“¿Yëquëje më'è ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaruru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'è caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë.

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo huë'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahüë, Jesús cayë.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copí:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'è a'è, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'è daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'è cui'ne co'acohua'i a'è. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahüë, iohua'i cayerere. ⁹ Yë'è a'è, eta sa'ro. Yë'l'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jëosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'è cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'è, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'è cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'è. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jëoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje ti'ohua'ire sëte jaje yo'o'ji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na huë'ña. ¹³ Catiquë cato sai do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'è a'è, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyere, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'è yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'è pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñoña daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'è caye sehuocaija'cohua'i a'è. Ja maca cui'ne tele tsëcapë pa'ija'cohua'i a'è, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'è pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'è pa'iyere pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'è pa'iyere jioquë peoji. Yë'è yëyepi isiyë, yë'è pa'iyere. Yë'è jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa çöñeje de'o'ji. Iye a'è, yë'è Ja'quë yë'ëre cuañese'e.”

19 Iyere judío paí asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsécapéa. 20 Jai paí iohua'i acohua'ipi cahué:

“¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajé co'a joyore hue'equépi cui'ne coa cuepequé caquère?”

21 Cajéna, yecohua'ipi cahué:

“Co'a joyore hue'equépi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quère ñaquère necaiye pa'iqué? Cui'ne ti peoji.”

Judío Paipi Co'aqué Api Caye Jesure

22 Ja mu'seña cato oco técahué paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'qué hu'e ne ja'ñere cuasajé sihuajé jai paí tsi'sini yo'o maca ti'api. 23 Jesús cato Maija'qué hu'e ne sa'nahuère cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña.

24 Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahué:

“¿Yèquère mè'è je yèhua nuñerepa quèaja'quépi huesé èaye caqué pa'iqué'ni? Mè'èpi nuñerepa Cristo pani quèare pajé'è, te'e nuñerepa.”

25 Cajéna, Jesupi capi:

“Tsoe mésarute cahué. Caquéta'are mésarupi care paji cajé asaye pahué. Yè'è ja'qué cuñesi tutupi yo'oyé. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mésarute.

26 Jaje pa'iquéta'are mésarupi nuñere pa'è cajé asaye pañé, yè'è yèi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahué, ja'rè. 27 Yè'è yèi ñamapi asayé, yè'è yè'ona. Asajéna, yè'èpi iohua'ire ñañé. Ñaquèna, iohua'ije yè'ère pe'teyé. 28 Yè'èpi ti ju'ima'pè pa'iyé isiqué a'è. Isina, ti ne hueséma'pè pa'ija'cohua'i a'è, cui'ne yè'è jèñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. 29 Yè'è ja'quépi yè'èna isipi, iohua'ire. Isisiqué cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio ti'añe peoji, i jètère pacohua'ire. 30 Yè'è cui'ne ja'qué cóni te'ijé pa'iohua'i pa'iyé.”

31 Ja maca judío paí cui'naohua'ipi quèna pèapi imani jeañu'u cajé yo'ohué. 32 Yo'ojéna, Jesupi capi:

“Mésaru asajéna, jaiye de'oyere necaè'è, yè'è ja'qué tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mésarupi asato jeco a'ni, yè'è co'aye yo'osico, jaje quèna pèapi jeañu'u ca ja'ñe?”

33 Caquèna, judío paipi sehuohué:

“Mè'è de'oye yo'osi do'ire mè'ère quèna pèapi jèone paja'cohua'i a'è. Mè'èpi yè'è a'è, Diusu casi do'ire quèna pèapi jeaja'cohua'i a'è, mè'ère. Mè'è cato coa paíta'a, yè'è Diusure pa'è caqué yo'oyé.”

34 Ja maca Jesupi capi:

“Mésaru cuañeñepi toyase'e caji Diusu mésarute case'ere ñeje: ‘Mésaru a'è, diusuohua'i.’ 35 Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'è. Jaje pa'ina, care paji cajé asayé, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'è, mésar. 36 ¿Diusupi yè'ère huani iye yejana jèjo daosiquépi Diusu ma-maqué a'è caye me neni co'aqué'ni? 37 Ja'qué yo'oyere yè'èpi yo'oma'èna, ire papi caye pajé'è. 38 Jaje pa'iquéta'are yè'èpi yo'ouquèna, ire papi yo'oji cajé asama'cohua'ita'a yè'è yo'o iñoñere ñajé Maija'qué yo'oye a'è cajé asajé'è. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quépi yè'è ja're pa'iji, cui'ne yè'èpi i ja're pa'iji.”

39 Tijupé tseani preso saye yèhué. Jaje pa'iquéta'are Jesupi de'hue jèapi.

40 Ja maca Jesús Jordán tsiaya èsè mèi tètèna co'ipi. Co'ini jàrona pèapi, Juan oco doqué pa'i sitona.

41 Jarote pa'ina, jai paí i què'rona sani ñajé cahué:

“Nuñerepa Juan, paí yo'o t̄i'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jarona jai paí ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jaø cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnoaca yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëcaijë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío paí quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtöja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore caina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a t̄iñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuayë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jëñajë'ë, maije i ja're cõni sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús t̄i'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro cõsi macare. ¹⁹ Jai paí judío paí acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne iohua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Mè'è a'yè cui'naèpi pani coja'què api.”

²⁴ Caquèna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijè'è. Cui'naèpi pani coja'què api, jùni huesèsicohua'i huèi maca tēji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yè'è a'è, jùni huesèsicohua'i huèiye cui'ne pa'iyè. Yè'ère ire papi caquè cuasaquè cato ju'isiquèje jare pa'ija'què api. ²⁶ Cui'ne ja yè'ta'a huajèquè pa'i yè'ère ire papi caquè cuasaquè cato ti ju'iñe paja'què api. ¿Iye yè'è caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, mè'è?”

²⁷ Caquèna, iopi cao:

“Jaje pa'ijè'è, cuasayè, yè'è. Cui'ne Èjaè, mè'è cato Cristore papi asayè, yè'è. Diusu mamaquèpi iye yejana daija'què ca nèosiquèpi daisiquè a'è, mè'è.”

Lázare Tq Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tējini Marta io maja'yo María què'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquè ñore pa'i mè'ère daijaco caquè soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús què'rona esa sacco'è, ite ñasi'caco. ³⁰ Ja yè'ta'a Jesús pai daripèrepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite t'asi macare paji'i. ³¹ Maríapi co'arepa huèni saiona, ñani judío paipi María huè'ere pa'ijè oima'o cajè yèhuocohua'ipi tasi daripèna sani osi'caco saico cuasajè tuè'è.

³² Ja maca María Jesús què'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaè, ñore mè'è pa'iquè pa'ito a'yè jùni huesèye para'pi.”

³³ María ja're con judío pai daisicohua'ipi oijèna, Jesupi jaohua'ire oi èayerèpa ñapi. Ñani i joyopi ca èayerèpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jeron a ite tare'ni?”

Caquè seina, iohua'ipi cahuè:

“Èjaè, dani ñajè'è. Iñona tahuè.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuè, ja maca:

“I ai oiquèrepa paji'i. Ñajè'è, i oiye.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuè:

“Ñama'quère ñaquère nesiquè api, iquè. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquè Lázare jujucaiye paè'ni?”

Lázaro Huèise'e

³⁸ Cui'naèni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripè què'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quèna pèpi siosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quèna père hui'yo jeojè'è.”

Caquèna, Marta ju'isiquè yo'jeopi cao:

“Èjaè, tsoe co'a sèji cuasayè. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Mè'èje pa'ioni cahuè care paji cuasani mè'è ñaja'coa'è, Maija'què de'oyerepa yo'oquèna case'e.”

⁴¹ Caèna, ja maca quèna pè hui'yo jeorena, Jesús ma'tèmo mēñe ñaquè capi:

“De'oji, Ja'què. Yè'è caye mè'èpi asacaè'è. ⁴² Yè'è cato asayè, mè'è si'anè yè'è caye asaquè pa'iyè. Jaje pa'iquèta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquè cayè, mè'èpi yè'ère jèjo daosiquè api cajè asare pajajè caquè.”

⁴³ Jaje se ca tējini, ai tutu cuiipi:

“¡Lázaro etajë'è!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, María ja're coni daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tēji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o ññoji, paire. ⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje cayë papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pani cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diosu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'iye papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalënna si'sire tsoa toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pani quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato. ² Jarona Jesure ao cua'coni aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coni mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Mariapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tēno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

5 “¿Me yo'oco iye huëo sê ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë têt'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cõcaija'cota'a?”

6 Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue ìmaquëpi capi. Jaje ìpi curi aya topë paquë sête, yahue ìmaquë paji'i, ìona yecohua'ipi aya curire. 7 Ja maca Jesupi ìte capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre tã mu'se huëo sê ja'ñere ne de'huaco yo'oco. 8 Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

9 Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jãrona. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. 10 Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. 11 Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ìre papi cajë cuasa do'ire, cui'ne ìohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

12 Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. 13 Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o têtëni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'okuëre pa'ni, Diosu! ¡De'okuëre pa'ni, Ëjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'okuëre pa'ni, Israel pai Ëjaë!”

14 Burrone tì'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

15 Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Ëjaërepa daiji, burroni ñu'i.

16 Iye case'e ì ye'yacohua'i asa tì'añe pahuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'okuërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje têtë saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

17 Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasi-cohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, ìohua'i ñase'ere. 18 Jaje pa'ina, Jesure sañope tì'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'okuëna, asasi do'ire cajë. 19 Ja maca fariseo paipi cahuë, ìohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësaru si'a pai ìse'ere tuiye, yure cato ne tì'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

20 Fiesta pa'ì maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saisicohua'i ja're conì griego paìje paë'ë. 21 Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Filipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ëjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

22 Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayao-hua'i Jesure sani cahuë. 23 Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe tì'lapi, Maija'quë mamaquë de'okuërepa de'ojai maca. 24 Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are ìti capi yejana tomeni jùnita'a jaiye quëicoa, ìti ñëpi mëani. 25 Ì pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. 26 Paipi yë'ëre necaiye yëni tuijë'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'ì

hue'ñare cõni pa'ija'quë api. Paipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ìte de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca tì'añe pa'iquë? '¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ëre yure tëto sai ja'ñere?' Jaje ca tì'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë."

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pìsiquëna:

"Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tìjupë de'oquëre pare ne cõsi'i."

²⁹ Ìti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pìsiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Hu'ñaëpi ìni cocare capi."

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

"Yë'ëni caquë iye yë'o pìsiye papi. Mësarü asa ja'ñere caquë iye yë'o pìsipi. ³¹ Yure a'ë, iye yeja ìo yo'ose'e ña de'hua cuãño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuãñequëje ì tutu nejo cuãñosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuãñosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire."

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

"Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'ìñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Ìque'ni, Pai Mamaquë?"

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

"Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pacohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato ì sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe ìtire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarü ja're cõni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa pönëja'cohua'ipi."

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, ìohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ñnosiquëta'are ìre papi cajë cuasaye pahuë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi tì'a ja'ñepi pa'ina, pahuë asaye. Toyase'e cato caji:

Èjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Dìusu ñño u'ni, ì tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa tì'añe pahuë. Yequëje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Dìusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'ìohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna pönëni juju cuãñoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, ì ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ìre papi cajë cuasahuë. Yecohua'ì ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo paini ca'ra do'ire, pai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë. ⁴³ Fariseo pai cato paipi ìohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'ì paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'ì paë'ë.

Jesús Casi Yé'opi Paj Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yé'ère ire papi caquë cato yé'ése'ere asaye peoji. Yé'è ja'quë yé'ère jêjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yé'ère ñaquëpi yé'ère jêjo daosiquëreje ñaji. ⁴⁶ Yé'ère ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yé'è iye yejana da'è. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yé'è caye asaquëta'a yé'è cayeje yo'oma'quëre yé'ëpi nejoñe paja'quë a'è. Yé'è cato iye yejana daisiquë a'è, iye yeja pa'icohua'ire huasosili caquë. ⁴⁸ Yé'ère coequëpi cui'ne yé'è caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ìte nejo ja'ñe. Yé'è case'epi tēji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'è. ⁴⁹ Yé'è cuasayepi huëoquë cama'è pa'iyë. Yé'è ja'quë yé'ère jêjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, ì case'eje pa'ye caquë asayë, yé'è. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'è caquë asayë, yé'è. Jaje pa'ina, yé'è caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'è.”

13

Ì Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yé'ta'a Egiptopi Israel paj etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'è te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, jē'nērepa iye yeja pani tējini pēca ja'quë quë'rona cō'iyē tì'ase'e. Si'anē Jesús cato ai oiquë paji'i, ì tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato ì ai oiyere pare ññoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosil'i cuasayere papi, ì joyo. Jesús cato Diusu quë'ropi daisiquë a'è asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'è Diusu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yé'ère ëjaērepa pa'ì ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús ì ye'yacohua'ì ao aijëna, cōni ñu'li aiquëpi, huëni ì ëmëje'e ju'licore dutani, ì ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni ì ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë ì toaya ju'ruhuëna sëasicopi tēno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'ì caquë yo'oquëna, ipi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yé'è quëore tsoacasi'ì caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'è huesëyë, yé'è caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'è asa tì'aja'quë a'è.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yé'è quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yé'ëpi më'ëni tsoa tōcaina'quë pa'ito më'è yé'è tē'te aquë peoja'quë a'è.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'è pa'ijj'è. Yé'ère jēñaje cui'ne siopëje tsoacaij'è.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'loquë pa'iyē sēte. Mēsaru cato sisi peocohua'ì a'è. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'ì de'locohua'ise'e pa'iyē pañë.”

¹¹ Si'aohua'ì si'si peocohua'ise'e pa'iyē pañë capi, ìte coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ěmėje'e ju'icore suñani cui'naēpi mesana ja'runci capi:

“¿Mēsaru yē'ē caquē yo'ose'e asa tī'añe? ¹³ Mēsaru yē'ē Ējaēpi cui'ne ye'yaquē api, cani nuñerepa cayē, jaēre pani. ¹⁴ Yē'ē Ējaēpi cui'ne ye'yaquēpi mēsaru quëo tsoasiquēre sēte mēsaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mēsaruni yo'o iñoquē yo'ohuē. Jaje yo'ojē'ē, caquē yē'ē yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mēsarute cayē. I jo'yaēpi i ějaēre tēto saisiquē peoji, cui'ne jējo dao cuañoquēje ite jējo daoquēre tēto saisiquē peoji. ¹⁷ Asa tī'ani yē'ē case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.

¹⁸ Mēsarute si'aohua'ire pare cama'ē pa'iyē, coa yē'ē sahua nēosiquēse'ere cayē. Toyase'e cayepi tī'añe pa'iji. Japi caji: ‘Yē'ē ja're conī aiquēpi yē'ēre sañope yo'oquē ponēpi.’ ¹⁹ Iye cato mēsarute cayē itipi tēto saina, ñani mēsarupi nuñerepa ire papi capi cajē yē'ēre asa ja'ñere caquē. ²⁰ Nuñerepa cayē, mēsarute. Yē'ē jējo daoquēre sihuaquē de'oye yo'oquēpi yē'ēreje sihuaquē de'oye yo'osipi. Yē'ēre sihuaquē de'oye yo'oquēpi, yē'ēre jējo daoquēreje sihuaquē de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'oquē Yehuo Ja'ñere Jesús Quēase'e
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nēina, capi, si'aye tīñarepa:

“Nuñerepa cayē. Mēsaru aquēpi yē'ēre yo'oquē yehuoja'quē api.”

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huēohuē, nepi yo'oja'cohua'ini cajē huesējē. ²³ I ye'yacohua'i aquēpi Jesús i yēquēpi i yē'quē macare ñu'i aji'i, na'iquēna, añere. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi mē'ēpi seni asajē'ē, nepi yo'oja'cohua'ini caquē'ni caquē yo'opi. ²⁵ Yo'oquēna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Ējaē, jequē a'ni, iti yo'oja'quē?”

²⁶ Caquēna, ipi sehuopi:

“Panpē yē'ēpi sa'suni aōquē cato i pa'ija'quē api.”

Jaje cani panpē ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquēna. ²⁷ Jare panpē i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Mē'ē yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojē'ē.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa tī'añe pahuē, i caye. ²⁹ Judaspi curiquē de'hua turupē paquēre sēte yecohua'i cato cuasahuē, sani aore huerojaijē'ē fiesta yo'o ja'ñere caquē caji cuasahuē. Panita'a curiquē peocohua'ina sani isijē'ē caquē Jesús caji cuasahuē. ³⁰ Panpē isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajēye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquē de'oquērepa pa'iyē. Cui'ne Diusu de'oquērepa pa'iyēje iñoja'quē api, ipi. ³² Maija'quē de'oquērepa pa'iyere Pai Mamaquēpi iñoquē pa'ito, Maija'quēje mamaquē de'oquērepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quē api. ³³ Tsi dohuē, mēsaru ja're conī tsoe pa'iyē paja'quē a'ē. Mēsaru yē'ēre co'ēja'cohua'i a'ē. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mēsarute cayē. Mēsaru yē'ē sai sito sani tī'añe peoji. ³⁴ Mēsarute huajēye cuañere isiyē, paire oicohua'i pa'iyere yē'ē mēsarute oiyēje. Cui'ne mēsarupi yecohua'ire se oijē pa'ijē'ē,

caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yè'ë ye'yacohua'ire pa'è cajë ñaja'cohua'i a'ë."

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

"Ëjaë, ¿mè'ë jerona sai caquë'ni?"

Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yè'ë sai hue'ña mè'ë tuni tì'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je mè'ë cato tuija'quë a'ë, yè'ëre."

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

"Ëjaë, ¿me yo'oquë yè'ë yure tuni tì'añe peoquë'ni? Yè'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, mè'ë do'ire yè'ëpi saicasi'i caquë."

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"¿Nuñerepa yè'ë do'ire mè'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Mè'ëre ja yè'ta'a cura yè'ima'në mè'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, yè'ëre ñama'quë a'ë caquë."

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yè'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo hue'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yè'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Jaje pa'iyë sète yure cato saiyë, mësaru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësarujë yè'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaru cato asayë, yè'ë sai hue'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásipi capi:

"Ëjaë, yëquë huesëyë, mè'ë sai hue'ña. ¿Me mè'ë saija'a ma'aje asayë'ni?"

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

"Yè'ë a'ë, ma'a cui'ne yè'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yè'ë a'ë, pa'iyë. Yè'ëja'a tì'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre tì'añe. ⁷ Mësarupi yè'ëre ña tì'acohua'i pani ja'quëreje ña tì'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësaru ña tì'añe, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sète."

⁸ Ja maca Felipepi capi:

"Ëjaë, yëquëre ññojë'ë, mè'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë."

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Felipe mësaru ja're conì yè'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are mè'ë cato yè'ëre ti ñama'quë a'ë? Yè'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë mè'ë ja'quëre ññojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Mè'ë huesëquë yè'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iyë, pa'ina, ja'quëpi yè'ë ja're conì pa'iyë? ¿Cui'ne mè'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iyë? Yè'ë caye cato yè'ëse'e cuasayëpi caye pañë. Yè'ë ja'quë yè'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yè'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa tì'añe panije yè'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yè'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yè'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yè'ëpi yè'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarupi yè'ë mamina cajë seto yè'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca

ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësarü yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësarü ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute cõcai cui'ne quëcõye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësarü ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësarü ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësarü ja're cõni. ¹⁹ Ëa maca cato pai yë'ëre ñaïne paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësarüje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëtë. ²⁰ Ja mu'se mësarü yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're cõni pa'iyë. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're cõni pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësarü ja're cõni pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë."

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Ëjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iyë iño'ma'ë pa'ija'quë a'ni?"

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi cõni dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'ëje yo'oye paji. Iye coca mësarü yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësarü ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cõcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iyë a'ë cajë isiyëje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiye caquëna, mësarü asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësarü tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësarü ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësarü ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañëne peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëto saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañëñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'iyë

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yë'ë capëa ipi të'ca tëtë jeaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'e nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësarü cato tsoe de'oye jëo nëcosicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa

si'anë pa'ijë'ë, mësarú cato, yë'ë mësaruna tsiose'ejë pa'ye. Iti capëse'e pani quëni tì'añe peoji, iti ñëre pana tsiosicopi pa'iyë pani. Jaje cui'ne mësarujë yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni tì'añe peoyë.

⁵ Yë'ë cato iti ñëre pa'ë. Mësarú cato iti capëa'ë. Yë'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yë'ëpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye iti çá quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'e yo'o tì'añe ti peoyë, yë'ë peoquëna. ⁶ Yë'ë ja're con pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoñi toa sua ja'ñe soquë capëa cueneñeje pa'yere tsi'soni éoja'quë api.

⁷ Mësarupi yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yë'ë ye'yase'ejë huñeyema'cohua'ipi, mësarú yëyere secohua'i pa'ito, si'aye mësarú seña isija'quë a'ë. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yë'ë ja'quëpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë ye'yacohua'irepa pa'iyë tì'añë. ⁹ Yë'ë mësarute oiyë, yë'ëre ja'quë oiyëje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë oiyere pa'ijë'ë. ¹⁰ Yë'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yë'ë oiyere pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yë'ë sehuocai yo'ouquëpi yë'ë ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yë'ë ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi tímësicohua'i pa'ijajë caquë. ¹² Yë'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijë'ë, yecohua'ire, yë'ë mësarute oise'ejë pa'ye. ¹³ Cajeohua'ire oi do'ire tel'i jucacaiye a'ë, ai oiyë. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye paire oiyë. ¹⁴ Mësarú yë'ë cajeohua'i a'ë, yë'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañë. Te'le nuñerepa cajeohua'ire cayë, mësarupi yë'ë iñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case're si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i éjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë paë'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'ë caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësarú se'se'ere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañeñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiyepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i éjaëre tëtó saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëtë yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësarú ye'yaye sehuoja'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yë'ë dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua tì'añe peoyë. ²³ Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajëna, pai yo'o tì'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'ouquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañeñe toyase'epi tì'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ijë peoquëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cocaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë

api. ²⁷ Mēsaruje yē'ē ayere cacaija'cohua'i a'ē, yē'ē ja're cōni ai tsoe pa'isicohua'i sēte.

16

¹ Yē'ēre cuasayere ne hue'soma'pē mēsarupi taiñe pajajē caquē iye mēsarute cahuē. ² Pai tsi'si huē'ñapi mēsarute eto saoja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē mēsarute huani jeaja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē Diusuni de'oye necaiyē cuasaja'cohua'i a'ē, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ē, ti ja'quēre cui'ne yē'ēreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mēsarute cayē, iti tī'asi maca yē'ē case'ere cuasa ñajajajē caquē. Mēsaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahūē, ja'a huēo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquēta'are yure cato saiye, yē'ēre jējo daosiquē ja're pasi'i caquē. Mēsaru aquēje ti te'ijē yē'ēre seni asaye paji, jeronā mē'ē saiquē'ni caquē. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesēhuē, iyere caēna. ⁷ Nuñerepa mēsarute cayē. Yē'ēpi saquēna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ē, mēsaru. Yē'ēpi saima'quē pa'ito, mēsarute cōcai cui'ne sihua ēaye joyona necaiquē daiye peoji. Yē'ēpi saisiquē pani jējo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quēaja'quē api, co'ayere pai yo'oyē, caquē. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quēasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quēasipi. ⁹ Yē'ēre ire papi cajē cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyē. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quē api, yē'ēpi ja'quē quē'rona saisi do'ire, ja maca mēsaru yē'ēre ñañe peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequēpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquē pa'i do'ire paipi asa tī'aja'cohua'i a'ē, Diusupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañēñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quēaquēna.

¹² Ja yē'ta'a jaiye mēsarute caye payē. Jaje pa'iquēta'are yure cato mēsaru asa tī'añere peoyē. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mēsarute ye'yaja'quē api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ē pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mēsarute quēasipi, yequē mu'se tēto sai ja'ñere. ¹⁴ Yē'ēre de'oquēre papi caja'quē api, yē'ē tse ayere paquēpi mēsarute quēa iñoja'quē api. ¹⁵ Si'aye ja'quē paye yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, cahuē. Yē'ē tsere de'o joyo cato paja'quē api. Jaje paquēpi yē'ē tsere mēsarute se iñoja'quē api.

Sihuayere Timē Cuañoñe

¹⁶ Ēa maca cato, yē'ēre ñañe paja'cohua'i a'ē, mēsaru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ē, yē'ēre. Ja'quē quē'rona saiye, yē'ē."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe se'ē, ñeje cajē:

“¿Me caquē jaje caquē'ni? Ēa maca cato yē'ēre ñañe paja'cohua'i a'ē, cui'ne yequēje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ē, yē'ēre. Ja'quē quē'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquē jaje ēa maca caquē'ni? Jaje cato me asa tī'añe'ni huesēyē, i caye.”

¹⁹ Jaje yo'ojē cajēna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asañu'u cajē yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

“Mēsarute cahuē, ēa maca cato yē'ēre ñañe paja'cohua'i a'ē, ai tsoe maca pani yē'ēre ña coja'cohua'i a'ē. ¿Ja case'ere mēsaru sa'ñe seje yo'ojē caye? ²⁰ Nuñerepa mēsarute cayē. Mēsaru airepa oija'cohua'i a'ē, cui'ne co'a ju'ijē pa'ija'cohua'i a'ē. Jaje pa'ijēta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ē. Jaje oijē pa'isicohua'ita'are mēsaru oise'epi yequē mu'se sihuaye ponēja'coa. ²¹ Nomiopi tsj coa huēosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca

t̥i'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare t̥ë'ya dani a'sise'e huanëyeco, huajë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mäsaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'ini mäsarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mäsaru sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mäsaru sihuaye yecohua'ijë jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ëre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mäsarute cayë. Ja'quëpi mäsarute isija'quë api, si'aye mäsaru seña yë'ë mamipi cajë sejëna. ²⁴ Iye macaja'a mäsaru yë'ë mamipi cajë seña pahuë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mäsarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena conì cuëcucue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se t̥i'aja'coa, pai yo'oye ayena conì cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere t̥iña asayerepa. ²⁶ Ja mu'se cato mäsaru yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë. ²⁷ Tsoe ja'quëpi mäsarute oi paji, mäsarupi yë'ëre oi do'ire cui'ne mäsarupi yë'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jëoni ja'quë quë'rona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca j̄ ye'yacohua'ipi cahuë:

"Yureta'a mē'ë t̥iñarepa cayë, yequena conì cuëcucueye peoye. ³⁰ Yureta'a mē'ëre ñajë cui'ne asayë, si'aye t̥a'ñe asaquëre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijë mē'ëre seni asañu'u cajë yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mē'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api cajë asayë, yëquë."

³¹ Cajëna, Jesupi capi:

"¿Jaje pa'ito yureta'a asa t̥i'are paye? ³² Tsoe t̥i'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyë, mäsaru yë'ëre te'ire jëoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ë. Ja maca te'i pëaja'quë a'ë. Jaje pëasiquëta'a te'i pa'iyë paja'quë a'ë. Yë'ë ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'ija'quë api. ³³ Iye cato cayë, mäsarute yë'ë ja're conì pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ijë'ë caquë. Iye yeja cato mäsaru ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are quëcocohua'i pa'ijë'ë. Yë'ë je'quë iye yejare ñese quëcoquë paë'ë."

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca t̥ëjini Jesús ma'tëmona ñaquë capi:

"Ja'quë tsoe t̥i'api, iti yo'o maca. Mē'ë mamaquëre de'oquëre papi iñocaijë'ë, mē'ë mamaquëpi mē'ëreje de'oquëre papi caquë iñoja'quëre. ² Mē'ëpi mē'ë mamaquëre iye yeja paire cuañequëre nehuë, mē'ë isicohua'ire ti pani huesëye isija'quë caquë. ³ Mē'ëre te'i api Diusu asajë cui'ne mē'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.

⁴ Iye yejare pa'i mē'ëre de'oquëre papi caquë iñoquë mē'ë cuañese'ere ne sahuë. ⁵ Iye yeja peo'në yë'ë mē'ë ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yë'ëre isi cojë'ë, ja'quë.

⁶ Iye yeja acohua'ini mē'ë yë'ëre sahuani isisicohua'ire yë'ëpi mē'ë pa'iyere iñoahuë. Mē'ë tsecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini yë'ëna mē'ëpi isina, johua'ipi mē'ë cocare de'oye sehuojë yo'ohuë. ⁷ Yure cato jaohua'i asayë, mē'ë tse a'ë cajë mē'ë yë'ëre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojë asahuë, mē'ë yë'ëre isisi coca. Asa t̥i'are pahuë, mē'ë quë'ropi daisiquë api cajë, cui'ne mē'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.

⁹ Jaohua'i do'ire caquë mël'ère señë: Coa iye yeja acohua'ini caquë señë pañë. Mël'è yè'ère isisicohua'ini caquë señë, mël'è tsecohua'ini. ¹⁰ Yè'è paye mël'è tse a'è, cui'ne mël'è payepi yè'è tse a'è. Jaje pa'ina, yè'è de'oyere jaohua'ipi iñoñë.

¹¹ Yè'è iye yejare pa'iye paja'quë a'è. Paquëta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'è. Yè'è cato saiye, mël'è ja're pa'ija'quëpi. Ja'quë de'oquërepa jaohua'i mañare ñacaij'è, mël'è tutupi mël'è yè'ère isisicohua'ire, mël'è cui'ne yè'è conì pa'iyeje pa'ye te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yè'è iye yeja pa'i maca mël'è tutupi de'oye ñacaë'è, iohua'ire, mël'è yè'ère isisicohua'ire. Ñacaina, te'ije ne huesëye papi, noni ne huesësiquëse'e ne huesëpi toyase'epi tijaquëna.

¹³ Yure cato mël'è pa'i hue'ñana saiye. Jaje pa'iquëta'are yè'è ja yè'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayë, iye coca, jaohua'ije yè'è sihuayeje pa'ye sihuajajë caquë. ¹⁴ Mël'è cocare jaohua'ina isihuë. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyë, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yè'èje iye yeja aquë peoyë. ¹⁵ Iye yepi jaohua'ire etoni saj'è caquë señë pañë. Yè'è cato señë, mël'èpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquë caquë. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyë. Yè'èje iye yeja aquë peoyë. ¹⁷ Mël'è tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nej'è, mël'è cocapi. Mël'è coca cato nuñere pa'è. ¹⁸ Mël'è yè'ère iye yejana jëjo daose'je pa'ye cui'ne yè'èje jaohua'ire iye yejana jëjo saoyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquë yè'èpi mël'èna isiyë, jaohua'ije nuñerepa coca do'ipi mël'èna isisicohua'i pa'ijë mël'è yèyere yo'ojajë caquë.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquë secacaiye pañë, cui'ne iohua'i quëajëna, jeteyo'je asani itire pa'è cajë cuasaja'cohua'ireje caquë secacaiyë. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ije te'ije pa'iohua'i pa'ijajë caquë señë, te'ije pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquë caquë. Ja'quë, yè'è cui'ne mël'è conì tsioni te'ije pa'iohua'i pa'iyeje pa'ye pa'ijajë jaohua'ije. Jaje tsiosicohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'ijëna, iye yeja acohua'ipi ñajë mël'èpi yè'ère jëjo daopi cajë sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuë, de'oyere pare mël'è yè'ère isise'ere, te'ije pa'iohua'i pa'ijajë caquë, mël'è cui'ne yè'è te'ije pa'iohua'i pa'iyeje cui'ne pa'ijajë caquë. ²³ Yè'èpi iohua'i ja're conì pasi'i. Pa'ina, mël'èpi yè'è ja're conì pa'ij'è. Pa'ina, iohua'ipi te'ije pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijëna, iye yeja paipi, mël'èpi yè'ère jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'è, mël'èpi jaohua'ire yè'ère oiyeje pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë mël'èpi yè'ère isihuë. Jaje pa'ina, mël'ère señë, jaohua'ije yè'è pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë mël'è yè'ère de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yè'ère mël'è cato ai oiquë a'è, ja yè'ta'a yeja de'huama'nëpi. ²⁵ Yè'è ja'quë nuñerepa yo'oquë, mël'ère iye yeja pa'asa tija'ña pañë. Jaje pa'iquëta'are yè'è cato mël'ère asayë icohua'ije mël'è jëjo daosiquë api cajë asayë, yè'ère. ²⁶ Yè'èpi iñoquë, mël'è pa'iye jaohua'ire. Ja yè'ta'api iñoquë pasi'i, ai jerepa tija'ña. Jaje iñoquëna, mël'è yè'ère oiyeje iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yè'èpi iohua'i ja're conì pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're conì Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're

coni cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jaron Jesus si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sête iti hue'ñana sa ti'api, soldado pai ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pai jëjo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pai pa'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi da'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i:

“¿Neni co'eye'ni?”

⁵ Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:

“Yë'ë i a'ë.”

Judasje iohua'i ja're coni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana ta'ta omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:

“Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sête jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë.”

⁹ Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

“Më'ë yë'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje.” ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e tëto huatopi. I tëtosisquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire jo ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e
(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë coni, cui'ne judío pai soldado coni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë coni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're coni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seço'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sête, jo'yaohua'i cui'ne policia pai coni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë pa'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ējaëpi Jesure Sëse'e

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaëpi Jesure së huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne ìquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i. ²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pài asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pài tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pài tsi'si huë'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi ìti maca nëcaquëpi tsiana tëtoquë capi:

“¿Jaje ìo Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë të'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ìte cahuë:

“¿Më'ëje ì ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ìte.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaëre necaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëto tëasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tìjupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë, ìohua'ipi jàrona cacasicohua'i panì Egíptopi Israel pài etajë pa'ise'ere cuasajë aìñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani ìohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquëre sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, ìohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mësarù cuañese'e pa'iyeye do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pài cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús ì ju'ì ja'ñe ca nëose'e tì'api. ³³ Pilato cui'naëpi ì huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pài Ējaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, pa'nita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

35 Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire cayë. ¿Iquere yo'o u'ni?”

36 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tsea cuañoñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe hue'ña peoji, iño.”

37 Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pai ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

Jesure Huani Jeñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

38 Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tëjini, Pilato tìjupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë tì'ama'ë pa'iyë, iquëre. 39 Mësaru cato Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sëte mësaru neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

40 Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

1 Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. 2 Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñaca'ë. 3 Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana të'cahuë.

4 Tìjupë Pilato eta cõni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e tì'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësaru quë'rona da cõñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

5 Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Iñore pa'iji, iquë!”

6 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato tì'añe pañuë, i co'aye yo'ose'e.”

7 Caquëna, judío paipi sehuohuë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire.”

8 Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. 9 Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

10 Ja maca Pilato capi:

“¿Yè'ère sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yè'ëpi mè'ère queja'a tutu cui'ne mè'ère eto sao tutuje paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi mè'ère ja tutu isima'quë pa'ito mè'ère yè'ère yo'o tì'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yè'ère tseani mè'ëna isisiquëpi mè'ère jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saoquë pani César cajei peoja'quë a'ë, mè'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapì nesico”. ¹⁴ Ja yè'ta'a Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarü ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, johua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yè'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure johua'ina isipi quejajë caquë. Isina, johua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua çani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're çoni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë.

¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ÈJAËPI toyasico deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasico jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griëgo coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío pai ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío pai ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yè'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yequë ponañe peoji.”

²³ Ite quesi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ini cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje i'ë, itena te'opi tsoa ça pa'iyë sète, ²⁴ sa'ñe johua'i cahuë:

“Nané ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe tì'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yè'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, ite case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yè'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core

Jesús ñani, cui'ne i ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:

“Ja'o, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa çono timësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni i ye'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i çonore ucupi. Ucuni capi:

“Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire quëñase'e tè'ca jë'yeni tiona saajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña tè'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje tè'ca jë'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojaijë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña tè'ca jë'yeye pahuë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi ti'ajaquë cajë, itipi caji: “I quëña tè'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë.” ³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: “Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë.”

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío pa'ini ca'raqüë Jesure yahurepa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo çoni saicohua'ipi Jesús capëre ini iohua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sëte. ⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tsoe ti'a huëopi.

20

Jesús Ju'isiquëpi Huëiye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi sacco'ë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico

paji'i. ² Jā maca Simón Pedro què'rona cui'ne Jesús ai oiquèrepa pa'isiquè què'rona huè'huèni cao:

“Èjaè capè tsoe sahuè, daripè pa'isicore. Huesëyè, jero sa'na nehuè.”

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequè i ye'yaquè conì daripè què'rona ñañu'u cajè saè'è. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huè'huèjè saè'è. Te'i ai jerepa huè'huèsiquèpi du'ru tì'api, tasi daripèna. Pedropi jeteyo'je tì'api. ⁵ Du'ru tì'ani nè menì ñaquèna, coa ìte huèni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquèna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquèpi daripèna cacapi. Jàèje cui'ne ñapi, ìte huèni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús sjopè tunasi capi tìrona iose'ere tunani yequè caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Jā maca cui'ne du'ru daripèna tì'asiquèje cacani ìti yo'ose'e ñaquè nuñerepa asapi, ìti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquèpi huèi jā'ñere case'ere jā yè'ta'a toyase'e caye asa tì'lama'cohua'i sète. ¹⁰ Jaje ña tējini j ye'yacohua'i co'ihuè, huè'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquèta'are María cato hue'sena pèa nècani oi nècao, daripè yè'què macapi. Jā oio se nè menì ñao daripè sa'nahuèna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capè pa'i sitore pa'ijèna, te'i quèo pa'i sitore pa'ina, yequèpi sjopè pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Jā maca hujñahua'ipi iote seì'è:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajèna, iopi sehuo:

“Yè'è Èjaèni sahuè. Jā do'ire oiyè. Huesëyè, jero sa'na sani nehuè.”

¹⁴ Jaje se ca tço, se ponèco Jesure ñao, ìti macare nècaquèna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Jā maca Jesupi iote seji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquèna, ìti maca tsio ñaquè api cuasaco cao:

“Èjaè, mè'èpi sasiquè pani quèajè'è, mè'è ne sito. Quèaèna, yè'èpi ìte sasi'i.”

¹⁶ Jā maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquèna, iopi ponèni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquè.

¹⁷ Jā maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijè'è. Jā yè'ta'a ja'què què'ro saima'què a'è. Jaje pa'iquèta'are sani quèajè'è, yè'è yo'je tsire. Pèca ja'què què'rona cui'ne mai Diosu què'rona saiyè.”

¹⁸ Caquèna, jā maca María Magdalenapi sani j ye'yaquè pa'isicohua'ire quèao. Èjaèni ñahuè, caco. Ipi jaje quèajè'è, caèna, cayè, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Jare jā mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca j ye'yacohua'ipi tu'rihuèna judío pàini ca'rajè cacani eta sa'ro sjosicohua'ipi paè'è. Pa'ijèna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquè pèpaquè capi:

“De'oye pa'ijè'è.”

20 Ja se ca tējini i jēña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ējaère papi cuasajë sihuahuë. 21 Ja maca cui'naëpi Jesús ca copí:

“De'oye pa'ijë'ë, mësarú. Ja'quë yë'ère jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

22 Jaje caní sēcopi iohua'ina, sēcoquë capi:

“De'ó joyore pare pajë'ë. 23 Mësarupi saí de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saí de'huacaiye pa'iji. Mësarú saí de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saí de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

24 Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë.

25 Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ējaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomáspi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

26 Ocho mu'seña tëtó saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje coní paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñai, eta sa'noa sïose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

27 Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

28 Ja maca Tomáspi sehuopi:

“Yë'ë ¡Ējaë cui'ne yë'ë Diosu!”

29 Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ère ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ère ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

30 Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pai yo'ó tija ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. 31 Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu ma-maquëre papi cajë asani ti pa'iyere tija'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

1 Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñai, Tiberias jaira tët'tëpana. Ñaini ñeje yo'opi: 2 Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayao-hua'i Jesús ye'yacohua'i coní paë'ë. 3 Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Caní saë'ë, te'e i ja're coní yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahüë. 4 Ñata tome maca Jesús tsiaya tët'tëpare nēcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, iquei'ni cajë. 5 Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahüë, neñe.”

⁶ J̄a maca Jesús capi:

“Yohuë ěja t̄'ena hua'i yo'ecore j̄eo d̄eoj̄'ë. J̄a maca m̄esaru neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, ĩ case'ej̄e j̄eo d̄eohuë. J̄eo d̄eorena, hua'ipi t̄im̄eni d̄equëcona, naë t̄i'añe pañuë. ⁷ J̄a maca Jesús ai yëquëpi Pedroro capi:

“ĭMai Ējaëre papi!”

J̄aje ca macarepa asayepi Simón Pedropi ĩ ěm̄eje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana. ⁸ Yecohua'i cato yohuëja'a tsio daë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëj̄e. Coa cien metro paji'i, t̄e't̄epa t̄i'añe. ⁹ Yejana t̄itani tumaj̄e t̄i'ahuë, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ěm̄eje'na tuñase'epi. ¹⁰ J̄a maca Jesupi capi:

“Daj̄ë'ë, hua'ire m̄esaru nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya m̄eni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i t̄im̄esiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. J̄aje pa'iquëta'are hua'i yo'erë t̄eiyepa. ¹² J̄a maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aij̄ë'ë.”

Te'ije ĩte ĩquei'ni, m̄ë'ë caquë señe papi. Si'aohua'i Ējaëre papi caj̄e asahuë. ¹³ J̄a jeteyo'je Jesupi panp̄e ĩni hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'quequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasoñe aco paji'i, ĩohua'i ĩte ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedroro Jesús Case'e

¹⁵ Ao añi t̄ej̄isi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedroro ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ĩyepa jerepa m̄ë'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“J̄aje pa'ij̄ë'ë, Ējaë. M̄ë'ëpi tsoe asayë, yë'ë m̄ë'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“J̄aje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaij̄ë'ë.”

¹⁶ T̄ijup̄e seni cop̄i, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ĩyë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“J̄aje pa'iji, Ējaë. M̄ë'ëpi tsoe asayë, yë'ë m̄ë'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“J̄aje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaij̄ë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ĩyë'ëre m̄ë'ë yëquë?” J̄a maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë m̄ë'ë yë'ëre oiquë caquëna. J̄a maca sehuopi Pedro:

“Ējaë, m̄ë'ëpi si'aye asayë, yë'ë m̄ë'ëre oiye.”

J̄a maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaij̄ë'ë. ¹⁸ Nuñerepa m̄ë'ëre cayë, ai poserepa pa'i maca, m̄ë'ëse'e caña suñani m̄ë'ë yë huë'ñana sai pa'isiquë a'ë. J̄aje pa'iquëta'are ai huñou de'osi maca coa j̄et̄ere n̄eocaina, yequëpi suñacaija'quë api. J̄a maca m̄ë'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ J̄aje Jesús can̄i capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iyepa ñocai j̄a'ñere quëaquë. J̄a jeteyo'je capi:

“Tuij̄ë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

20 Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuj'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, "Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?" caquë sesiquëpi. 21 Pedropi ñani Jesure seji'i:

"¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?"

22 Caquëna, Jesupi capi:

"Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë."

23 Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api caye papi. I cato capi: "¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?"

24 Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

25 Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i paní toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi tımë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore İsis'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cöcaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuãne te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalémpi saima'pë utej'ë, ja'quë mësarute İsis'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësarü cato de'o joyore pani do cuãñoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure sei'ë ñeje:

“Ëjaë, çmë'ë yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuãñeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësarü İti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tëcahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu İsi cuãñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuãñoëña. Sa cuãñoquëna, sirioipi İte peo huë'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo huë'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai çme yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcayëni? Iquë Jesús mësarü ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuãñosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësarü ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai çutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'iyë pa'iji, cuãñese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. İti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami huë'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're çoni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're çoni te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë pa'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere ço nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire

saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni êtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose're Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo më macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aguëni te'ire maire tsiolja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're cõni te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre."

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire tji'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josëpi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Tj'ani Maija'quëre ñeje se'i'ë: "Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñoj'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saokuërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?"

²⁶ Seni tējini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saokuë pa'iyë tompëpi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're cõni pa'iquë pönëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se tji'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pisisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a hue'ña pa'icohua'ipi Jerusalëna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pisiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pisi hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

"¿Si'aohua'i icohua'i Galilea pa'ita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Më neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ijë judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se yel'yesicohua'ijë pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna."

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe se'i'ë:

"¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?"

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

"Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë."

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're çoni huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío paì cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësaruje yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarua cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi tì'iaquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë. Isina, mësarua mamajë ëmëohua'ì cui'ne nomiohua'ì yë'ë ayere caji'cohua'ì a'ë,

Posëohua'ìpi caima'pëta'a çani ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'ì.

Cui'ne aiohua'ì huëo huë'ñaja'a ñajëna, quëasi'ì.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'ì ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'ì.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'ì pa'ija'cohua'ì a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi paì ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'ì, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Èsë miama'quë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'ì de'oja'quë api,

Iye cato mai Èjaërepa ja daima'në pa'ì ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'ì yë'ëre secohua'ì tì'aja'cohua'ì a'ë, huaso cuañosicohua'ì pa'iyë.

Toyapi, Joel.

²² Israel paì asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë paì paji'ì. Pa'ina, Maija'quëpi mësarua ña huë'ñana jrepa pa'iyë iñoipi.

Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi paì yo'o tì'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñoipi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'ì cuasa nëose'eye pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'ì jëñaja'a.

²⁴ Jaje huani jëosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huëse'ere peo huë'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Paì ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Èjaëpi yë'ë tìñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taõñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jëoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iñoñuë, pa'ì ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're çoni pa'ì ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel paì asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel paì ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'ì. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel paì ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najëni. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huë ja'ñere. I case'e cato caji: ‘tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,’ cui'ne i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,’ capi. ³² Jaje

pa'iye sête Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure ì ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare ìsi cuañopi ì ca nëosiquëre ìsi cuañoni ìpi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësarü ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sête capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo oä saö macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësarü quëni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrorre cui'ne ì cajeohua'ire once pa'iohua'ireje sëi'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësarü tayo yo'ose'ere sai to cuañõe canì cui'ne de'o joyore ìsija'quë canì mësarü ja'në cuasase'ere jëoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañõe pa'iji. ³⁹ Maija'quë ì joyo ìsisi'ì ca nëose'e mësarü. Mësarü mamajë cui'ne so'o pa'icohua'ì cui'ne si'aohua'ì Maija'quë yë soija'cohua'ì tse a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'ì pa'ijë'ë, ai co'acohua'ì jopo pa'icohua'ìpi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ Ì jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'ì paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'ì Jesús jëjo daocohua'ì ye'yayere de'oye sehuocajë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne aö yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'ì Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ìpi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ìpi te'e cuasajë tsiosicohua'ìpi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë.

⁴⁵ Si'aye ìohua'ì co'amaña ìsijë curi maña huerojë yecohua'ì co'amaña caracohua'ina ìsihuë, ìohua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ìpi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne ìohua'ì huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë. ⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'ì yecohua'ìje de'o pa'ire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai pa'ire ìte sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'ì huaso cuañosicohua'ì paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi conì Maija'quëre se hora a las tres pa'ì maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'ì Pedrorre cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'ì. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë paji'ì, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ìpi si'a mu'seña pa'ipi ìte sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'ì, eta

sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tējaye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajë'ë, yëquëni.”

⁵ Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, ⁶ Pedropi capi, ite:

“Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjë sa'ë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeyë ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeyë ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ejaëni mësaru huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.”

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jëohuë. ¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jëojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jëocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iyë isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmore pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: ‘Ejaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. ²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iyë isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jeoni ponëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai conï da tïtahüë. ² Tïtani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan conï. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëtë paire co huë'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë. ⁴ Jaje yo'ojëta'are itï quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcuetto cinco mil pai paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conï. ⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ijë paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro conï. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajë sei'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iyë sëtë iohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. ⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asañu'u cajë señe sëtë quëasi'i. ¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa huë'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru quenï huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato itï quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi.”

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi conï cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyëje ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, iohua'i cayere. ¹⁴ Jerepa, cui'ne iohua'i ja're conï itï co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahuë. ¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o tï'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahuë ca tï'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u iohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a iohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësaru cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrove cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. ²² Pai ne t'i'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre sei'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye jote pa'iyere de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë caye'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o t'i'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare johua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere. ³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe ññoñe cui'ne pai yo'o t'i'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tējisi maca johua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë t'iñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi. ³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ijë johua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabére hue'yosiquëpi. Bernabé canì cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi j yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, johua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi j paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiyë pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani johua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huanì yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, johua'ipi ñajë huahuejajë caquë. ³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huaní yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë? ⁴ ¿Yejaë më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Pajni më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjère yo'ose'e asama'copi. ⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësarú case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësarú te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjère tasicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni taço'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni tasicopi uiona, posëohua'ipi cacani tì'ani sani tahuë, io ëjère täsico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñõne Cui'ne Paj Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Paj pa'i huë'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, paj yo'o tì'a ma'ñere cui'ne iñõnere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are paj cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Èjaëre sehuoni jai paj paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'irejë cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena gení ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i paj to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'aquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yë'ëhue paj dari pa'icohua'ipi jai paj Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañõhuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeõnu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo paj pa'icohua'ipi si'aohua'i coní iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tì'añe peo do'ire. ¹⁸ Ñani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co huë'ñana cohuë. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoní etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësarú iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'eje pa'ye Maija'quë huë'ëna nea huë'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're coní pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel paj aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co huë'ña ñu'icohua'ire quë'ëjajja'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopi co huë'ëna sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

23 “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado paije eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'ñahuë.”

24 Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quë se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i çoni cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?” 25 Jaje yo'ojë ca macarepa te'i titani capi:

“Mësaru cosicohua'ipi Maija'quë se huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

26 Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi' caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahuë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jeama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. 27 Titani iohua'ire tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre paipi capi, iohua'ire:

28 “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mësaru cato me yo'ore'ni? Mësaru cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pani yëquëreje jaëre huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

29 Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pani pai cayere.

30 Mësaru cruzuna deoni huani jeosiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure. 31 Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel paipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. 32 Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoje ñasiquëpi quëaji.”

33 Jaje cayere asani Israel pai ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. 34 Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pai de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nëcani cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. 35 Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pai mësaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë.

36 Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. 37 Ja jeteyo'je paire cuëcue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pai pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. 38 Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pani coa carajai ja'ñe a'ë. 39 Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaru ne tla'ne paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi.”

40 Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. 41 Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'ropi etajë. 42 Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sête, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaina'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'isoni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto. ³ Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësarua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësarua' ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë. ⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

⁵ Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Felipe, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pai yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacä'ë.

⁷ Maija'quë coca sa'na jai sacco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ijë Jerusalen pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caji'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jëocaise'ere ti'ne ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán

yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: 'Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.' ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarü pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: 'Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pa'i yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.' ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: 'Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarü eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cuiri ca'nire tējajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cuiri ca'nihuë maca tēapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pa'i doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josëre pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajjajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi Josë ja're cōni paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Coçai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josëre Egípto pa'i ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja aō ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore aō pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore satena, Josëpi i maja'yë jupëre yë'ë mësarü yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josëre ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josëpi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pa'i pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oā huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana oareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pa'i jai pa'i jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pa'i pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josëre ñama'quëpi yequepi Egípto pa'i ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pa'i ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquë paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés coçasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu johua'ire huasoja'quëre jëjo

daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi tì'api. Tì'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, ìti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saquë capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jëose'ejë pa'ye yë'ëre huani jëosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote tì yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëto saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuëne yejana. ³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Èjaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diosu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diosu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés ìti ca hue'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Èjaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iyë. Më'ë nëca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yë'ë pai ai yo'oye tiñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëte daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejë '¿nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire huasoquëre neni jëjo saopi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cocaina, yo'o tì'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësaruaquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ìte quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuëne yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona col'ñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëiji, cahuë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huahuë. De'huani ìte isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diusure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jëocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacacohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarua jeto cuëne yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yë'ëre sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojaicohua'ire huani isijë, cui'ne co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarua jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë,

Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë

Cui'ne mësarua señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.

Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere ño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuañese'ejë

pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Jā huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, jā huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuañoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i huë'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe huë'ña'ë.

Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa huë'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarū cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarū. De'hue Maija'quë joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'eje pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarū aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jəhuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tşëani huani jəhuë. ⁵³ Mësarū huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmōre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja tē'hui quë'rore nēcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja tē'huire nēcaquëna."

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë. ⁵⁸ Da tome dani tşëani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa huëahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre şëi capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

⁶⁰ Cani jā maca do're ja'rūni ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huacohua'i yo'ose'e şaima'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nēcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jəhuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quëre etoquë co huë'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a huë'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús

coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o t̄i'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañohuë. Huatiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'iye, cui'ne do'pëjë cu'icohua'iye co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina cõni i caye asacajë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sête jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë. ¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'o t̄i'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'le cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre seçacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ejaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuañohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isina. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

²⁰ Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji. ²¹ Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë. ²² Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jecoñi mai Ejaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire seçacajë'ë, Ejaëre. Si'aye mësaruru case'eye pa'ye têtõ saie pa'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalénna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je mai Ejaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuënesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. ²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire t̄i'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalénna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i. ²⁸ Jaje saisiquëpi i

yejana co'iquè caballopi quèrècore ñu'i sai Maija'quère quèacaiquè Isaiás toyase'ere ñaquè saji'i. ²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quèrèco què'rona saijë'è.”

³⁰ Caëna, Felipe tsojai asaquëna, Isaiás toyase'ere ñaquè caquè saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquè mè'è, mè'è ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa tì'añe'ni, iti quèaquëpi peoto?”

Caní Felipere yè'è ja're mēni ñu'i saijë'è caquè seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'è, ñeje caco:

Huai huë'ñana yēi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tēacohua'i ña huë'ñana yēi ñama memēne pañeje pa'ye memēne papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahuë.

Iye yeja pa'iquēni i pa'iyē naē tēa jēoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsēcāpē?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quèare pajë'è, yè'ère. ¿Neni caquè'ni, Maija'quère quèacaiquè ija'a co'ye caquè panita'a yequēni caquè?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëni Jesús aye de'o coca quèapi, ite. ³⁶ Quèaquëna, oco què'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco iñore pa'iji, yè'ère doye de'oma'què?”

³⁷ Caquëna, Felipepi capi:

“Mè'èpi si'a joyorepa de'oye sehuoquè pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'què mamaquè api asayè, yè'è.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupè cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco coní oco què'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. ³⁹ Do tējini tūmasi maca mai Èjaë joyopi Felipere sapi. Tìrona saëna, Etiopia aquè tìjupè ñama'è paji'i. Jaje pa'iquèta'are sihuaquè saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripère paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'què coca quèaquè Cesarea daripèna tì'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquè yo'oquëpi Maija'què huë'e ñacaicohua'i èjaèrepa què'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijë'è, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yè'èpi cacani co'equè Jesure sehuocohua'ire èmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huēni Jerusalénna dani coja'quère capi. Caquè seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai jē'nèrepa Damasco quèno macare pa'ina, ma'tēmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aère cuasama'tore papi. ⁴ Ju'aquëna, yejana tani yè'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquè yè'ère josa yo'oquè'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Èjaë, mè'è iqueipi caquè'ni?”

Caquëna, yè'ose'e sehuopi:

“Jesu a'è, yè'è. Mè'è sañope yo'oquè a'è. Tsoa tarapè jējēsē ñaca què'ioipi duruhuequère jējo saojēna, huequēpi tarapēna co'ye titoquè pani a'si ju'iquè api, mè'è cui'ne yo'oyè, huequè yo'oyeje pa'ye.”

6 Caquēna, Saulopi quèquēni tsasiquè capi:

“¿Yè'è Ējaè, iquere yo'oja'què a'ni, yè'è?”

Caquēna, capi:

“Huèni ja daripēna cacajè'è. Jaropi mè'è yo'o ja'ñe quēaye pa'iji.”

7 Caquēna, Saulore cocohua'ije asahuè. Asajēta'a iti caquère ñama'pè ai quèquēni cama'pè pa'è. 8 Pa'ijēna, Saulo yejapi huèni ñacoa sètaquēta'a ñama'è paji'i. Jaje ñama'è pa'ina, ite cocohua'ipi jētēna tseajè Damascóna sahuè. 9 Sarena, toaso mu'seña ñama'quēpi, aima'quēpi, cui'ne ucuma'quēpi coa paji'i.

10 Pa'ina, Damasco daripère te'i Jesure sehuosiquè paji'i. I mami cato Ananías hue'equè paji'i. Pa'ina, jaēna canī ñañeje pa'yeja'a mai Ējaēpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquēna, capi:

“Ējaè, pa'iyè.”

11 Sehuoquēna, mai Ējaēpi ite capi:

“Huèijè'è. Huèni saijè'è, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani 'iñore Saulo Tarso aquè pa'iquè' caquè seje'è. Judas huè'ena Maija'quēni sei pa'iji.

12 Pa'iquēpi canī ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i emè Ananías hue'equēpi dani jēñapi ite jējo paquè ñaja'què caquè secacaina, Maija'quère.”

13 Caquēna, asani Ananíaspi capi:

“Ējaè, iquēpi Jerusalén daripè pa'icohua'ire, mè'ère sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajēna, asahuè, yè'è. 14 Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire mè'ère secohua'ire tseseni huèni sasi'i caquè.”

15 Caquēna, Ējaēpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajè'è. Yè'èpi ite soihuè, yè'è cocare Israel paire quèacaiquè, cui'ne yequè paire quèacaiquè, cui'ne èjaohua'ire quèacaiquè pa'ijaquè caquè. 16 Yè'è coca quèa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

17 Caēna, Ananíaspi Saulo pa'i huè'ena sani cacani i jēñapi Saulore patoquè capi:

“Saulo, yè'è yo'jei, Ējaè Jesupi yè'ère ma'aja'a mè'ère daina, ñasiquēpi jējo daopi. Mè'èpi ñaquè pa'ijaquè caquè, cui'ne Maija'què joyo què'i pa'ijaquè caquè.”

18 Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquè de'oni huèni oco do cuañopi. 19 Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pēani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yèhuoye

20 Tutu tsi'sosiquēpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'què mamaquè api, quèa huèopi. 21 Quèaquēna, si'a asacohua'ipi ai cuasajè co'a ju'ijè cahuè:

“Iquēpi Jerusalén pa'icohua'ire huèni Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ina sani isisi'i caquè daisiquè api.”

²² Jaje catojē Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'è quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel paí Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepaneni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tēhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi tì'ani Jesure ye'yecohua'i ja're cōni pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. ²⁷ Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quërona dani iñoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé. ²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel paíta'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo sahuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jeorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cocaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'ireje sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi mē'ere ne co'yaji, huëni mē çaiñe de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiyë

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cōcaico paco'ë. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo sahuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're cōni saji'i. Sa tì'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë

io necaisi cañare ite iñohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi: "Tabita huëijj'ë."

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nēcopi. Huëo nēconi sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Èjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i emë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ² Jaë cato de'oquë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cocasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca cañi ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

"¡Cornelio!"

⁴ Caquëna, ñini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

"Èjaë, ¿Iquere yëquë'ni?"

Caquëna, huiñaëpi capi:

"Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cocai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iyë sëte. ⁵ Yure emëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjajia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji."

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliojé de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliojé de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë jë'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e emëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sesi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, aore ëaye nëi macapi cañi ñañeje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje pa'iona, cajese'e sica que'quesicona, ¹² si'a nëicohua'ire, uijë cul'icohua'ire cui'ne ja'jëcuhua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajë maca yë'ose'e ite jutapi ñeje:

"Pedro, huëni huani aijj'ë."

¹⁴ Caquëna, Pedropi sañope capi:

"Pasi'i, Èjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë."

¹⁵ Caquëna, tijupë yë'ose'e ite jutaëña:

"Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji."

¹⁶ Jaje toasoñe pa'ye Maija'quë ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tëmona mëa huesopi. ¹⁷ Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona tütahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni?

cajê seni asajê daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i tîtani tutu cajê sei'ê: Iño Simón hue'equêpi cui'ne yequê mami Pedro hue'equê pa'ima'quê cajê sei'ê. ¹⁹ Jaje seni asajêna, Pedro cato ja yê'ta'a i ñase'ere cuasaquê paji'i. Pa'ina, de'o jonyopi capi, îte:

“Îna, mê'êni toaso emêohua'i co'erojaiñê. ²⁰ Huêni iohua'i ja're sai'jê'ê, jêa coeye peoyerêpa. Yê'ê jêjo daosicohua'i a'ê.”

²¹ Caêna, Pedro cajeni capi:

“Yê'ê a'ê, mêsaru co'equê. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquêna, iohua'ipi cahûê:

“Yêquê cato Cornelio jêjo daocohua'ipi daê'ê. Maija'quê huiñaêpi mê'êni soijatena. Cornelio huê'ena dani quêaquêna, îpi mê'ê quêaye asajaquê caêna, asani Cornelio, soldado pai êjaêpi jêjo daoquêna, daê'ê. Nuñe pa'iquêpi, Maija'quêre sequêpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquê api cajê oi'quêpi jêjo daocohua'i a'ê.”

²³ Cajêna, Pedropi capi: “Cacani pëajê'ê.” Caêna, cacani i ja're çoni pëahuê, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're çoni saji'i. Saina, îte çoñu'u cajê Jope acohua'ijê i ja're saê'ê, Maija'quêre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saiscohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana tî'ahuê, Cornelio cui'ne i tsêcapê cui'ne i ai oi cajeohua'i çoni tsi'sini ute huê'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huêosicohua'ipi daisicohua'ipi paê'ê. ²⁵ Pa'ijêna, Pedropi huê'ena tî'aquêna, Corneliopi pëpas'i caquê etaquêpi Pedrote yê'ê êjaêrepa caquê do're ja'ruêña. ²⁶ Ja'ruquêna, Pedropi îte naê huêo nêcoquê capi:

“Yê'êjê mê'êjê pa'i a'ê.”

²⁷ Jaje i ja're caquê sa cacaquê ñaquêna, jai pai tsi'sicohua'ipi paê'ê.

²⁸ Pa'ijêna, ñani Pedropi capi:

“Mêsarupi asacohua'i a'ê, Israel pai ti tî pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequê pai huê'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquêta'are yê'êre Maija'quêpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ê, si'siohua'i a'ê caye pajê'ê caquê. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yê'êre sejêna, ai cuasaye peoyerêpa esa daê'ê. De'oji. Yureta'a quêajê'ê. ¿Iquere cajê yê'êre soire'ni?”

³⁰ Caquêna, Corneliopi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquêna, tres pa'i maca yê'ê huê'ere pa'i ao aima'quêpi Maija'quêre sei pa'ise'e. Pa'iquêpi na'iquêna, Maija'quêre señere seña, Maija'quê jêjo daoquêpi ai mia ju'i çarepa ju'iquêpi ñaini capi: ³¹ ‘Cornelio, mê'ê Maija'quêre seña Maija'quê asaji, cui'ne mê'ê peocohua'ire cocaiyeje Maija'quê ñaquê sihuaji de'oyerêpa yo'oji caquê ñaji. ³² Jaje pa'iyê sête yurepi emêohua'ire Jopena jêjo saojê'ê, Simón Pedro hue'equêre quêrêjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequê Simón huê'ere pa'iji, jaê yequê Simón cato ca'ñipi de'huaquê api. I huê'e cato jaira tê'têpare pa'iji,' capi, yê'êre. ³³ Caêna, asani esa mê'êre quêrêjajia'cohua'ire jêjo saohuê. Jaje jêjo saouna, yure mê'êpi daquêna, de'oji. Maija'quê coca asañu'u cajê yêquê tsi'sisicohua'ipi pa'iyê, mê'êre mai Êjaêrepa cajê'ê caquê îsiyere caquêna, asañu'u, yêquê.”

Pedro Quêaye

³⁴ Caquêna, Pedropi quêapi:

“Yureta'a asayê, Maija'quêpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquê pa'iyê.

³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quê cato si'a paire îte de'oquêre pa'ni cacohua'ire

cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ëjaë Jesucristoja'a de'oye pa'iye ti'añere, Maija'quë i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío pai pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'ocuëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucui cui'ne pa'ire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'ocuëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'ocuëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a pa'ire ñai iñoñe paipi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're cõni ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jaje jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë.”

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuaño'se'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, ⁴⁶ yequë pai cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

“Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuaño'se'ejë pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire.”

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quë'aye

¹ Israel pai tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere saño'pe cahuë.

³ Cajë ite se'i'ë:

“¿Me yo'oquë Israel pai peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're cõni ai yo'o u'ni?”

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'ejë pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ “Jope daripëre pa'i Maija'quëre se'i cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa que'quesicon, yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, aña'je pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcohua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yë'ëre yë'ose'e jutapi: ‘Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,’ capi. ⁸ Caquëna, cahuë: ‘Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,’ cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copí: ‘Maija'quë tsoa to'se'ere si'si a'ë cama'ë

pa'ijë'è,' capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tëjina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yëjapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tìtahuë. ¹² Titàrena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're cõni saijë'è,' caquë 'ai cuasama'è,' capi. Caëna, asani saë'è, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're cõni. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'ë jo'yare jëjo saojë'è, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'ë cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'è.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'è caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jeoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:
 "Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tì'añe."

Antioquía Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jeosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciãna, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'è. Saisicohua'ipi jãrona Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Èjaë iohua'i ja're cõni pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jeoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabëre Antioquía daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabëpi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Nani ai sihuapi. Sihuaquë Bernabë yëhuopi, de'oyerepa. Ti jeoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabë cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo timësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabëpi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jãrona te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're cõni. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jãrona Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquiana tìtahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Titasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje tëto saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cõcai ja'ñere isini jëjo saohu'u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabë cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedrore Coye

¹ Ja mu'seña pai ějaě Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquě, ² Santiagore hua'tipi huani jeojě'ě cuañeina, huani jeohuě, Juan maja'yěre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajěna, Herodespi Pedroreje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ě caquě. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijě tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquě Pedrore tseani co hue'ñana copi, cuatro tsěca soldado pai ñajě něca hue'ñana, te'e tsěcapěre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egítopi Maija'quě Israel paire etoquě pa'ise'ere cuasajě, tsi'si tějisi maca tseasiquěre etoni paire iñosi'i cuasaquě yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tseā cuañosiquěpi paji'i, etama'quě cajě ña hue'ñare. Jaje pa'itojě sehuosicohua'i cato Maija'quěni sejě paě'ě, si'a joyorepa cuasajě Pedroni cajě.

Pedro Cosiquěni Maija'quěpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedrore etoni paire iñosi'i cuasaquěna, Pedro cato huěore caji'i, caya soldado paina quěna mepi se sěasiquěpi jopore pare ui. Caina, yequě soldado paipi paire co huě'e eta sa'rore etama'quě cajě ñajě něcahuě. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai ějaě huiñaě si'a co tu'rihuě mia merepa ñai něcapi. Ja maca Pedrore pato sětoni capi:

“Esa huěijě'ě.”

Caquěna, jěña huěese'e pa'ise'e joye tomepi. ⁸ Ja maca ějaě jějo daoquěpi capi:

“Mě'ě caña suñajě'ě, cui'ne zapatojě suñajě'ě.”

Caquěna, yo'oquěna, cui'ne yequejě capi:

“Mě'ě děi ju'i caje suñani yě'ě ja're daijě'ě.”

⁹ Caěna, mai ějaě jějo daoquě jeteyo'je dani etapi, coa huesěrepa. Mai ějaě jějo daoquěpi yo'oji, cuasama'ě paji'i, coa cani ñañě cuasaquěpi. ¹⁰ Cuasaquěta'a du'ru něcajě ñacohua'ire sa těto sani cayaye acohua'ire sa těto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore ti'arena, iose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saě'ě. Jaje coně saiquěpi mai ějaě jějo daoquěpi peo hue'ña saji'i, te'ire jeoni.

¹¹ Jeo saquěna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayě, Herodes ñamina'a yě'ěre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yě'ěre yo'oye yěyere ějaěpi asani i huiñaěre huasoja'quěre jějo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pěca ja'co María huě'ena Juanpi yequě mamije Marcos hue'equě pěca ja'co quě'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paě'ě, Maija'quěni sejě. ¹³ Pa'ijěna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti'ani tě'capi, soiquě. Soiquěna, asani te'o nomi tsjo Rode jo mami hue'ecopi ěnepi soiyě'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quě'rona daco'ě. ¹⁴ Dani Pedro yě'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huě'huě cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quěasi'i caco. ¹⁵ Quěacona, iohua'ipi iote cahuě:

“Cuepeco, caco.”

Cajěna, cao:

“Nuñerepa cayě.”

Cacona:

“Pedrore ñacaiquě ma'těmo aquě pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi të'caye jeoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ite ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jeorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacajjë'ë, yë'ëre etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Ñata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrore co'ejë'ë caquë. Cuañeina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. Cuañeina, huani jeohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, johua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cocai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a se'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ejaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquia yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e neja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë seçacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona t'i'ani judío pai tsi'si hue'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan johua'ire cocasi' caquë saisiquëje johua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojajjë Pafos

daripëna sa tì'ahuë. Tì'ani jàrona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equère. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quèrëjajia'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Èjaëre sañope yo'oye jeoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ëse miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Èjaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'íye Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cöcohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jeoni Perge daripëna tì'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jàrona Juan jeoni Jerusalénna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana tì'ahuë. Tì'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nëceni jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Èmëohua'i Israel pai cui'ne si'ahua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pai Diosupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo hue'ña cuenesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi iohua'ire de'oye ñacajji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapërepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tēji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaicohua'ire Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a se'ë, yëquëre cuañe ëjaëre pare necajjë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúl ni pai ëjaëre necajji'i, cuarenta ometëca iohua'ire cuañeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'íye jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'íye. Davidni Maija'quë capi, ñeje: 'Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.' ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'ejë pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi je'në i pani tējyie tì'aquëna, capi Juan: 'Yë'ë mësaruy cuasajeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapeyo dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.'”

²⁶ Jaje pa'íye sēte ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësaruy iohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso

coca mësaru asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ëjaohua'ije Jesure huesëjë coa paije pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pai tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñanije asa ti'añe pahuë. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o ti'acaë'ë, Jesure huani jëo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere ti'ama'pëta'a Jesure huani jëoñere Pilatopi soldado paina cuañejaquë cajë sei'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tējini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë ñnopi, i ja're coni Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iyë sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o ti'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o ti'acquë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.' ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë hue'ña toyase'aja'a capi: 'Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji: 'Më'ë j'oyaë de'loquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.' ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iyë sëte casi'i. David cato Maija'quë ite cuañese'eje pa'ye i paire necani tējini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iyë sëte mësaru Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'ere oni yeje cuañoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e oni yejeye pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeye pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tomequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësaru pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,

Yecohua'ipi mësarute quëatoje care payë cajë sehuocaiye paja'cohua'i a'ë."

⁴² Judío pai tsi'si huë'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i coni etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tējisi maca tsi'si huë'epi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se ti'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pai tsi'sihuë, Maija'quë coca asa'ñu'cajë. ⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ësejë oijë Pablo ai co'acquë api sañope ca huëohuë. ⁴⁶ Cajëna, Pablopi cui'ne Bernabëpi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

"Mësaru judío paini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pai peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi:

Si'a paire miacaija'quëre jëoñë, mësarute.

Yë'è huaso cocare si'a hue'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'è.”

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere ti'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë. ⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablöre cui'ne Bernabére eto saõnu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're coca cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oõnu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o jopyi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iñoopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jëa jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jëañe

⁸ Listra daripëre te'i ëmë tsj'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ere ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi j jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nëcajë'è.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi pajje pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Listra pai diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a pai daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuëquëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë ses'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ijë j ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopi co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mēsarū jaje yo'oye'ni? Yēquē cato mēsarujē pa'iohua'i a'ē. Yure mēsarū coa yo'oye jeoni Maija'quē iti yeja, ma'tēmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iyē de'huasiquēre pani sehuoni pa'ijajē cajē quēañu'u cajē daisicohua'i a'ē. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are yequē mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yēyeje yo'ojē pa'ijajē caquē ñapi, Maija'quē. ¹⁷ Jaje yo'ojē pa'itoje Maija'quēpi de'oye yo'oyeja'a iñopi, yē'ē pa'iyē caquē. Jaje pa'ina, ipi mēsarute oco cui'ne de'oye quēquēna tēaye cui'ne aīñe cui'ne sihuajē pa'iyē isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojē maña duruhuequēre huaiye pajē'ē, cajē ēsehuē, diusuohua'ire isijē señu'u cajē yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojē ca maca da tītahuē, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi tītani tīñe cuasayena paire ponahuē. Ponarena, Pablōre quēna pēapi jea jo'ahuē. Jea jo'ani huani jehue, cuasajē pai pa'i daripē hue'sena quērē etohue. ²⁰ Quērē jeorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nēcajēna, huēji'i. Huēni pai daripēna cacapi. Cacasicuēpi ñatasi mu'se Bernabé ja're cōni Derbe daripēna saē'ē.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quēajēna, jai pai sehuohue. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuē. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pē ñese tuijē'ē, cahuē. Cajē cui'ne Maija'quēre cuasare pajē pa'ijē'ē, cahuē. Jaje cajē cui'ne yequeje cahuē, Maija'quē cuañe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajē cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsēcāpēa ñape iohua'i ējaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuē. Neni aō aima'cohua'ipi Maija'quēre sejē yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacaijē'ē, cajē Maija'quēre secacaē'ē, iohua'i sehuosiquēna.

Antioquíana Pablōpi Cui'ne Bernabépi Co'iyē

²⁴ Pisidia yeja sa tēto sani Panfilia yejana tī'ahuē. ²⁵ Tī'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quēahuē. Quēa tējini Antalia daripēna saē'ē. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuēna aya mēni Antioquíana, Maija'quē oiye ayepi necaijē'ē cajē cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'ejē ne tēji sitona co'ihuē. ²⁷ Co'ini Antioquíana tītani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quē iohua'i ja're cōni yo'oquēna, Ejaēpi judío pai peocohua'ipi sehuojajē caquē jato sa'rojē pa'iore hui'yocaquēna, de'oye sehuose'ere quēahuē. ²⁸ Quēasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're cōni iti macana pēani tsoe paē'ē, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siyē

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saicohua'ipi Maija'quē do'ijēre ye'yajē cahuē huaso cuañeñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pē pani, ca'ni tēama'pē pani, cahuē. ² Jaje cajēna, Pablōpi cui'ne Bernabépi cōni iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojē cahuē. Jaje yo'ojē cajēna, Pablōre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jējo saocohua'i ja're cui'ne ja' daripē sehuosicohua'i ējaohua'i ja're ca'ni tēaye ayere coca caja'cohua'ire jējo saoñu'u, cani jējo saohuē.

³ Antioquía daripē sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jējo saojēna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijē quēahuē, judío pai peocohua'ipi ja'nē itire pa'ē cuasajē pa'ise'ere jeoconī Maija'quēre sehuose'ere quēajēna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuē.

4 Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé t̄i'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús j̄ejo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ějaohua'ipi con̄i de'oye p̄epahuē. P̄eparena, pa'ij̄e si'aye Maija'quē iohua'i ja're yo'ose'ere quēahuē. 5 Quēaj̄ena, fariseo acohua'ipi Maija'quēre sehuosicohua'ipi huēni n̄ecani cahuē:

“Yequē paipi sehuosicohua'ire ca'ni t̄eaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o t̄i'aj̄'ē, cuañeñe pa'iji.”

6 Caj̄ena, asani ja maca Jesús j̄ejo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ějaohua'ipi tsi'sihuē, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca caj̄e asañu'u caj̄e.

7 Jaje caj̄e tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca t̄eji maca Pedropi huēni n̄ecani capi:

“Maija'quē do'ij̄e m̄esarupi ta'ñe asayē, yē'ere m̄esaru aguēni Maija'quēpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pa'i peocohua'ina quēaquēna, jaohua'ipi itire pa'ē caj̄e sehuojaj̄e caquē.

8 Maija'quē pa'i joña cuasaye ñaquēpi yē'ē t̄ecohua'ire neñē caquē iñoquē, de'o joyore isipi, judío pa'i peocohua'ina maire isise'eje pa'ye.

9 Jaje pa'ina, Maija'quē cato jaohua'ire cui'ne maire t̄i'ne pa'iohua'ire ña'ne pa'ji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quēre cuasa do'ija'a de'o joña tsoa tocaji'i, jaohua'ireje.

10 Yure jaje pa'ito, ¿me yo'oj̄e Maija'quē yo'oyere sañope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina d̄equēcoje pa'iore hue'ocaij̄e maije cui'ne mai aip̄eje yo'o t̄i'añe pase'ere?

11 Jaje pa'ina, yēquē cato cuasayē jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yēquēreje Ējaē Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayē.”

12 Caquēna, si'aohua'i jo'cua j̄eoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuē. Iohua'i ja're Maija'quē pa'i c̄ocaina, yequē mu'seña pa'i ja'ñe iñose'e cui'ne pa'i yo'o t̄i'a ma'ñe yo'ose'e quēaj̄ena, asahuē. 13 Ja maca quēa t̄ej̄j̄ena, Santiagopi capi:

“Maija'quē do'ij̄e asaj̄'ē. 14 Maija'quēpi judío pa'i peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quēaquēna, asahuē. 15 Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ē. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

16 Ja jeteyo'je co'i con̄i

David huē'e t̄aisicore ne de'huacasi'i

Cui'ne jo co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

17 Ne de'huaēna, ějaēre judío pa'i co'ejaj̄e, yē'ē mami secohua'i judío pa'i peocohua'i ja're.

18 Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quēasiquēpi, ějaēpi isipi iye coca.

19 Jaje pa'ina, yē'ē cato cayē, judío pa'i peocohua'ipi ja'nē itire pa'ē cuasase'ere j̄eoni Maija'quēni tuicohua'ire cuañese'ere yo'oj̄'ē caj̄e cuañeñe peoji.

20 Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'p̄e pa'ij̄'ē caj̄e toyase'e tsoe t̄i'api. Pa'i de'huasi diisure isisi hua'ire aima'p̄e pa'ij̄'ē, ěm̄ere cui'ne nomiore coa yo'oroj̄aima'p̄e pa'ij̄'ē, quio huēasicohua'ire aima'p̄e pa'ij̄'ē, pa'ñita'a tsie aima'p̄e pa'ij̄'ē.

21 Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pa'i ñape darip̄e pa'icohua'ire quēaj̄e pa'iyē, huaj̄e mu'seña ñape tsi'si huē'ñapi it̄i toyase'ere ñaj̄e. Jaje pa'ito me airepa cayē'ni.”

Judío Pa'i Peocohua'ina Toyani J̄ejo Saose'e

22 Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're j̄ejo saohu'u, caj̄e si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ějaohua'i cui'ne Jesús j̄ejo saocohua'i te'e cuasahuē. Cuasani

yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

“Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësarute a'yëohua'ijë pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u caní nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'iñe pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësarute quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësarute ja're te'e tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'o joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëjë mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'oni mësarute de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tējihuë.”

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani tī'ani sehuosicohua'ire tsī'oni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. ³² Sihua'jë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. ³³ Jaje quëajë pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacajë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pabloje cui'ne Bernabéje pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëaroja'ijë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're coní yo'ohuë, ite co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Ejaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyë'ni?”

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi. ³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopë sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni tī'api. Tī'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Co Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana t̄'ani j̄arona Timoteore ñapi. Judío nomioipi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai pajli. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Listra cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tēapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyeje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. ⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joña paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo C̄ani Ñãñe Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tēto sani, ⁷ Misia yeja niamona t̄'ahuë. T̄'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Esequëna, Misia yejaje sa tēto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni j̄arona Pablopi c̄ani ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani cocajjë'ë caquëna. ¹⁰ Jaje Pablopi c̄ani ñaëna, jaro Macedoniana de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'ie

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna t̄'ahuë. ¹² T̄'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani j̄arona pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tē'tëpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Iño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're cono oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajjë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsjo ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi t̄'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëni pe'teco cuio:

“i'icohua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojajona, yo'o jujani Pablopi co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jëoni etani saijjë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona. ²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icohua'i Israel pai a'è. Jaohua'ipi mai daripè ai josa yo'oyè. ²¹ Israel pai yo'oyere ye'yayè, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuè. Cajëna, ja daripè pai yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejè'è, cuañehuè. ²³ Cuañejëna, ai si'sehuè. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquère de'hua ñajè'è, icohua'ire cajè cuañeni co huesohuè. ²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuè tu'rihuèna sani copi. Coni soquè totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijè jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi coni Maija'quère sejè cui'ne jējè yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuè. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quèna meapi huèse'eje tome sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquèpi sètani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tose etahuè cuasaquè i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquè yo'opi. ²⁸ Yo'oquèna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'è. Si'aohua'i yèquè iye macare pa'iyè.”

²⁹ Caquèna, asani miañe dajè'è cani tsasiquè ca'raquè huè'huè cacani Pablo cui'ne Silas quèo què'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huèni nëcani Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquè pa'iyè cani me yo'oye pa'iquè'ni, yè'è?”

³¹ Seina cahuè:

“Jesucristoni sehuojè'è. Sehuoni huasosiquè pa'ija'què a'è, mè'è. Cui'ne mè'è huè'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'è.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huè'e acohua'ire mai Ejaè cocare quèahuè. ³³ Jare iti quèa tēji maca, cosicohua'ire ñaquèpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huè'e acohua'i oco do cuañohuè. ³⁴ Do tējisi maca tumani Pablöre cui'ne Silasre i huè'ena sani aopi. I cui'ne i tsècapè acohua'i Maija'quère sehuosicohua'i pa'ijè ai sihuahuè.

³⁵ Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojè'è cajè cosicohua'ire ñaquère quèaja'la soldado paire jèjo daohuè. ³⁶ Sani quèarena, cosicohua'ire ñaquèpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yè'ère mèsarute eto saojè'è, cuañehuè. Jaje pa'iyè sète señajè de'oye saijè'è, yure.”

³⁷ Caquèna, Pablopi capi:

“Quèa'ñu'u cajè daisicohua'ire soldado paire yèquè romano paini mèsaru ti co'aye yo'ose'eje cama'pè do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuè. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerpa etoñu'u cayè? Jaje yo'oye coeyè, iti yèquère cosicohua'ipi dani eto saojajè.”

³⁸ Caquèna, soldado paipi sani romano pai a'è, quèarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quèquèhuè. ³⁹ Quèquèsicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua èjaohua'ipi yèquè mèsarute co'aye yo'ose'e oijè'è cajè sei'è, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripèpi etani saijè'è cajè sei'è. ⁴⁰ Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huè'ena saè'è. Sani sehuosicohua'ire ñajè cui'ne jeoma'pè tuijè'è cajè yèhuo tējini etani saè'è.

17

Tesalónica Daripè Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tì'ahuë. Tì'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'ena pajli.
² Pa'ina, Pablop i noni yo'orojaiñe sête Israel pai tsi'si huë'ena sajli, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai ñohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. "Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë."

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego pajje sehuo-huë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ije sehuo-huë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcaroajaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablóni cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, ñohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quërona sahuë. Sani cuijë cahuë:

"Icohua'ipi si'a huëña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi ñohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë."

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne ñohua'i ëjaohua'ipi asani zja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësarua cuañeñe tì'acaija'cohua'i a'ë cana curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablora cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saicohua'ipi tì'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica paire sa tëto saicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojë jai pai Israel pai acohua'ipi sehuo-huë. Sehuojëna, cui'ne griego pai ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ije sehuo-huë. ¹³ Sehuojëna, Pablop Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablora paipi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablora esa eto saohuë, jai tsiaya tëtëpa quërona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi con i pëahuë, Bereana. ¹⁵ Pëarena, Pablora con saijë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a jëojani co'ihuë. Colijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case'ere dani quëahuë.

Pablop Atenas Daripëre Pa'iye

¹⁶ Pablop Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a huë'ña pai de'huasi diasure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerepa yo'oye'ni cuasaquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacaquë Israel pai ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're con capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero huë'ña tsi'sisicohua'ireje yëhuoquë capi. ¹⁸ Caquëna, pai pa'iye asacohua'i epícúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

“¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë pai diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”

Jaje cahuë, Pablo de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna. ¹⁹ Ja maca Pablore Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si huë'ñana. Sani ìte se'ìë:

“¿Yëquë asaye yëyë, iquë huajë ye'yaye a'ni, iye mël'ë yëquëre quëaye? ²⁰ Yëquë asa ma'ñere mël'ëpi caquëna, asa jujani ¿iquere mël'ë caye quëaquë'ni? cajë se'ñë, mël'ëre.”

²¹ Atenas paipi cui'ne ti paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sëte jaje cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

“Atenas pai yë'ë mësarute ña'ne cato mësaru diusuohua'ire cuasañu'u cajë ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yë'ë mësaru se huë'ñana cacani ìti tëojë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti pai ñama'a diusure se huë'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësaru ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iyë nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi pai nesi huë'ñare pa'ima'quë api. ²⁵ Paini necaij'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'iyë si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañaje isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai pai daripëa nepi, Maija'quëpi si'a yeja pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ìte iohua'i co'ëja'a macajë ca nëopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajë caquë nepi.

²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësaru aipë ta'ñe coca cacohua'i case'erepa: ‘Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë’. ²⁹ Jaje Maija'quë tsëcapë acohua'i sëte pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapa de'huase'ere Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë pai huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañëji, si'a huë'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daij'ë caquë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huajaj'a mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire ñnopi, ju'isiquëni huëoquë.”

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë mu'se asañu'u, mël'ë caye.”

³³ Cajëna, jaohua'ire quëaye jëopi. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're conì tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're conì paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris huë'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ijë conì paë'ë, iohua'i ja're conì.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare ti'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a ti'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi conì

Pontona t̄i'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañequëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're conì pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're conì nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo conì t̄i'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere ñinosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

“Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë.”

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ije jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ëjaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablore:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're conì pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o t̄i'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablore sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua huë'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, t̄i'ne Maija'quëre seña pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua huë'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua huë'ña t̄i'ña macare pana Sóstenesre tseani tē'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñañe paipi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquiana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tose mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're conì saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o t̄i'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona t̄i'ahuë. T̄i'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel

pa'i tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajë'ë cajë se'i'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani. ²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana ti'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalëna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jarona tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copi, pa'i ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pa'i aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona ti'tapi, Alejandria daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Ejaërepa coca pa'yena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyese'e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pa'i tsi'si huë'ena jai pa'i asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe coca'ë. Cöcäjë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacajë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya ti'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cöcaji'i. ²⁸ Cöcai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë më'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona ti'api. Ti'ani jarona jai paire sehuosicohua'ire ti'api. ² Ti'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mësarü sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'iyë ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopi capi:

“¿Iquere asajë do cuañore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuañosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopi capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jëoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: 'I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.' Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ejaë Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopi paire Maija'quë cuñe te'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañëohua'ire Israel pa'i tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña hue'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi jaohua'ire jëoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina,

Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pai peocohua'ipi Ējaë coca asahuë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye pai yo'o t'ia ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tēno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ije huatire eto sao cuañoahuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquëna, ñani cui'ne Israel paije pa'ë, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'iye eto saohua'ije, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañeñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pai Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehuoquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablorejë asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë.

¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pai cui'ne Israel pai asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a huë'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pai ña huë'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai pai ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi io dahuë toyapëre pai ña huë'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cuëcue ña'ne cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Ējaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a huë'ña io tuture paire iñooco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequejë capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romajë saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cõcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia yejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cõcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ite cõcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ējaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iye. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopipi mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pai de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Iño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianajë io yure do'i quë'io pa'iye peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cõcõhua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tseani quërëjë sahuë, pai tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablopipi paire casi'i caquë

yo'oquëna, sehuosicohua'i ite ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'i hue'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablore ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ije ai ësehuë, çoni yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i ti'ne cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, pai. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai pai yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai pai huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto nëcohuë, pai ña hue'ñana. Ja maca Alejandropi paire coca casi'i judío pai ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, iti daripë pa'ie toyaquëpi capi, paire:

“Efesios pai asajë'ë, si'a pai iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënaoreje ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'ie sëtë co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësaruru tseani dasicohua'i co'aye caye pahué, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani pai yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësaruru yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca pai ñape mësaruru pa'ie quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësaruru yequë co'amañare seña pacohua'i pani jai pai de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ejaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tëjini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini yëhuo tëjini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti'api. ³ Ti'ani jaronu toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tëjiquëpi ite judío pai huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëtö sai quëopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're çoni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Tróximo Asia yeja acohua'i saë'ë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a ayo aña tsi'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë ti'ahuë, Troasna. Ti'ani jaronu siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'ie

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ayo jë'yeni aña'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëöpëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna,

te'li posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'iquëpi, Pablopi airepa tsoe quëaye sête çai huëoni yureta'a çani huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tomeipi. Tomeina, ju'isiquëni çani huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni oarena, Pablopi çajeni jai çapi posëna jani su'cuapi. Su'cuani çapi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mëni ao yëtoni çani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tomequëna, çaye jeoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ijë tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, iti yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja'a Asón daripëna. Jarona Pablore i case'eje pa'ye ayañu'u çajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite ti'ahuë. Ti'arena, aya mëquëna, sani i ja're çoni Mitilenena ti'ahuë. ¹⁵ Ti'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona ti'ahuë. Ti'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona ti'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopi esa Jerusalénna ti'ani du'ru quëise'e tëa fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ëjaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, çapi, jaohua'ire:

“Yë'ë du'ru macarepa Asiana ti'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ë, mësarü. ¹⁹ Si'anë mësarü ja're pa'i jerepa pa'i a'ë caquë yo'oma'ë mai Èjaëre necaiyë. Israel paipi yë'ëre jaiye josa yo'oñu'u cuasajë yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina, ²⁰ mësarute de'oye pa'iyë isiyere quëa jujani jeoma'ë pai tsi'si hue'ñana cui'ne mësarü hue'ñana cu'i quëaroja'ë'ë. ²¹ Jaje quëaquë Israel paire cui'ne griego paireje cahuë, Maija'quëna ponëni mai Èjaë Jesucristore sehuojë'ë.” ²² Jaje mësarute quëasiquëpi yureta'a joyore papi Jerusalénna saiye pa'iji caquë yë'ëre cuañequëna, jarona saija'quë a'ë, yë'ëre yo'o ja'ñe huesëquë. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ëre co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e çaji, yë'ë sai daripëa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë pani tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere Èjaë Jesús quëacaijë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mësarü yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañe te'te asasicohua'i yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa çaye pañë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarute çaye yëyë, mësarü acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. ²⁸ Jaje pa'iyë sête mësaruja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijë'ë, de'o joyopi mësarute ñacaicohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sête. ²⁹ Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saofu'u çajë yecohua'ipi daija'cohua'i a'ë. ³⁰ Yequeje jare mësarü acohua'ipi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi iohua'ini tuijajë çajë. ³¹ Yë'ë mësarü ja're toaso ometëca pa'i mu'señapi cui'ne

ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësarujë joñoa jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. ³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre caraye ti'acquë pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're conï pa'icohua'ireje coca'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë. ³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cocaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë i case'e cato caji: "Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini."

³⁶ Ca tējini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, iohua'i ja're conï. ³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, ipi yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'rore paja'a jeojaë'ë. ³⁸ Pablopi yë'ëre tijupë ti ñaño paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're conï yohueja'a saë'ë.

21

Pablopi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'ijëre jeoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna ti'ahuë. Ti'ani jaopi Pátarana saë'ë. ² Sani Pátarana jai yohuë ti'ahuë, Feniciana saiconi ti'ani iona ayamë'ë. ³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari te'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana ti'ahuë. Ti'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sète jaron a yohuë sè'ao. ⁴ Sè'aona jaron Maija'quë do'ijëre ti'ahuë. Ti'ani iohua'i quë'rona pëahuë, siete mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tëto saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i ëmëohua'i cui'ne nëjohua'i tsj maña conï yëquë ja're daë'ë, pai daripë hue'sere pana. Datena, jaron mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre seji'ë. Seni tējini saiye cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tējini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se iti macana pëahuë, iohua'i ja're conï. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana ti'ahuë. Ti'ani Jesús jëjo saocohua'ire cocaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi titani yëquë ña huë'ña Pablo tēicore ñi jëña cui'ne nëcañoa co'ye ija'a huepi, huëni capi:

"Ñeje iye tēica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judio paipi Jerusalénna ja jeteyo'je ti paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi."

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cocohua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Eësejë cajëna, Pablopi capi:

"¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju'iñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'iñe de'oji, huesiquëpi mai Ejaë Jesús yëye yo'oto."

14 Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jeoni cahuë:

“Mai Èjaë yëyeje pa'ijaquë.”

15 Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tëjini Jerusalénna saë'ë. 16 Saijëna, Cesarea pai sehuocohua'ipi yëquëre conì saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna tì'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

17 Jerusalénna tì'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. 18 Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're conì Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa tì'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. 19 Pa'ijëna, pëpa tëjini Pablopi si'aye quëapi, judío pai peocohua'ire quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. 20 Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji canì Pablöre cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai pai Israel pai sehuosicohua'i pa'iyë, ñño. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. 21 Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pai yequë pai quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'niye tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aïohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. 22 Jaje asacohua'ipi më'ë ñño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? 23 Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, ññore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë ñohua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. 24 Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'okuë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tëa cuañoquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tëa cuaño do'ijë saicaijë'ë. Jaje yo'okuëna, si'aohua'i ñnani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'okuëna, ña jujani. 25 Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aïñe peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsieje aïñe peoji, cui'ne quio huëasicohua'ire aïñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

26 Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se ñohua'i ja're te'e si'sire cuya toni Maija'quëre se huë'ena cacapi, ñohua'i ca nëosi mu'se tì'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje canì cayë, pai ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se tì'aëna yo'o ja'ñere.

27 Je'në siete mu'seña sa tëto saiye ja'i maca pa'ina, Asia veja acohua'ipi Israel pa'ipi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani pa'ire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tomejaë'ë, 28 tutu cuijë:

“Israel pai cocaijë'ë. Iquëpi si'a huë'ña cu'i maire sañope caquë ye'yaquë cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huë'e sañope caquë ye'yaquë. Jaje pa'ipi yure Maija'quë huë'ena griego pa'ire dapi, iye de'o huë'ere si'si necai, cahuë.”

29 Jaje cahuë, Pablopi Efeso aquë Trófimo ja're conì Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're conì Maija'quë huë'ena cacapi cuasajë jaje cahuë.

30 Jaje yo'ojëna, si'a ja daripë pa'icohua'i asani pëijë tsi'sini Pablote tseani huë'sena quë'rëjë sahuë. Hue'sena quë'rë etoni, Maija'quë huë'e eta sa'noa si'ñe sahuë. 31 Pablote ja maca huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yecohua'ipi soldado pai ëjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyë, quëahuë. 32 Quëarena, Coronelpi asani ñ soldado pai ja're conì itì yo'o huë'ñana huë'huëhuë. Huë'huë tì'ajëna, ñani Pablote huaiye jeohuë.

³³Ja maca Coronelpi tì'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quëna meapi huejè'ë caquë ja maca Pablote seji'i: "¿Iquere mami a'ni?" caquë, cui'ne "¿iquere yo'oquëna, mè'ëre sañope yo'oye'ni?" caquë. ³⁴Seina, yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë soldado daripëna sajè'ë, cuañepi. ³⁵Cuañeina, sacohua'ipi je'nërepa soldado pai daripë mèiconona tì'ani soldado paipi coa cuajijë sahuë, Pablote huajo yecohua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶Sajëna, jai pai tutu cuihuë: "Ite huajijë'ë".

³⁷Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

"A'ri maña mè'ëre casi'i." Caquëna, soldado ëjaëpi capi:

"¿Mè'ë griego cocare caquë aë? ³⁸Mè'ë pa'ima'quë Egípto pai ëjaëre sañope yo'oquëpi, cuatro mil emëohua'i huaicohua'i ja're conì pai peo hue'ñaja'a saiquë."

³⁹Caquëna, Pablopi capi:

"Panì, yè'ë cato Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Jaje pa'ina, mè'ëre señë, jaohua'ire coca casi'i."

⁴⁰Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mèiconi nëcaquë jëtëpi ja'jèquëna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹"A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajè'ë si'aye quëasi'i, mësarute."

²Jaje hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pë asajëna, capi:

³"Yè'ë Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna coasiquë a'ë. Jaje pa'ipi iye daripë Jerusalëna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yè'ëre ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'i caquë de'hue yo'ohuë, mësarü yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴Jesús ye'yase'ere ësequë ite sehuocohua'ire huani jeosi'i caquë ite sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jëjo saohuë, emëohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayë. Yè'ë jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jëjo saohuë, Jesure sehuocohua'ire co'equë tseani ñno Jerusalëna dani si'seye pa'iji caquë.

Pablopi I Sehuose'ere Quëapi
(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶Ma'aja'a sai Damasco tì'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai miañerepa yè'ëna ju'api. ⁷Ju'aquëna, yejana tomehuë. Ja macapi asahuë, yè'ose'e: '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yè'ëre josa yo'oquë'ni?' ⁸Caquëna, sehuohuë. '¿Ne a'ni ëjaë?' cahuë. Caquëna, capi: 'Yè'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, mè'ëre josa yo'oquë.' ⁹Caquëna, yè'ëre cocohua'i cato miañe ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. ¹⁰Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: '¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Èjaë?' Caquëna, mai Èjaëpi capi: 'Huëni Damascona saijè'ë. Jaropi mè'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.' ¹¹Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yè'ëre cocohua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

¹²Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i.

¹³Damascona tì'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo

yè'è yo'jei, yure mè'èpi ñañe pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.' ¹⁴ Ja maca yè'ère capi: 'Mai aiohua'i Diusupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë mè'ère jo'ya nepi, nuñe pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'ojaquëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, mè'è ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Mè'è cato i pa'iyere quëacaiquë pa'ijaquë a'è. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cañojë'è, mai Èjaë mamire cuasaquë mè'è co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.'

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maijaquëre se huë'ena cacani Maijaquëni sei çani ñañeje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Èjaëpi yè'ère capi: 'Esa Jerusalénpi etani saijë'è. Iye daripë pa'icohua'i yè'è coca mè'è quëaye asacaiye paja'cohua'i a'è.' ¹⁹ Caquëna cahuë: 'Èjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yè'è mè'ère sehuocohua'ire judío pai tsi'si hue'ñana sai tseaquë tè'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne mè'è jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yè'èpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yè'è yo'ose'e.' ²¹ Caquëna, mai Èjaëpi yè'ère capi: 'Saijë'è. So'ona jëjo saosi'i, yè'è cocarepa yequë paire quëajaquëre, Israel pai peocohua'ini,' capi."

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tëjini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ijaquë."

²³ Jaje jëoñe peoyerepa ai tutu cuijë pëijë iohua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablore coní ça'ni mepi si'sejë'è. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi. ²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopi Capitánre capi:

"Yè'è yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yè'è romano a'è."

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'è. Romano api."

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yè'ère quëajë'è. ¿Romano a'è, mè'è?"

Caquëna, Pablopi capi:

"Jëjë'è."

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquë saïni yè'è romano pai de'ohuë."

Caquëna, Pablopi capi:

"Yè'è saïne pahuë. Yè'è cato tsi'nëna romano pai a'è." ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jëoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'è cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Èjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Natasí mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maijaquë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nëcouna, Israel paì yo'oye asani ca tëji èjaohua'ire Pablopi ai ñani capi:

“Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yè'è ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë.”

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaëre papi Pablöre ja'ye nëcacohua'ire capi: “Yë'opona tëtojë'è.” ³ Cuañequëna, Pablopi ìte capi:

“Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtoja'quë api, më'è cato Moisés cuañese'epi yè'è yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'inë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tëtojë'è, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, ìti maca nëcacohua'ipi ìte cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaëre pare pëi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablopi capi.

“Do'ijë èjaëre huesëquë cahuë. Èjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Paì èjaëre pëi sañope cama'è pa'ijë'è.’”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel paì yo'oye asani ca tëjicohua'i acohua'ipi saduceo paì cui'ne fariseo paì pa'iyë asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijë, yè'è fariseo'è. Fariseo tsécapë aquë a'è. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tse'a cuañisiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'isicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ijë peoyë, cui'ne joyoje peoyë cacohua'i a'è. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ijë pa'iyë cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'è. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nëcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jëo ma'ñe caquë ca'raquë ì soldado paire quërëjajja'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado paì huë'ena cui'naëni sajjë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Èjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'è, yo'o jujahuë cuasama'è. Ìño Jerusalén yè'è coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yè'è coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ñatasi mu'se Israel paì acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aña cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë. ¹³ Jaje, ca nësicohua'ipi cuarenta paì jerepa pa'è. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i èjaohua'ire cui'ne Israel paì aìohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel paì yo'oye asani ca tëjicohua'ipi soldado èjaëre sejë'è, Pablote ñamina'a tjjupë darena, yeque dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setëna, dajëna, yëquë utecohua'ipi ìte tsi'si hue'ña ja tì'ama'ëna, huani jëoye pa'iji.”

16 Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. 17 Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi: "Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji."

18 Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

"Pablo cosiquëpi yë'ere soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ere."

19 Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

"¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ere?"

20 Caquëna, tsihua'ëpi capi:

"Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ere seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayejë pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. 21 Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aiñe cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e uteyë." 22 Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ere quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

23 Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. 24 Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiqëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë, cuañepi. 25 Jaohua'i ja're conì toyasì-core jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

26 "Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ere pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi.

27 Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. 28 Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. 29 Sani asaquëna, Pablopi johua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyejë peopi. 30 Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajë yo'oyere asa tì'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saokuë cui'ne ite sañope yo'ocohua'irejê se'i'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihüë."

31 Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. 32 Ñatasi mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're conì saë'ë. 33 Ñatasi mu'se Cesareana tì'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. 34 Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, 35 capi:

"Më'ere co'aye cacohua'ipi datena, më'ere asasi'i."

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablopi Felixre Caye

1 Cinco mu'seña tëto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i conì daë'ë. Daijëna, cui'ne iti coca caquërepa

Tertulojē daji'i. Jaohua'i cato paj ējaē quē'rona daē'ē, Pablote sañope cañu'u cajē. ² Dani Felix quē'rona tsi'sijēna, Pablote dahuē. Darena, Tertulopi sañope ca huēopi, ñeje:

“Ējaē Felix, mē'ēpi de'oquēpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyē. Cui'ne mē'ēpi de'oye cuasaquēpi cuañequēna, yēquē paj si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyē. ³ Si'a hue'ña mē'ēre de'oye cayē. Yēquē romano Ējaē mē'ē Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayē. ⁴ Mē'ēpi tsoe cajēna, ai yo'oma'quē cuasajē a'ri maña cañu'u yēquē cuasajē daise'e asacaijē'ē, yēquēre. ⁵ Iquē tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ējaēpi ai josa yo'oquē api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquē cunirojaj quēapi, yequē tsēcāpēa nequē. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quē huē'e de'oconi si'si nesi'i caquē yo'oquēna, ñani ite tseahuē, yēquē cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajē. ⁷ Jaje yo'ojēna, Soldado paj ējaē Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, mē'ē quē'rona sani quēaye pa'iji caquē. Yure mē'ēpi Pablote seni asajē'ē. Seni asani si'aye yēquē caye nuñerepa sañope caye a'ē asaja'quē a'ē, mē'ē.”

⁹ Caquēna, si'a Israel paj nuñerepa caji, cahuē, iti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajēna, romano paj ējaēpi yure caye pa'iji, caquē jētēpi iñoquēna, Pablopi ca huēopi:

“De'oji sihuayē, tsoe ometēcana ējaē pa'i Israel paj yo'oye asani ne de'huaquēpi asaquēna, yē'ē yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalēna yē'ē tī'ase'e Maija'quēre sesi'i caquē. ¹² Tī'asiquēpi pa'i te'ireje sañope caye pahuē. Jai paj tsi'sini josa yo'ojajē caquē ca huēoyeje pahuē. Maija'quēre se huē'ere pa'i tsi'si huē'ere jai daripēre josa yo'oye pahuē. ¹³ Yē'ē co'aye yo'oma'ē pa'isiquēre jaohua'i me iñoja'cohua'i a'ni, mē'ēre. ¹⁴ Nuñerepa quēasi'i. Maija'quēre sehuoyē, jaohua'i tiro sai ma'a'ē cacore. Maija'quē yēyere yo'oquē pa'iyē. Si'aye Maija'quē coca toyapē, Moisés cuañese'e, Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ē, cuasani sehuoyē. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yē'ē cui'ne cuasayē, yequē mu'seña Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoja'quē api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quēpi yē'ēre ñaquēna, cui'ne paipi yē'ēre ñajēna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquē ai yo'oyē. Jaje pa'ina, Maija'quēre ca'raye pañē, paireje.

¹⁷ Tsoe ometēca yequē paj darire pa'isiquēpi iño yē'ē quē'rona co'ihuē. Co'ini tī'ani peocohua'ire cōcasi'i cui'ne Maija'quēre isisi'i caquē Maija'quē huē'ena cacahuē. ¹⁸ Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquē pa'ina, Asia acohua'i Israel paj acohua'i yē'ēre ñahuē, jai paj ja're pa'iyē paquēna, cui'ne josa yo'oma'ē pa'ina. ¹⁹ Yē'ē sañope case'e pa'ito, yē'ēre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío paj yo'ose'ere asani ca tēji ējaohua'i tsi'si hue'ñare pa'i maca yē'ē co'aye yo'ose'ere tī'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajē. ²¹ Yē'ē te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuē, ñeje: Ju'isicohua' huēyē pa'iji asa do'ire yure mēsaru yē'ēre sañope yo'oye cahuē, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io.”

²² Jaje caquēna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquēpi capi:

“Soldado ējaē Lisiaspi daquēna, nuñerepa asasi'i mēsaru yo'ojē caye.”

²³ Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ē ñajē'ē. I cajehua'ipi dani ite cōcaija'cohua'i a'ē. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila coní daji'i. Jao cato Judía paio paco'è. Felixpi dani Pablöre quèrèjajè'è, caquè cuañeina. Quèrèjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablöpì quèaquèna, asapi. ²⁵ Asaquèna, Pablöpì nuñerepa pa'iyere cui'ne yèyere quèco saojè pa'iyere, cui'ne yequè mu'se paì ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quèaquèna, asani Felixpi quèquèpi. Quèquèni capi:

“Saijè'è, yure cato yequè mu'se mè'ère soini asasi'i.”

²⁶ Yeque cato Felix cuasapi, Pablöpì curire isijaquè, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquè si'anè soiquè coca caquè yo'opi. ²⁷ Caya ometèca sa tètò saquèna, Felixpi etaèna, Porcio Festo romano èjaè de'opi. Israel paì ite sihuaja'cohua'i a'è, cuasaquè Pablote etoma'è paji'i.

25

Festore Quèaye

¹ Festopi romano èjaè de'oni toaso mu'seña sa tètò sani Cesareapi Jerusalénna maji'i. ² Mani tì'aèna, Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ipi cui'ne Israel paì aihua'ipi Pablote sañope coca case'ere quèareña. Quèajè seteña. ³ Pablote Jerusalénna jèjo daojè'è cajè jaohua'i cato daina, huani jèoñu'u cajè sei'è. ⁴ Sejèna, Festo capi: “Paní Cesareare Pablo cosiquèpi paji'i. Jarore pa'ijaquè. Yè'èpi èa maca jarona sasi'i.”

⁵ Ja maca capi:

“Mèsarü èjaohua'ipi yè'è ja're coní Cesareana saijè'è. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quèajè'è.”

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén paní tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani paì yo'oye ne de'hua huè'ñana sani ja'runi ñu'i Pablote dajè'è, cuañepi. ⁷ Cuañeina darena, Israel paì Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquè api cahuè. Jaje iohua'i sañope cayè pa'iquèta'are i yo'ose'ere iñojè quèayere pahué. ⁸ Pajèna, Pablöpì sañope iohua'i cayere caquè capi:

“Co'aye ti yo'oma'què a'è, yè'è. Judío paì cuañese'ere sañope yo'oma'què a'è, yè'è. Maija'quère se huè'eje sañope yo'oma'què a'è, cui'ne romano paì èjaèreje sañope yo'oma'què a'è.”

⁹ Caquèna, Israel paìpi sihuajajè cuasaquè Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yèma'què? Jarona yè'èpi mè'ère sañope case'e ne de'hua'iquère seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablöpì capi:

“Romano paì èjaèpi paì yo'ose'e asani ne de'hua huè'ña'è, iño. Yè'è tayose'e pa'ito ne de'hua huè'ñare pa'iyè. Tsoe mè'èpi yè'è quèaye asahuè, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yè'èpi ai co'aye yo'osiquè pa'ito huani jèoñe de'oji, ju'iñe pasi'i cama'è pa'iyè. Jaje pa'iquèta'are yè'ère sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare cayè peoto, yè'ère te'iye jaohua'ina isi tì'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano paì èjaère papi yè'è tayose'e pa'ito asani ca de'hua'ijaquè.”

¹² Caèna, Festopi ite còcohua'ire sa'ñe coca caní cuasani Pablote caèna:

“Romano èjaèrepa què'rona saiye seto jarona saiye pa'iji.”

Agripare Quèaye

¹³ Casiquèpi pa'ina, èjaè Agripa i paco Berenice coní Festore pèpañu'u cajè Cesareana dateña. ¹⁴ Daní pa'ijèna, Festo jaohua'ire quèapi. Pablo tseä cuañosiquè pa'iyè quèaquè capi:

“Te'i emë Felix cosiquë iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ite huaijê'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano pai ëjaohua'i cato te'ire paire coa huëoni ja asama'pë huani jëoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë iti ca cuañoquëni ite sañope cacohua'ini sañoperepa ñaquë iohua'i sañope ite cayere sañope iohua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalëna saiye de'oma'quë, jaronasani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablopi romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'oji iñore cosiquë pa'ijê'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë.”

²² Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:

“Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i.” Caquëna, Festopi capi:

“Ñamina'a ite asa'ñe pa'io.” ²³ Ñataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ëjaë Agripa i paco coní, jo'yaohua'i coní pai yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañeña. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

“Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquëna, jaronasani jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, iño. Më'ëpi ite asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿I co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?”

26

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Më'ëre sañope cayere sehuojë'ë?”

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² “Israel pai yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Ëjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacaijê'ë caquë seña më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'i cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pacohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre iñona dahuë. Ju'isicohua'i tijupë huëni huajëcohua'i

pa'ija'cohua'i a'ë, ca nêose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsêca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nêose'ere uteyë. Tj'laquëna, ñañu'u cajë yë'ë Ējaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío pai cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësaru, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo tj'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jai paire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'ë cuasaquë sehuocohua'ire tj'ani ai si'sehuë. Israel pai tsi'si huë'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere pajë sani co'erojaë'ë, si'sesi'i caquë.

Pablo I Ponëse'ere Quëaye

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damasco saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi cuañese'e toyani yë'ëre isini jëjo saokuëna. ¹³ Saina, ina ëjaë Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ësë jerepa miañepi yë'ëre ju'api, yë'ëre cöcöhua'ireje. ¹⁴ Ju'acquëna, ñani tãtajëna, yë'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, ¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'iyëje pa'ye mël'ëja'a a'si ne ju'ĩñeje yo'oyë, mël'ë.' ¹⁵ Caquëna, yë'ëpi ¿ne a'ni, Ējaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Mël'ë josa yo'oquë a'ë. ¹⁶ Huëni nëcajë'ë, yë'ë jo'yaëre paire quëacaiquëre nesi'i, caquë mël'ëre iñoñë. Mël'ëpi yë'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yë'ëpi iñoquëna, paire quëaye pa'iji.

¹⁷ Më pai cui'ne Israel tsêca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye ñacaija'quë a'ë, mël'ëre. Yure Israel tsêca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i, mël'ëpi ye'ya sëtöja'quëre. ¹⁸ Jaohua'i cato cãisicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mëna jo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë mël'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, mël'ëpi quëaquëna, asa sëtani ponëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i ja're cöni te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa ja'ñere paja'cohua'i a'ë.'

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye iñose'e asani de'oye sehuohuë. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel pai peocohua'ireje quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jëoni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel pai pëijë yë'ëre huani jëoñu'u cajë Maija'quë huë'ena tseahuë. ²² Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, nuñerepa saiye. Ja yë'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'eje pa'ye. ²³ Jare quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere iñoja'quë api, maire Israel paire cui'ne Israel pai peocohua'ire."

24 Pablopi ite sañope cayere sañope jaje caquëna, asani Festopi ai tutu capi:

“Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni.”

25 Caquëna, Pablopi sehuopi:

“Pani ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Jaje pa'ire paji cuasajë asayere. 26 Ique mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa ti'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana pai ñama'tona tëtto saise'ere. 27 Èjaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jaje pa'ima'quë?”

28 Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

“Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi.”

29 Caquëna, Pablopi capi:

“Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ere asacohua'ijë sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë.”

30 Pablopi ñeje ca tëji maca Èjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañequëje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ijë huëni nëcahuë. 31 Huëni sani tiropi iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

“¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jeoñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyeye peoji, iquëre?”

32 Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

“Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ipi cama'quë pa'ito yurepi ite joyeni etora'huë.”

27

Pablote Romano Quërona Saye

1 Yëquëre Italiana jëjo saonu'u cuasani, Pablote cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona isihuë, jaëpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna. 2 Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tëjire pacona. Jaona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë ja're coní Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pai. 3 Ñatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona ti'ahuë. Jarona ti'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaijajë cuasaquë Pablote eto saquëna, sani i cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi. 4 Tutu ju'ama' të'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja'a saë'ë. 5 Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je'ñerepa sa sani Mira daripëna ti'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco paji'i.

6 Jarona Capitánpi yequë jai yohuë ti'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja yohuëpi Italia yejana saija'coní asani Capitánpi aya mëj'ë, cuañepi. Cuañëina, aya mëteña. 7 Tutu sañope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona ti'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija'a të'ijani saë'ë, Salmón daripë je'ñere paja'a. 8 Të'tëpaja'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona ti'ahuë, Lasea daripë quërona.

9 Tsoe ne huesëni yo'orojajë sëtë ai huajëya'ye nëji'i, ja yë'ta'api yohuëja'a saiye tsoe je'ñerepa oco tëcahuë ti'añe sëtë. Jaje pa'ina, asaquë Pablopi yëhuoquë capi:

10 “Ēmēohua'i yohuēja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'è, si'aye mai saye, cui'ne yohuē nejaja'cohua'i a'è, cui'ne maije jut'i'ñe pa'iohua'i a'è.”
 11 Caquē yēhuoquēna, Capitánpi sehuocaiye paquē coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuē paquē cayere cui'ne yohuē quēhuicquē cayere sehuocaji'i.
 12 Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuē iye yo sa'ro cato co'aji oco tēcahuē pēani tēto saiye. Sañu'u, Fenicena ēsē du'ina tñārepa ña sa'rona. Jaronā oco tēcahuē jēañu'u, cuasahuē.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

13 Jaje cuasajēna, huē'ehuē tē'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquēna, saiye de'oji cuasajē yohuē dēquēye ne huahuase'e naē mēa saoni ayani saē'è, Creta tē'tēpaja'a. 14 Saijē pa'i maca ēmēje'e tē'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuēre tutu sao. 15 Tutu saocōna, sañope yo'o jujarena, tutupi quēconi sao. Sacōna, io jējo saoyeje saē'è. 16 Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuē Clada hue'eco jeteyojena tñ'ahuē, ai tutuma'ona tñ'ani. Jaronā ai yo'ojē a'ri yohuē paire huaso yohuē ayahuē. 17 Aya tējini jai yohuē joima'coni cuasajē jai yēi meapi huēhuē yohuē, cui'ne a'ji mejahuēana Sirte hue'eyena ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē dēquēyere jopojā'a jēa dēso neñahuē, yohuēpi ju'aye pajaco cajē. Jaje yo'oni coa huahuajē tutu sao cuañohuē. 18 Natasī mu'seje ai tutuquēna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuē sayere tsiayana moe dēso huēohuē. 19 Toaso mu'se aconā yureta'a iohua'i jēñare papi ñajē jēa dēsohuē, yohuē pa'ise'e. 20 Ai tsoe mu'seña ēsēre cui'ne ma'ñocore ñama'pē pa'ijē cui'ne ai tutu ju'aquēna, tutu sao cuañojē yureta'a ti ne huesēre pahuē cuasahuē.

21 Ai tsoe aima'pē pa'ie sēte, Pablopī si'aohua'i jopona huēni nēcani capi:

“Yē'è Cretana pēañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jaronā pēasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huē. 22 De'oji, yure ai cuasama'pē, tutu mañare hue'ejē'è, si'aohua'i mēsaru huajēja'cohua'i a'è, yohuēse'e ne huesētoje. 23 Yē'è pacacai necaiquēpi Maija'quēpi iye ñami i huiñaēre jējo daouna, dani capi, ñeje: 24 ‘Pablo ca'rama'è pa'ijē'è, César quē'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, mē'è iño pa'i do'ire Maija'quēpi si'aohua'ire mē'è ja're yohuē pa'icohua'ire huasoja'quē api, ju'ñere.’ 25 Jaje pa'ie sēte ējaohua'i tutu mañare hue'ejē'è, yē'è cato Maija'quēpi i case'ejē ñacaija'quē api cuasayē, cui'ne huiñaē quēase'ejē pa'ye pa'ija'coa cuasayē. 26 Mai cato saodohuēna yohuēse'e ju'a huesēconā, tūmasicohua'i pa'ija'cohua'i a'è.”

27 Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adríaticore huahuahuē, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuē ñajē sacohua'ipi jē'nērepa yeja tñ'añē cuasahuē. 28 Asani huajñere cuēcuejēna, treinta y seis metros paji'i, huajñe. Pa'ina, ai seña maca sani tñjupē cuēcuejēna, veintisiete metros paji'i. 29 Pa'ina, jai quēna pēana ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē yo sētipēja'a cuatro quēna ca'huanōa jēo dēsohuē, iti dēquēco naupa ja'ñere. Yo'ojē esa ñatama'coni cuasahuē. 30 Iti yohuē sacohua'ire papi yahuerēpa jai huēre jēo sañu'u cajē ea du'iona, jēa yohuēre a'ri yohuēre tsiayana casa huahuoñu'u cajē yo'ohuē, quēna ca'huanōare corohuē quē'rona jēa dēsoñu'u cajē yo'oyeje pa'ye yo'ohuē.

31 Yo'ojēna, Pablopī quēapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquē:

“Iye yohuē sacohua'ipi iye yohuēre pa'ima'pē pa'ito mēsaru huajēcohua'i pa'ie peosipi.”

³² Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jeoreña. ³³ Ñata maca Pablopí si'aohua'ire aó huëopi ñeje caquë:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'í a'ë, mai pa'í ja'ñere huesëjë. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'í, mësaru naña me macaje ne huesëye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quëre seni tējini yëtoni ai huëouña. ³⁶ Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore afeña. ³⁷ Yohuë pa'icohua'í cato, docientos setenta y seis paí pateña. ³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Ñata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'í paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jëa coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. ⁴¹ Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtipeja'a joni sacco'ë, ai tutu to'aguë ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jeoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'í a'ë cuasajë. ⁴³ Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablöre huasosi'í caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'í cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'í huajëcohua'í yejana tì'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'iyë

¹ Si'aohua'í yejana de'hue tì'asicohua'í pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jëca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'í sa'ñe cahuë:

“Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itoje, ja yë'ta'api ite de'oye pa'iyë peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopí añare toana ya'cue toni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'í. ⁶ Pa'ina, si'aohua'í je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diosu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'í. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'í. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña aó aóquë ñacaji'í. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë coní ju'iquë paji'í. Pa'ina, Pablopí cacani ñani Maija'quëre seni tējini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai paí ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mëni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye jsihuë.

Pablo Romana Tì'añe

11 Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tëjini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandria acona, oco tëcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë. 12 Aya mëni saicohua'ipi Siracusana tì'ahuë. Tì'ani toaso mu'seña pëahuë. 13 Pëasicohua'ipi tsiaya të'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona tì'ahuë. Tì'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë të'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'aquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se tì'ahuë, Puteolina. 14 Tì'ani jaronna ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani pa'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana tì'ahuë. 15 Yëquë saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani tì'ahuë, yëquë. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, ja Romarepa tì'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. 16 Jaje Romana tì'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ìte ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iyë

17 Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aihua'i case'ëje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. 18 Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tëjini huani jeoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. 19 Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Ësejëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. 20 Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caja'cohua'ini, yë'ë iye maca tseja cuañosiquëpi quëna me së'i pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

21 Jaje caquëna, johua'ipi cahuë:

“Yëquë më'ëre sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ije më'ëre co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. 22 Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë ñño asajë pa'iyë, si'a huë'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

23 Jaje cani ìti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i huë'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea huë'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tëjipi ma'tëmo pa'i të'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi cono ññoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. 24 Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaïye pahuë. 25 Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësarua aipëre ìte quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

26 Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa tì'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña tì'añe paja'cohua'i a'ë.

27 Johua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje sïose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tì'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiye pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopi jaronä caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuãñe tē'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ējaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni iñouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diosu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësarua Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cocaiye yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cocaiyere caquë yë'ëpi mësarua cuasayere se cocaina, mësarupi yë'ë cuasayere cocaijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cocaiye pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësarua quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yurejë ja yë'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayejë pa'ye mësaruja'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayejë pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësarua Roma pa'icohua'irejë Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío pa'ire cui'ne judío pai peocohua'irejë. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: “Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi” caji tsoe toyase'ie.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayerë sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi johua'i yo'osi do'i co'ayerë papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere iñopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe

Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëoni i nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ite ñama'pë pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pa'si do'ire, ca de'huani jëa ti'añe peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiye pahüë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahüë. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne iohua'i huesë joñoapi nea hue'ñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë. ²³ Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere señë, ju'licohua'iye pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'iye pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajë mësaru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jeocopi, Maija'quë. Jaje caquë jeocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohuë, iohua'i capëje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare se'i'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahüë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jeocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'iye Maija'quë cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohuë, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ëmëohua'iye nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohuë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini yo'o do'ire iohua'i capëapi ai yo'oyë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije iohua'ire jeocopi, joyo huesëohua'i pa'ijë iohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyë peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë, si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ña'ñe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë co'aye cuasaye, huani jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyë. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa pa'ipi ne ti'añe pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë. Co'ayere ai jerepa se cuasa huëocohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ë. ³¹ Yëhuoye asa ti'añe coecohua'i a'ë. Iohua'i ca nëose'eye yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ë. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë. ³² Jaohua'i cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eye. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, sihuajë yëjë ña'ñë.

2

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca de'huani jëa ti'añe peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayë, mai Diusupi pa'i yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire

nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuasani Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tī'aēna, yecohua'ire tayoyē, cuasaquēpi cui'ne mē'ēpi iohua'i yo'oyeje yo'oquē pani ¿jēaja'quē a'ē, cuasaquē? Jēaye peoji. ⁴ ¿Mē'ēre ponañere caquē Diusu dahuēre quēcoquē yo'oquēna, i oi yo'oyere asama'ē huesēquē coeyē, mē'ē? ⁵ Jaje pa'iquēta'are mē'ē joyo jēa do'ire mē'ē pa'iyē pōnēma'ē coequē pa'ē, mē'ē. Jaje yo'oquē ai jerepa mē'ē nejo cuaño ja'ñere tsi'so timēñē, mē'ē Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tī'aēna, sai ja'ñere mē'ē yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quē api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ēja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quēpi ti pani huesēyere isija'quē api. ⁸ Isiquēta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajē nuñere sehuoma'pē coa co'ayere tuiyē. Jaohua'ire cato Maija'quēpi pēi nejoja'quē api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ēja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quē api. Du'ru macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isija'quē api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē cato icohua'i yecohua'i a'ē caquē yo'oma'quē api, si'a yē'quē maca ñaquē api, si'a paire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itojē ja yē'ta'a nejoja'cohua'i a'ē, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyē. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ē ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyē. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojē pa'iyē, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojē iohua'ipi iohua'ire cuañēñe neñē. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñē, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyē paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji mē'ē yo'ose'e panita'a co'aji, mē'ē yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyē. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quē api, Maija'quē ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quēpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yē'ē de'o cocarepa quēase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Mē'ēpi judío pai pa'lma'quēje ñani caquē jerepa pa'i a'ē cuasaquēpi, Moisés cuañese'ere asaquēpi, Maija'quēre pare payē caquē sihuaquēpi, ¹⁸ Maija'quē yēye ta'ñe asaquēpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tī'añere ye'yesiquēpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquēre pa'ē cuasaquēpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquēre pa'ē cuasaquēpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payē cuasaquē huesēcohua'ire ye'yaquē pa'iquēpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quēa tī'añē cuasaquēpi. ²¹ Jaje pa'iquēpi ye'yaquē a'ē cuasaquē pani ¿me yo'oquē mē'ēja'a co'ye ye'yama'quē'ni? Jare mē'ēpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ē quēaquēta'a ¿cui'ne me nesi'quē mē'ēpi co'amaña yahue imaquē'ni? ²² Yequē nomiore yo'oma'ē caquēta'a, ¿me yo'oquē mē'ēpi jaje yo'oquē'ni? Cui'ne mē'ēpi coa de'huasicohua'ire ñani coequēta'a ¿me nesi'quē iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue

imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'laquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: "Judío pai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësaru co'aye yo'o do'ire."

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëpi cuiri ca'ni tēasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cōcāiji, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë pani ca'ni tēama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'ejē pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, i ca'nihuë tēama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tēasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judíorepa pasi'i caquë coa ëmëje'ese'epi yo'ojë t'i'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato ëmëje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judíorepa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cuiri ca'ni tēase'epi sa'nahuë joyore pana tēasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cuañese'epi t'i'añe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nëosiquë api, pa'ni pai mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío pai pa'iyë cui'ne cuiri ca'ni tēasicohua'i pa'iyë? ² Ja cato jaiye cōcāiye pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío pa'ina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quë cato i ca nëose'ere jare yo'o t'i'laquë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o t'i'laquë api, si'a pai coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, më'ë case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi më'ëre ña tējini ca hueso maca më'ëpi de'oquërepa etaja'quë a'ë.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'ito Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pani Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquë? Pa'ni, pai caye ayepi caye a'ë. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pani, si'a pai tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pai yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?

⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yë'ëre tayoquë api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere t'i'añe pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío pa'ipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë? ¡Pani! De'ocohua'i peoyë. Tsoe mai judío pa'ipi de'ocohua'i pa'i ma'ñe iñoñe. Jaohua'i ja're si'a yë'quë maca co'ayepi pacona, pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquë.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijē peoyë.

Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ijē.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesësicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë, ti cōcāima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaję ti peoji, de'oye yo'oquęę.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tērēhuęa cato paire ęasico de'hua sįoma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeņoapi coa cosoyę.

Aņa tsįmaje pa'yepi si'aohua'i yę'opoa pa'iyę.

¹⁴ Yequęre ai yo'o huąno'i co'ayese'e yecohua'ire cayę, cui'ne sęęeņese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoņese'e yęcohua'i a'ę.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoņe įsiyę.

¹⁷ Cui'ne ñama'pę pa'iyę, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nęima'ęna, Maija'quęre cuasama'pę pa'iyę, a'ri maņaje.

¹⁹ Si'aye tsoe huę'ņa Moisés cuąņese'e judío paį cuąņese'e pačohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji caję asayę, mai. Jaje pa'iquęta'are iohua'i tayo do'i ca de'huani jęaye peosipi. Maija'quę paį ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se tį'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuąņoja'cohua'i a'ę. ²⁰ Jaje pa'ina, cuąņese'ere sehuję yo'ocohua'i cato Maija'quę ja're cōni pa'iyę tį'aņe paįa'cohua'i a'ę. Cuąņese'epi mai tayose'ere įņoji.

Maija'quęre Cuasayepi Huaso Cuąņoņe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quę nuņerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neņere įņopi, cuąņese'e cayere yo'oma'ę, tįrona se oani. Iye cato Maija'quęre quęacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuąņese'e toyase'ere ñaję asayę, į jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quę iquę jerepa pa'ire cuasama'quępi į neņerepa pa'iyere įsiquę api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire.

²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sęte si'aohua'ire Maija'quę de'oyerapa tį'aņe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijęta'are Maija'quępi oi nuņerepa pa'iohua'ire nepi, į coa įsiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquę.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quępi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi paį co'aye yo'oye saį de'huayere nepi. Ja saį de'huayere tį'aņe pa'iji, Jesuni necaiquęre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tęto saįma'ę paįi'i, Maija'quę. Jesús tsiese'epi saį de'huapi. Jaje yo'oquę į nuņerepa pa'iyere cui'ne į quęcose'ere įņopi. ²⁶ Įņoni yureje Diusu nuņerepa pa'i a'ę caquę įņoquę yo'opi. Yęquęę cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi caję asacohua'ire nuņerepa pa'iohua'ire nequę a'ę caquę įņoquę yo'opi, Maija'quę.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ę cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quęre necaiquęre pare cuasa do'ire peoco, paįi cuąņese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quęre necaiquęre pare cuasaquęni nuņerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quępi cuąņese'e yo'oma'quę pa'itoję. Jare tsoe asayę, mai.

²⁹ ¿Męsarupi cuasato Maija'quę judío paį Diususe'e pa'iquę? ¿Pani! Judío paį peocohua'ije Diusure payę, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequę Diusu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuņerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tęasicohua'ire cui'ne pačohua'ireję, coa si'aohua'i ite necaiquęre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquęre pare asayepi ja'ne cuąņese'e jeocoye pa'iquę, cōcai ma'ņe de'huani? ¿Pani, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuąņese'ere de'oyere pa'ę cacaiję yo'oyę.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham tì'aè'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'ie Abraham tì'añe papi. Tì'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca tì'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre saiñe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire saiñe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta're co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje: Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuaquë pa'iyë, Èjaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pani. Ca'ni tëama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caè'ni, i ca'ni tëasi jeteyo'je? Pani ja yë'ta'a tëama'në jaje ca nëopi. ¹¹ Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuañoopi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tëase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohual'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Tì'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o tì'a do'ire. Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu isisi ca nëopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o tì'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere tì'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquëni?

¹⁶ Maija'quë ca nëose'e cuañese'ere pacohua'ise'e tì'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ije tì'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi tì'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nëose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre.” Jaje Diusu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'ie isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coasaaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'eje pa'ye tì'api. Ja ca nëose'e cato caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë.” ¹⁹ Ca nëose'ere asaquëpi cien

ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i çoni aiohua'i pa'inije Abraham tsj paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje casaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne ti'añe tutu paquëpi i ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahuë, mairejê cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diusupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyë

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're çoni de'oye pa'iyerepa ti'ahuë, asajë pa'iyë, mai Èjaë Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Èjaë Jesucristo do'ipi de'hue ti'ahuë, Maija'quë i oi pa'i huë'ñarepa yure sihuajë pa'iyë. Maija'quë de'oyerepa pa'i ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë pa'iyë. ³ Ja yë'ta'a ai yo'oyejë pa'iji. Jaje ti'aruje sihuayë, ai yo'oyepi quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai ti'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyena ti'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquë yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyeere isi timë huesoji. Jaje pa'ina, mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyë coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne ti'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa ti'aëna, co'acohua'ini caquë. ⁷ A'jiñe peoji, yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëjê peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiye iñopi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i pa'itojê Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tËji mu'serepa Maija'quë pëi nejoquëna, jëaja'cohua'i a'ë, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyë nepi. Jaje nesiquëpi yure cato jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyë sëte. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyë paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijê. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're çoni de'oye pa'iyë ti'ahuë.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ëmëpi co'aye yo'o huëopi. Ja yo'o do'ire juni huesëye huëopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sëte. ¹³ Ja yë'ta'a cuañese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sañope cayë peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i juju huesëahuë'ë, Adán Maija'quë cuañese'ere sehuoma'ë yo'ose'eje

pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quëje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tëto saise'ere pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuë. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë. ¹⁷ Ju'iñe je'quë te'i ëmë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diusupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i paë'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyë ti'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuãñese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuãñequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje cayë! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyëni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'yena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësarü jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuãñosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'yena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuãñosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i paní i ja're coní pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tñupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tñupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësarü co'ayepi cuãñe cuãñosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësarü capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësarü capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë.

14 Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañeñeje pa'ye maire cuañe cuañeñe peoji, Moisés cuañeñepi maire meñe cuañe cuañeñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

15 ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? 16 Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañeñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, ïohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaihua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. 17 Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësarü. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayë, ïte. 18 Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. 19 Mësarü ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayë. Ja'në mësarü co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësarü çapëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarü isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ïna isisicohua'ipi.

20 Mësarü co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahuë. 21 ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësarü huajëya'ye asa cuañeñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. 22 Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tējyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. 23 Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi saiñe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

1 Maija'quë do'ijë, mësarü Maija'quë cuañese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cuañeñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire. 2 Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire io ëjëre sëasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuañese'epi sëase'eje pa'ye peoji. 3 Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaísico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

4 Jaje cui'ne mësaruje Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. 5 Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. 6 Cuañese'epi sëasicohua'ijë pa'iohua'i paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me cajú'cohua'i a'ni, cúañese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cúañese'epi yecohua'i co'amaña yëcama'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaie co'ayere papi pa'iyë. Cúañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë.

⁸ Yecohua'i co'amaña yëcama'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cúañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cúañese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cúañese'epi titani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi juë'ë. Ju'ina, cúañese'e pa'iyë isis'i ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. ¹¹ Cúañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cúañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cúañese'e cato Maija'quë tsë a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cöcaie a'ë, si'aye Maija'quë cúañese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pa'cona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sa'cona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cúañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cúañese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'i a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa ti'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cúañese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'o'ji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'o'ji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë. ²² Jaje pa'i sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë cúañese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sa'nope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'o'ji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre. ²⁴ ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'iñena saco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Ejaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cúañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cúañe cúañosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'o'ji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cúañoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cúañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cúañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne ti'asi'i caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cúañese'ere

yo'o t̄i'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni p̄aise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, p̄aise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato p̄aise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, p̄aise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'ĩnena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa p̄aise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañeñe sehuojë pani t̄i'añe peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, p̄aise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o t̄i'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësaru cato p̄aise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësaru ja're coni Cristopi pa'ito mësaru joñoa huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaru capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ijë pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito p̄aise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësarupi p̄aise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cōcaina, p̄aise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're coni nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sëte mai si'aye i ca nëose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're coni te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're coni.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi coni ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'ĩnëpi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yurejë mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicipi nomio tsi cōa huëoni ai a'si ju'ĩñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nëosicohua'ijë yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañõnere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasocohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa

ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ñañu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cçaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre seçacaiji, pai yë'opi ca ti'añe peoyerepa. ²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tëto saiyepe de'oye pa'i ja'ñere cçaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nëopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nëosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre çnepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'acquë. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë çisisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire çnepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jaje coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre seçacai pa'ito çiqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aiñe peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Paní! ³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai huë'ñana sase'je pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ejaë Jesucristona ti'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuaquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cçaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayequë cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehujëna, i cçai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne

Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne ì de'oye ca nëose'le pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi tì'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa ì mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tì'ñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a tì'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ëja'a ai de'osicohua'ipi ì mamajërepa pa'iyë tì'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre pajä'coa, yeque ometëcahuë yë'ë col'i maca."

¹⁰ Iyese'le pa'iyë papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a col'ama'në cui'ne ja yë'ta'a col'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'ëje caji: "Jacoboni oi, Esauni cohuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë ì cuasayepi pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, ìohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa ì yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yejesi'te teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cocasi'i." ¹⁶ Jaje pa'iyë sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cocaiyepi tì'añe pa'iji, ì sahuasicohua'i pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'le caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë." ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare ì teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare ì yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi col'ayë caquë'ni? ¿Nepi, ì cuasaquë yo'oye sañope ca tì'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi ìti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre col'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'iyë sëte sotopi de'huaquë cato jare ì yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare ìti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja col'amañase'le neja'core cui'ne yeconi si'a col'amaña nerojajia'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, ìohua'i col'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcapi yo'opi, ì pëi saññere cui'ne ì tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina ì pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, ì pa'i hue'ñare cõni pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, tì pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësarü yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: "Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'yeyë pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Èjaëpi i case'eje pa'ye yo'o tijaquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire." ²⁹ Jare iipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Èjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'eje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'yeyere tija'ahuë, nuñerepa pa'yeyere ti col'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tija'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'yeyere tija'ahu'u cajë cuañese'ere sehuoni tija'ane pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tija'ane pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'eje ñani, iohua'i yo'oyepi tija'ane pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tija'ane pahuë, iohua'i yo'o do'ipi tija'ahu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje: Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë.

Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyey peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa tija'ani yo'oyere pa'iyey paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyey isiquë cajë asa tija'ane pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyey isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyey tija'ane necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tija'ane Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tija'asiquëpi nuñerepa pa'yeyere pa'ija'quë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: "Mësaru joña cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?" ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: "Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore." Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasayey a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Èjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'ëpi caji: "Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi." ¹² Jaje pa'ina, peoji, tija'ne pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Èjaë si'aohua'i Èjaëpi, jaëpi si'aohua'ire

ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyē isiquē. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Si'aohua'i mai Ējaēre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē." ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quēaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quēacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quēaja'cohua'ire jējo saocohua'ipi peoto sani quēaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: "Airepa de'oji, de'o cocare quēaja'cohua'ipi tūtaye."

¹⁶ Jaje pa'iquēta'are, si'aohua'i Maija'quē coca caye asani sehuoma'pē pa'iyē. Isaías toyase'e cayeje: "¿Ējaē, nepi yēquē quēaye asani itire pa'ni caye'ni?" ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quēase'ere cajoro asayeja'a tū'añe pa'iji, itire pa'ē cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yē'ēpi señē: ¿Asama'pē pate, iti coca quēaye? Pani asahuē, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Iti quēacohua'ipi quēajēna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuē.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina johua'i coca quēaye tū'api.

¹⁹ Jaje pa'iquēta'are tijupē seni coñē: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pē pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quē case'ere, ñeje: Yē'ēpi mēsaru oicohua'ire neja'quē a'ē, yecohua'ini necaise'ere ña ēajēna. Cui'ne mēsaru pēicohua'ire neja'quē a'ē, huesēohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quēpi caji:

Yē'ēre co'ema'pē pa'isicohua'ipi tū'ahuē, yē'ēre.

Cui'ne yē'ēre jerore pa'iquē'ni cajē sema'pē pa'isicohua'ini iñohuē, yē'ē pa'iyē.

²¹ Cui'ne Israel paini Maija'quēpi caquēna, Isaíaspi toyapi, ñeje: "Si'a mu'sepi mēsarute soiquē yē'ē jēña ca'cahuē nesiquēpi utehuē, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini."

11

Maija'quē Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señē, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quē Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pani nejoñe papi. Jare yē'ē i Israel paipi pa'iyē, Abraham tsēcapē aquēpi cui'ne Benjamín pai aquēpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quēpi Israel paire i tsecohua'i a'ē ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ē pa'iji. ¿Huesēye mēsaru Maija'quēre quēacaiquē Elíaspi Maija'quēre sei, Israel paire co'acohua'i a'ē cuasaquē sei case'ere toyase'e quēaji? ³ Sei capi: "Ējaē mē'ēre quēacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuē. Cui'ne mē'ēre isijē tēojē se hue'ñaje nejo saohuē. Jaje yo'ojēna, yē'ēse'e te'i maca nēasiquēni cui'ne yē'ēreje huani jeoñu'u cayē." ⁴ Jaje caquēna, Diusupi capi, ite: "Siete mil paire yē'ēre oicohua'ire hua nēohuē, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujē sema'cohua'ire." ⁵ Jaje ja'nē yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nēahuē, Maija'quē i oiyepi sahuasicohua'i. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quē maire coa isiyepi tū'añe pa'iyē sēte, pai tutu yo'oyepi tū'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi tū'añe pa'ito Maija'quē oi maire coa isiyē peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi johua'i co'ese'e tū'añe pahuē. Pajēna, Maija'quē sahuasicohua'ise'e tū'ahuē. Yecohua'ipi jēa joyo ne hueso cuañohuē. ⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: "Diusupi isipi cuasa tū'a

ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa tɪ'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë." ⁹ Cui'ne Davidje capi: Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taõñe, Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi jona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañõñe

¹¹ Cui'ne yure señe: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pa'huë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue tɪ'ahuë, huaso cuañõñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyë ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iyë ponëpi. Jaje pa'iyë sëte judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cõcõhua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña. Yë'ere Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ijë ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'iyë tɪ'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëiye a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi t'ë'ca t'ëte cuañõhuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañõhuë. Jaje yo'ouna, mësaru de'hue tɪ'ahuë, iti tsitapi pa'iyë isiyë cui'ne olivo pa'iyepi mësarute pa'iyë isiyë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñerepa capëa jerepa de'oquë. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oquë a'ë cuasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Më'ëpi tsita pa'iyë isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamopi më'ë pa'iyë isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yeque më'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: "Jaje pa'ijë'ë, yë'ëpi olivona sëa cuañõsiquë pa'ijaquë caquë t'ë'ca t'ëtepi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare." ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare cuasama' do'ire t'ë'ca t'ëte cuañõhuë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ite coa necaiquëre cuasa do'ire de'hue iti ñere pana tsiosisiquë pa'iyë. Më'ë jaje pa'iyë sëte yë'ë a'ë jerepa pa'i cuasama'ë, coa airepa ca'raquë ñaquë pa'ijë'ë, mësarute t'ë'ca t'ëte cuañõñe. ²¹ Maija'quë iti ñerepa pa'isi capëare t'ë'ca t'ëte jeosiquëme, me paquë'ni, mësaruje. ²² Ñajë'ë. Maija'quë nuñerepa de'oye yo'oquë api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquë api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarute de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oye j yëyeje pa'iyë pa'iji. Jaje pa'iyë pa'to më'ëreje cui'ne t'ëto t'ëaja'quë api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jëa coeyere jëoni sehuocohua'i

pani, cui'na olivo soquë yëna sêo cõ cuãñoñë, tìjupë. Maija'quëpi paji, tutu cui'naohua'ini sêo coñe cui'na ñëna. ²⁴ Më'ëre judío peoquëta'are airo olivo soquë capëje pa'ini tì'ani de'o olivo soquë yëna de sêosiquë ì ÿme neni de'o olivo soquë yë acohua'ire judío paire sêoye paquë'ni? Sêoja'quë api, de'o olivo soquë yëna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tëjijerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, Maija'quë ise'e nesi'i cuasase'ere mësarute quëaye yëyë, mësarupi jerepa ta'ñe asajë pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijajë caquë. Israel pai cato jai pai jëa joñoa ne cuãñosicohua'i pa'iyë, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quë ca nêosicohua'ipi cacajajë cajë. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, toyase'e cayeye:

Sión daripëpi daija'quë api, huasoquë.

Dani jaëpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quë api.

²⁷ Jaje yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquë iye ca nêose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquëta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë, mësarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío paire Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, iohua'i aipëni ì tsecohua'ire nesiquë sête. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jioye paquë api cui'ne ì soisicohua'ire tìohua'ire nema'quë api. ³⁰ Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cõcaji'i. ³¹ Mësaru ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cõcajiyaquë cajë cui'ne iohua'ireje oi ñani cõcajiyaquë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ìte de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cõcasi'i caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! Ì cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa tì'laquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Ëjaë cuasaye asa tì'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ìte ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ëjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuãñeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, ì nesi do'ire. Ìni pacacaiji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësaru pa'iyere Maija'quëna ìsi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ìna isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja ìsiye cato nuñerepa yo'oye a'ë. ² Jaje pa'ina, mësaruje pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësaru cuasayere tìñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësaru pa'iyepi tìñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa tì'aja'cohua'i a'ë. Asa tì'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ëre coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësaru aquëpi te'ijë yë'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, ìti cuasa maña ipi

isiye ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pai do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire coçai tuture isiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye coçañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire coçaiquë pani sihuaquë coçaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'liñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ëjaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihuajë pa'ijë'ë, mësarü yequë mu'se pa'i ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Coçaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.

¹⁵ Sihucohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësarujë oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana. ¹⁸ Mësarü ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë.

¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarupi saiñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saicaija'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire saiñe payë, si'seye pa'itoje," caji, Ëjaëre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sañope yo'oquëpi ao ëa ju'ito arojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuaijë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sañope yo'oquëpi yë'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë

jeose'ere sañope yo'oyè. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'è, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, èjaohua'i cato pa'ima'pè pa'iyè, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajè cajè. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quècoja'cohua'ipi pa'iyè. Mè'èpi èjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquè pa'ijè'è. Jaje pa'ina, èjaohua'ipi mè'è pa'iyè neñani de'oye pa'iquè api caja'cohua'i a'è. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quèni necaijè pa'iyè, mè'è de'oye pa'iyere cajè. Jaje pa'iquèta'are mè'èpi co'aye yo'oquè pani ca'rajè'è. Jaohua'i cato coa hua'ti mèama'cohua'i a'è jare co'aye yo'oquèni saïñu'u cajè yo'ocohua'i a'è, Maija'quère necaicohua'i sète. ⁵ Jaje pa'iyè sète de'oye a'è, èjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani ìohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajè, coa ai jerepa tayose'e peoye nèina, mai cuasajè pa'iyere cajè de'oye pa'iyè pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mèsaru pa'i do'i saïñè, èjaohua'i Maija'quère necaicohua'ini cajè. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'è.

⁷ Pa'i do'ire pai ñape saïñe pa'ito saijè'è, pai ñapere ìohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire saïñe pa'ito saijè'è. Èjaohua'i pa'ito èjaohua'ire ñajè pa'ijè'è. Coa si'aye do'i què'ìohua'i pa'ito do'i què'ìohua'ire ñajè de'oyerepa ìohua'ire cuasajè pa'ijè'è. ⁸ Debe pama'pè pa'ijè'è, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajè'è, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa pa'ini oiquè pani tsoe cuañese'e cayere yo'o tì'api, si'aye. ⁹ Cuañese'epi caji: Èjère cui'ne nējore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pè pa'ijè'è. Huani jeoma'è pa'ijè'è. Yahuerepa co'amaña ìma'è pa'ijè'è. Èa ñama'è pa'ijè'è. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere conì yo'o tì'añu'u cani coa mè'è cajeire oijè'è, mè'èja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o tì'añe pa'iji, cuañese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina, pa'ire oiquèpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'e ne tì'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tècahuè pa'iyere ñani cuasajè'è, tsoe sèta maca'è huèo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'nè so'o macare paji'i, mai ìtire pa'è cuasajè ì coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'è. Yure je'nèrepa ñata tome huèoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea huè'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquè suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajè yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pè pañu'u, conore cueperojajè, jaiye aò aijè. Tsi'sini josa pisiye yo'ojè cayere yo'oma'pè pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojajima'pè pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pè pañu'u. Te'e cuasama'pè do'ire uihuayere pa'ima'pè pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere èa ñajè oima'pè pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa mèsaru cato suñajè'è, Èjaèrepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajè cajè. Jaje yo'oni capè co'aye yèyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quère necaiquère pare cuasayere joyo tutu carasiquè pa'ito, tsiojè'è, ìte, pai cuasase'ere ca huèoni sa'ñe uihuama'pè. ² Ñajè'è, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyè. Si'aye aïñese'e de'o'ji cuasajèna, yecohua'ipi Maija'què necaiquère pare cuasayere joyo tutu carajai'cohua'ipi ja'o cui'ne aò, cui'ne ca aïñe de'o'ji cuasayè, hua'i cato aïma'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aiquèpi yequère hua'i aïma'quère

co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I ëjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Èjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Èjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Èjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Èjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesënije mai Èjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sëte ja pa'inije cui'ne juni huesënije mai Èjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Èjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payë, caji, Èjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë. Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sëte, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Tao'ne Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire se'ñajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyë Èjaë Jesure sehuoquë sëte. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejo'ne pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aiñepi nejo'ne pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarü de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayerere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini paije de'o pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sëte co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne tao'ne cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, cono ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne tao'ne pa'ito nuñe

yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Pa'ini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cöcaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cöcaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pañi ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cöcaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë pajil'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cöcaijaquë mësarute yecohua'i ja're cöni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'le Maija'quë Diusure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'iyë sëte pañi ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'acquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pañi peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pañi pa'i hue'ñana.

Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjës'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihujajë'ë, pañi daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're cöni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ejaëre.

Pañi yejaña cui'ne si'a pañi daripëa maña, judío pañi peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ejaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pañi peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'iyë isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'ñe peoyerepa pa'iyë isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

14 Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësarü de'oye yecohua'ire cuasayena tímësicohua'ipi pa'iyë, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iyë, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña çoni, mësarupi huañeyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

17 Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'lita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi çoni. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa t'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a huë'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa çõñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Cui'ne asa t'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñaño yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, Española quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiye, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire çocai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere t'ahuë, huaso cocare. T'iasicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire çocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jarona sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësarü quë'ro saisi maca t'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye tímësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ëjaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre çocaijë'ë, mësarü Maija'quëre seçacaiyepi. ³¹ Maija'quëre seçacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i

pa'icohua'ipi. ³² Jaje sećacaijēna, Maija'quēpi yēna, mēsaru quē'rona sihuaquē saija'quē a'ē, mēsaru ja're conī pēa huajēsiquē pa'ija'quē caquē. ³³ Maija'quē de'oye pa'iyē isiquēpi si'aohua'ire mēsarure pa'ijaquē. Jaje pa'ijaquē.

16

Pai Ñapere Pēpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quē do'lico, de'ocore pao, Febeni caquē quēayē, mēsarute. ² Jaore de'oye mai Ējaē mamipi cuasajē yo'ocaijē'ē, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'o'jē. Jaje yo'o'jē cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cōcaijē'ē. Jaō cato jai paire cōcaisicoa, cui'ne yē'ēreje cōcaisicoa.

³ Pēpacaijē'ē, Priscilare cui'ne Aquilare, yē'ē ja're conī Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yē'ē pa'iyere huasoñu'u cajē iohua'i pa'iyere ti nejo cuañoñe ja'i maca huajēya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yē'ēse'e de'o'ji, iohua'i yo'ose'e caye pañē. Cui'ne de'o'ji, cayē, jaohua'i yo'ose'e Maija'quē do'ijē judío pai peocohua'ijē. ⁵ Pēpacaijē'ē, Priscila cui'ne Aquila huē'ena Maija'quē do'ijē tsi'isisicohua'ire. Pēpacaijē'ē, Epenetore, yē'ē oiquēre, Asia yeja aquēpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquē pa'isiquēre. ⁶ Pēpacaijē'ē, Mariareje mēsarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yē'ē ja're conī co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jējo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ē, cayē. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i pa'ē'ē, yē'ē ja yē'ta'a sehuoma'nē.

⁸ Pēpacaijē'ē, Ampliatore yē'ē oiquēre mai Ējaē do'ipi. ⁹ Pēpacaijē'ē, Urbanore mai ja're conī mai Ējaē co'amaña yo'oquēre, cui'ne yē'ē oiquē Estaquisre pēpacaijē'ē. ¹⁰ Pēpacaijē'ē, Apelesre, Cristore coa necaiquēre pare asaquēpi jaiye neñañe pa'itoje quēcosiquēre. Cui'ne pēpacaijē'ē, Aristóbulo tsēcāpēre i huē'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeire Herodiōnre, cui'ne Narciso tsēcāpēre, mai Ējaēre sehuocohua'ire. ¹² Pēpacaijē'ē, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ējaē co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ējaē co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pēpacaijē'ē. ¹³ Pēpacaijē'ē, Rufore, mai Ējaēre sehuoni pa'iquēre pare. Cui'ne i pēca ja'core yē'ē ja'coje pa'iore pēpacaijē'ē. ¹⁴ Pēpacaijē'ē, Acincitore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're conī pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pēpacaijē'ē, Maija'quē do'ijēre. ¹⁵ Pēpacaijē'ē, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olimpaspere, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're conī Maija'quē do'ijē pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sañe sihuajē pēpajē'ē. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. De'hua ñajē pa'ijē'ē, yequē tsēcāpē a'ē cajē yo'oye, cui'ne ne tañoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mēsaru case'ere sañope yo'oye a'ē. Jaohua'ire tsioma'pē pa'ijē'ē. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Ējaē Jesucristore necaima'pē pa'iyē, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajē yo'oyē. Jaje yo'o'jē esa sehuocaicohua'ini coa cosoyē, iohua'i a'ji maña de'o yē'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayē, mēsaru de'oye sehuoacise'e. Jaje pa'ina, yē'ēje sihuayē. Ja yē'ta'a mēsaru tañe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquē sećacaiyē, mēsaru de'hue de'oyere yo'ojajē

caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë. ²⁰ Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iye isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësaru quëo huë'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Èjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

²¹ Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're çoni co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Èjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Èjaë Jesucristo coa isiyepi mësaru ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësaru i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ejä'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañëne sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë ì yëyeje yë'ëre Pablöre nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're cõni. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're cõni mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cõni de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute tiñe pa'iyë ponapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire tiñe ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë ì ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'acquëre papi mësarute soipi, ì mamaquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute señë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pa'i ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo ì a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pani, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahüë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfnas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahüë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañeñe papi. Coa ì cocare quëacajë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, ì cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato. ¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa tì'acohua'ireje ìohua'i asa tì'añe tìrona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure ìquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pa'ñe, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja paipi ì coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ìte ìre pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre tì'añe pa'ñe.

²² Judío paipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ne yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'yere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, ìohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne ì ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a ì ju'i maca ì tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tose asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire ñño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini ñño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ña isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. ² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raqüë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro tì'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahuë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye veja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë. ⁷ Coa ai jerepa Diosu de'okuërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'yere. Ja yë'ta'a veja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye veja cuañecohua'i asa tì'añe pañë. Jaje asa tì'ama' do'ire Jesucristore de'okuëre pare queni huani jëoa'huë'ë, asa tì'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. ⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'ie asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa tì'añe peoji, yeque cuasaquë pa'ie. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'ie asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëre jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye veja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë.

¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa tì'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'ie asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'yere yecohua'ipi ca tëjini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ëjaë cuasaye asa tì'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa tì'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsj maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa a'o ani tì'ama'cohua'ije pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'yere asa tì'ama'cohua'i pa'iyë, mësarui, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësarui. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësarui coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësarui cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ëjaëni. Pai ñape yëquë mai Ëjaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe

cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëañe cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, taçohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere johua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaruru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaruru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore pajë pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, jai do'i quënapa, soquë toñapa, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se tija'ëna, tija'repa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ña'ne pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nescopi coa u huesëru sai cuañone paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësaruru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'ie mësaruru huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësaruru a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jeoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yeyë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire johua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne ta'oji.” ²⁰ Cui'ne caji yequeje: “Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.” ²¹ Ja do'ire paini ye'yeyë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësaruru tse'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'ie, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësaruru tse a'ë. ²³ Mësaruru cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña tija ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'okuëna, necaiquëre papi yecohua'ije cuasajë ñajëna, yo'okuë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca tija'ñeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'okuë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani tija ññoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ña'ne pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'lijë, mësaruru de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëtö saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësaruru tutupi t'i'añe pahüë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëtë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësaruru si'aye payë, mësaruru yëye. Ja do'ire mësaruru pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyëi'ë, mësaruru. Sihuarahuë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësaruru ja're te'e coni cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diosupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëjoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñañë, johua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asacohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coyë, ñañë. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. ¹¹ Yureje ai yo'ojë aö ëa ju'lijë, oco ëa ju'lijë, cañaje peoquëna, pañje co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë pa'ë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëtë yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaruru ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarurje Cristore sehuohüë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarurje yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësaruru quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ejaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Ja'ëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a huë'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojajë quëase'ere. ¹⁸ Mësaruru acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ejaëpi yëtö esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iyë, coa cacohua'i pa'ima'ë caquë. ²⁰ Maija'quë cuañë te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iyë a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaruru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, pañita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaruru aquëpi sehuoma'cohua'ijë yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësaruru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerëpa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaruru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jaro pa'iyëje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴ Ja do'ire mai

Ējaē Jesucristo do'ipi mēsaruse'e tsi'sijē'ē. Tsi'sini yo'ojēna, yē'ē jarote mēsaru ja're te'e pa'ieje pa'ye pasi'i, yē'ē joyopi. Cui'ne Ējaē Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mēsaru ja're çoni. ⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquēre huati ējaēna isijē'ē, i çapē yēyere nejoja'quēna, nejoquēta'are joyose'e huaso cuañoja'quēre Ējaē Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijē'ē. A'ri maña o'sacopi huajē sēpēna co'meto si'a sēpē o'saye pa'iji caye mēsarupi asacohua'i a'ē, aiohua'i case'e. ⁷ Ai huāno o'sa sēpēje pa'ire co'aquēre eto saojē'ē, mēsaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajē sēpēje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajē pa'ise'ere cuasajē aiñeje pa'i pan pa'ijē'ē, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaē api, yēi ñama mai eta huajēse'ere cuasajē yo'oquē. ⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajē nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi çoni sihuaye pañu'u. Ja çato ai o'sa sēpēje pa'ye a'ē.

⁹ Ja'nē toya saocore toyahuē, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nējo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pē pa'ijē'ē caquē. ¹⁰ Jaje tsioma'pē pa'ijē'ē cani cama'ē pa'ē'ē, iye yeja pāini tsioma'pē caquē jaiye co'amaña yēcuhua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quē a'ē cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mēsaru iye yeja pa'ieye peora'pi. ¹¹ Yē'ē çato ñeje cahuē, tsioma'pē pa'ijē'ē, sehuohuē caquēpi ja yē'ta'a yahue nomiore yo'oquēre, co'amaña yahue imaquēre, jaiye co'amaña yēquēre, Maija'quēre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquēre, co'a coca caquēre çono cuepequēre. Jaje pa'ire çato çoni tsiomi aima'pē pa'ijē'ē, cahuē. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyē, maipi caye peoji. Maire çato sehuosicohua'ise'ere ñaquē ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire çato Maija'quēpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mēsarupi sehuosicohua'i aquēpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaēte tayo yo'oquēre mēsaru ja're pa'iquēre eto saoye pa'iji, pōnēma'quē pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nērepa mēsaru aquēpi yequēni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ējaē quē'rona ne de'huacaija'quēre. ¿Me yo'ojē jaje yo'oye'ni, Maija'quēre sehuocohua'ina quēama'pē? ² Maija'quēre sehuocohua'ina quēaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mēsarupi ca de'huaja'cohua'i a'ē case'e asacohua'i a'ē, sehuoma'cohua'ire. Mēsarupi jaje yo'oja'cohua'i sēte iye a'ri co'a coca mēsaruse'e ca de'huajē pa'ijē'ē. ³ Cui'ne yequēje asacohua'i a'ē, mēsaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sēte ai jerepa iye yeja yure pa'ieye mēsaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mēsaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quēayē, sehuosicohua'i pa'ieye ti asama'cohua'ina. ⁵ Mēsarupi pañete yo'ore'ni çajē ai cuasajē oijajē caquē cayē. ¿Mēsaru aquē ta'ñe asaquē ti peoquēna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquēpi iye yo'oye ca de'huaquē ti peoquēna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquēpi çajē sehuosiquēre sañope caye payere iye yeja ējaē sehuoma'quēna quēaye co'aji.

⁷ Mēsaru sañope yo'ojē cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojē quēco ma'ñe'ni, mē'ēre sañope yo'oyere, cui'ne mē'ē co'amañare

ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue ìmajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe tẽ'te conì pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësarujã'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe tẽ'te pa'iyë peoji, paì de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue ìmacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i tì'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësaruru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna jisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato coçai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ètatu'u cato aõ aija'copi pa'iji canì paì nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi etapë cui'ne aõ nejoja'quë api. Paì capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji canì coa tayo cayë. Paì capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi paì capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diosupi ì tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'aje pa'ye.

¹⁵ Paì ñape mësaruru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni jo capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ijë pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paìpi Jesucristona tsioni te'ijë pa'iohua'i de'oyë, ì joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësaruru capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësaruru capë mësaruru tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osì do'ipi. Ja do'ire mësaruru Maija'quëre ai oijë mësaruru capëpi ì de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësaruru sejë toyase'ere sehuosì'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pãto ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire paì ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ijë paì ñape ëjëre paye pa'iji. ³ Èjëpi nëjo yëyejë yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyejë pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Èjë api, iti tse aquë. Èjë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u canì yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësaruru pa'iyepi yo'ojëna, mësarute queco tì'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taõma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mēsaruni yēhuoquē caquē cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjëre jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e caye pañë. Ëjaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nējopi ëjëre jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëre nējore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni paco, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nējo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mēsaru mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nējo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nējo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mēsarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cui'ni ca'ni tēasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tēama'quëni soisiquë pa'ito jare tēama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti co'ai ma'ñe a'ë, cui'ni tēaye cui'ne tēa ma'ñeje. Ti co'aiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mēsarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mēsarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mēsarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë. ²⁶ Mēsarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nējore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsjopi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

29 Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. 30 Iye yeja mai pa'iyë carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë. 31 Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe t'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

32 Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. 33 Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. 34 Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjere de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsio cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

35 Jaje cani mësarü de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

36 Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye pa'iji. De'oye yo'oji. 37 Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pa'si'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. 38 Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

39 Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. 40 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiyë

1 De'huasi diusuohua'ina ao isiyë ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, çocaiye a'ë. 2 Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa t'añerepa carapi. 3 Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

4 Maipi asayë, pa'i de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pa'i de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. 5 Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pa'i diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pa'i diusu cui'ne ëjaohua'ijë pa'iyë. 6 Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

7 Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aïne cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini. 8 Mai ao aïñepi Maija'quë maire oiye tì'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'ieje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'ieje peoji. 9 Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa tì'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi. 10 Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerepa asa tì'ama'quëpi ñaji. Ñani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. 11 Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa tì'a do'ipi i asayere nejocaiyë. 12 Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañope yo'oyë. 13 Ja do'ire aïne pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

1 Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ejaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësaruje sehuosicohua'i pa'iyë. 2 Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësarü yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

3 Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. 4 Yë'ë si'aye aöne cui'ne ocuaye aïne pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. 5 Cui'ne sehuosiconi huejani cuarójaiñe de'oji. Mai Ejaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere? 6 ¿Bernabé cui'ne yë'ë coní Maija'quë do'ijë cõcaina'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'ieje pa'iji, cuasaye mësarü? 7 ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'ieje pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio není quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? 8 Jaje pa'ina, pa'ise'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'ejë cui'ne caji yë'ëse'e caye pañë. 9 Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti ca po'te saihuë të'ijají po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë." Jaje caní Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i, 10 maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacacohua'ire cõcaieje pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. 11 ¿Jaje pa'ito mësarü joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësarü co'amañapi cõcaieje co'aquë? Páni de'oji, yëquëre cõcaieje. 12 Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësarü de'oye cõcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cõcaieje pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cõcaijë'ë caye pahüë. Coa ai jerepa quëcojé yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayerë mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohüë. 13 Mësarupi tsoe asacohua'i

a'è. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ìote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'è, cajë. Hua'ire eojë Maija'quëre se huë'ña cocaicohua'ijë Maija'quëna ìsisi hua'ire aicohua'i a'è. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Èjaë nepi. ¹⁵ Yë'è jaje quëa do'ire sai cuañoñe pa'iquëta'a sai cuañoñe pa'huë. Cui'ne jaje toyani toyama'è pa'iyë, mësarupi ìsijajë caquë. Coa ai jerepa yë'è ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'ñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'è ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'è cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ère cuañe nëose'ere ne tì'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'è sihuaquë yo'onita'a yë'è do'ire ìsise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nëose'e pa'ito me pañë'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'è pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquë caquë. Jare cayë, yë'è sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasì'i caquë. ²⁰ Judío pai ja're conì pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío painì Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'è cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a ìohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹ Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i ìohua'ijë pa'i de'oyë, Maija'quëna ìohua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diusu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuañeñere sehuoquë pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë ìohua'ijë pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña ìsiyere yecohua'i conì pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña ìmañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëcohua'i a'è. Jaje yo'osicohua'ita'a tì'ama'cohua'i a'è, co'amaña. Tì'ama'pëna, coa te'i ìti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësarujë ai cuasajë huë'huëjë'è, co'amaña ìñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orojajë jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'è, coa carajaj co'amañare ìmañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare tì'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'è cato coa huesë huë'huëma'è pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'è pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'è capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Ìtire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'è. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'ñaje je'a'huë'è. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë ìñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'ñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë ìsisi a'o a'ahuë'è. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë ìsisi oco o'cua'ahuë'è, joyo ayere u'cuhüë. ìohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore o'cua'ahuë'è.

⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pa'i ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarú cato pa'i de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pa'i tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë."

⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jajë pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, caroja'ë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani ja'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji caroja'ne pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësarú ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësarú quëco t'lañe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësarú cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, tel'ije pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, tel'ije pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pa'i mai pa'ijëta'a tel'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pa'i de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pa'i de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiahua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiahua'i ja're coní pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucuhua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa a'ne ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato cöcai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'iyë ñese mëñe cöcai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyë Maija'quë tse a'ë.

27 Panita'a sehuoma'quëpi aō aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saiscohua'i pani, de'huasi diasure isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë coa si'aye i aōñe aijë'ë. 28 Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pa'i de'huasi diasure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë aiñe pajë'ë. 29 Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarute cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? 30 Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'ë aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni? 31 Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë. 32 Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pa'i peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'ë. 33 Jaje pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ijë si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

1 Jaje cui'ne mësarute yë'ë yo'o iñose'ëje pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iñose'ëje pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

2 Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësarute yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'ëje pa'ye pa'ijëna. 3 Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a ëmëohua'i mëñe ëjaëpi. Ejë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. 4 Jaje pa'ina, ëmëpi i sïopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. 5 Jaje cui'ne nomioipi io sïopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'ëje pa'ioipi quëa do'ipi. Ejëpi jerepa pa'i caye iñoñe a'ë, sïopëna cañapi puane cato. 6 Nomioipi sïopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io sïopë. 7 Eëmë cato i sïopë puane peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, ëmë cato Maija'quë de'oquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato ëmë de'oquë pa'iyere iñocaio pa'ico.

8 Maija'quë ëmëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are ëmë ayepi de'huapi. 9 Eëmëni caquë Maija'quë nomioire nepi. Nomioni caquë ëmëre neñe papi. 10 Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io sïopëna capi pë'pësico pa'iyë pa'iji. 11 Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iyë cato nomio peoto ëmë pa'iyë peoji. Jaje nomioipi peotoje ëmëje pa'iyë peoji. 12 Eëmë capëre ini nomioire de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomioipi ëmëre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

13 De'oquë nomioipi Maija'quëre seo capi sïopë puama'o pa'ito mësarute ca de'huajë'ë, ñani. 14 Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire ëmëohua'ire huajëya'ye nëñe neji, ëmëohua'ipi tsoa naña hue'eto. 15 Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io sïopë pë'pë ja'ñere isise'e sëte. 16 Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë

quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë huë'ña sehuosicohua'ijë cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarü tsi'sijë yo'oyepi mësarute cöcati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësarü yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa t'i'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ña'ña pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü tsëcapëa huahueni tsi'sini aö a'ñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësarü aö ai maca t'i'aëna, pai ñape aö du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi aö ëa ju'lijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cöno ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucujë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ña'ñë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësarü. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësarü yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësarü yo'oye sihuacaiye pa'ñë!

Ëjaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajëi yo'oyeje pa'ye yo'oquë cosoquë tse'a jëo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' aö ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye a'ñe cato yë'ë capë a'ë. Mësarü de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'ejë pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne aö ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësarü i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, aö a'ñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye aö aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye ña'ña pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'o'ji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësarü acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ëjaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ña paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cöni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Aö ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini aö ëato huë'ere pana a'ñe pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ëjaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ëjaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ëjaë cato. ⁶ Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cõcaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'o'ji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tio ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tio pa'iyë peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaço caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne sipöpë quëore, “më'ëre ne cuaño'ma'o pa'iyë,” ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cõcai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cõcaiyë a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³ Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiyë pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cõcaio pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito

si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuãñoto si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyë sëte. Mësarü sehuosicohua'i cato mësarü pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o tï'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuãñecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o tï'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tïñe coca cacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tïñe coca asani se quëacaicohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³¹ Jaje pa'ina, mësarü cato ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjé'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a pai coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi paire oima'quë pani, coa huatihuë të'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quëna de'huana të'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tïrona cuãñe saoquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuëcai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre paje yecohua'i do'ire ëo cuãñoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cocaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i taya'jé co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa tï'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tïñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ña'ñe. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diosute ñaja'quë

a'ë, yë'ëre i ñañeje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Paj Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje pa'ina, yequë paj coca caquë cato paini caye paj. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, paj asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë paj asa ti'a ma'ñe a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato jja'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ñnose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'ejë pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye paj coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi señi asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're conï te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire

ye'ya ja'ñere caquë. Ye'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire coçaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsj cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë. ²¹ Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: "Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai ye'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ye'ë caye caji, Èjaë." ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pañi sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pañi sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, pañita'a sehuoma'cohua'ipi conì cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique pañita'a huesëcohua'ique conì cacasicohua'ije iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësarü ja're pa'iji caja'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pañi yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë iñose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pañi cajajë cayaohua'i pañita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itijë caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i pañita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi iñoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja maca du'ru caquëpi jeoñe pa'iji. Jeoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarü Maija'quë iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o juhuhë cuasacohua'ijë taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nëiñere de'oye ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere isiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ësesë'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pañi, ëjëni seña pa'iji, huë'ena sani. Jaje pa'ina, nomioipi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañoñe paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ijë mësarü jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë iñosi coca

quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ejaë cuañese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito ì cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'ire sête Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyeye coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaruru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë. ² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaruru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mësarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eye pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je ì jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i ì jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji hue'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ñaño pa'ñe pa'ita'are. Coa huñña coase'eye pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ëre tëto saiscocohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire ì jëjo saocuë hue'e ti'año peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ëre ì coa isise'e ne ma'ñe nëaño papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a ì jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahüë. Maija'quëpi yë'ë ja're conì yo'oquëna, ì coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne ì jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaruru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaruru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeye ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaruru sehuose'eye cocai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruru ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e cocaiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i emëpi ju'isicohua'i huëi ja'iñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iye paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pai ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tēayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diosuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tēji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oë sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oësi jeteyo'je tējiyere pana ju'iñere nejosisipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diosuna meñe cuañe cuañoquë de'oja'quë api. Itē si'aye isisiquëna, ja maca Diosupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñe cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iye'ni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësarū mai Èjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë si-huayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cūcu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cōcatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pai cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere yeyajë, pai case'eje pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.” ³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësarū acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarūpi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'ēja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa señe a'ë. Jaje señe, iti care tañicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarūpi hueare panita'a trigore tañicohua'i pani'iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tañicohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pai ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'ojë pa'iohua'i pa'iye pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyē payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe

pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ësë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañe miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'ioipi huëija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pai capë pa'iyëje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyëje pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: "Du'ru macarepa pai Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tēji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api." Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Ëjaë Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuaññë, mai. Jaje ña cuaññosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi coní pa'iyë peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuë jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tìohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ Iye mai pa'iyë carajaico sēte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'iyë carajaico pa'isicopi ti pani hueseyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tì'asipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nēo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?" ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hueañeje pa'io, pa'iyë. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyë sēte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaij'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Coçai Curiquëre Quëaye

¹ Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'ejë pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire coçai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë. ² Domingo mu'seña ñape curiquë tirona huajë'ë, pai ñape mësarú nese'ë sehuosicohua'ire coçai ja'ñere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'ë du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë. ³ Yë'ë jaro tì'asi maca mësarú tsi'sosi curiquë cui'ne mësarú jëjo

saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalënna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire coçai ja'ñere. ⁴ Yë'ëreje sati'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're sati'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja ti'aja'quë a'ë, mësaruru quë'ro. ⁶ Ti'ani mësaruru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, panita'a yeque jaronna si'a oco tëcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësaruru coçati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe. ⁷ Mësarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mësaruru quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se ti'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi ti'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësaruru ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'ñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësaruru acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye coçaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're çoni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësaruru Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësaruru neñe pa'ito pa'ire oiyepe nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanos tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre coçaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña coçaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanosre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësaruru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre coçatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja pa'ipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila çoni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

²³ Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihue. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyeere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Diusu mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi coçai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coní mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huaní, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayequé cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, juti'ñe pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje coçaija'quë api cajë. Mësaru seçacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë seçacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë seçacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'oji caja'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahüë. Coa Maija'quë oi isiye coçaiyepi jaje paë'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, ti'ñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Ejaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihujëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

15 Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. 16 Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tìjupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea sai'ja'a co'caijajë cuasahuë. 17 ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësarupi yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pasi'i cui'ne nesi'i” cuasaquë caji? 18 Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pasi'i” cuasajë caye pa'ne ñaquë. 19 Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesi'i” cui'ne “pasi'i” cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. 20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.” 21 Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerepa tsioni pa'iyë neji'i. 22 I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

23 Jaje pa'iquëta'are Corintona tìjupë saiye pahuë, mësarupi oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësarupi yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. 24 Yëquë mësarupi asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësarupi itire pa'ë cajë asayë yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pa'ñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

1 Mësarute oi ëaye neñere coequë tìjupë sani ña'ne pasi'i, cuasahuë. 2 Yë'ëpi mësarupi quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! 3 Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuacuëna, mësarupi sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. 4 Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë'ë, mësarupi oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'ocuëre Oiyë

5 Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerepa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. 6 Mësarupi i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e toe de'oji, ja ja'yë pa'ijaquë. 7 Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasojë'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. 8 Jaje pa'ina, mësarute se'ne, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. 9 Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë. 10 Jaje pa'ina, mësarupi sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiyë, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësarupi do'ire. 11 Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye ti'a'ne pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna tì'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye tì'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore tì'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoye

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo sëñeje huëo së pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyeje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sëñepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sëñe tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sëñere papi pa'iyë isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne tì'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sëte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ¿Ñeje cani mësarupi asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë caye a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna sani iñoñe pa'iquë? ¿Panita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i ñajacore toyacaijë'ë cajë señe pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mësaru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huajë pa'iohua'i. Japi tsoe tì'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mësaru pa'iyë asajë ñañë, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayë, toyani jëjo sao ja'huajë pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o tì'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o tì'añë caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'iyë pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'iyë a'ë.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña tì'añe pahuë, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'iyë sëte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! ⁹ Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iyë sëte airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana coní ñato ja'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sëte, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa tì'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa tì'añe pa'cohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe

pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi. ¹⁶Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pë'pëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷Jaje pa'ina, mai Èjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Èjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsïña de'huaje pa'iohua'i a'ë, Èjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë jje pa'iohua'irepa pönëjë saiyë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Èjaëpi, joyo sëte yo'o do'ipi.

4

¹Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaij'ë caquë cuañe nëouna. ²Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerpa huajëya'ye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'are cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe pönani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Èjaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Páni, pa'i tutu. ⁸Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itojë de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otojë jeococohua'i pa'iyë pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'iyëja'a. ¹¹Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹²Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're coní te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyë jerepa paire isiyëje pa'yerepa

cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ijë jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saie a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaiji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña tija'ñere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña tija ma'ñere. Si'aye ña'ne cato coa carajai'ne a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña tija ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'inë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'inë. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iño'ne.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyë cato so'ore pa'iyë, mai Ejaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jëoni etani sani Ejaë quë'rona i ja're pa'iyë yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ejaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jëonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañõñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua huë'ñana saie pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Ejaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyë Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'iyë asa tija'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, tijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'ioire mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ijë pa'iohua'i ña cuañõni Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañõñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañõñe pani mësaruni necaijë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iyë cuañëquëna, pa'iyë. Jaje pa'iyë sëte si'aohua'i i ja're con ju'isicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacaijajë caquë, pani johua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë juni huë'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire

cuasajë ñañeje pa'ye cuasajë ñañe pañë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pai cuasajë Cristore ñañeje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ñañe pañë, ite. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacajë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a cõni mësarute señeje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute señë, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña cõ necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute señë. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë. ² Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, më'ë cayë.

Huaso mu'se pa'i maca më'ëre cõcaë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë.

⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iyë iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëto saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pai sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne aõ éaye tëto saiye quëcoyepi iñoñë.

⁶ Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë paire oire pajë yo'o do'ipi, ⁷ yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñë. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehue, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë.

⁸ Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ñañe coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pai a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. ⁹ Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jeoñere pañë. ¹⁰ Oiyere pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ijë pa'iohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. ¹² Jaje pa'ina, yëquë mësarute

yahuese'e ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësarü a'ë, yëquëre yahuese'e pachua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësarü cuasayepi yë'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsiöye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're coní. Cui'ne miañeje ti tsiöye peoji, neañena coní. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'e yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tío pa'ina, cui'ne tío pa'iji, coa de'huasi diusure se huë'eje, te'e cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje: Iohua'i ja're coní pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diusu pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ejaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pë,

cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësarü ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohual'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ejaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Pai Ponëñe

² ¡De'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiöjë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'i a'ë. ³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ë mësarü de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayera caye payë. Cui'ne mësarü do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësarü do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia tı'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a huë'ña ai yo'oyese'e tı'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësarü sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësarü yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësarü oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicipi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicipi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne

oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiyepi mësarü yo'oye jeoni Maija'quëna ponëne necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësarü oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiyë cato tiñe pa'iyë ponëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai yo'ojë oiyë cato, ju'iñena saye a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëiñe, mësarü aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëiñe, co'ayere yo'osiquëpi ponëjaquë cajë ai yo'oye nëiñe, co'aye yo'oquëre si'seye pa'iji cuasaye nëiñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañuquëni caquë toyaye pahüë. Coa ai jerepa yë'ë cato mësarü yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña huë'ñana ñañe pa'ijajë caquë toyahuë. ¹³ Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësarü de'oye pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësarü ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësarü ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësarü de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa ti'acquëna, co'a ju'iñe peoyë, mësarü ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'i mësarü ite de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, i caye si'aye de'oye sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñuñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire çocai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire çocaiye yëyë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ëjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësarü quë'roje iye de'oye cuasajë çocai curi isiye tsi'so saojaquë cajë sei'ë. ⁷ Mësarü si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëto saiscohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire çocai isiye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiyë, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësaruje, mësarü nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësarü cato tsoe asayë, mai Ëjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësarü do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësarú de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëte yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësarú paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuaquë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cõcai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'aohua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cõcayie pa'iji, johua'ire peoyere. Cõcatena, cui'ne yequë mu'se johua'ipi mësarú peoyere cõcayie pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre nëa'neje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cõcõhua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë se'ne, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyë sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cõni jëjo saoyë, mësarú quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cõcaji'a'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ejaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cõcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cõcaji'a'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ejaë ña huë'ña, cui'ne pai ña huë'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're cõni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyë iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cõcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're cõni saiscohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësarú johua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësarú ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësarú cõcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësarú Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cõcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna,

mésaru de'oye cuasayere ñani, jai paí Macedonia acohua'ipi mésaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mésarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'lama'quëni caquë. Jaje cani cayë, mésarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasichua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mésarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi çoni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mésarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mésarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mésaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mésarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mésaru coa isiñu'u ca nëose'e çocajë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mésaru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, paí ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuajaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mésarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mésarupi si'aye mésarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare çocaija'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,

I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mésaru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mésaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mésarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire çocaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai paí Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre çocai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e çocai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mésaru çocaiyepi mésaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihujajë iohua'ijë Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mésarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'ireje ëseye peoyerepa çocaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyyere mésarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mésarute secacaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablupi mésarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyyepi cuasaquë, mésarute señë. Yë'ëre cayë, mésaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'ejaja' irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mésarute quëayë, yë'ë mésarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iye pajë, mésaru acohua'ipi paí yëyepi yo'oji caco-hua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato paí a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja paí sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë

pa'iyë, iye yeja pa'i uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaqué yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiyepa pa'iji, maipi ìte de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'ì mësaru de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'ì maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'ñasicohua'ìpi pa'iyë.

⁷ Mësaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaqué pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'ì a'ë cuasaqué ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaqué ca'raye pañë. Èjaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'aja'a mësarute ca quëcosi'ì caqué toyase'eje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'ì yë'ëre ñeje cacohua'ì. Pa'ì ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caqué cui'ne cuañequë cayeje caqué toyaqué api. ¹¹ Jaje cacohua'ì maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'eje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'eje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'ì a'ë, mësaru ja're pa'ì maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'ì a'ë casicohua'ìre yëquëpi johua'ìre cuëcue ñajë cui'ne pa'ìohua'ì a'ë panita'a jerepa pa'ìohua'ì a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'ì a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'ìcohua'ì cato huesëohua'ìrepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'ìohua'ì a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'ì a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caqué ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ìpi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caqué ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaru ja're cõni pa'ìma'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'ìiota'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'ì nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'ìohua'ìpi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'aja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ìre paji cuasa ti'ajëna. Mësaru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'eje pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ìre paji cuasa ti'ajëna, mësaru pa'ì yeja Corinto jerepa pa'ì yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'ì nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'ìohua'ìpi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'ì Maija'quëre necaiyere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'ì a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'ì api cuasajë'ë, Èjaëna. Jaë api, jerepa pa'ì. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caqué cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Èjaëse'e de'oquë api caqué cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'ì

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catoje. ² De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona te'ìre huejosi'ì ca nëosi do'ìre ëseyë. Jaje pa'ina, nomi tsjo ëmëre yo'oma'core paje pa'ìohua'ìni, ina isisi'ì caqué

yo'oyë. ³ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'eje pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jaje ca'raqüë ñaquëna, mësaru, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'eje pa'ye quëama'pë coa tiñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaru. Cui'ne ja'në isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa tiñe pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësaru ja'në asase'eje pa'ye peoyere tiñe pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ija'cohua'i a'ë, tiñe pa'iyë. ⁵ Jaje pa'itoje yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itoje, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute ñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sëm'a'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pa'ni, co'aye yo'oye pahuë. ⁸ Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaru ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, cocajj'ë caquë mësarute sëm'a'ë pa'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daisicohua'ipi cöca'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sëm'a'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquë jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pa'ni Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oiye.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sëm'a'ë yo'oyere yo'oquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i jëjo daocohua'ijë pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi hujñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api. ¹⁵ ¿Jaje yo'oquëre sëte me pañë'ni, ite necaicohua'ijë? Jaje pa'ina, de'o pa'ije pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, paire. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'iyëje sai cuañöñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupë mësarute ca coñë, te'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ejaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jai pai iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'iyë sëte, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësaru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojë ai yëjë asayë. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quëcojë jaohua'ipi jo'ya nerena, mësaru sihuajë cocaiyë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana të'cajë yo'ocohua'ini cocaiyë, mësaru. ²¹ Yëquë pa'ë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë.

Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë. ²² Jaohua'i hebreo pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëje i a'ë. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i

neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuë. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne ju'iñere paë'ë. ²⁴ Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tseañerepa si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi të'cahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jüni tëjiquë te'le ñami cui'ne te'le mu'se jai tsiayare coa huahuahuë. ²⁶ Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni jut'i'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni jut'i'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tëto saisiquë a'ë. ²⁷ Cui'ne, jaiye jë'joye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye tëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti çaima'ë tëtosae'ë. Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tëtosae'ë. Yequere ti aima'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa co cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dëquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'i me pa'iyë'ni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i jare çoni te'le ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë. ³⁰ Jerepa pa'i a'ë cayepi nëñe pa'ito yë'ë teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yë'ë cayepi. ³¹ Jaje pa'ina, Diusu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi. ³² Yë'ë Damascore pa'i maca, romano pa'i ëjaë Aretasre çocaiquëpi, pa'i ëjaëpi, yë'ëre tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado pa'ire në'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yë'ëre do'rohuëna ayani jai daripë tëhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablöre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yë'ëre Èjaë huëo çani ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometëca te'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yë'ë. Si'a çapë sa cuañosiquë pa'ini, pa'nita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'iquëta'are asayë yë'ë cato, jaëte si'a çapë quë'ire, pa'nita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jaronasapi, ti pa' asani i case'ëje pa'ye ca ti'añe peoyere pare. ⁵ Yë'ë jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacati'ñe pa'i a'ë. Yë'ëja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pa'si'i. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yë'ë ne ti'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ñe pa'i a'ë, jare nuñerepa cajuquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yë'ëre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, johua'i yë'ë yëhuose'ere asayepi cui'ne yë'ë pa'iyere ñañeje cuecujë.

⁷ Jaiye iñose'ere paquëta'a pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yë'ëre josa yo'oja'core huati ëjaë hual'jo ñacajë pa'ioyë yë'ë çapëna ai yo'oyere miuje pa'ioyere ne nëopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquë toasoñe

mai Ējaäre, ja ai yo'oye nejocaijê'ë caquë sei'ë. ⁹ Seina, ipi capi: "Yê'ë mè'ëre oiyepi tsoe de'oji, yê'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayê, yê'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayê, tutu peoyere, pêpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajê yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yê'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyê.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'ñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yê'ëre de'oquë api cacaiye pa'iji, pañi yê'ëja'a co'ye. Yê'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañê, ido'i peoquë maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pa'i yo'o tija ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësarupi ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñose'epi, japi iñoñuë, Jesús jêjo daoquërepa yê'ë pa'iyë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayê. Mësarupi coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yê'ë carase'e mësarute sema'ë pa'ë'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pê sa'i tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajê oni yejejë'ë, yê'ëre.

¹⁴ Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyê. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësarupi curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyê. Yê'ë cato mësaruni caquë yo'oyê. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajêre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pañi mamajêpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yê'ëpi mësarute ai oina, mësarupi yê'ëre a'ri maña oitoje, yê'ë de'oye cuasa do'ipi si'aye yê'ë curi paye sa'i saosi'i, cui'ne yê'ë tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyê, mësarupi joña de'oye pa'iyere caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayê, yê'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë pa'ë'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësarupi acohua'ipi cayê, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi. ¹⁷ ¿Yê'ë mësarupi ñato, yê'ë yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jêjo saore? ¹⁸ Titore do'i mësarute sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're cõni yequëre Maija'quë do'iquëre jêjo saohuë, ¿jêjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou? ¿Yê'ëquëre te'e joyopi cui'ne nêiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yê'ëquë macarepa yo'oma'pê pate, mësarupi ñato?

¹⁹ Yequë mësarupi ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti ñasicohua'i ña huë'ñana ca de'huañu'u cajê cayê. Jaje cajê caye pañê, yëquë cato Maija'quë ña huë'ñana cayê, Cristo acohua'i sête. Jaje pa'ina, si'aye yëquë caye cato, mësarupi Maija'quë do'ijê joyo pa'iyë jerepa ñese mèi ja'ñere coçañu'u cajê caye a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayê, mësarute ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yê'ëreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayê, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cuyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapê pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupê do'i ñasi'i caquë saquëna, yê'ë Diusupi huajëya'ye nêiñe nema'quëni mësarupi yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayê. Ja maca mësarupi tsoe huë'ña acohua'ipi tajojêta'a ti jeoma'pê, jai pa'i si'si yo'ojê coa nomiohua'ire cui'ne emëohua'ire yo'ojê pa'iyere, cui'ne ja'ñe yo'ojê sêo mease'ere jeoma'pê pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayê.

13

1 Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yè'è mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toascocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. 2 Jaje pa'ina, tìjupè yure ca coñë, so'ore pa'i. Yè'è ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojè pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yè'èpi co'i cosiquë pani, mësaru tayoye coa ñaño pa'ija'quë a'è. 3 Ja maca jaje yè'èpi cani iñoquëna, mësaru asaja'cohua'i a'è. Yè'è caye cato Cristo case'e a'è. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa què'i coca'è. 4 Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre queni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yèquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere conì pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'è, mësarute necaiyere cajë.

5 Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajè'è, nuñerepa yèquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyè cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're conì pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyè. 6 Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yèquëreje tayoma'pè de'oyerepa pa'icohua'i a'è, asa tì'ajajë cajë uteyë. 7 Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pè pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yèquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne tì'ahuë cajë seño pañë. Coa ai jerepa yèquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë seño. Yèquëpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañotoje. 8 Yèquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'è. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cocacohua'i a'è. 9 Jaje pa'ina, sihuayë, yèquëpi tutu pecocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu què'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaru de'ocohua'irepa pa'iyè tì'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'è. 10 Jaje pa'ina, yè'è ja yè'ta'a mësaru què'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yè'è mësaru què'ro tì'asi maca, yè'ère Èjaëpi mësarute nejoma'è, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yè'è cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

11 De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'è. Mësaru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyè ponëñere yo'ojè pa'ijë'è, yè'è case'ere pa'ijë'è, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojè pa'ijë'è. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyè isiquëpi mësaru ja're pasipi. 12 Sa'ñe pëpajë sihuajë'è, si'si peoyere papi. 13 Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

14 De'oji. Mai Èjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yé'ère Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diosu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yé'ë ja're iño pa'icohua'ije, mësarute yé'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diosu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi cõni, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diosu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yé'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñe, yecohua'ipi mësarudu'ru macarepa huaso coca asani de'huase'ejë pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yé'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yé'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yé'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oquë pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yé'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë. ¹² Jaje pa'ina, paipi yé'ère iye coca isima'pë pa'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë pa'ë. Coa Jesucristopi yé'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yé'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yé'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaruru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yé'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yé'ë cajeohua'ire yé'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë pa'ë, yé'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diosupi ja yé'ère coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yé'ère. ¹⁶ Yé'ère iñopi, i mamaquëre yé'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquë yo'oye pahuë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë pa'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëñe peoyerepa Arabiana sa'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna sa'ë, Pedrorre ñasi'i caquë. Sani i ja're cõni quince mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë pa'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ejaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña hue'ñana, më'ère yé'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

21 Jā jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Ciliciana. 22 Jā maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yë'ëre pare ñama'cohua'ipi paë'ë. 23 Coa yecohua'ipi “ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi' i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë.” 24 Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'o'ji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

1 Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalenna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. 2 Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë ñhouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. 3 Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're coní pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. 4 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ijë paë'ë, yëquë ja're coní yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. 5 Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

6 Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ijë. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. 7 Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrore judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'ejë pa'ye, cajë asahuë. 8 Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío paire quëaja'quëre jëjo saokuëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

9 Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë ñhohüë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'o'ji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. 10 Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

11 Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohüë, ipi tayosiquë pa'iquëna. 12 Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jëoni cui'ne tsiyeyejë paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

13 Jā maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ijë Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohüë. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. 14 Jaje nuñerepa huaso coca yeyeyejë pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're paë'ë,

judío pa'iyepi pa'ima'è. Jaje pa'iquèta'are ¿me nesi'què judío peocohua'ire judío pai pa'iyeye pa'ijè'è cuañequè'ni?

Si'aohua'i Maija'quère Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsì'nèna judío paire pa'è. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyè pañè. ¹⁶ Jaje pa'iquèta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyè tì'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojè. Coa Jesucristore ìre pare cuasayepi tì'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyè. Jaje pa'ina, yèquèje Jesucristoni ìre papi cajè asahuè. Cristore ìre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyè tì'ahuè. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojè nuñe pa'icohua'i pa'iyè tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponèni, ì nuñe pa'iyere pañu'u cajè yo'ojè judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyè asa tì'añè. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyè nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajè, huaso cuañoñe pa'iji caquè ye'yasiquèpi, ja ye'yayere jeosiquèpi tìjupè cui'nare ye'yaquè panì cuañese'ere sañope do'i què'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yè'è, cuañese'e yo'oyere jeosiquèpi ju'isiquèje pa'i pa'iyè, Maija'quèni pacacasi'i caquè. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquèpi pa'iyè. Ja yè'ta'a huajèquèpi pa'iyè, Cristopi yè'èni pa'i do'ipi. Yè'èpi pa'iyè pañè. Jaje pa'ina, iye capè huajèquè pa'iyè cato Maija'què mamaquèni yè'ère oi jucacai isiquèni de'hue yè'ère ñacaija'què api cuasaquèpi pa'iyè. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'què paire oi yo'ose'ere tìrona oañe pañè. Cuañese'e cayere sehujè yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Pañita'a Maija'què Pa'iji Cuasaye

¹ Ìna, Gálatas pai airepa huesèohua'i a'è, mèsaru. ¿Nepi mèsarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuma'pè pa'ija'cohua'ire? Mèsaru ña hue'ñana de'oye ñnojè quèahuè, Jesús que cuañosiquè ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quèajè'è: ¿Maija'què joyo mèsarute ìsi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, pañita'a, Jesure ìre pare cuasa do'ire ìsipi? ³ ¿Airepa huesèohua'ini mèsaru, Maija'què joyopi yo'oquèna, ne huèosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mèsaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyè? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajè caquè oiyè. ⁵ Maija'quèpi ì joyore mèsaruna ìsini, pai yo'o tì'a ma'ñere mèsaru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquè'ni? ¿Mèsarupi cuañese'e cayere sehuo tì'a do'ire yo'oquè? Pañi, mèsarupi Maija'què coca nuñere pa'è cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'què pa'iji cuasa do'ire Maija'quèpi ìte capi, nuñe pa'iquè api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsècapè acohua'i a'è. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquère pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nèopi, Maija'què. Ja yè'ta'a ì toya pèpèna toyama'nè Maija'quèpi Abrahamre ja de'o cocare quèapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'què a'è, mè'èja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyè, ì cuasase'eje necaiquère pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quèco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyè. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pèpè cayeje si'anè yo'o tì'ama'cohua'ì cato nejosicohua'ì a'è.” ¹¹ Tìñarepa quèaji. Jaje pa'iyè sète te'ijè cuañese'e cayere yo'osi

do'ipi, nuñe pa'i pa'iyē t̄i'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ipi pa'ija'quē api.” ¹² Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o t̄i'aquēpi, iti yo'o t̄i'a do'ija'a pa'ija'quē api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquēre papi asaye peoye a'ē. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yē'quē maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijēna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquēje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquē sarahuana sēa deosiquē cato co'aquē api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quē ca nēose'ere judío peocohua'ijē paja'cohua'i a'ē caquē Jesupi soquē sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nēose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quē api, asajē pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nēose'e

¹⁵ Maija'quē do'ijē, mēsarute p̄ai ca nēoni yo'oyena quēaquē iñosi'i: Ñajē'ē, paipi yēni yequēna co'amañare isisi'i ca nēoni toya nēo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajē. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quēpi Abrahamre cui'ne i tsēcāpē aquēna ca nēopi. Jaje pa'ina, toyase'e mē'ē tsēcāpē cama'ē pa'iji, jai p̄aire cayeje, coa te'ire caji mē tsēcāpē aquēna. I ca nēosiquē cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayē: Maija'quēpi Abrahamre ca nēoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquē. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometēca pa'i maca huēose'epi Maija'quē ca nēose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quēpi coa isisi'i Abrahamre ca nēopi. Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'ere yo'ojē t̄i'añe pani Maija'quē coa isisi'i ca nēose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere cōcai Moisés cuañese'e pa'iquē'ni? Ja cato Maija'quē yēyere p̄ai tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsēcāpē aquē, i ca nēosiquē Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quēpi huiñaohua'ina caēna, jaohua'ipi Moisésre isihuē, p̄aina isicaija'quē. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe p̄aire quēapi. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are yure cato coa Maija'quēse'e te'i pa'iji iti yo'oquē peoji, iti se quēacaiquēje.

Iti Cuañeñe Do'i Quē'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quē ca nēose'ere sañope caye pa'iquē? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quē cajeohua'i pa'iyē t̄i'añe pa'ito, ja cuañeñere sehujōjē yo'o do'i t̄i'ara'huē, nuñe pa'icohua'i pa'iyē. ²² Jaje pa'iquēta'are yure cato Maija'quē toya pēpē caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a p̄ai t̄seasicohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquē api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quē ca nēose'e paye pa'iji.

²³ Ja yē'ta'a Cristore necaiquēre pare cuasaye t̄i'ama'nē cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquē cose'ejē pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejē pa'ē'ē, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquē paji'i, Cristona saja'quē. Saēna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyē t̄i'ajajē caquē, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquēre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mēsaru si'aohua'i Maija'quē mamajē a'ē, Cristore necaiquēre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuañosicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyē, ije pa'iohua'i de'ojēna. ²⁸ Jaje pa'ina,

peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ijë pa'iohua'i pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tshua'ë pani jo'yaëje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca tija'ëna, Diosupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'i. ⁵ Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere inosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaruru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: “yë'ë Ja'quë.” ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaruru yeque diusuohua'i pai nese'le jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diosuni. Ai tiña casi'i, Diosupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuañeñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaruru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o tija'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañeohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'le pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë je'quë mësarujë pa'i de'ohuë, judío pai cuañeñe peoquë. Yë'ëre mësaruru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paji'i. Pa'ina, mësaruru ja ju'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaruru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaruru sihuajë pa'ise'e, mësaruru de'oye yo'ose'ere yë'ë cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaruru dutaco pa'ito, mësaruru ñacoare dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tihua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaruru ja're pa'i macase'le yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'le de'oye yo'oto

de'oji, yè'è peo macajë. ¹⁹ Jaje pa'ina, yè'è mamajë, Cristo mësarute jje pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsj coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tjjupë. ²⁰ Yurepi merepa yè'è jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nējore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nējorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nēose'epi tija'ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayeye cuasa nēose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoco, judio paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nēose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë çoni cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihujë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaço cuijë'ë, tsj coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jëoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjëre pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësaru Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nēosi mamajë a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'le jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyë sète jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena pönëma'pë pa'ijë'ë. ² Asajë'ë, yè'è Pablopipi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tēaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute coçaiye peoji. ³ Tjjupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tēa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaru Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsoni pa'ito ca'ni tēaye cui'ne pañe coçaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyë a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësaru de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja cayë cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sēpëpi huajëcona

co'merena si'a sēpē o'sa huesēyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Ējaēpi mēsarute coçaina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ē cuasayē. Jaje pa'iquēta'are mēsarute josa ca co'me huesoquēre cato Maija'quēpi si'seja'quē api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, yē'ēpi ja yē'ta'a ca'ni tēayere pa'iji ye'yaquē pa'ito, judío pai huajo yēye para'huē. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mēsarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo huēña tēasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mēsaru cato Maija'quē do'ijē jo'ya nesicohua'i peoyē. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ē. Jaje pa'ina, ēseye peo do'ire capē yēyere yo'oma'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa paire oijē, sa'ñe de'oye necaijē pa'ijē'ē.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Mē'ēja'a co'ye oiyeye pa'ye oijē'ē, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehuo ti'añē. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are mēsarupi sa'ñe se co'aye cajē cui'ne sa'ñe cue'cuejē yo'oni, sa'ñe ani huesēyeje pa'ye yo'ojē carajaija'cohua'i a'ē, de'hua ñajē pa'ijē'ē.

Capē Yēye Cui'ne Maija'quē Joyo Pa'iyē

¹⁶ Cayē, mēsarute. Maija'quē joyo cuayepi pa'ijē'ē. Jaje pa'ijē mēsaru capē yēye yo'oye paja'cohua'i a'ē. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yēyepi Maija'quē joyo yēyere sañope yo'oji. Yo'oquēna, cui'ne Maija'quē joyopi sañope yo'oji, capē yēyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mēsaru yēye yo'o ti'añē peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quē joyopi mēsarute cuaquē pa'ito, mēsaru ja maca cuañese'ere sehuocaijē pa'iyē paja'cohua'i a'ē.

¹⁹ Huesēma'pē a'jiñe ña'ñe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yēyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyē, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iyē. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sēo measicohua'i pa'iyē. ²⁰ De'huase'ere Maija'quē api cajē secohua'ipi cui'ne dahué necohua'i pa'iyē. Paire cocohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yēyese'e yo'ojajē ēsecohua'i cajē pa'iyē. Esa pētitecohua'i pa'iyē, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajē yo'ocohua'i pa'iyē. Tjohua'i a'ē cajē tsēcāpēase'e huasicohua'i pa'iyē. ²¹ Co'amañare ēa ñajē pēti ēaye cuasacohua'i pa'iyē. Paire huani jeocohua'i pa'iyē. Coño cuepeohua'i pa'iyē, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequēje co'aye yo'ocohua'i pa'iyē. Ja'nē case'ere mēsarute cayē. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diusu cuañe te'te pa'iyē ti peoji.

²² Jaje pa'iquēta'are, Maija'quē joyo maina neñe iye a'ē: Paire oiyē, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyē, yo'o jujama'pē quēcōjē yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pē de'oye necaiyē, de'oye yo'ocaiyē, ca nēose'ere de'hue ne ti'añē, ²³ jerepa pa'i a'ē cuasa ma'ñe, cui'ne i yēyere co'ye quēcō ti'añē. Jaje pa'iyē cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huano, co'a emē ja're te'e i ēa ñaquē pasi'i caquē pa'ise'e, cui'ne co'aye yēse'e conī que jeosicohua'i a'ē. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quē joyo pa'iyepi pa'ini, ina isiñu'u mai pa'iyēje, ipi cuaja'quēre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ē cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayēje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ēa ñajē, sa'ñe pēti ēaye ña'ñeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijê'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësaru Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijê'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Coçaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijê'ë. Yo'ojë iti coçaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pa'i ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajê'ë. ² Mësaru acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cocaijê'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne ti'ajaja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yê'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pa'i ñape ñañe pa'iji, me yê'ë pa'iyeni cajë. Si'anë jaje neñañe pa'iji, më pa'iyere. Neñaëna, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pa'ni yecohua'i pa'iyena cuëcue ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cocaiye pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijê'ë. Maija'quëre ti coso ti'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pa'i ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, pa'ipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'iyë sête, jê'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tējaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se ti'aëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjiyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yê'ë jê'tëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajê'ë caquë. ¹² Mësarute ca'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, pa'ipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje ca'ni tëaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tëani hue'ejëna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yê'ë cato mai Ejaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yê'ëre iye yejapi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yê'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsoni pa'icohua'ire cato ca'ni tëasicohua'i pa'iyë, panita'a paçohua'i pa'iyë cocaiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pa'i ponëni pa'iyë a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, de'oye pa'ijê'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë pa'ipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yê'ëre josa yo'oma'pë pa'ijê'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yê'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ejaë Jesucristopi de'oye pa'iyë, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'loquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're conì tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. I oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necajil'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i co'amaña i ja're conì huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañoñese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihua'jë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaruru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'l'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'l'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihua'ja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaruru Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësaruru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo mëne Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësaruru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere

nuñerepa asa t̄l'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë ì t̄secohua'ire ìsi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë seccacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'ruijaine ti peoyerepa, maire, ìte sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa t̄l'ajajë caquë seccacaiyë, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o ìñopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni ì ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña ì quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje ìsipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i s̄iopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ìpi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cõcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere ìsipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni ì ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire ì ai oiyere, cui'ne ì de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire ìñosi'ì caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ìte cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë t̄l'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute ìsise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca t̄l'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai ì nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'ejë pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tēase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tēama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nēose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesēsicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ìte so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsēcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tēpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani ì capëpi Moisés cuañeñe coa pa'iyë nepi, caya pai tsēca pa'ise'ere te'e huajë pai tsēcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo ì cruz ju'ì do'ipi caya tsēca pa'ijë

uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyecacaji'i, maire.

¹⁷ Mësaruni so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'ire judío cui'ne judío pai peocohua'ije Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaruni tjo hua'ire peoyë, yecohua'ire yejare pa'icohua'ije pa'iohua'ire pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaruni cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'ire de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaruni jai huë'eje pa'iohua'ire a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'ire cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'ire nesicona, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'ire api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ëjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruni, si'aohua'ire Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'ire huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tse'a cuañosiquë a'ë, mësaruni judío pai peocohua'ire caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacajiquë caquë ipi cuñe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diosupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'iyecacaji'i mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësaruni asa tija'cohua'ire a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyecacaji'i. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nëose'ere iñoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi iñopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'ere cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayaja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'ire pa'ire do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'eja'a Diosu tutupi iye coca quëacajiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tsecohua'ire seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuëcue tija'ñe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diosupi yë'ëre i tsoe huë'ña cuasase'ere yahuese'ere pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'ire pa'iyecacaji'i cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñose'ere pa'ire huë'ña Diosu taja'ñe yo'oyere si'aye ña tija'ajë caquë. ¹¹ I cuasa nëo huesose'eje pa'iyecacaji'i cui'ne yo'opi, Diosu, mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diosuna de'hue ajiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ite de'hue necajiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaruni jai do'ire quë'iohua'ire pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyecacaji'i

¹⁴ Iyere caquë mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quë ña huë'ñana do'ire ja'rüyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'ire cui'ne yeja pa'icohua'ire i mamire hue'ejë pa'iquëna. ¹⁶ Do'ire ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaruni joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture

isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ìte pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerepa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're conì Cristo paire oye: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huajñe, cui'ne mëñe tsoaye asa tì'aja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa tì'ajajë caquë, jaje asa tì'ajë Diusu oiyepi tìmësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, ì tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, panita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Èjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ìte sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ije Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Èjaëre tseä cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcoco'cohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. ³ Jaje pa'ijëna, mësaru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi co'caina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Èjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere ì yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ì ma'tëmo mëi maca, te'e ì ja're conì tseä cuañosicohua'ireje sapi.

Saquë ì yo'o tuture paina isipi.

⁹ "Mëji'l" canì, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'l cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'l ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore ì pa'iyepi tìmësi'l caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini ì jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje ì tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, ì yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, ì ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'l cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'l macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa tì'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsjje pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jëoni yeque cuasayena a'jñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerepa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'oje pa'iorepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

17 Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ējaë mamipi cuañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyeye pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. 18 Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ije pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyeye peocohua'ipi pa'iyë. 19 Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujaiñe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. 20 Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

21 Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, 22 jeocojë'ë, mësaruru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere. 23 Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. 24 Jaje pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyeye cato Maija'quë nuñerepa pa'iyeye, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyeye nese'e a'ë.

25 Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, pa'ire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

26 Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëitise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë. 27 Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

28 Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi' caquë.

29 Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyeye necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. 30 Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

31 Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi' caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë. 32 Jeoni sa'ñe oijë çocajë'ë. Cui'ne yecohua'ire sa'i de'huacajë pa'ijë'ë, mësaruru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sa'i de'huacaise'eye pa'ye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iyeye

1 Mësaruru Diusu oi mamajë sëtë ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. 2 Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sëñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere iñopi. Yureta'a i oiyeye pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

3 Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyeye sëtë nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'ëyene nëi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë. 4 Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oiji cajë pëpaye pa'iji. 5 Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cacaye ti peoyë. Jaiye

co'amañare yēcohua'i cato pa'i de'huasi Diusuni señeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësarua jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësarua nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ëjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sête mia hue'ña pa'i sête de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, cõca'i ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayequë huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere cõni iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, caiquë,

ju'isicohua'i jopopi huëjë'ë,

Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sête de'hua mësarua yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cõno cuepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihua'jë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nējohua'i ëjëre de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye.

²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe sjo'pë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe sjo'pë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyeye pa'ye cui'ne nëjoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ëjëpi nëjore oiye pa'iji, Cristo oi i oi'yere iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'eye pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nëjoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sêje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nëjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nējore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pa'i. Coa ai jerepa a'ojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoñe pa'iji, nëjona tsiyerepa caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese' a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are

pai ñape ãmã nãjore oiye pa'iji, i capã oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjãre io ëjaãre pare dahuãre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajã Cui'ne Pãca Ja'quãhua'i Pa'iyã

¹ Mai Ëjaãre sehuocohua'i sãte mäsaru ja'quãhua'i cuañẽñere de'oye sehuojã yo'ojã pa'ijã'ã. Jaje yo'oye nuñere pa'ã. ² Moisés cuañese'epi ca nõose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Mẽ'ã ja'quãre cui'ne mẽ'ã ja'core oi ëjaohua'ire ñaquã pajã'ã, jai do'i quã'iohua'ire cuasaquã. ³ Jãre yo'ocuãpi iye yejare ai tsoe sihuaquã de'oye pa'ija'quã api.”

⁴ Cui'ne mäsaruje ja'quãhua'ijã, mäsaru mamajãre pãti ëaye ne huãoma'pã pa'ijã'ã. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñãjã ye'yajã ai de'huaãjã'ã, mai Ëjaã oi yãhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mäsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijã'ã. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajã. Ëjaohua'ire ñajã, ca'rajã nuñere papi yo'ojã necaijã'ã.

⁶ Iohua'i mäsarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pã pa'ijã'ã, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajã neãjã'ã, Diusu yãyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sãte. ⁷ Mai Ëjaãre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajã sihuaã pajãre co'amaña de'oyerãpa necaijã'ã. ⁸ Tsoe mäsarupi asayã, pai ñapere iohua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaãpi isi ja'ñã. ⁹ Ëjaohua'ijã de'oye yo'ojã'ã, mäsarute necaicohua'ire. Tutu cajã yo'oma'pã pa'ijã'ã. De'hua cuasajã'ã, mäsaru cui'ne jaohua'i te'le Ëjaãni ma'tãmo aquãre payere, si'a yã'quã maca si'aohua'ire ñaquãni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quã do'ijã, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijã, tutu quã'iohua'i pa'ijã'ã. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quãco saojã'ã, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajã, Diusu uihua ja'ñã isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pã pa'iyã, paini capã cui'ne tara quã'iohua'ini. Mai cato uihuayã, maire meñã cuañã tutu payere, huati cosoye tutu quã'iyere uihuayã, iye mu'seña nea huã'ña huati ëjaohua'i quã'i cuañã tuture. Maija'quã te'tepi sañope uihuayã, co'ayepi maina cacayere ësejã.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se tã'aãna, quãcoyere cajã Maija'quã mäsaru uihuaja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijã'ã. Jaje pa'ijã quãcosi jeteyo'je tãima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tãicãre suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijã'ã, cui'neje soldado coti saihuã jãcaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijã'ã. ¹⁵ Cui'ne Maija'quã coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijã'ã, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mäsaru Maija'quãre pa'iji cuasayere mäsarute jãcai cua'arepa pajã'ã, huati hua'jo ñaña toa quã'yepi daina, si'aye ne yay-oja'core. ¹⁷ Cui'ne mäsaru huaso cuañose'ere quãna mapãje pa'iore pajã'ã, siopã jãcaicore pajã cui'ne Maija'quã joyo hua'tiyore Maija'quã cocare isicohua'i pa'ijã'ã. ¹⁸ Cui'ne Maija'quãre seña jãoma'pã si'anã ai seãjã pa'ijã'ã, Maija'quã joyo cayeja'a. Yo'o jujahuã cuasama'pã, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijã si'aohua'ire Maija'quã tãcãohua'ire seãcaijã pa'ijã'ã. ¹⁹ Cui'ne yã'ãreje seãcaijã'ã, Maija'quãpi yã'ã ca ja'ñã isiquãna, caquã huaso coca yahuese'ere tãñãrepa asa tã'aã, quãcoquã cãja'quãre. ²⁰ Maija'quãpi yã'ãre, iye cocare quãcaijaquã caquã jãjo

daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Sëcacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jëoñe peoyerepa mai Ëjaë co'amaña cocaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iye, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyeje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësarü quë'rona iipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iye sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque ponama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquēpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayē, iye toya ja'hua si'a Maija'quē do'ijēna, Maija'quē acohua'ina Jesure cajē, tsiosicohua'ina ējaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire coçacohua'ina, cajē toyayē, Filipos daripē pa'icohua'ina. ² Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristopi conī oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijē'ē.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huēosi mu'sepi iye mu'sena, yē'ē ja're te'e de'o coca conī necai do'ire, yē'ē mēsarute cuasaye ñape de'oji caquē pēpayē, Maija'quēna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquē mēsarute si'aohua'ire secacaiyē. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayē, yē'ē, Maija'quē mēsaruna de'o co'amaña ne huēosiquēpi jēoma'ē de'oyerepa ne saoja'quē api, Ējaē Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mēsarupi yē'ē ja're conī Maija'quē coa isiyere pa do'ire, mēsarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ē. Jaje pa'ina, mēsarupi yē'ē joyore pa'i do'ire yē'ē ja're pa'iyē, yē'ēpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quē huaso cocare co'aye cajēna, yē'ēpi ēsequē sañope, iye nuñerepa coca'ē caquē ējaohua'i ña hue'ñana quēa hue'ñare. ⁸ Yē'ē mēsarute, Jesucristo oiyepi ai oiyē. Ja oiyere Maija'quēpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mēsarute Maija'quēre secacaiyē, mēsarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejē yo'ojajē caquē. Jaje yo'ojē pa'ijē mēsarū si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Pa'ijēna, Cristo dani mēsarute sañope caye pašipi. ¹¹ Paquēna, mēsarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quēisē'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ē, Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajē sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yē'ē Pa'iyē

¹² Yē'ē tēto saise'epi de'o coca jerepa quēaye ponēpi. Jaje mēsarū Maija'quē do'ijēpi iyere asajajē caquē quēayē. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pa' ējaē huē'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ije asayē, Cristore tui do'ire tseja cuañosiquē pa'iyē. ¹⁴ Jaje yē'ē tseja cuañosiquē pa'ina, ñajē sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ējaēna quēcojē Maija'quē cocare ti ca'raye peoyerepa yējē quēayē.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quēayē, yecohua'i quēayere ēa ñajē pēijē, ai jerepa pa'iohua'i a'ē cuasajē. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi de'oye cuasajē quēayē. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi nuñerepa quēama'pē iohua'i yēyere ti'añu'u cuasajē Cristo coca quēayē. Jaje yo'ojēna, yē'ēpi co sito pa'iquēpi ai co'a ju'ijaquē cajē. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are de'oye cuasajē paire oijē quēacohua'i cato asayē, yē'ē ño pa'iyē, Maija'quē coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quēpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yē'ēre iquepi co'aquē'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijē quēatoje, panita'a oima'pē coa quēatoje, si'aye sihuayē.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mēsarū Maija'quēre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo coçai do'ipi cosiquēpi huaso cuañosiquē pa'ija'quē a'ē cuasaquē sihuayē. ²⁰ Jaje pa'ina, yē'ē cato coa teaye ca jujani tome huesēma'ē pa'ija'quēpi cayē. Jaje pa'ina, yē'ē pa'iyē ña do'ire mēsarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajē caquē yo'oquē pa'iyē, yē'ē huajēquē pa'i maca cui'ne yē'ē

ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yè'è pa'ye a'è, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'è. ²² Jaje pa'iquèta'are yè'èpi capère huajèquè pa'ini, Èjaè co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquè'ni cuasayè, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquè. ²³ Jaje cayaye pa'ina, ¿iquepi jerepa de'oquè'ni, yè'ère cuasaquèna jèaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquèta'are yè'ère cato ai jerepa de'oji, juni sani Èjaè ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquèta'are, mèsarute cato jerepa de'oji, yè'èpi mèsaru ja're ja yè'ta'a huajèquè pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayè, yè'èpi mèsaru ja're conì pèaye de'oji, mèsaru Maija'quère necaiquère pare cuasayerè se mèocasi'i caquè cui'ne Maija'quère cuasajè ai jerepa sihua ja'ñere caquè. ²⁶ Jaje pa'ina, mèsarupi yè'ère huajèquè pa'ina, tijupè ña cojè ai jerepa Èjaè Jesucristo necaise'ere, ñajè sihuaja'cohua'i a'è.

²⁷ Yè'èpi mèsarute sani ñaquèna, pa'ieje pa'ye pa'ijè'è, yè'èpi so'ore pa'itojè, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijè'è. Jaje pa'ijèna, mèsaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere èsejè uihuayere quèajèna, coca asaye yèyè. ²⁸ Mèsarute sañope yo'ocohua'ini ne quèco cuañoma'pè pa'ijè'è. Jaje pa'ina, mèsaru quècojè pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesè huè'ñana saiyere cui'ne mèsarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'ie cato Maija'què isiye a'è. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mèsarute. ³⁰ Yureta'a mèsaru yè'è ja're conì tsiosicohua'ipi te'ere uihuajè pa'iyè, yè'è ja'nè uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yurejè ja yè'ta'api yè'è uihuaye asajè pa'iyè.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'ie, Jerepa Pa'i A'è Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mèsarupi jerepa yèjè neñere Cristo isiquèna, quècosicohua'i panì, i oiyeipi ca yè'huaquèna, asacohua'i panì, Maija'què joyopi mèsaru ja're pa'ina, asacohua'i panì mèsarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajè ai oiyeere pacohua'i panì, ² mèsaru pa'iyepi sihua èaye necaiyè, yè'ère, mèsaru sa'ñe de'oye yo'ojè pa'iyepi, te'e oiyeipi, te'e joyopi yo'oquèna pa'iyepi, te'ere cuasajè nejè pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mèsaru cato mèsaruse'e pa ja'ñere cajè neñè cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'è cuasayepi yo'oma'pè pa'ijè'è. Jaje yo'oma'pè ai jerepa pa'iyè cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mèsarute jerepa de'ocohua'ire cuasajè ñajè pa'ijè'è. ⁴ Cui'ne mèsaru de'oye pa'iyese'e cuasajè yo'oma'pè pa'ijè'è, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajè yo'ojè pa'ijè'è.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'ye cuasajè pa'ijè'è, mèsaruje. ⁶ Ñajè'è, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yè'èje pasi'i caquè yo'oye papi. ⁷ Paquè coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necai'cohua'i maña pa'iyena ini paije pa'i maca de'opi si'aye Èjaè pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'è cuasama'quèpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajèya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quèpi ite si'aye jerepa pa'ire nequè cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajè ma'tèmo pa'icohua'i cui'ne jeja pa'icohua'i cui'ne jeja huè'ehuè te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'è. ¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Èjaère papi caja'cohua'i a'è, Jesucristore. Ja're yo'ojè Maija'quèreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajè iñoja'cohua'i a'è.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësarü ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësarü Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësarü huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye nëiñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ñe paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pa'i cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orójaiñe pahue caquë. ¹⁷ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cosi'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësarü ja're cõni sihuayë, ¹⁸ sihuaquëna, mësarujë yë'ë ja're cõni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ëjaë Jesupi cõcaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësarü pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësarü de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cõcayeyeje pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ëjaëpi cõcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni, mësarü yë'ëre cocaija'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoja'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ña'ñe yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësarü. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tujupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mësarü yë'ëre necani ti'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere cotoje, josa te'ere toyaye nëiñe paji, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cõcayë a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaijë pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tëacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre

sejê, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tēase'eje pa'iohua'irepa pa'iyê, capê neñepi tî'añe a'ê cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capê nese'ena quêcojê pa'iyê ai jerepa yê'ê cato quêcoquê pa'iyê paquêta'a. J̄ana quêcoma'ê pa'iyê, ñajê'ê.

⁵ Yê'ê cato ocho mu'seña çasiquê pa'i maca cuirri ca'nihuê tēa cuañohuê. Jaje pa'ina, judío paire pa'ê, Benjamín, tēcapê aquê a'ê, hebreo pa'i mamaquê a'ê, judío pa'i cuañeñepi yê'êre fariseore hue'yosiquê paê'ê. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere êsequê ai josa yo'oquêpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehucocohua'ipi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquê api ca tî'añe peoquêrepa paê'ê. ⁷ Jaje pa'iquêta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañê, ja'nê yê'ê itire pa'ê cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yê'ê Êjaê Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquê çoni ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquê si'aye coa co'aye ñañê, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'loquê nuñerepa pa'iquê pasi'i caquê yo'oma'ê pa'iyê. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quê nuñerepa pa'iyê isiyere pasi'i caquê pa'iyê. ¹⁰ Yê'ê cato Cristo pa'iyere asa tî'añere yêyê, i ju'isiquêpi huêisi tutupi yê'eni pa'ina, asayere yêyê. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yêyê. Ije pa'i pa'iyere yêyê, paire oi ju'ise'ena tî'aquê. ¹¹ Pa'i ju'isicohua'i huêni pa'iyere tî'asi'i caquê yo'oyê.

Tî'añu'u, Cajê Yo'oye

¹² De'loquêrepa pa'iyê si'aye tî'ama'quêpi tî'asi'i caquê yo'oyê jare pajaquê caquê Cristo Jesupi yê'êre du'ru tî'ani paquêpi. ¹³ Yê'ê cato Maija'quê do'ijê, ja pa'iyê ja yê'ta'a tî'ama'quê a'ê, tî'asi'i caquê yo'loquêta'a. Jaje pa'ina, tî'asi'i caquê jeteyo'je nēañere huanēyeyi jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyê. ¹⁴ Yo'loquê Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tēmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quêpi yo'oyê.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quê pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mēsarupi te'e cuasama'pê yequere a'ri maña tîñe cuasaye pa'ito Maija'quêpi iño sêtoja'quê. ¹⁶ Jaje pa'iquêta'are te'e cuasayepi te'e nēñepi pañu'u mai tî'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quê do'ijê, yê'ê yo'o iñose'ere pe'tejê'ê. Cui'ne ñajê'ê, yêquê mēsarate ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mēsarate cayê: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pa'i pa'iyê caquê. Yureje ja yê'ta'api co mea maña se oni toquê cayê: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyê. Iohua'i diusu cato êtapê a'ê, cui'ne iohua'ire huajêya'ye nēti'ñe pa'yere yo'ojê jerepa pa'iohua'i a'ê cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ê. ²⁰ Jaje pa'iquêta'are mai cato ma'têmo pa'i a'ê. Jaje pa'ina, utejê pa'iyê, ma'tēmopi Cristo Jesús maire huasoquê daija'quê api cajê. ²¹ Ipi mai capê ju'ico pa'isicore i capê de'ocore pajê pa'iore necaija'quê api, si'aye meñe quêco tutupi.

4

Si'anê Sihuajê Pa'ijê'ê, Mai Êjaeni Cuasajê.

¹ De'oji, Maija'quê do'ijê maña. Yê'ê yêcohua'i, yê'ê oicohua'i, yê'ê ña êa ju'icohua'i mēsaru a'ê, yê'ê sihuaye, cui'ne yê'ê isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyê sête ocue pa'i macarepa mai Êjaere tuijê pa'ijê'ê.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sête te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ère señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre çocaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ère de'oyerepa çocaisicohua'i a'ë, Clemente ja're çoni, cui'ne yecohua'i yë'ère çocacohua'i ja're çoni. Jaje pa'ina, johua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o pa'ire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye têtö saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarupi yëyere ñnojë'ë, Maija'quëna, ite se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësarupi joña cui'ne mësarupi cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'ë

⁸ Tëjyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, de'oye ca cuaññere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'okuëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarupi ja're çoni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Çocaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësarupi yë'ère cuasa huëo çose'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ère huanëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, çocaiye yëjëta'a pasicohua'ipi çocai huëohuë caquë. ¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'ñere, têtö saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye têtö sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi çocaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ère çocäë'ë, ai yo'okuëna, mësarupi co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësarupi Filipos acohua'ipi yë'ère çocäë'ë, mësarupi isiyepi. Yequë huëña sehuocohua'i cato çocaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësarupi cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ère jopo caraye çocai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësarupi isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësarupi ite çocaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë. ¹⁸ Si'aye imahuë, mësarupi isiyë. Caraye peoji, yure ai payë. Mësarupi Epafrodito ja're jëjo daose'ena çoni jerepa payë. Mësarupi jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyëje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyëje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payëje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'okuëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacajë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yè'ë ja're pa'icohua'ijë Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë hu'e acohua'ijë jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacajja'quë. Jaje pa'ija'quë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquëpi, Maija'quë do'liquë Timoteo ja're çoni, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Şecacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë şecacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. ⁴ Mësarü Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësarü cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësarü t'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësarü Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësarü Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësarü pa'iyë cui'ne mësarü joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësarü pa'iyë quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jëoma'pë Maija'quëre şecacaiyë, ipi si'aye i yëye, joyo pa'iyë ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa t'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Ejaë tsecohua'i sëte i sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa t'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco t'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco t'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere çoni mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi şai de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iyë

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a t'ña ña cuañoque daji'i. I mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're çoni Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyë cui'ne ma'tëmo pa'iyë de'huapi, mai ña t'la ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're çoni de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequëje Cristo cato sehuosicohua'i şiopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyë isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

21 Jā'nē mēsaru joñoapi co'aye cuasajē yo'o do'ire Maija'quē sañope yo'ocohua'ipi t̄iohua'i pa'ē, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quē ca-jehua'i de'ohuē, 22 Cristo ai yo'okuē jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mēsarupi i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijēna, pasi'i caquē. 23 Ja ñaquē payere t̄i'añere cajē mai utejē pa'yere, huaso coca mēsaru asase'ere ti hua saima'pē, Maija'quē pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajē tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quēacaiyē, yē'ē Pabloje jare quēacaiquē pa'iyē.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

24 Cristo i capē acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yē'ē capēpi mēsaruni caquē ai yo'okuē ne saocai yure cato ai sihuayē. 25 Jaje pa'ina, Maija'quēpi yē'ēre sehuosicohua'ire necaija'quēre nepi. Neina, i cuañe nēose'eje pa'ye mēsaru de'oye pa'i ja'ñere caquē si'aye i coca quēacaiquē pa'iyē. 26 Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometēcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i t̄eocohua'ina iñose'ere jare quēayē. 27 Maija'quēpi yē judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare iñopi. Ja cato Cristopi mēsaruni pa'iyē a'ē. Jaē api, mēsaru utejē pa'iquē de'okuērepa.

28 Yēquēpi Cristo ayere quēayē. Si'aohua'ire de'oyerepa asa t̄i'ajajē cajē ye'yajē cui'ne yēhuoyē. Jaje yo'ojēna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijajē cajē. 29 Jare caquē yē'ē, si'a tuturepa yo'okuē neñē, Cristo cuañe tutu yē'ēre isiyepi.

2

1 Yē'ē cato yēyē, mēsarupi yē'ē mēsarute caquē jēayera yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquē yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yē'ēre ñama'cohua'ire caquē yo'oyere asayere. 2 Jaje pa'ina, mēsarupi cui'ne jaohua'ipi conī joñoa quēcoyere pajajē caquē yo'oyē, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyē cui'ne Jesucristo pa'iyē yahuese'ere asa t̄i'ajajē caquē yo'oyē. 3 Jaē api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa t̄i'añe paquērepa. 4 Jaje cayē, mēsarute, asa ēaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ijē cosojē nema'pē pa'ijajē caquē. 5 Jaje pa'ina, yē'ēpi mēsaru ja're conī pa'ima'ē panije, mēsaru ja're conī pa'iyē, yē'ē joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquē ñañē, mēsaru, cui'na hue'ña yo'oma'pē pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajē Pa'iyē

6 Ējaē Jesucristore mēsaru yējē pa'iji cuasajē sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajē pa'ijē'ē. 7 Ina jēayera, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijē'ē. Mēsaru ye'yese'eje pa'ye Maija'quēre si'anē de'oji cajē pēpajē pa'ijē'ē.

8 De'hua ñajē'ē, yo'ojē jo'ya ne cuañone, aihua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ē, cui'ne do'i peoye a'ē. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ē.

9 Ñajē'ē, si'aye, Maija'quē ayepi Cristoni pa'iji. 10 Jaje pa'ina, mēsaru Maija'quē pa'iyepi t̄imēsicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyē, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaē cato si'aye mēñe Ējaē api. Cui'ne si'aye mēñe cuañequē api. 11 Cui'ne i ja're mēsaru tsioni pa'i do'ire, noni tsj'nēna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañohuē, cui'ni ca'ni tēayeje pa'ye mēsarute yo'okuēna. Pai jēñapi capēna tēayeje pa'yepi neñe papi, mēsarute. 12 Cui'ne

mésarupi Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaru oco do cuaño maca Cristo ja're ta cuañohuë. Ta cuañosicohua'ipi cui'ne i ja're coní cuañohuë, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tã cuañoma'cohua'ipi joña ju'isicohua'i pa'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo do'ija'a mësarute i ja're coní pa'iyecacaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai de'huacaji'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi sañe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna que jeopi, maire sañope toya nëose'ere peo hue'ñarepa nejoquë. ¹⁵ Jaje yo'oquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'iyecacaji'i sëtë yecohua'ijë mësarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'ijajë mësaru aiñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a së'ayere, panita'a pëa huajë mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'oujë pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarute isija'a co'amañare nejocajë teaye pa'iohua'i ña cuañocohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mësarupi iohua'i yo'oyena ñajë sehujëna. Jaohua'i cato ti iohua'ijë ña ma'ñere cui'ne paise'ere huëojë cuasayere yecohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'ejë pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'ne capëna tsioquë, a'equë ai de'huaquë Cristona, iti sjopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mësaru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'iyecacaji'i pañe, mësaru. ¿Jaje pa'iquëta'are mësaru me yo'ojë ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojë pa'iyere pa'ijë, ²¹ iye yo'oma'pë, aiñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere cocai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mësaru Cristo ja're huëisicohua'i sëtë ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjë pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mësaru cato, tsoe Cristo ja're coní ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësaru pa'iyecacaji'i yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mësaru pa'iyepi ñai co maca mësaruje i de'oyere pare timësicohua'ipi ñajia'cohua'i a'ë, i ja're coní.

Tsoe Pa'iyecacaji'i Cui'ne Huajëye Pa'iyecacaji'i

⁵ Jaje pa'iyecacaji'i sëtë si'aye mësaru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsi'so timëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diasure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuocaima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mësaruje jare yo'ojë pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jecojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mësaru yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jecocohua'i sëtë, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë

pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'iyë pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tēacohua'i, tēama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuaño'macohua'i. Coa si'a pai te'le pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pa'i do'ire. ¹² Maija'quëpi mēsarute ai oi sahuani i pai pa'ijajë caquë soipi. Jaje pa'iyë sēte paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, al'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë. ¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Èjaërepa mēsarute oi sai de'huacaise'ejë pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ijë pa'iohua'i tsoni pa'iyë pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mēsarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mēsaru jo'ñoa de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'le capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mēsaru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, tañe pa'i cocare papi. Mēsaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mēsaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Èjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

¹⁸ Nējohua'i mēsaru ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iyë. ¹⁹ Cui'ne mēsaru ëjëohua'ijë mēsaru nējohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajë mēsaruje si'aye mēsaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe. ²¹ Ja'quëohua'i mēsaruje mēsaru mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. ²² Èjaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mēsaruje mēsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë nejë'ë. Iohua'i ña macase'ë iohua'ini de'oye iñoñu'u cajë yo'oma'pë. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojë'ë. ²³ Jaje pa'ina, paini necaiyë cuasaye peoyerepa co'amaña nejë'ë sihuajë, Èjaë Jesure necaiyeje pa'ye cuasajë. ²⁴ Jaje pa'ina, mēsaru nuñerepa Èjaëni Cristore necaisi do'ire, i mēsarute i paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mēsaru tsoe asajë yo'oyë. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are, co'aye yo'oquë cato, jare i co'aye yo'ose'ejë pa'ye sai cuañoja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocasli' cayeje.

4

¹ Mēsaruje ëjaohua'i, ma'tëmöre mēsaru yo'ose'e caja'quëre mēsaru Èjaëre pare paye sēte jare cuasajë mēsarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojë'ë.

² Sëtasicohua'ipi pa'ijë si'anëpi Maija'quëre sejë de'oji cajë ite pëpajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yëquëreje seccaijë'ë, mai Èjaëpi i coca quëaja'a sa'ro hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajë quëaja'quëre, ja cocare

yè'è quèaquè pa'i do'ire tseá cuañosiquè pa'iquè. ⁴ Sejë'è, cui'ne yè'è i coca quèa maca tñarepa asaye quèa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ina ñare pajè pa'ijè'è, si'anè de'oyese'e yo'ojè. ⁶ Jajè pa'ina, mèsaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquè cui'ne johua'i seni asañu'u cajè señere. Pa'i ñapere de'oyerepa quèajè sehuoacohua'i pa'ijè'è.

Pèpa Tèjiye

⁷ Yèquè oiquèrepa Tíquico nuñerepa Maija'què do'iquèpi, yè'è ja're de'oyerepa mai Èjaè co'amaña necaiquèpi, mèsarute yè'è yo'oquè pa'iyè quèaja'què api. ⁸ Jajè pa'ina, mèsarute yèquè pa'iyè quèaquè cui'ne Maija'quère jerepa yèjè quèaja'quèni mèsaru què'rona jèjo saoyè. ⁹ Cui'ne i ja're conì saiji, yèquè oiquèrepa, nuñe pa'iquèrepa, Maija'què do'iquè Onésimoje mèsaru aquèje. Jaohua'ipi quèaja'cohua'i a'è, iño tètò saijè pa'iyè.

¹⁰ Aristarcopi yè'è ja're tseá cuañosiquè pa'iquèpi mèsarute pèpa saoji, cui'ne Marcosje pèpaji, Bernabé mamaèje. Jaèpi mèsaru què'rona saiquè pa'ito de'oye pèpani ñacaijè'è, ite. ¹¹ Jesús yequè mami Justo hue'equèje pèpaji, mèsarute. Icohua'i a'è, judío pa'i acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'què cuañe te'te ayere yè'è ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yè'ère sihua èaye necaisicohua'i a'è. ¹² Epafrajsje mèsarute pèpaji, mai Èjaè Jesucristore necaiquèpi. Jaè cato mèsaru aquè api. Jajè pa'ina, mèsaruni cuasaquè si'anèpi Maija'quère seacaiji, mèsarupi ocue pa'i macarepa pa'ijè Maija'quèna mèsaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yèyere yo'ojajè caquè. ¹³ Yè'èpi ñaquè a'è, Epafrajs mèsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquè Maija'quère seji pa'ina, ñaquè. ¹⁴ Cui'ne Lucas yè'è oiquè paire jujuquèpi cui'ne Demaspi conì mèsarute pèpayè.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'què do'ijère pèpacaijè'è, cui'ne Ninfasreje pèpacaijè'è, io huè'ena sehuosicohua'i tsi'isisicohua'ireje pèpacaijè'è. ¹⁶ Mèsarupi iye toya ja'o ña tējini jèjo saojè'è, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijè ñaja'cohua'ire. Cui'ne mèsarupi ñajè'è, Laodiceapi yè'è toya daose'e mèsaru què'ro tì'acquèna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajè'è: “Mè'ère mai Èjaè necaijaquè caquè cuañe nèose'ere de'oyerepa yo'ojè'è.”

¹⁸ Yè'è Pablopì pèpaquè iye toya e'que yè'è jètè carapèpi toyayè, huñèyema'pè pa'ijè'è, yè'è cosiquèpi pa'iyè. Maija'què oi ñacaiyepi mèsaruni pa'ijaquè.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toyaye

¹ Yè'è Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni toyayè, iye toya ja'hua. Maija'què do'ijèna, Tesalónica daripè pa'icohua'ina Maija'quèna tsioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quèpi cui'ne mai Èjaè Jesucristopi cōni coa isiyepi, de'oye pa'ijè'è.

Tesalonicenses Pqi Iñose'e

² Mēsarute Maija'què huasose'ere cuasajè si'anè Maija'quère seccaiyè, de'oji cajè ite pèpayè. ³ Cui'ne mēsaru mai Èjaè Jesucristopi si'aye ne tì'acaiye paji cuasajè ocue pa'i macarepa uteyepi cōcaina, si'aye yo'o kujama'pè ai yo'oye pa'itojè quècohuè. Cui'ne Maija'què pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuè. Cui'ne paire oiyepi pa'ina, yecohua'ire neca'è. Jare si'anè Maija'què ña hue'ñana cuasajè se'ñè. ⁴ Maija'què do'ijè, mēsarute Maija'quèpi oi sahuani nesicohua'i a'è cuasajè pa'iyè, yèquè. ⁵ Cui'ne yèquè mēsarute huaso coca quèa maca coa pai yè'ose'e cajè quèaye pahuè. Mēsarupi asayè, yèquè mēsaru de'oye pa'iyere cajè yo'ose'e, Maija'què joyo tuture papi yo'ojè cui'ne nuñerepa itirepa cocare quèayè cajè quèase'e.

⁶ Quèajèna, mēsarupi yèquè pa'iyere cui'ne Èjaè pa'iyere ye'yehuè, Maija'què coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojè. Jaje pa'ina, mēsaru sihuajè asahuè, Jesús cocare Maija'què joyopi sihuaye isiquèna. ⁷ Jaje yo'ojè mēsaru de'oye pani iñoñere tì'ahuè, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mēsaru què'ro huèose'epi mai Èjaè coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e tì'añe papi. Ai jerepa yequè hue'ñaje tì'api. Tì'acquèna, asayè, mēsaru Maija'què pa'ire paji cuasajè pa'iyere. Jaje pa'ina, yèquè mēsaru ayere cajè quèaye peoyè. ⁹ Jaje quèaye pajèna, iohua'ipi quèayè, yèquè mēsaru què'ro do'ì saisi maca mēsaru yèquère de'oye pèpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'què api cuasase'ere jèoni, Maija'què huajèquère pani sehuoni necai huèose'ere. ¹⁰ Cui'ne quèayè, Maija'què mamaquèpi ju'isiquèni huèosiquèpi Èjaè Jesucristo ma'tèmpopi col'ì coja'què api cajè mēsaru utejè pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquè api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'què do'ijè, mēsarupi tsoe asayè, yèquè mēsaru què'ro do'ì saini coa noni cui'ye pase'e. ² Jaje pa'ina, mēsarupi tsoe asayè, yèquè ja'nè Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'ì a'è cajè josa yo'ojèna. Jaje pa'iquèta'are Maija'quèpi cōcaina, quècōjè Maija'què de'o coca quèahuè, mēsarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itojè. ³ Jaje pa'ina, yèquè yèhuojè soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sijè peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajè cayeje peoye a'è. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quèpi i de'o cocare quèaja'cohua'ì a'è caquè ñani sahuani nesicohua'ipi cayè. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajè yo'oma'pè pa'iyè. Coa ai jerepa Maija'quère pani yèquè joñoa cuasaye ñaquèni cajè yo'oyè. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'què cui'ne mēsaru pa'iyè, yèquè mēsarute èaye asa cuaño cocapi cajè, cui'ne curire tì'añu'u cajè yo'oye

pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yëquëre cajajë cajë co'eye pahuë. Mësarupi panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'ë cajë yo'oye pa'iquëta'are pahuë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa mësarute oijë de'o pëca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mësarute. ⁸ Yëquë mësarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyëje mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësarua acohua'ipi yëquëni cocañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mësarua cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyëje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe tëttere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coní paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësarua. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësarua sehuose'e. Jaje pa'ina, mësarua sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oiji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësarua Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësarua cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ejaë Jesure hua'ë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto saohuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayerere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, tütapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñaño Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jëoni so'ore pa'inije huanëyema'pë paë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësarua a'ë, Ejaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësarua a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo saohuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësarua Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësarua acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itojë yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo saohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësarua ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye tì'api, mësarua asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina,

quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohuë, mësaruru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouana, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohuë.

⁶ Yure Timoteo mësaruru quë'ropi co'ini quëapi, mësaruru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësaruru yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyeye cui'ne mësaruru yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaruru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësaruru jaje Èjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'ejë pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaruru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña huë'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne t'acahu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësaruru quë'ro do'i sai ja'ñë. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñë ai oijë pa'iyeye necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësaruru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyeye nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Dirusu ña huë'ñana, mai Èjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyeye

¹ De'oji, jaje pa'iyeye sëtë Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Èjaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësaruru jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësaruru asayë, mai Èjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësaruru yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyeye a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeye pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëtë saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Èjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'ejë pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyeye ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyeye aye toyeye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru si'ahua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyeipi mësarute pa'ijaquë cajë cuañë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaruru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'ejë mësaruru jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna,

sehuoma'cohua'ije mēsarate ějaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mēsarate carayeje peoja'core.

Mai Ęjaĕ Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quĕ do'ijĕ, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huĕiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyĕ. Jaje pa'ina, mēsarupi jaohua'i oiyeye ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquĕ, ju'isicohua'ire yo'oye quĕasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquĕpi huĕji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quĕpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're conĭ daja'quĕ api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayĕ, mēsarate mai Ęjaĕ ayere ye'yaye sĕte. Mai huajĕcohua'i Ęjaĕ dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tĕto saiye paja'cohua'i a'ĕ. ¹⁶ Jare ipi mai Ęjaĕ ma'tĕmopi cuañequĕ yĕ'ore papi, tutu quĕ'ipi, cui'ne huĭñaohua'i Ęjaĕrepa yĕ'opi, cui'ne Maija'quĕ duruhuĕpi conĭ jui maca cajeja'quĕ api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huĕija'cohua'i a'ĕ. ¹⁷ Huĕtena, ja maca mai huajĕcohua'ipi huĕisicohua'i ja're conĭ mĕijĕ peo de'otona, siri quĕrona sañope ti'aja'cohua'i a'ĕ, Ęjaĕre pare. Ti'ani ĭ ja're conĭ ti pa'ija'cohua'i a'ĕ. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajĕ yo'o jujahuĕ cuasacohua'ire tutu ĩsijĕ'ĕ, jerepa sihuajĕ yĕjĕ yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Ĭti daija'a mu'se cui'ne ĩti tĕcahuĕ toyaye pañĕ, Maija'quĕ do'ijĕ. ² Tsoe mēsarupi asayĕ, mai Ęjaĕ dai mu'se cato co'amaña ĩmaquĕ ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oĭi jo'cua pa'ire payĕ, si'aye de'oĭi ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsi coa huĕoconā, a'si huĕoyeye pa'ye. Ja maca jĕaye peoji. ⁴ Maija'quĕ do'ijĕ, mēsaru cato nea huĕ'ñare pa'ima'pĕ pa'iyĕ. Co'amaña ñaĕ yo'oquĕna, ña quĕquĕyeje pa'ye mai Ęjaĕ da tĭta mu'se, ña quĕquĕye. ⁵ Si'aohua'i mēsaru mia huĕ'ña acohua'i a'ĕ, mu'se acohua'i a'ĕ. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyĕ. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyeye. Coa ai jerepa sĕtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajĕ pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñĕ, ñami. Cui'ne cono cuepecohua'i cuepeyĕ, ñami.

⁸ Jaje pa'iquĕta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajĕ nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyē pa'iji. Maija'quĕ pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyena suñani, soldado ĭ coti saihuĕ quĕna cañapi suñani jĕayeje pa'ye, cui'ne huaso tĕjisicohua'i pa'ĭ ja'ñere uteyena, soldado quĕna mapĕ puani jĕayeje pa'ye jĕañu'u. ⁹ Maija'quĕ nejoja'cohua'ini maire soima'ĕ paji'i. Coa ai jerepa mai Ęjaĕ Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajĕ caquĕ soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi ĭ ja're conĭ ju'isicohua'i panije, cui'ne huajĕcohua'i pa'inije pa'ijajĕ caquĕ. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu ĩsicaĭjĕ, yo'o jujahuĕ cuasacohua'ire jerepa yĕjĕ yo'oye necaijĕ'ĕ. Noni jaje yo'ojĕ pa'icohua'i sĕte.

Pablo Yĕhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oĭi, yure mēsarate Maija'quĕ do'ijĕre señĕ, mēsaru ja're pa'ijĕ co'amaña nejĕ. Iyere yo'ojĕ'ĕ cajĕ, cui'ne yĕhuojĕ, mai Ęjaĕ yĕeye yo'ojĕ mēsarate sacohua'ire, mēsarupi ějaohua'ire ñañe pa'iji, caquĕ. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarate ĩohua'i necai do'ire cuasajĕ ai oĭjĕ ějaohua'ire ñajĕ pajĕ'ĕ. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojĕ, jo'cua pa'ijĕ'ĕ.

14 Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañeñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cõcaijë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cõcaijë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cõcaijë pa'ijë'ë.

15 De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

16 Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. 17 Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. 18 Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

19 Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. 20 Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. 21 Asani si'aye nuñere pa'ni ìti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë. 22 Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

23 Jare ìpi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyë paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësarü pa'iyë si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ëjaë Jesucristo dai mu'sere caquë. 24 Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, ì case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjiye

25 Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre seccaijë'ë.

26 De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

27 Mai Ëjaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

28 Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna ì coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toya Cōse'e

¹ Yē'ē Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni iye toya ja'hua Tesalónica daripē acohua'ina, Maija'quē Diosuna cui'ne mai Ējaē Jesucristona tsiosicohua'ina toyayē. ² Diosu Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijē'ē, cajē.

Maija'quē Co'ye Yo'ocohua'ire Sqi De'huaye

³ Mēsaru Maija'quēre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'okuēna, cui'ne paire oiyeppi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quēre si'anē mēsaruni cuasajē Maija'quēre sejē de'oji cajē pēpayē. ⁴ Cui'ne mēsaru yecohua'ipi josa yo'ojēna, neñañere quēcojē Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yēquēpi sehuosicohua'i ja're cōni de'oyerepa yo'oye'ni cajē sihuayē, mēsaru pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quē pa'i ñape yo'ose'ere ca de'huaquēpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'ire pare ēja de'huaji, i cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ē, mēsarute, josa yo'osicohua'ire Maija'quēpi ai yo'oyepi iohua'ire sañe. ⁷ Mēsaruni ai yo'osicohua'ini pēa huajēyere isiquē, yēquē ja're cōni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ējaē Jesús i huiñaohua'i tutu quē'iohua'i ja're cōni ma'tēmopi toa coro ne'su mēiñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quē pa'iyē asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequē nejosi'quē daija'quē api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ē, Ējaērepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ña, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, mai Ējaē Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesiquē dai maca, i sehuocohua'i si'aohua'i i te ña quēquējē de'okuēre pa'ni ca maca, cui'ne mēsaruje te'le cōni sihuaja'cohua'i a'ē, yēquē quēajēna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ē caquē soipi. Soisicohua'ipi jare t'ajajē cajē si'anē Maija'quēre se'cacaiyē. Cui'ne i tutupi si'aye mēsaru de'oye neñe yējē cuasaye, cui'ne mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cōcāni t'ajajuē cajē señē. ¹² Señē, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuañose'e pa'ijaquē cajē mēsarute de'oye necai do'ire, cui'ne mēsaruje i do'ire de'oye ca cuañojajē cajē.

2

Ti Co'aquē

¹⁻² Mai Ējaē dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ējaē dai mu'se tsoe t'api, yēquē toyase'e a'ē cajēna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quē iñopi cayena asani ai cuasa huesēma'pē pa'ijē'ē, cajē mēsarute Maija'quē do'ijēre jaje cuasama'pē cayē. ³ Coso cuañoma'pē pa'ijē'ē. Ja yē'ta'a Ējaē dai mu'se t'ama'nē du'ru macarepa cato Maija'quēre ai sañope yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesē hue'ña mamaquēre papi co'aquēre papi etaja'quē api, iye yejana. ⁴ Jaēpi ai jerepa pa'i a'ē caquē sañope yo'oja'quē api, si'aye Diosu mami hue'eyere panita'a pa'i señere. Jaje yo'okuē Maija'quēre se hue'ena cacani ja'runi yē'ē a'ē, Diosu caquē yo'oja'quē api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësarujä're pa'i maca, cuasajë'ë. ⁶ Yure mësarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se jä tì'ama'ëna, i etaye ësequëre. ⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o jä'ñe, yahuese'e pa'iye, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Jä maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai i yë'opo tutupi sëco hueaquë, i dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quë api. ⁹ Iquë co'aquërepa cato Satanás coçaiyepi yo'oquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o tì'a ma'ñe co'a tutupi yo'o iñoquëpi. ¹⁰ Jä tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'iye coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iye

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iye tì'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësarujä'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huañeyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mësarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'iye isisiquëpi, ¹⁷ jäëpi mësarujä'joñaana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mësarujä'cayepi, cui'ne mësarujä'neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacajë'ë

¹ De'oji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacajë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa tì'aquëna, paipi sihuajë sehuo jä'ñere mësarujä' sehuose'eje pa'ye. ² Jajä pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'iye sëte, secacajë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye pajä'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o tì'aquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacajäquë, co'aye mësarujä'neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi coçaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jëoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute coçajäquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi jä'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i jä'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye. Yëquë mësarujä'quëro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iye pahüë. ⁸ Cui'ne aoje do'i peoye aiñe pahüë. Sajjë aë'ë, iti tse

acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësaru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mësarupi yëquëre cöcaiye pa'iji cajë seña pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mësarupi yëquëna ye'yahuë: co'amaña neña coequë, aoje aiñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësaru quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuãñe tuture papi cuãñëñë, co'amaña nejajë iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësaru acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaïma'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësaru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ëjaëpi mësaru ja're pa'i, jo'cua pa'iyë Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablöpí pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tëji hue'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jëjo saokuë a'ë, maire huasoquë Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Èjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. ² Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire yë'ë mamaquë a'ë, më'ë. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayë, Timoteo më'ëre. Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi conì më'ëre de'oye necaijë, teaye ñani oiye, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñaña

³ Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire më'ëpi, jaje ye'yama'pë pa'ijajë caquë jaohua'ire yëhuojaquë cuasani Efeso daripëna pëajë'ë, cuañehuë, yë'ë ja yë'ta'a Macedonia saima'në. ⁴ Aipë coca cõcaiye paji, Maija'quë pa'ire paji cajë asa tì'añe. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aiohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pëti coca caye a'ë.

⁵ Yë'ë cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë pa'iji nuñerepa asayepi, paì ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caquë cuañeñë, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi pa'ire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë. Yo'ojëta'a huesëyë, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tì'ama'pë pa'iyë, iohua'i care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.

⁸ Maija'quë Moisésre cuañese'e de'oye a'ë, ìti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'e de'oye yo'ojë pa'icohua'ini caquë pa'iyë paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quëre Èjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre tì'añu'u cajë yo'oyere cue'cucohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, pa'ire huaicohua'ipi, ¹⁰ yëquë nomiore, panita'a yeco ëmëre yo'ocohua'ipi, ëmëohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, pa'ire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payë cajë coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañese'e. ¹¹ Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare huaso cocare pare yë'ëpi quëcaciajquë caquë cuañe nëopi.

Maija'quë Teaye Ñani Cõcaise'e

¹² De'oji, caquë pëpayë, mai Èjaë Jesucristore, i co'amaña yë'ëpi tayoma'ë nuñe neja'quë api, caquë tutu isiquë, ìte necaiquëre nesiquëre. ¹³ Yë'ë cato ja'në Jesure sañope caquë, sehuosicohua'ire tseaquë, cui'ne co'aye caquë yo'oquë paë'ë. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji cuasani Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cõcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Èjaëpi yë'ëre jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne pa'ire oiye Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'ë, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquë iye yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ëre ai jerepa co'aquëni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cõcaji'i.

Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yë'ère huasopi. Jaje pa'ina, yure yë'è jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'ë, ti pa'iyë tì'aja'cohua'ire. ¹⁷Jaje pa'ina, Èjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë ëjaëre pani sihuajë pañu'u, juni huesëma'quëni, pajje ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

¹⁸ Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'ejë pa'ye de'oye yo'o'jaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'è mamaquë më'ère. Jaje case'epi cõcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iyë quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quëre co'aye caye pañere ye'yejajë caquë.

2

Maija'quëre Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne paì ëjaohua'irejë secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa tì'ajajë caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, paì de'osiquë, maire tìohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're conì tsiyone necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicajì'i. Jaje yo'oque iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iyë asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yë'ère coca quëacaiquëre cui'ne i'jèjo saoque're nepi. Judío paì peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yë'è si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quëre secohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'ijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye yi'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñoñe pa'iji, Maija'quëna iohua'i pa'iyë isisicohua'i pa'iyë. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai paì tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcovejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoejë Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'rujë Adánpi coso cuañoma'ë paji'i. Nomio'pi coso cuaño'ni co'ayena tome huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, iopi mamajëre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Èjaohua'i Pa'iyë

¹ Sehuosicohua'i éjaë pa'iyé yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i éjaë cato de'oye pa'iquëre papi pa'iyé pa'iji, sañope yecohua'ijé cayé peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi ì huë'ena saijëna, si'anë de'oye pépaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iyé pa'iji. ³ Cono cuepema'quëpi, uihuaýe yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iyé yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iyé pa'iji. ⁴ De'oyerepa ì huë'e pa'icohua'ire cuañequëpi pa'iyé pa'iji. Mamajëpi ì cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ìte éjaëre ñajëna, pa'iquëpi. ⁵ Jaje ì huë'ere de'oye cuañema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quëre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quë a'ni, huesëquë pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i éjaë pa'iyé, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa pa'i a'ë cuasayese'e tímëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne ne huesëye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë éjaëre ñaquëpi pa'iyé pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterë nesicona, cuëni dema'ë cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija'quë api.

Sehuosicohua'i Cöcaicohua'i Pa'iyé

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ijé yecohua'ipi éjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi pa'iyé pa'iji, ìohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono cuepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'iyé pa'iji. ⁹ Maija'quë ññosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyé pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope cayé ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyé pa'iji. ¹¹ Cui'ne nëjohua'ijé yecohua'ipi éjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cöcare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne ìohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyé pa'iji. ¹² Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, ì mamajëre cui'ne ì huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'iyé pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi ìohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caji'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Ìñose'ere Mai Sejë Pa'iyé

¹⁴ Esa sani ñañe yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye. ¹⁵ Yë'ëpi tsoe nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pai tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcohua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojë seña jaiyere pa'ë, pai asa ti'a ma'ñe. Cristopi pajje pa'i daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, ì pa'iyere. Huiñaohua'ipi ìte ai cuasajë ñahuë. Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, ì coca. Quëajëna, paipi ìte sehuohuë. Maija'quëpi ìte ì de'o hue'ñare pana sapi.

4

Maija'quëre Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tĩñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pai Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joñoa ye'yayere tuijë, huatìohua'i ye'yayere ye'yejë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'ejë pa'ìohua'ìpi de'oye pa'ìye ti cuasama'cohua'ìpi cayere asaja'cohua'ì a'ë, nuñerepa pa'ìma'cohua'ìpi coso pa'ìpi ye'yayere. ³ Jaohua'ìpi huejaye co'aji, caja'cohua'ì a'ë, cui'ne aĩñere ëseja'cohua'ì a'ë, nuñerepa coca asacohua'ìpi de'o'ji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'o'ji cajë pëpajë ìtire pajë cui'ne aĩñe de'o'ji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ìte señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'ìye

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere a'ni huajëquë pa'ì cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ìja'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ìjé'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejé'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'ì pa'ìja'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cõcaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'ìye cato iye yeja pa'ìye, cui'ne jeteyo'je pa'ì ja'ñeje cõcaiye a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'ì asacajë sehuoye pa'ìji. ¹⁰ Jaje pa'ina, ì co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'ìyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ìre ìte sehuocohua'ìse'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'ìji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ìjé'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiypipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'ìyepi ñnojé'ë, sehuosicohua'ìre. Iohua'ìje më'ë pa'ìyeje pa'ìja'cohua'ìre. ¹³ Ja yè'ta'a yè'ë tì'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'ì asajëna, ñaquë quëajé'ë. Jaohua'ìpi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ìja'cohua'ìre. Jaje ye'yajé'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'ì ëjaohua'ì jëñapi më'ëna patojë secacajëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje ìsise'ere de'hua ñacai ìtire yo'ojé'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ìjé'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'ì ñaja'cohua'ìre. ¹⁶ Më'ë pa'ìye, cui'ne më'ë yecohua'ìre ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'ì macarepa yo'oquë pa'ìjé'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ìje huaso cuañoja'cohua'ì a'ë.

5

Sehuosicohua'ì De'oye Yo'ojë Pa'ìye

¹ Aire tutu cama'ë pa'ìjé'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyejë pa'ìye caquë yëhuojé'ë. Posëohua'ìni më'ë yo'je tsìre yo'oyejë pa'ìye yo'ojé'ë. ² Ai nomìohua'ìni më'ë ja'core de'oye yo'oyejë pa'ìye yo'ojé'ë. Cui'ne nomi tsìni më'ë yo'je tsì nomìohua'ìre cuasaquë yo'oyejë pa'ìye yo'ojé'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ìre peocohua'ìni hua'jeohua'ìre cõcaijé'ë. ⁴ Jaje pa'ìquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsìre paco pa'ìto jaohua'ìpi cõcaiye pa'ìji, ìohua'ì tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ìre cui'ne ñecuëohua'ìre saija'cohua'ì a'ë, ai de'huasi do'ì. Jaje cõcaiyere Maija'quë sihuaquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cõcaicohua'ìre peocopi

te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quëpi cõcaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seõ pa'ico. Jaje seõ pa'iconi cõcaie pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'ie pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca tija'ne peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjere pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cõcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jeoni, ¹² iohua'i necañu'u ca nëose'ere ne ti'ama'pë jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë. ¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape culijë josaohua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ne pa'yere carojacohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacaicohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatije cue'cuema'ë pa'ija'quëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsj hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomiopi io tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cõcaie pa'iji. Sehuosicohua'ipi cõcaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cõcaicohua'ire peocohua'ini cõcaicohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'le quëajë de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: "Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë." Cui'ne yequeje caji: "Co'amaña nequëre sañe pa'iji, i yo'o do'i."

¹⁹ Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasocohua'i i yo'ose'le ñacaicohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña huë'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire. ²¹ Cuañëñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Èjaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña huë'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. ²² Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Ètapë a'si ju'iquë sëte ocose'le ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa cõnoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ètapë cõcai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ña'ne pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'le ña de'hua huë'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuaño'ne pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ña'ne pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësaru ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayerere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quë sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

³ Yequë paipi mai Ëjaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quë sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quë sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quë sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesicono cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quë pa'ire paji cuasase'le jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quë necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësaru cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë ñnosiquë ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoye peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'le sehuocai yo'ojë'ë. Yequë ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diosu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojaima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macaje ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë.

Já cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojê pa'ijajê, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna. ¹⁸ Cuañejê'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojê jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajê peocohua'ire cõcaijajê, ñohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojê, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijê'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijê'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajê yo'ojê, tsoe ne huesëhuë, tiñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijê'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Cöse'e Timoteona

¹ Yè'è, Pablo Maija'què yè do'ipi Jesucristo jèjo saokuè pa'iyè, Cristo Jesuna tsioni pa'iyè tì'añe ca nèose'ere quèaja'quèpi. ² Jaje pa'ina, toyayè, iye toya ja'hua yè'è mamaquè Timoteona, yè'è oiquèna. Diusu Maija'quèpi cui'ne Èjaè Jesucristopi ñacai teaye ñaquè cöcaina, ti se co'a ju'ima'pè de'oye pa'ijè'è caquè.

Cristo Yo'ose'ere Quèaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mè'ère cuasani Maija'quèpi ñacaiji, caquè pèpayè, ite, de'oye cuasayere papi yè'è necaiquèna, yè'è aipè yo'ojè pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huånëyema'è si'anè cuasayè, yè'è jèjo saina, mè'è oi cö etoquèna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mè'èni ña huajè'ñe nëina, ai cuasaquè pa'iyè. ⁵ Jaje cuasayè, mè'èpi nuñerepa Maija'què pa'iji cuasaquè yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajè mè'è ñeco Leoidapi cui'ne mè'è ja'co Eunicepi Maija'què pa'iji cuasacohua'ipi paè'è. Jaje pa'ina, mè'èje cui'ne cuasaquè pa'iji caquè nuñerepa cayè.

⁶ Yè'è jètèpi mè'èna pato maca Maija'quèpi mè'è yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñ, mè'ère. Toa ja'lè tsèoñeje pa'ye yo'ojè'è, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'què ca'ra joyere isima'è paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu què'i joyere paire oiyere cui'ne asare pajè de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Èjaè Jesucristo do'ire quèacaijè'è, huajèya'ye peoquèpi. Cui'ne i do'ire yè'è tseä cuañosiquè pa'ina, ñani huajèya' coema'è pa'ijè'è. Coa ai jerepa huaso coca quèajè ai yo'oyere yè'èje quèaquè pasi'i cuasajè'è, Maija'què tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quèpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yè'ta'a yeja de'huama'nè maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquè. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'oquè huasopi, maire. Mai neñepi tì'añe pahué. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesè tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pè pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quèaja'quère ca nèosiquè a'è. Jaje pa'ina, Jesús jèjo saokuè sète quèaquè, ye'yaquè pa'iyè.

¹² Ja do'ire ai yo'oyè. Jaje ai yo'oquèta'a huajèya'ye peoquèpi yo'oyè, yè'è quècoquère paye sète. Jaje pa'ina, asayè, tutu què'ipi yè'ère de'oye ñacaija'què api, i ca nèose'ere ne tèji mu'seja'a.

¹³ Yè'è nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijè'è. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijè paire oiyere, cui'ne Maija'què pa'iji cuasajè pa'iyere pa'ijè'è. ¹⁴ Maija'què joyo maire pa'iquè cöcayepi de'hua ñacaijè'è, de'oye ye'yayere Maija'què nuñerepa cocare isise'ere necaija'què api caquè.

¹⁵ Tsoe mè'èpi asayè, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yè'ère jècöjèna, cui'ne jaohua'i ja're cöni Figelo cui'ne Hermogenes jèose'e.

¹⁶ Onesíforo tsècapère mai Èjaèpi oi teaye ñaquè cöcאיjaquè. Cosiquè yè'è pa'ina, jaohua'ipi huajèya'ye cosiquèni yo'oma'quèpi cama'è sihua èaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yè'ère. ¹⁷ Jaje yo'oquèpi Roma tì'asi maca co'e jujani jèoma'è co'equè tì'api, yè'ère. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai Èjaèpi ja mu'serepa

oi teaye ñacaijaquë Onesíforore. Më'ë ñaquëna, maire Efeso pa'i maca, cõcaise'eje pa'ye cõcaji'i. Jare më'ëpi tsoe asayë.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yë'ë mamaquë më'ë cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'ë. Jaje pa'i, ² yë'ë jai paire quëaquëna, më'ë asase'ere ne ti'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'ë, ye'yaja'cohua'ire.

³ Më'ë yë'ë ai yo'oyeje pa'itoje quëcojëlë, Jesucristo de'o soldado sëte. ⁴ Ti te'ije soldadopí soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quë caquë. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'okuëpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë pani ca nëosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yë'ta'a yecohua'i pajëna. ⁷ Iye yë'ë case'ere cuasaquëna, mai Ëjaëpi cõcaina, si'aye asa ti'añe pa'iji.

⁸ Huanëyema'ë pa'ijë'ë, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yë'ë jaë ayere huaso coca quëayë. ⁹ Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, paire huaní jeoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yë'ë pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere ti'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're cõni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije õcue pa'i macarepa i'te tuisicohua'i pani i ja're cõni cuañeja'cohua'i a'ë.

Ite ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ije ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api.

I case'eje ne ti'acquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sëttoquë cuañejë'ë. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sañope caye ti cõcai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre iñosi'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'ë, tayoye peoyerepa si'aye më'ë ai cuasaye ja'ye yo'okuë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. ¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëtto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca co'me huesojë yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: “Ëjaëre papi ñaji, i tsëcohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pai a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëocosicohua'i pa'iyë.”

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne

yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. ²¹ Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'oja'quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Posëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're conì pa'ijë'ë. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë ìohua'i ja're conì cama'ë pa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cöcaina, ja'në yo'ose'e jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani j yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye ìohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ìohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa tōma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cöcaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a co'caohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ìohua'i yëye quëco tì'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajeohua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coeje coa ìohua'i yëyese'e co'ēja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'ìohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcuhua'i pa'i huë'ñana cacarajjë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye ìohua'i yëyere necaraja'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ije sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai ìohua'i yo'oye asa tì'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuñese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are mē'ë cato yē'ë ye'ya iñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yē'ë pa'ise'ere, yē'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yē'ë paire oise'ere, yē'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yē'ë quëcose'ere. Cui'ne mē'ëpi asayë, jeto Antioquia, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Èjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye mē'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Mē'ëpi asayë, mē'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne mē'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Mē'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diosu ña hue'ñana cuañeñë, mē'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, mē'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña ti'ajaja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena oani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are mē'ë cato si'anë mē'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, mē'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yē'ë cato Maija'quëna yē'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yē'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë ti'ahuë, tēji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yē'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'ioipi, ja mu'serepa Èjaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yē'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë utejë pa'icohua'irejë isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yē'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yē'ëre jëoconi saji'i, Tesalónica. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yē'ë ja're cōni pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ëpi dai Marcose'ere co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yē'ë co'amaña yo'oye cōcapija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico cōni Efeso daripëna jëjo sahuë. ¹³ Mē'ëpi dai dacaijë'ë, yē'ë dëi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'eje dacaijë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quēna de'huaēpi ai co'aye yo'opi, yē'ère. Jā do'ire Ējaēpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quē api. ¹⁵ Jaē cato Maija'quē cocare, mai quēayere ai sañope yo'oquē api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajē'è, mē'èreje co'aye yo'oquē.

¹⁶ Ējaohua'i ña hue'ñana yē'ère sañope cayere quēa maca ti te'i macaje coçaiye papi. Pajē si'aohua'i yē'ère jeoconi saē'è. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quēpi saima'è pa'ijaquē cuasaquē señē. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mai Ējaēpi yē'è ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yē'ēpi quēaquēna, asaja'cohua'i a'è caquē yē'ère coçai i tuture isipi. Isi maca quēacaē'è, i coca. Jaje jai yai yē'oona satira'siquēni Ējaēpi huasopi, yē'ère. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quē api, si'aye co'aye yē'ère nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquēpi i cuañe te'tena yē'ère de'huaja'quē api. De'oquere pa'ni, Maija'quē. Jaje pa'ijaquē.

Pēpa Tējijere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Coçaiye

¹⁹ Pēpayē, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsēcāpēre. ²⁰ Erasto, Corintona pēapi, cui'ne Trófigoni ju'ina, Miletona jeo daē'è. ²¹ Jā yē'ta'a oco tēcahuē tija'ma'nē ai cuasaquē daijē'è, mē'ēpi. Pēpayē, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ējaē do'ijēreje.

²² Ējaē Jesucristopi mē'è ja're cōni pa'ijaquē Diosupi si'aohua'ire mēsarute, de'oye necaina, pa'ijē'è.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

¹ Yè'è Pablo, Maija'quère quèacaiquè a'è, Jesucristo jèjo daoquèpi. Maija'què ì tsecohua'ì pa'ija'cohua'ire ña nèosicohua'ire quèaquèna, asani Maija'què pa'iji cajè mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani hueseyere utejè pa'ija'cohua'ì a'è caquè jèjo daopi, yè'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'què ti cosoma'quèpi ja pa'ì ja'ñere ca nèoa'ji'i, yeja ja pa'ì huèoma'nè. ³ Maija'què maire huasoquèpi, yè'èpi de'hue quèacaija'què api caquè nesiquèpi yè'è quèaquèna, ì cocare yure ìnopi, maire ì cuasa nèosi maca tì'aèna. ⁴ Yè'è cui'ne mè'è te'le Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yè'è mamaquère pa'è, Tito mè'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquè cayè. Diusu Maija'quèpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquèpi de'oye necaijèna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijè'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuèna mè'ère jèjo dai maca jèjo daè'è, ne jujase'ere mè'èpi ne de'hua saoja'què cui'ne paì daripèa ñape sehuosicohua'ì èjaohua'ire neja'què caquè, yè'è cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquèna, ca quècoye peoquèrepa pa'iyè pa'iji, sehuosicohua'ì èjaè. Nèjore te'ore paquèpi cui'ne mamajère sehuosicohua'ire paquèpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquèpi pa'iyè pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'ì èjaè cato Maija'què co'amañare de'oyerepa ñacaija'quèpi pa'iji. Jaje pa'ì do'ire nuñerepa de'oye pa'iyè pa'iji. Ai jerepa pa'ì a'è cuasama'quèpi, jèaquè teni yo'oma'quèpi, cono cuepema'quèpi, huajo yèma'quèpi, cui'ne curiquè ai yè coa cosoquè nema'quèpi pa'iyè pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquè pa'iyè pa'iji, ì huè'ena daicohua'ì pa'ito si'anè de'oye pèpaquèpi, de'oye yo'oye yèquèpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquè yo'oquèpi, nuñerepa yo'oquèpi, Maija'quèna ì pa'iyè isisiquèpi, cui'ne ì pa'iyere co'ye ñaquèpi pa'iyè pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquèpi yecohua'ì yo'o jujahuè cuasacohua'ire jerepa yèjè yo'o ja'ñena còcaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajè, cui'ne sañope cacohua'ireje quèa tì'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyè.

¹⁰ Jai paì pa'iyè, hua saisicohua'ìpi maire sañope cacohua'ì, ca'ni tèaye pa'iji cajè cuañecohua'ì. Jaohua'ìpi do'ì peo cocapi cajè paìre cosoyè.

¹¹ Jaje cosocohua'ire ai èseye pa'iji, ye'yama'pè pa'ija'cohua'ire, coa curiquère neñu'u cajè ìohua'ì tayo ye'yayepi jai tsècapèa pa'icohua'ire si'aohua'ire tìñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare ìti saodohuè Creta aquèpi, yequè mu'seña pa'ì ja'ñe quèaquèpi, ì cajeohua'ire capi: “Creta paì cato si'anè coa cosocohua'ì a'è, airo paì a'è, jai aohua'ì a'è cui'ne josaohua'ì a'è.” ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'ì do'ire mè'èpi jaohua'ire tuturepa yèhuoquè quèajè'è, nuñe pa'ìohua'ìpi Maija'quère pa'iji cuasajè pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijè judío paì coa huèoni ca cocare asama'pè cui'ne nuñerepa cocare coejè jèosicohua'ì cuañeñere sehuoma'pè pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajè pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquèta'are èa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a ìohua'ì cuasaye cui'ne ìohua'ire neñe quèa joyojè si'sise'e pa'ì do'ire. ¹⁶ Jaje pa'ìohua'ìpi Maija'quère sehuoyè

cayë. Cajëta'are ìohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o tì'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ijë sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ijë yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, çono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsì huejasicohua'ire ëjère oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yejë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, hu'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ijë Maija'quë cocare cue'cuye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë. ⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi ìohua'i yëyere meñe quëco tì'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë ìohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diosu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diosu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jecoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diosu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere j ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa toni j paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtöquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Èjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cuye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye ìohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'ně maije huesēcohua'ipi Maija'quě caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesēsicohua'ipi pa'ě. Pa'ijě coa si'aye mai yěye yo'ocohua'ipi tsēa cuañosicohua'ipi pa'ě, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijě yecohua'i co'amañare ẽa ñajě p̄icohua'ipi, cui'ne p̄aire oima'cohua'ipi, sa'ñe co-cohua'ipi pa'ě. ⁴ Jaje pa'ijěna, mai Diusu, maire huasoquěpi si'a p̄aire de'oye necaiyere cui'ne p̄aire oiyere iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye p̄api. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquě co'ayere tsoa toquě, huajě p̄aire nepi. Nequě Maija'quě joyopi huajěye pa'iyē isipi. ⁶ Cui'ne mai Ējaě Jesucristo maire huasoquě do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijě ti pani huesēyere mai utejě pa'iyere pajajě caquě. ⁸ Iye coca nuñere pa'ě. Jaje pa'ina, mē'ere cuañeñē. Iyere ai si'anē cuañequě quējē'ē, Maija'quēre sehuocohua'ipi asajě de'oyese'e nejě pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a p̄aire cōcaiye a'ē, cui'ne de'oye a'ē. ⁹ Jaje pa'ina, huesēcohua'i cayere aipē cocare cui'ne cuañese'e cayē ayere ca huēoni yē'ose'e cajē uihuayere, yo'oma'pē pa'ijē'ē. ¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iyē pajē'ē caquě huahuequě yo'oquě pa'ito soini yēhuojē'ē. Te'e p̄anita'a cayayerēpa yēhuorena, asama'ē pa'ito eto saojē'ē. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesēsiquērepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquēna, cuasajē'ē.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quēaye

¹² Artemasni p̄anita'a Tiquiconi mē'ere ñaja'quēre jējo saosi maca esa daijē'ē, Nicópolisna yē'ere t̄i'ani ñasi'i caquě. J̄arona oco tēcahuē p̄easi'i cuasa nēohuē. ¹³ De'oye cōcaijē'ē, p̄ai yo'oye asaquě ne de'huaquēre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquēna, ai yo'oma'pē so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mai tsecohua'ijē de'oye yo'oyere ye'yejajē, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cōcaiye. Ye'yejē yo'o'ojē de'oye yo'o p̄ai pa'ijajē caquě.

Tējyerepa Pēpaquě De'oye Pa'ijē'ē Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yē'ē ja're cōni pa'icohua'i mē'ere pēpayē. Jaje cui'ne j̄aro pa'icohua'ire si'aohua'ire pēpacajē'ē, cajeohua'ire Maija'quēre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quēpi ñacaiyepi si'aohua'ire mēsarute pa'ijaquě. Jaje pa'ijaquě.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yè'è Pablo tseá cuañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're çni toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiquèpi te'e co'amañare nequèna. ² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquereje. ³ Maija'què Diosupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyere Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'quère sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yè'è Maija'quère seña ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa tì'ajaquè caquè seacaiyè. ⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiquèpi, sehuosicohua'ire çocaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cuañe tutu paquèta'a, ⁹ yè'è Pablo ai huånoupi Cristo Jesús do'ire tseá cuañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi seña yèyè, mè'ère. ¹⁰ Iño co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yè'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè seña, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yè'èreje. ¹² Jaje pa'ina, yè'èpi tì'acquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure. ¹³ De'o coca quèa do'ire tseasiquè pa'ina, yè'ère mè'è çocatira'si sa'rore, pèani çocaijaquè cara'huè. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coequè. Mè'è yè'ère çocaiyepi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jecocon cuañese'eje pa'ye peojaquè, ¹⁵ cuasayè. Yè'èta'a Onésimopi mè'ère jecocon saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquè caquè. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje cani cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Itè yè'è ai yèyè. Cui'ne mè'èpi itè jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yè'è cajè sète, yè'ère sihuaquè pèpayepi pèpajè'è, ite. ¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquè pa'ito yè'èni seje'è. ¹⁹ Yè'è Pablopi saicasa'i. Yè'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yè'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yè'ère sañe payè caquè quèa sèto'ñe pa'ita'a pañè. ²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yè'è case'eje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquè toyayè, mè'è yo'o ja'ñere asaquè cui'ne asayè, mè'è yè'è case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayè, mè'ère. Yè'è sani pèaja'to necaijè'è. Uteyè, Maija'quèpi mèsaru seña asaquè. Necaina, sani ñasi'i caquè.

Tèjyerepa Pèpaquè De'oye Pa'ijè'è, Case'e

²³ Jaro mēsarute pēpa saoji, Epafraſ Cristo do'ire yē'ē ja're çoni tſea
cuañosiquē pa'iquēpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas
yē'ē yo'oquēna, cocaicohua'ipi pēpayē.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquē si'ahua'ire mēsarute. Jaje pa'ijaquē.

HEBREOS

Maija'quëpi Ì Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ìte quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tēji mu'seña maire ì mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña ì ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire ìñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña ì coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tōni, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, ìohua'i paye jerepa pa'i mamire ìsi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje ì huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë ìsihuë.

Te'ireje ì huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, ì pëca ja'quë pa'ina,

Ìpi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana ì mamaquëre te'ire ìsiquë capi:

Si'a ì huiñaohua'i ìte do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi ì huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toajë pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are ì mamaquëre capi:

Ina, Diosu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai cohuë.

Jaje pa'ina, Diosu, më'ëre, më'ë Diosupi ai sihuayere ìsipi, më'ë cajeo-hua'ire ìsiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, ìti huëo maca më'ëpi Ejaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ìpi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diosu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo hu'ëhuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cōcaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijē pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. ² Maija'quē cuañeñere huiñaohua'ipi quēase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pē co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuē'ē, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jēja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ējaēpi du'ru macarepa paire quēapi. Ja jeteyo'je i quēaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ē cajē asani mairejē de quēahuē. ⁴ Cui'ne Maija'quēje i cocare pa'ē caquē iñoquē, pai yo'o tī'a ma'ñere jaiye yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yēyeje isisi tutupi yo'oquē.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quē huiñaohua'ina isima'ē paji'i, jaohua'ipi ējaohua'i pa'ijē yequē mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajē caquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are yequē hue'ña toyase'ena te'i quēaquē caji:

Ina, Diusu mē'ēpi ite huanēyema'ē cuasahuē.

Juni huesē capē hue'ere do'ire mē'ēpi ai co'a ju'i cocasi'i caquē yo'ohuē.

⁷ Jaje pa'ina, mē'ēpi ite huiñaohua'i huē'ehuē maca pa'ire nehuē, coa nēhui tēcahuē jaje pa'ijaquē caquē:

Jaje pa'isiquēta'are ite de'oyepi ēja de'huani, si'aye mē'ē de'huase'e cuañequere Ējaēre pare nehuē, mē'ēpi.

⁸ Si'aye i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saocaē'ē, mē'ēpi.

Jaje Maija'quēpi i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquēta'are mai ja yē'ta'a ñama'pē pa'iyē, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquēta'are ñañē, Jesuni nēhui tēcahuē huiñaohua'i huē'ehuē maca pa'i pa'ijaquē caquē Maija'quē nesiquēni. Jaēni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquē cuasa nēopi. Cuasa nēoēna, ai yo'oquē ju'isi do'ire yure de'oyepi ēja de'huasiquēpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaēni ñañē, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quē co'amañase'e pa'iji, ipi quēcoquēna. Jaje pa'ina, Maija'quē cato yēji, si'aohua'i i mamajēpi i de'o co'amañare con payere.

Jaje pa'ina, Jesucristoni iohua'ire huasoquēni de'oque're pare nepi, i ai yo'o do'ipi.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i con si'aohua'i te'ini pēca ja'quere payē. Jaje pa'ina, Maija'quē mamaquē maire yo'jedohuē hue'yoye ca'rama'ē pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Mē'ē pa'iye ayere casi'i yē'ē yo'je tsire

cui'ne jējēsi'i, jai pai tsi'si sitona mē'ere sihuaquē.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quēna yē'ē cato quēcosi'i.

Cui'ne tūjupē caji yequeje:

Iye macare pa'iyē, Maija'quē yē'ere isisi mamajē ja're con.

¹⁴ Ina isisi mamajē cato te'e capēre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ē.

Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capē cui'ne te'e tsie hue'equē paji'i,

pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jeo tutu jiosi'i caquē.

¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseja cuañosicohua'i je

pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ē paji'i, huiñaohua'ini

cocasi'i caquē. I cato Abraham tsēcapēni cocaiyere caquē daji'i. ¹⁷ Ja

cocaiyere caquē maije pa'irepa de'opi, Maija'quē ña hue'ñare pana,

de'oyerepa Maija'quē aye yo'oye ñacai Ējaēre papi, teaye ñani cocaiquere

papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire cõcai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojê ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijê mësaru a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajê caquë soisicohua'i. Jaje pa'iye sête Jesús Maija'quë jêjo daoquësere, Maija'quëre sejê yo'oye de'oye ñacai ëjaësere cuasajê pa'ijê'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquësere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehucquë yo'o t'i'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujê si'aye de'oye sehucquë yo'o t'i'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ejaëre pare ñajê sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jê'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajêna pa'iye. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o t'i'acquë paji'i, ite necaiquë sête, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sête, de'oyerepa i huë'e yo'o t'i'acquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijê ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajê pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajê Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena: Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
⁸ Jëa joñoa nema'pê pa'ijê'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajê yo'ose'eje pa'ye.
 Jeto cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ijê pa'iohua'i pa'ima'pê.
⁹ Jarona mësaru aiohua'i yê'ëre neñahuë, tsoe cuarenta ometëca yê'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.
¹⁰ Jaje yo'ojêna, jaohua'ire ña jujani yê'ëpi pëi cahuë: Ti yê'ë ye'yaye asaye coejê,
 "si'anëpi yequesere cuasajê cu'ijê"
¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yê'ëpi pëi ca nëohuë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yê'ë jare pëa huajê huë'ñana.
¹² Maija'quë do'ijê, jëa joyo co'acore hue'ema'pê cui'ne Maija'quë huajêquëre pare hua saima'pê pa'ijê'ë, jare de'hua ñajê pa'ijê'ë, mësaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yêhuojê ca sêtojê'ë ja yê'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye têtõ saima'në. Jaje yo'ojê'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quëre cajê ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're coní paja'cohua'i a'ë caní ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajê, jëoma'pê tuiye pa'iji.
¹⁵ Jare cuasajê pa'ijê'ë. Iyere ñeje caji: Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani, Jëa coeye peoyerepa de'oye sehucquë pa'ijê'ë, tsoe acohua'i sañope cajê yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

16 ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope caco-hua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosi-cohua'i paë'ë. 17 ¿Cui'ne ne ja're coní Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. 18 ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë hue'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Itë ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. 19 Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

1 Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësarü acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëye ti'añe pama'cohua'ini cajë. 2 Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahüë. Ja do'ire cocaiye papi, huaso coca asase'e. 3 Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi: Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohüë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana. Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. 4 Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere: Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

5 Toyase'e tūjupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

6 Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahüë. 7 Jaje pa'ina, Maija'quëpi tūjupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'eja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joñoa nema'pë de'oye sehujë pa'ijë'ë.

8 Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tūjupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. 9 Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. 11 Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

12 Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēne seña maca jējēsēne a'ë. Jaje pa'yepi pa'ise'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuërepa cuasayena jo timeña a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. 13 Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

14 Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa, mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jëoma'pë ocue pa'i

macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cōcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tēto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'ye sēte quëcojë tsiōjañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i huë'ñana, ipi maire teaye ñani oi cōcaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca tī'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña huë'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë señe pa'iji, sai de'hua cuañõñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'ije cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eye pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ējaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'ë ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i.

⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocacohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ējaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa tī'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësaruyecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësaruyecohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'ë ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'ë ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa tī'lama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa aō cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sēte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i huë'ñana sa co'amañare jēconni pōñëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i sīopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'ë ña tēji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojaçohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cōcaito.

4 Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi, 5 cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, 6 cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tìjupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe ìohua'ipi Maija'quë mamaquëni tìjupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ìte cue'cuejë yo'oni. 7 Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi ìti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi ìote de'oye ñacaija'quë api. 8 Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere cui'ne miure quëico panì co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, ìo mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Ocue Pa'i Macarepa Paye

9 Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaruto cato ìtire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaruto sehuosicohua'ire oijë coçaijë ìñose'e, cui'ne mësaruto ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huañeyema'ë pasipi. 11 Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësaruto si'anë pa'i ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësaruto uteyere tìñarepa ìñoja'cohua'i a'ë. 12 Coeyë, mësaruto josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësaruto Maija'quë pa'iji cuasajë yo'oujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë ìohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

13 Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i ì jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: 14 "Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pa'i pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina." 15 Jaje caëna, Abraham quëcopi, jëoma'ë, utequë ìsi cuañopi, ìte ca nëose'ere. 16 Paipi ca nëocohua'i pani ìohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, ìohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. 17 Jaje pa'ina, Maija'quëje ì ca nëose'e paja'cohua'ina, ì case'ere tìñe ponañe peoyerepa tìñarepa ìñosi'ì cuasani ti ca nëo huesopi, ìsire paja'quë a'ë caquë. 18 Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, ì ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ìpi ñacaina, pa'iyë co'ëjë ì ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. 19 Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jëo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyojë Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. 20 Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa de'opi jë'nëna ìote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

1 Iquë Melquisedec cato Salem pa'i ëjaë paji'ì cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'ì. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pa'i ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope tì'ani ìte Maija'quëpi ñacaijaquë capi. 2 Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, ì uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi.

Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem cayë cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë cayë pa'iji, “Salem Ëjaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ijë pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ijë si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ijë si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api.” ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'iyë ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'iyë sëte ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne co'ai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'iyë. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Mè'è a'è, yè'è huè'e ñacai Èjaèrepa ti pani huesèja'què.
Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajè ca nèose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquè, ja'nè ca nèose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paè'è, yecohua'i Maija'què huè'e ñacaicohua'i ju'ijè carajaicohua'i sète. ²⁴ Jaje pa'iquèta'are Jesús cato ti ju'ima'què sète Maija'què huè'e ñacaiye yequèna se jeocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quèna tsiojaicohua'ire, ti pani huesèja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesèquè sète jaohua'i pa'iyere caquè Diusure seccai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yèsiquère papi, Maija'què huè'e ñacai Èjaèrepa. Jaè cato de'oquè api, ti co'aye peoquè api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquè api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'què api. Jaje pa'ini ma'tèmo pa'iyere jerepa pa'ire nesiquè api. ²⁷ Yecohua'i Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i cato si'a mu'señapi nèicohua'ire huaijè, du'ru macarepa johua'i co'aye yo'o do'ire èojè isijè Maija'quère seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere èojè isijè secacaicohua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are Jesús cato te'ere papi i capè ai yo'o do'ipi Maija'quère isi tējipi. ²⁸ Moisés cuñese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquèta'are cuñese'e jeteyo'je Maija'què ca nèose'epi hue'yopi, Maija'què huè'e ñacai Èjaère i ma-maquèni, nuñerepa de'oquèni, ti pani huesèquèni.

8

Jesupi Maija'què Huajè Ca Nèose'aja'a Cacaiquè Api, Maire

¹ Si'aye yèquè case'e èjarepa iye a'è. Payè, Maija'què huè'e ñacai Èjaère pare, Maija'què ñu'ico èja te'tere ñu'ina, jeto ma'tèmore. ² Pai nema' huè'ere pa'iji, jore pani, Maija'què nesi huè'ere, jarote pa'i Maija'què huè'e ñacai Èjaè sète, Maija'què huè'e ñacai pa'iji. ³ Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i cato, Maija'quèna isise'ere isijè, cui'ne nèicohua'ire huani èojè seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyè. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquè pani Maija'què huè'e ñacai Èjaè de'oye para'pi, tsoe Moisés cuñese'eje pa'ye yo'ojè isicohua'ipi Maija'què huè'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquè'ni. ⁵ Johua'i cato ca'nipi nesi huè'ena Maija'què ayere necaicohua'i a'è, ma'tèmo pa'iyere ayere cuasajè yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huè'ere ne huèo maca Maija'quèpi capi, ite: "Yè'è mè'ère jeto ai cutihuè iñose'eje pa'iore neje'è." ⁶ Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristo Maija'què huè'e ñacai Èjaèrepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquè pa'iji, huajè cuasa nèose'ere. Ja huajè ca nèose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña què'ye a'è. Ja'nè ca nèose'e seña maca pa'ye a'è.

⁷ Du'ru macarepa ca nèose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupè yeque ca nèoñe peora'pi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quèpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequè mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsècapère huajèye yo'o ja'ñe ca nèoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mèsaru aipère jètèna tseani etoni sa maca, ca nèose'eje pa'ye ca nèoñe peosipi:

jaohua'ire cato yè'è ca nèose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jeocohuè, caji, Èjaère papi.

10 Ja mu'seña tēto sai maca Israel paire yē'ē ca nēo ja'ñe iye a'ē caji, Ējaērepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yē'ē cuañeñere tēocasi'i, cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,

ja maca yē'ē pa'ija'quē a'ē, iohua'i Diusu cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, yē'ē pai.

11 Ja maca cato tsi mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yē'ē coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ē.

Jaje pa'ijēna, mai Ējaē cocare asajē'ē, cajē yecohua'ipi cajeohua'ipi, panita'a te'e tsēcapē acohua'ipi ye'yañu'u cajē yo'oye peosipi, tsoe yē'ēre ire pani pai ñape asa do'ire.

12 Cui'ne yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huanēyeja'quē a'ē, cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

13 Jaje pa'ina, huajēyere Maija'quēpi ca nēoni, du'ru ca nēose'ere ai co'amaña'ē caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesē ja'ñe a'ē.

9

Iye Yeja Maija'quē Huē'e Cui'ne Ma'tēmo Huē'e

1 Tsoe hue'ña Maija'quē ca nēose'e cato, iye yeja Maija'quē huē'ena Maija'quē sejē yo'o ja'ñe quē'ye paji'i. 2 Ja ca'ni huē'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuēre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsēoni nēco saihuē, cui'ne Maija'quēre isisi ao, cui'ne mesa paji'i.

3 Cayaye acore capi tēhuosico je te'tere paji'i, yequē tu'rihuē ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. 4 Jarote paji'i, huēo sē ma'ñare ēoco oropi de'o saihuē nesico cui'ne iti ca nēose'e de'hua mahuē, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuē sa'nahuēre te'e oro ucu duruhuē paji'i. Iona ma'tēmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equē pa'isi tupē. Jaō cato cui'naopi huajēco de'oni joro quē'ico pa'isico paji'i, cui'ne quēna toñana ca nēose'ere toyase'ere ayasico paji'i. 5 Cui'ne ja mahuē emēje'ere paē'ē, hui'ñaohua'i capēa quē'iohua'ipi, Maija'quē pa'ie iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capēapi mahuē sio toto si'aore peo hue'ña pē'pēhuē, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quē'aye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquē.

6 Jaje de'huasicona Maija'quē huē'e ñacaicohua'ipi si'anē jeofne peoyerepa cacayē, du'ru tu'rihuēna Maija'quēre necaiye yo'ocohua'ipi. 7 Jaje pa'iquēta'are yeco seña maca tu'rihuē cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēre pase'e cacaye paji'i, te'e ometēcahuēre te'erepa. Cui'ne jarona cacaquē pani saye pa'iji, nēicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquē, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquē. 8 Iye yo'ose'ēja'a, Maija'quē joyopi maire quēaji, ja yē'ta'a du'ru maca tu'rihuēna Maija'quēre seña pa'ito, Maija'quēre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yē'ta'a hui'yoma'copi paji'i. 9 Si'aye iye yo'ose'e cato quēaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quēre isijē, cui'ne nēicohua'ire huaijē ēojē secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. 10 Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'i cuya toñese'e emēje'ese'e coçaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quē si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

11 Jaje pa'iquēta'are Cristo tsoe daji'i. Jaē api, Maija'quē huē'e ñacai Ējaērepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquērepa. I ñacai huē'e cato ai de'o huē'ere pa'ē, nuñerepa yo'o huē'e a'ē, pai nema' huē'e a'ē, iye yeja

huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire ti'acajji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsj tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huąta tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'iyë sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'liñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'liñepi sai tocaji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaru yo'o ja'ñere cuañë nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'ejë tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'ejë pa'iore nesi huë'ena cacaye paipi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire sęcacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'liñe je'quë te'erepa ju'liñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tējijes'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'oujë pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajjë

nëicohua'ire huaijê isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijê nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajê. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijê isijê yo'oye cato çocaj'i, johua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye t'i'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre: Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijê yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojê, cui'ne co'amañare isijê yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere.”

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojê co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijê, cui'ne ëojê yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. ⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë.” Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijê isijê yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejni huajëyere neñë, caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'leje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijê. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo t'i'añe peoye a'ë. ¹² Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë.

¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yë'ëpi ja mu'seña tëtto saisi maca pa'ire ñeje yo'o'ja'quë a'ë, caji, mai Ejaë: Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañëñere ayaja'quë a'ë, Cui'ne johua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañëñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, johua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sëte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijê yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojañe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijê yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. ²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajê ma'a, t'i pa'i ma'arepa tsoe tējuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijê t'i'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. ²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ejaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ejaë sëte. ²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tōsicohua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa tōsicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. ²³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejê yo'oyere. ²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, pa'ire ai oiyepe, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core.

²⁵ Jaje pa'ina, mai Ējaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iye sête pai ñape yecohua'ire ca sêtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anê jeoma'pê tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pê pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquêta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'ita'a ja yê'ta'a co'ayere yêjê yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye. ²⁷ Coa Maija'quêre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mēi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. ²⁸ Ñajê'ê, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ê yo'osiquêre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pê jaête huani jeoñe paji'i. ²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ê, ja tsiepi Maija'quê tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quê mamaquêre meñe tsa'cujê, Maija'quê ca nêose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quê joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nêose'ere do'i quê'yerepa meñe necaiye a'ê. ³⁰ Maipi asayê, Maija'quê case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquê ne de'huaye cato yê'ê yo'oye a'ê. Yê'êpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quê i paire ñaquê iohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quê api." ³¹ Ai huajëya'ye pa'ye a'ê, Maija'quê huajêquêrepa jêñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mêsarujá'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quêco paye pajê quêcose'ere cuasajê'ê. ³³ Jaje quêcojêna, mêsaru acohua'ire ai co'aye cajê cui'ne co'aye yo'ohuê, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojêna, yecohua'ipi i ti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paê'ê. ³⁴ Co cuañosicohua'ire mêsarupi teaye ñajê coçaê'ê. Cui'ne mêsaru co'amañare peo hue'ña jiootoje sihuajê ñahuê, jeto ma'têmore ti carajaima'co'a maña payê, cuasajê quêcojê. ³⁵ Jaje pa'ina, mêsaru, Maija'quêpi necaija'quê api cuasajê quêcoyere jeocoma'pê pa'ijê'ê. Ja cuasase'epi mêsaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ê. ³⁶ Jaje pa'ina, quêcojê pa'ijê'ê, Maija'quê yêyere yo'oñu'u cajê. Jaje yo'ojê mêsaru i si'aye i ca nêose'ere paja'cohua'i a'ê. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esá, ai esa daija'quê api,

Iti daija'quêre casiquêpi, ai tsoe nêima'ê pasipi.

³⁸ Yê'ê tsequê nuñe pa'i cato Maija'quê pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quê api,

Jaje pa'iquêta'are sihuama'ê pa'iyê, ja'nê pa'ise'ena co'iquêre cato.

³⁹ Jaje pa'iquêta'are mai cato ja'nê pa'ise'ena co'ijê nejo cuañocohua'i acohua'i peoyê. Mai cato Maija'quê pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ê.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ê cuasajê pa'iye a'ê, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajê pa'iye a'ê, ti jêa coema'pê. ² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañoñuê.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quêpi i yê'ose'epi de'huapi, cuasayê.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quêre isipi, Caín isiyere jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quêpi ite nuñe yo'oquêre caquê i

isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'se'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jëoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaronasaiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire.

¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'señapi i acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tëtëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tìohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë.

¹⁴ Jaje cacohua'i cato tiñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'ejë cui'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sesi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'yere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pa'i ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne i doquë cui' tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pa'i ëjaëpi tsire huani jëoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni

pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañoñe. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'li peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se t'iaquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jëo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'ña yeja jajucore saiyeye pa'ye jeë'ë, yequë je t'ë'tena, ñani cui'ne Egípto paije jëñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërëhueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darë'a'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pa'o, Israel pa'ire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yequë caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañoñuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoñi tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado pa'ire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañoñuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi t'ë'ca tëtëjëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuëne yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iye sëte jëocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jëoconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaje isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë

ju'licona, huajéya'ye pai ñajéna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë éja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojéna, si'aye quëcosiquère pani Jesuni cuasajë tuijè'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yé'ta'a mësaru tì'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësaru tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sête yêhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yè'ë mamaquë coema'ë pa'ijè'ë, mè'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yêhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijè'ë.

⁶ I oicohua'ini Èjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Èjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojè'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quère nu'ñe cuañoma'quë pa'iquè'ni?

⁸ Jaje pa'iquèta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mësaru i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë.

⁹ Cui'ne mai tsj pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojéna, maipi iohua'ire éjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quère ma'tëmo aquère pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë?

¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yéyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquèta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquèta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yè'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyere sête huajë tuture papi mësaru jëñare jè'jose'ere mëñe mëajè'ë, cui'ne mësaru nëca sicu tutu peoyere pi'najè'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejè'ë. Co'eni saijè'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojè'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quère ñañe peoji.

¹⁵ De'hua ñajè'ë, mësaru aquëpi, sêje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijè'ë.

¹⁶ Mësaru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë emëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyere peoquë tomeaji'i.

¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quère de'oye pa'i ja'ñere cacaijè'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësaru cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasicona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yè'ojë asama'pë paë'ë. Ja yè'o caye asacohua'i cato i cuañeñere quëco tì'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajè'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquère cato quëna pëapi jea huea'ne paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nëcicohua'ireje huaiye paji'i, jaro

tsa'cucohua'ire,” capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: “Ai ca'raqüë tsasiyë, yë'ëje.”

²² Jaje pa'iquëta'are mësarü cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pa'i huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi ñohua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsioja'ë. Mësarü cato tsioja'ë, si'aohua'ire ñohua'i yo'ose'ëje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Pa'i joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsioja'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa tì'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: “Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'okuëna.” ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cuye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'o'ji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jëoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësarü hue'ëna daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye ñohua'i hue'ëna necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi ñohua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. Mësarüje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi ñohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësarü payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: “Te'ohua'ire jëo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jëoco huesoyeje paja'quë a'ë.” ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje:

Ëjaëpi yë'ëre cöcäiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pa'ñë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itoje.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë ñohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, jë'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o tì'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcäiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcäiji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje

pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi' caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi' caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea jüni cuañoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiye. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'ie sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësarü co'amañapi peocohua'ire coçaiyere. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna johua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Johua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute johua'i necaiye ti coçaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're con pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'ie isi Diusupi yëi ñama Èjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona titasiquë pa'ito i ja're con sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ējaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Tq'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna tï'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësarü pa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaje pa'ina, ja neñañepi quëcocohua'li pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'li pa'ijë nuñe pa'icohua'li cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarü acohua'ipi tq'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'li pani sejë'ë, Maija'quëni. Sëto Maija'quëpi isija'quë api, tq'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are señe pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'li api. ⁷ Jaje pa'li cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yequë cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'li macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'li api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañoñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neñañere quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tëjisi maca ti pa'li marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'li ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësarü aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Paï cato johua'ipi co'ayere yë do'ire johua'li yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'li a'ë. ¹⁵ Paï cuasayepi, paï co'ayere yëyepi tsj ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jöjyeyë pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jöjyeyë pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tñe pa'li ponëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te'li jaje yo'osi'li cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'li huajë sëcapë huëocohua'li pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'li mësarü cui'ñasicohua'ire papi yecohua'li cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are

coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sète si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute tímë huesoni pa'iyere jecojë'ë. Jecoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësaru joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaru joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani iti cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi iti asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsiña de'huana me pa'i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huañeyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseä cuañoma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huañeyema'quëpi iti cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o tijaquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'ocuëre pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nëcoma'quë pani ija'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oyepi ti cocai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cocaiye, hual'jeohua'i ai yo'ojëna, cocaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësaru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Ëjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yequë mësaru tsi'si sitona dati'ñe pa'i api, te'le jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i dati'ñe pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: “Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna.” Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: “më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ite oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona quëre sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o tija'ni nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'ocuëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: “Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jëoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jëcohua'i pani

tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësarü si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarü cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye ti'aja'cohua'i a'ë, i Maija'quë pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere coçaiquë'ni, i cuasaye? ¿Jaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësarü aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca coçaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatiohua'ije cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jeosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o'ujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësarü yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësarü acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'ahua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañeñe caballop de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa ju'acquëta'are iti tayoco a'ricona iti

tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'ioipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture tîmësicoa. Jaje pa'ioipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ïoni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya tî'añe peocoa, nau nëco tî'añe peocoa. Co'acoa. Tsïmaoje pa'ioipi si'aye co'a de'huayere tîmësicoa. ⁹ Jaje pa'ina, iopi Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iopi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasichua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne así oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye İsiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ipi asa tî'asiquë pani iyere i de'oye yo'loquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pa' cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa' capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye İsiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ña'ñe peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cocaiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñë. Ja yo'ojëna, ta'se'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tëaja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ña'ñe

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarüja'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere tî'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarü yëyere tî'añu'u cajë yo'ojë uihua'yë, mësarü. Mësarü yëyere tî'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni İsijë'e cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarupi seni İsi cuañoñe pa'ñë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire. ⁴ Nëjore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ije pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëyë mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, İte sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacajji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cöcaiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cöcaiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cöcaiyë paquë api." ⁷ Maija'quëna mësaruru pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necajjë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojaijë'ë, ipi mësaruna tsiojaija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tëno tojë'ë, mësaruru jëñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësaruru joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësaruru co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësaruru sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësaruru sihuayepi oiyena ponëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña huë'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruruja'a co'acquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'acquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñaröjai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jarona te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësaruru pa'i ja'ñe huesëyë. Mësaruru cato picoja'a pa'isicota'a peo huë'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaruru cato ñeje caye pa'iji: "Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji." ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaruru ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësaruru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësaruru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaruru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaruru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo huë'ña ëo huesoja'coa. Mësaruru tëji mu'sëñare pare jaiye co'amaña de'huani teaye payë. ⁴ Mësaruru tsña co'amaña necohua'ire saima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ëjaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaruru de'ua huë'ñare pare pa'ijë si'aye mësaruru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, durhuequë hui'yape jujuyëje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute

huai mu'seña t̄i'api. ⁶ Mēsaruپی huani j̄eohuē, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ē cajē, mēsarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuē Cama'pē Quēcojē Uteye

⁷ De'oji. Maija'quē do'ijē. Mēsaru cato yo'o jujahuē cama'pē quēcojē utejē'ē, Ējaē dai macaja'a, tsio taquē jē'quē oco tēcahuēare utequē pa'iquē a'ē, ocosi maca tase'epi mēani quēcona tēasi'i caquē. ⁸ Jaje cui'ne mēsaruje quēcojē ocue pa'i macarepa pa'ijē'ē, mai Ējaē daiye t̄i'a tēji do'ire. ⁹ Maija'quē do'ijē mēsaruja'a sa'ñe jaē do'ire ai yo'oyē cajē pēti coca cama'pē pa'ijē'ē, Maija'quēre nejo cuañone pañu'u canī. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu paī yo'ose'e ñani ca tēji ējaērepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē ye'yejē'ē, Maija'quē yēye quēacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojē quēcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quēcocohua'ire mai cato cayē: ai sihuacohua'i pa'iyē, jaohua'i cato. Mēsaruپی Job ai yo'oquē quēcose'e cui'ne tēji huē'ñana Maija'quē ite cōcaise'e asacohua'i a'ē. Jaje pa'ina, Maija'quē cato, teaye ñani oī cōcaiyepi ini pa'iyē sēte cōcaija'quē api.

¹² Maija'quē do'ijē, mēsaru cayepi do'i quē'ye pa'ijaquē cajē Maija'quēna se ca co'ijaijē care payē cama'pē pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, nuñerepa cajē'ē, yecohua'i asajēna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquē, cui'ne yecohua'i asajēna, “pañē” casicohua'i pani, jare “pañē” case'e pa'ijaquē. Jaje yo'onita'a mēsaru nejo cuañone paja'cohua'i a'ē.

Jujucaija'quē Api, Asajē Señe

¹³ Mēsaru aquēpi ai yo'oquē pani Maija'quēre seja'quē, mēsaru aquēpi sihuaquē pani Maija'quēre sihuaquē jējēja'quē. ¹⁴ Mēsaru aquēpi ju'iquē pani sehuosicohua'i ējaohua'ini soija'quē, mai Ējaē mamipi cajē seacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojē. ¹⁵ Maija'quēpi ju'iquēre jujuja'quē api. Ta'ñe cuasajē seto ju'iquēpi co'yaja'quē api. Co'aye yo'osiquē pa'itoje i co'aye yo'ose'ere saī de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere paī ñape yecohua'ina se quēajē, paī ñape yecohua'ire seacaijē'ē, Maija'quēre si'ahua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajē. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquēpi Maija'quēre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cōcaiyē. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquē Maija'quēre quēacaiquē Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquē Maija'quēre sequēna, toaso ometēca cui'ne jopo ocoye paō, iye yeja. ¹⁸ Pacona, cui'naēpi Maija'quēre ocojaco caquē sequēna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mēaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quē do'ijē, mēsaru aquēpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquēna, yequēpi, de'o ma'ana cui'naēni ne co'ya cōquē pani jutira'siquēni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere saī de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yè'è Pedropi Jesucristo jêjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë, yequë pai yejañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi mësarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tsecohua'ire nepi, mësarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iyë

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, maire ai oi do'ire tñupë coasicohua'ire nesiquëre Jesucristo juni huëisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iyere payë, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ë, mësaru Maija'quë cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëpi i tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaisere tñ'ajajë caquë. Jare tëji mu'señarepa paja'cohua'i a'ë.

⁶ Ja do'ire mësaru ai sihuajë pa'iyë, coa nëhui tëcahuë jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyë jerepa seña maca do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ë. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajë de'oquëre pa'ni cayere cui'ne ëjaëre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a ite ai oiyë, mësaru. Ite ñama'pë pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca tñ'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajë joñoa huaso cuañoñere tñ'asi'i cajë tñ'ahuë, mësaru pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quëre quëacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mësarute Maija'quë oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijëta'a huesëhuë. Jaje pa'ina, iquere caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa tñ'añu'u cajë. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quëre quëacaicohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quëapi. Jaje quëaquëna, asajë çjequë pa'ija'quë a'ni, i? cui'ne çje yëhua jaje pa'ija'coa'ni? cajë ai co'ehuë, asañu'u cajë. ¹² Jaje co'ejëna, Maija'quëpi iohua'ire quëapi, iye mësaru quëaye mësaru tse peoji caquë. Yecohua'i tse a'ë caquë quëapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'quë huaso cocare mësarute quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jêjo daosi joyo tutupi yo'oquëna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajë itise'e ña ëa ju'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyë sëte mësaru cuasayere ne de'huajë'ë, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pë. Jaje pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quë oi cocaiyepi pa'iji, mësarute. Jare cuasajë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë caye de'oye sehuocai mamajë sëte, Maija'quëre asama'në yëjë pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Maija'quë mësarute soisiquë ai de'oquë api. Jaje pa'ina, mësaruje de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “De'ocohua'irepa pa'ijë'ë, yë'ëje pa'iohua'irepa.”

¹⁷ Mësarupi Maija'quère “Ja'quë” cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësarü pa'i mu'seña pa'i ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. ¹⁸ Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësarü aiohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarujë do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaima'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mësarute yëi ñama a'si peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tëji mu'seña mësarü de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësarü Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësarü Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cöcaji'a'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësarü sehuocai do'ire mësarü joñoa tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sëte si'a tuterepa pa'i ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësarü cato yure pa'i ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësarü cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Si'a pa'i iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë,
Si'aye johua'i pa'iyepi taya joroje pa'ye a'ë.

Taya cato cuñecoa. Cuñe huesëcona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë.

Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sëte si'aye co'ayere jëcojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jëcojë'ë.

² Jëconci ts'i mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësarujë joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Ëjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Ëjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pa'i jëcosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io.

⁵ Jaje pa'ina, mësarü ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. ⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore panì, de'o quëna përe pare Siõnna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'iorepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jëcosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësarü cato i sahuasi pai a'ë. Èjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësarü pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësarü i pai peocohua'i paë'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cocaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cocaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësarü capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joñoa sañope uihuayere. Mësarü cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësarü de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se tijaëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Èjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sañope ca tijañe peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësarü. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësarü de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoyë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësarü de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoyë pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo mësarü do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eje pa'ye mësarujë yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macajë sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huajaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna quë cuañopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ijë pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësarü huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mësarü yëi ñama ne huesësicohua'ijë pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mësarü joñoaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

1-2 Nomiohua'i, mësaruje mësaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mësaru ïohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye. ³ Mësaru de'ocohua'i ña cuañeñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oïma'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yi'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mësaru de'ocohua'i pa'iyë cato pa'ijaquë mësaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyë a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna ïohua'i pa'iyë isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi ïohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi io paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mësarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani io mamajë pa'iyë.

⁷ Jaje cui'ne mësaruje ëjëohua'ijë mësaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire ïohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mësarute pa'iyë isise'eje pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mësaru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iyë pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyë

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'le nëiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cocaicohua'i pa'ijë'ë. ⁹ Mësarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saïma'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'iñepi saïma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sëte. ¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nëcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yë'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jëconni de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni t'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Ejaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne ïohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mësarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mësarupi si'anë de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mësaru joñoa Ejaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajë de'oyere papi ïohua'i sese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësaru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mësaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi ïohua'i co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Ai jerepa de'oji,

nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tējiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quërona sasi'i caquë. I capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani copì. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tsea cuañosi joñoare. ²⁰ Ja joñoa cato tsoe hue'ña Noé pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë iohua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'yere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'ahua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Ñacajë Pa'iyë

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mësar Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cõno ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mësarute iohua'ire ñañë, mësarupi te'le iohua'i ja're cõni co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mësarute co'aye cayë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato iohua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'i caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi iohua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, iohua'i Diusu pa'iyë isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mësaruni nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mësaruni huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë isiyë de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sëte pai ñape yecohua'ire necaijë'ë, mësaruni isi cuañose'eje pa'ye. ¹¹ Mësaruni joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye mësaruni nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tseşe'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tseşe'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mësaruni titaja'coa. Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë.

13 Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mësaruje pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mësaruja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. 14 Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mësarute co'acohua'i a'ë cato mësaru sihuacohua'i pa'iyere pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mësaru ja're pa'i do'ire. 15 Paire huani jeõñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojajjë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji. 16 Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

17 Tsoe tì'api, Maija'quë tsëcapëre pani iohua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huaye huëoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? 18 Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañeñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa tì'aja'cohua'i a'ni? 19 Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iyere pa'iji, joñe'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o tì'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

1 Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiqëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje iohua'i ja're coni Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi. 2 Mësarupi ñacajja'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe ñeosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. 3 Cui'ne mësaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mësaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mësaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. 4 Jaje mësaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ejaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

5 Jaje cui'ne mësaruje posëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocajë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iyere pa'cohua'ire cato Diusupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi cöcaiquë api. 6 Jaje pa'iyere sëte Maija'quë tutu quë'i Ejaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ipi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre iti yo'o maca tì'aëna. 7 Jaje pa'ina, si'aye mësaru co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

8 Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi të'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi'i caquë. 9 Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a huëña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcöyë cuasajë mësaruje quëcöjë'ë. 10 Jaje coa nëhui tëcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire,

cui'ne t̄i'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi.
¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjyerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'ejë pa'ye Diosu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëjë pa'i Marcosjë mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyeipi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ipi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cqse'e Hua Saicohua'ina

¹ Yè'è, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayè, mèsaruni caquè, Jesucristo jo'yaèpi ì jèjo daoquèpi. Maija'què nuñerepa yo'oquèpi cui'ne Jesucristo paire huasoquèpi, yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tì'añe ìsisicohua'ina toyayè. ² Maija'què coa ìsiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mèsarute jerepa pa'ijaquè, mai Èjaè Jesucristore cui'ne Maija'quère mèsaru cuasa tì'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quèpi soipi, ì jerepa pa'iyepi cui'ne ì de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quèpi ì tutupì maire ìsipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojè pa'ì ja'ñere, ìte mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye ì ca nèose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina ìsipi, maipi iye yeja paì èaye nèiñepi co'a de'oyena sayere cati saiscohua'ipi pa'ijè ì pa'iyè ayere tì'ani pa'ijajè caquè. ⁵ Jaje pa'ina, mèsaru ai seña maca payere cajè tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mèsaru Maija'què pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mèojè'è. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mèojè'è. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yèyere co'ye quèco tì'añere se mèojè'è. Yèyere co'ye quèco tì'añepi yo'o jujama'pè quècoyere se mèojè'è. Yo'o jujama'pè quècoyepi nuñerepa cuasayese'e se mèojè'è. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'què do'ijère oiyere se mèojè'è. Maija'què do'ijère oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mèojè'è.

⁸ Jaje mèsarupi iye co'amañare pajè se mèoto mèsaru pa'iyè do'ì què'ye pasipi, coa pa'iyè peojè. Cui'ne mèsaru Cristore cuasase'ere se mèoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquèta'are iye co'amañare peoquè cato ñama'quèje pa'ì api. Panita'a ñaco poreije pa'ì api. ì ja'nè co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huañeyesiquè api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'què do'ijè, mèsarute Maija'què sahuani ì tsecohua'ire nese'ere ññoñu'u cajè ai cuasajè yo'ojè'è. Mèsarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena ta'ñe ti paja'cohua'ì a'è. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquè Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mèsarupi ta'ñe cuasajè nuñere pare ocue pa'ì macarepa pa'itoje ja yè'ta'api yè'è cato mèsarute ca sètoquè pasi'ì si'aye mèsarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yè'è cato iye nuñere pa'è cuasayè. Ja yè'ta'a yè'è huajèquè pa'ì maca cato mèsarute yèhuo sètoquè pasi'ì caquè. ¹⁴ Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristopi yè'ère quèa ññoopi, mè'è esa iye yeja pa'iyè jeoja'què a'è caquè. ¹⁵ Jaje pa'ina, yè'è ju'isi jeteyo'je yè'è ca sètosi co'amañare si'anè cuasa cuañoñe pa'ijaquè caquè, yè'è ai cuasaye ja'ye yo'oyè.

Mai Èjaè De'oyere Ña'ne

¹⁶ Mai Èjaè Jesucristo daiye cui'ne ì tutu què'irepa pa'iyere yèquè mèsarute quèase'e paise'e coa cuasa huèose'ere quèaye pahuè. Yèquè ñaco çare papi jerepa pa'ì pa'ina, ñase'ere quèahuè. ¹⁷ Cui'ne yèquèpi ìte ñajè cui'ne asahuè, Maija'quèpi Jesure de'oque'ere pani, jerepa pa'ini sihuaquè ma'tèmopi de'o yè'orepa "iquè api, yè'è mamaquè, yè'è oiquèrepa. Ìni ai

sihuaquë pa'iyë," caquëna. ¹⁸ Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë caye jutaquëna, jeto de'o cõtihuëre Ëjaë ja're cõni pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocajë. Ja cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, jare mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye tija macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahurepa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi tütasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa tija'ne peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i saï de'huacaiye pa'ajli'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jëcoajli'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tējijja'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë. ⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu saï de'huacaiye pa'ajli'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi col'je hueajli'i. Col'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're cõni siete pai pa'icohua'ise'ere huasoajli'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoajli'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'jli'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa'ja'ñere caquë. ⁷ Jaje yo'oque coa Lotse'ere huasoajli'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'ajli'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oque oi pa'ajli'i. ⁹ Jaje mai Ëjaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa tija'ne peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani mejoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye tija'ne jo'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'iñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire

saj de'hua cñañojë yure cato si'a mu'seña anirojajjë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësaru ja're cni. Jaje pa'iohua'ipi mësaru ja're cni aq aijë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañe pañë, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nesi'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ite burra ti cama'copi pai yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëco'co'ë. Jaje cani i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

¹⁷ Iye pai cato oco dea pëpi oco pecoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne siri-oni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëcoghua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pai iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoquë Èjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue'cosicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cñañeñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai i siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

3

Èjaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësaru nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huañeyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Èjaërepa huasoquë cñañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: "Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e", mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'ioipi nëio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cñañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejaje oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejaje ocopi co'jeni si'aye iote pa'iyë nejose'eje asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyë cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cñañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huāñeyema'pë pa'ijë'ë, mai Ējaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ējaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere yo'o tì'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, paì juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna pōnëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tì'aja'coa, Ējaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pìsiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa tì'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tì'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iyë cui'ne yeja pa'iyë nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi tìtani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ējaë cato maire oi do'ire esa daiye pa'ji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶ I mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa tì'añe jëayequë pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe pōnañë. Ja pōnañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe pōnacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësaru cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne taōjë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mësaru cato ai jerepa mai Ējaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa tì'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're con pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani hueseyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea tette macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diusu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diusu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaiquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'ejë pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyè caquëta'a Maija'quë do'iquère coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquère oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taoñe peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquère coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco çana tēhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsì maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa tì'arena, ja'a huëo maca pa'isiquère. Toyayë, posëohua'i mësarute, hu-atireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsì maña de'hue ja'quère pare asa tì'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa tì'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne jote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi ite peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi tì'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye çoni carajajia'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, tì'api, tēji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyè yure jai pai Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tēji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyè pañere iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa tì'acohua'ire sëte. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyè peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquère cui'ne pëca ja'quère coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquère irepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quère peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquère ire papi caquë cato Maija'quère paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajaj ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iye asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'iye asa ti'ama'cohua'i sëte. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'iyeje asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyeje pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sëte tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'iye

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaruru du'ru macarepa asasicohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'aje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saiscohua'ipi pa'iye, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iye. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, cocaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'iye

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsera pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sëte jerepa si'aye asaji, mai pa'iye. ²¹ Jaje pa'ina,

Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ïpi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañëne. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'ejë pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'le sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're coní pa'iyë, Maija'quëpi ïohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa ïohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, ïohua'ini Jesucristoni pai capë quë'irepa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja pa'ipi ïohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë t'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'le cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'le sai tocaija'quëre jëjo daose'le a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ïpi oise'le a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëjë peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyeipi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ïpi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire hua-soquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coní pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa t'ajë i maire oiye oire paye a'ë asajë i oiye sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë

cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñe paire oiyere pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Paire oiyere cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiyere tija'ma'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë. ²⁰ Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tija'ña ñaquëni oiyere pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiyere pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiyere pa'iji."

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiyere cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyesee pa'iyere papi, oco dose'e cui'ne i tsie con paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmöre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jaje cuasajë'ë, toasoñe iye yejana iye te'e cuasayere pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyere. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyere pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyere paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyere peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'ñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina,

Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sête mai ite sese'e tsoe tî'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaij'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diosuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato iohua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa tî'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyë, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diosu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsi dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuo-hua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyē Cui'ne Ti Oiyē

¹ Aipi yē'ē iye toya ja'hua toyayē, Maija'quē sahuasicona, cui'ne iti tsēcapē acohua'ina caquē, yē'ē nuñerepa ai oicohua'ina. Yē'ēse'e oiyē pañē, cui'ne yē'ē oiyēje pa'ye mēsarute oiyē, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyē, mēsarute nuñerepa cocapi yēquē joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesē ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristo Maija'quē mamaquēpi conuñerepa yo'ojē mēsarute oijē i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani coaiyere isijajē. Isijēna, de'oye pa'ijē'ē.

⁴ Mēsarū mamajē acohua'ipi Maija'quē maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijēna, ti'ani ñani yē'ē ai sihuahuē. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. Pa'i ñape yecohua'ire sa'ñe oijē pañu'u. Iye yē'ē mēsarute toyaye huajē cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huēo maca mai asase'e a'ē. ⁶ Paire oijē pa'iyē cato Maija'quē cuañese'eje pa'ye yo'ojē pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huēo macana asasicohua'i sēte paire oiyere pa'ijē'ē.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pa'i cosocohua'i iye yeja pa'iyē, Jesucristore nuñerepa pajje pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'ē, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'ē. ⁸ Si'aye mēsarū nesi do'i sa'i cuañoñere cajē de'hua ñajē'ē, mēsarū ai yo'ojē nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'ē, Cristo ye'yase'ere tēto sani yo'oyē caquē cato, Maija'quēre peoquē api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mēsarū quē'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijē'ē, huē'ena” cama'pē pa'ijē'ē. Cui'ne pēpayeje pajē'ē. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pēpaquē cato iohua'i co'aye yo'o tē'huire pa'iji, do'i quē'ye.

Ca Tēji Cocarepa

¹² Jaiye mēsarute caquē toyaye payē. Jaje pa'iquēta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyē. Coa ai jerepa mēsarū quē'rona sani mēsarūni ñaquē cayere yēyē, mai sihuayepi ti'ase'erepa pa'ija'co caquē. ¹³ Maija'quē sahuasico mamajēje mē'ere pēpa saoyē, mē a'yo mamajēje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquē.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yè'è topayè, iye toya ja'hua yè'è cajeirepa Gayona caquè, yè'è nuñerepa oiquèna.

² Mè'ère Maija'què do'iquère secacaiyè, ju'ima'què caquè, si'aye mè'è yè yo'oye de'oyerepa etaja'què caquè, mè joyo de'oye pa'iyeye pa'ye.

³ Yè'è ai sihuahuè, Maija'què do'ijèpi dani mè'è ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quèajèna, asani. ⁴ Peoji, yeque yè'è sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yè'è mamajèpi nuñere pare pa'ijèna, asani ai sihuayè.

⁵ Maija'què do'iquè mè'è nuñerepa yo'oyè, Maija'què do'ijère yequè huè'ñapi daicohua'ire mè'è ñama'cohua'ireje cõcai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'què do'ijè tsi'si sitona mè'è aihua'ire oi yo'oyere quèajèna, asahuè. Jaje pa'ina, se'ñè, mè'ère. Jaohua'ire saijèna, co'amaña caraye pa ja'ñere cõcaijè'è caquè, Maija'què sihuaquè ña'ñere yo'ojè'è caquè.

⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajè sai huèohuè. Jaje pa'ina, Maija'què do'ijè peocohua'ipi cõcañu'u cato coeyè, iohua'i cõcaiyere ñama'ne. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quèaja'cohua'ire mai cõcai do'ipi.

Diótrefes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Ñnose'e

⁹ Maija'què do'ijè, mè'è què'ro pa'icohua'ina caquè yè'èpi toyahuè. Jaje pa'iquèta'are Diótrefespi yèquè case'ere asacaiye coepi, ìpi iohua'i èjaè pasi'i caquè yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yè'èpi jàrona saisiquè pani sa'ñope yo'oyere caja'què a'è, yèquè yo'o ma'ñere coa cosoquè co'aye sa'ñope caquère. Jase'e cama'è cui'ne Maija'què do'ijèpi ti'acohua'ireje daijè'è cama'è yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huè'ena saye yècohua'ireje sama'pè pa'ijè'è caquè èsequè yo'oji. Cui'ne tsi'sisi huè'ñana eto saokuè yo'oji, iohua'i huè'ena saye yècohua'ire.

¹¹ Maija'què do'iquè, co'aye yo'o iño'ñere tuima'è pa'ijè'è. Coa ai jerepa de'oye yo'oquè pa'ijè'è. De'oye yo'oquèpi Maija'què tsequè pa'iji. Co'aye yo'oquè cato Maija'quère ñama'què api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetriore de'oquè api cayè. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquè api. Yè'è i pa'iyè ñaquèje de'oquè api cacaiyè. Jaje cajèna, mè'èpi nuñerepa cayè caquè asayè.

Ca Tèjyerepa

¹³ Jaiye mè'ère caye pa'huè. Jaje pa'iquèta'are coeyè, coa toya ja'huana tintapi toyani jèjo saoye. ¹⁴ Mè'ère pani ñaquè cayere yèyè. Jaje pa'ina, esa ña huajè'ñe nèiji.

¹⁵ Ai cuasama'è de'oye pa'ijè'è. Iño pa'icohua'i mè'è cajeohua'ipi mè'ère pèpa saoyè. Jaje cui'ne yè'èje mè'ère se'ñè, pai ñapere yèquè cajeohua'ire yèquè cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pèpacaijè'è caquè.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyere, cui'ne ñipi teaye ñani oi coçaiyere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i

(2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësarui cui'ne yë'ë mai payere. Jajë pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señë pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñë. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerapa mai ja're conì cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe pönani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Ëjaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itojë, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huiñaohua'irejë nea hue'ñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i pani huesëyë. Jaohua'i cato johua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're conì pa'i sito jëoconi etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tëto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quëaye a'ë, jajë yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jajë yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo çaise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, johua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne johua'i cuañese'e coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'irejë ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë. ⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Ësequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ëjaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ëre. ¹⁰ Jajë pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato johua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne johua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jajë pa'ina, johua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ ¡Teayerapa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oquë ju'aji'i. Jaëje pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jajë pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerapa. ¹² Mësarui sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'siojë pa'ye iñoñë, mësarui de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësarui ja're conì aijë, johua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo siriye pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima'

do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi éa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarü Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. ²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre ti'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji. ²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macaje, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quèajaquè caquè, yequè mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaère jèjo daopi, ì jo'yaè Juanna quèaja'quère. ² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'què cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquèna, ñasiquèpi quèaquè pa'iyè.

³ Sihuaquè pa'ija'què api, iye toyase'e ñaquèpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'què isisi cocare caquèna, asajè ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe tì'a tējiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsēcana Caquè

⁴⁻⁵ Yè'è Juanpi toyayè, siete sehuosicohua'i tsēca Asia yeja pa'icohua'ina caquè, mēsarute ìti pa'iquèpi, tsoe pa'isiquèpi cui'ne daija'quèpi cui'ne ì ñu'i saihuè tìñarepa siete joñoa pa'iyepi cōni, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquè cacaisiquèpi, ju'isicohua'i aquèpi du'ru huèisiquèpi iye yeja pai èjaohua'ire meñe cuañequèpi cōni mēsarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijè'è. Cristo cato maire oi tayo yo'ò tuture nejocajì'i, ì tsiepi. ⁶ Nejonì maire èjaohua'ire cui'ne Maija'què ì pēca ja'quère pare necaicohua'ire nepi. Jaè api, si'aye miañe paquè, cui'ne si'aye ì tsese'e a'è. Jaje pa'ijaquè.

⁷ Sirija'a daija'què api, jare asajè'è. Si'a pai ñaja'cohua'i a'è, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'è, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ìte ñajè ai cuasajè oija'cohua'i a'è. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yè'è aè, du'ru aquè, cui'ne tējiquè” caji, Èjaè Maija'què si'a tutu què'ire papi, ìti pa'iquèpi ja'nè pa'isiquèpi, cui'ne ìti daija'quèpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yè'è, Juan mēsaru a'yè a'è, Maija'què do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mēsaru ja're te'e pa'iyè, Maija'què cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojè quèco tuture. Jaje paquèpi Jesucristo case'ere Maija'què cocare quèa do'ire tseasiquèpi Patmos hue'e saodohuère paè'è.

¹⁰ Pa'ina, mai Èjaère pare sihua mu'se tì'aèna, Maija'què joyopi yo'oquèna, joyose'e pa'iquè de'osiquèpi Maija'quère sei paè'è. Pa'i asahuè, yè'è jeteyo'jepi duruhuè juiyeje pa'yerepa tutu caquèna.

¹¹ “Yè'è a'è, du'ru aquèrepa cui'ne tējiquèrepa. Toyajè'è, te'e toya pèpè mè'è ñañere. Toyani Asia yejana jèjo saojè'è, siete sehuosi tsēcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquèna, ¿nepi jaje caye'ni? caquè co'ye ponèquè ñahuè, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsè'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare paije pa'ipi, ì quèore paja'a tsoa ju'i care ju'i nēcapi. Ì coti saihuère paja'a oro tēcapi tēasiquè paji'i. ¹⁴ Ì naña cato poja'yerepa paji'i. Yèi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne ì quèo cato de'o què'nare de'oyerepa òni toana èose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne ì yè'ò cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ Ì èja te'te jètère siete ma'ñocohua'ire

papi. Cui'ne j yè'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'ioire papi si'a te'ña jējēsēcore papi. Cui'ne j tsiapi ēsē si'a tuturepa miaquēna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani j quēore pana ju'ise'eje pa'i ta'è. Taiquēta'are ipi yè'ere, j ēja te'te jētēpi patoquē capi:

“Ca'rama'è pa'ijē'è, yè'è a'è du'ru aquē cui'ne tējiquē, ¹⁸ iti pa'iquē, ju'isiquē pa'isiquēpi yure ti pani huesēyē. Yè'ēpi pa'iyē, cui'ne ju'īne isi tutu payē, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquē. ¹⁹ Toyajē'è, mē'è ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere. ²⁰ Iye a'è, siete ma'ñocohua'i yè'è jētē pa'isicohua'ire quēaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsē'ise'ere quēaye. Siete ma'ñocohua'i cato quēayē, siete hui'ñaohua'ini, siete tsēca sehuosicohua'i ējahua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsē'ise'e cato quēaji, siete sehuosi tsēcapēa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsēcapēana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsēcapēre Quēaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsēcapēre quēacai hui'ñaēna toyajē'è: ‘Ñeje caji, ēja te'te jētēre siete ma'ñocore paquēpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsē'ise'e jopoja'a cu'iquēpi. ² Yè'ēpi mē'è yo'oye si'aye asayē. Mē'è jēa co'amañare tutu yo'oquē neñe ñañē. Cui'ne mē'è yo'o jujama'è pa'iyē ñañē. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quēco tī'añe pa'cohua'i pa'ijēna, asayē. Asayē, cui'ne ējaē jējo daocohua'i a'è cajē coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire tī'ase'e. ³ Mē'è cato jēljoye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yè'è do'ire ai ai yo'onije yo'oquē a'è. ⁴ Jaje pa'iquēta'are mē'ère te'ore sañope cacore payē. Mē'è du'ru huēo maca yè'ère oise'eje pa'ye yure oiyē pañē. ⁵ Jaje pa'ina, cuasa ñajajē'è, mē'è ja'ñē du'ru macarepa yè'ère oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quēna pōnēni cui'naēpi de'oye yo'ojē'è, du'ru huēo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quēna pōnēma'quē pa'ito mē'ère esa sañope yo'oja'quē a'è. Sani mē'è toa tsē'isico pa'isicore jioja'quē a'è. ⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'è yeque de'huerepa de'oye yo'oye payē. Ja cato mē'è nicolaítas pai si'si yo'oyere coequē pa'iyē a'è. Yè'ēje jaohua'i yo'oyere coeyē. ⁷ Cajoro hue'equē pani sehuosicohua'i tsēcapēare Maija'quē joyo cayere asajē'è. Quēcocohua'irepa etasicohua'ini a'oja'quē a'è, ti pani huesē soquē yē ayere, Maija'quē tsio pa'iconi.’

Esmirnana Quēaye

⁸ Toyajē'è, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quēacai hui'ñaēna. ‘Ñeje caji, du'ru aquē, cui'ne tējiquē, ju'isiquēpi cui'naēpi pani coquēpi. ⁹ Yè'ēpi ñañē, si'aye mē'è yo'oye, mē'è ai yo'oye cui'ne mē'è co'amaña peoye. Jaje pa'iquēta'are mē'è cato ma'tēmore jaiye co'amaña paquē a'è. Yè'è asayē, mē'ère judío pai a'è cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i cato Maija'quē mamajē peoyē. Coa huati ējaērepa tsecohua'i a'è. ¹⁰ Ca'rama'è pa'ijē'è, mē'è ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mēsaru acohua'ire huatipi yo'oquēna, tseani coja'cohua'i a'è, si'aohua'i mēsarupi neña cuāñosicohua'i pa'iyere cajē. Ja maca mēsaru coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'è. Mēsaru ocue pa'i macarepa pa'ijē'è, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yè'ēpi mēsarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quē a'è. ¹¹ Cajaro hue'equē pani asajē'è, Maija'quē jayo sehuosicohua'i tsēcapēare cayere. Quēcocohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'īne paja'cohua'i a'è.’

Pérgamona Quéaye

¹² Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuãne hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a më'ë yë'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yë'ëre ire pare cuasaye jeoñe pahuë, më'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yë'ëre quëacaiquëre mësaruru aquëre huani jeo mu'señaje. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope cayë payë: Jarote më'ë payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diusure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'oroiñe de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'ajji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote më'ë payë, yecohua'ireje nicolaitas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, më'ë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi më'ë quë'rona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini ajoja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñaño pasipi.'

Tiatirana Quéaye

¹⁸ Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajë pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye. Ñañë, më'ë paire oiye, më'ë Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne më'ë quëcoye. Cui'ne asayë, më'ë du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope cayë payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'oroiñe cu'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñe. ²¹ Yë'ëpi jao te soe maca pa'iyë isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paço. Cui'ne emëohua'ire yo'oyeje jeoñe paço. ²² Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'ë api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'iyë ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaruru yo'o ja'ñe ai jerepa cuãneña pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaruru yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yë'ë dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuãne ëjaohua'ire neja'quë a'ë, ²⁷ yë'ë ja'quë yë'ëre cuãne ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi cajiñë jai pai yejaña cuãneja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa t'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere.'

3

Sardisna Quëaye

1 Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë. 2 Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. 3 Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjël'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quërona më'ë utema'ë pa'i maca. 4 Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jaohua'ipi yë'ë ja're conì cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'iyë sëte. 5 Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jeoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i. 6 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere.'

Filadelfia Quëaye

7 Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ije sjo ti'añe peoquëpi, cui'ne ipi sjosiquë pa'itoje hui'yo ti'añe peoquëpi. 8 Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ije ti sjo ti'añe peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje de'hue yë'ë case'ere sehuoquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api cayë pahuë, më'ë. 9 Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judio pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa ti'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere. 10 Yë'ë cuañese'e si'anë më'ë yo'o jujama'ë yo'o ti'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca ti'asi maca. 11 Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire. 12 Quëcosicohua'ini yë'ëpi Maija'quë huë'ë jëhuopa tupëa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yë'ë Diosu mamire i tsecohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne yë'ë Diosu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, iohua'ina. 13 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëre cayere.'

Laodiceana Quëaye

14 Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi. 15 Yë'ëpi si'aye ta'ñe asayë, më'ë yo'oye. Asayë, më'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'iyë. De'ora'pi, më'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito. 16 Jaje pa'iquëta'are më'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Më'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye

yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mē'ère yē'è yē'opoja'a siso jeosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cayē, jaiye co'amaña paquē a'è, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquē mē'è pa'iyē ña sētama'è pa'iyē. Mē'è cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquēpi, ñama'quēpi, cui'ne peoyopi pa'iyē, mē'è. ¹⁸ Jaje pa'ina, yēhuoyē, mē'ère yē'èna huerojē'è, toana cua'coni nesi curiquēre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquē pa'ija'quē a'è, cui'ne huerojē'è, yē'èna poja'i cañare, mē'è huajēya'ye peoyo pa'iyere pē'pējaquē. Cui'ne ñaco ca tsa'se ēcoje yē'èna huerojē'è, japi neni ñaquē pa'ija'quē. ¹⁹ Si'aohua'ire yē'è oicohua'ire cato, tayojēna, yē'ēpi si'sequē yēhuo nu'ñequē a'è. Jaje pa'iyē sēte tutu yo'oquē ja'nē pa'ise'e jeoni Maija'quēna pōnjējē. ²⁰ Ina, yē'ēpi eta sa'rore nēcaquē soiyē. Jaje soiquēna, asasicohua'i aquēpi yē'è yē'ore asani hui'yo catu i hu'èna cacani i ja're conī aija'quē a'è. ²¹ Quēcōsicohua'i etasicohua'ini, yē'è cuañequē ñu'ico yē'quē macana ñoja'quē a'è. Yē'è quēcōsiquēpi ja'quē ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequē ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equē pani asajē'è, Maija'quē joyopi sehuosicohua'i tsēcāpēare cayere.' ”

4

Ma'tēmo Pa'icohua'i Maija'quēre Ti De'oquērepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuē, ma'tēmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yē'ère du'ru macarepa duruhuē tuturepa juijēna, pīsīyeje pa'yere papi casiquēpi capi: “Iñona mēijē'è. Iñosi'i mē'ère, iye tēto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere.”

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquē de'ohuē. Jaje pa'i ñahuē, te'e cuañequē ñu'i sai huē ma'tēmona ñosiconi. Ja ñu'i sai huēre te'i ja'rusiquēpi ñuji'i. ³ Iote ñu'iquē cato miaquērepa paji'i, jasje hue'yosi quēna pēje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quēnaoje pa'irepa. I ñu'i sai huē ēmēje'ere na'ñamequē sē'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quē'i quēnao esmeralda hue'yosi quēnaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequē ñu'i sai huē yērēhuere yequē veinticuatro cuañejē ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuē'è, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paē'è. ⁵ Joporepa ñu'i sai huēpi mujuē ye'hueyeje cui'ne ai pīsīye cui'ne mujuē cayēje etapi, cui'ne ñu'ico tñāre pare siete toa tsēopēa paji'i, toa tsēni nēcāse'epi. Ja cato Maija'quē siete joñopapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'ico tñāre pare paji'i. Jairaje pa'iopi ña etojai yeja paji'i. Cuañequē ñu'i sai huē nēico yē'quē macare cuatro pa'iohua'i paē'è, ñaco ca tīmēsicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tñā ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquē cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquēpi duruhuequē ēmēje pa'i paji'i. Toasoñe aquēpi pai tsiaje pa'iore hue'equē paji'i. Cui'ne cajese'e aquēpi jai huihuē huēni saiyēje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaē capēa hue'ecohua'i paē'è. Jaje pa'iohua'ipi ñaco çāse'epi tīmēsicohua'i paē'è, hue'se cui'ne sa'nahuēje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se cayē jeoma'pē ñeje cahuē:

De'oquērepa, de'oquērepa, de'oquērepa,

Ējaē Diosu si'a tuturepa paquē,

tsoe pa'isiquē, yure pa'iquērepa, cui'ne cui'naēpi daija'quēpi pa'iquē.

⁹ Ñaco ca tīmēsicohua'ipi ñu'i sai huē ñu'iquēre pare pēpajē, de'oquēre pa'ni Ējaērepa ti pani huesēquērepa cayē ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi

do're ja'rujê ï ña hue'ñana yo'ohuê, ïni de'oquêre pa'ni cajê, cui'ne ï ñu'ico tññare pana ïohua'i manoare ti pa'iquêre pana ïsijê jea oejê cahuê ñeje:

11 Mê'ê a'ê, yêquê Ëjaê cui'ne yêquê ja'quê.

Mê'êre de'oquêre pa'ê, Ëjaêre pa'ê, si'a tutu quê'ire pa'ê caye pa'iji, si'aohua'i.

Mê'êpi yêni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yêi Ñama Cui'ne Toya Pêpê

1 Ja maca ñahuê, ñu'i saihuê ñu'iquêpi ï éja te'tere toya pêpê tñnasiconi tse'equê ñu'ina, sa'ñahuê cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye éjaêrepa tse a'ê quêayera je'na sêose'ere sjosico paji'i. 2 Pa'ina, cui'ne ñahuê, te'e huiñaêre tutu quê'ipi tutu ñeje caquêna: “¿Nepi toya pêpê sjosicore ïni hui'yo tñ'aja'cohua'i a'ni?”

3 Jaje pa'iquêta'are ma'têmo yeja cui'ne yeja huê'ehuê paije ti peohuê, te'ijê toya pêpê hui'yo tñ'ani ñaquêje. 4 Ja maca yê'êpi ai oê'ê, toya pêpê hui'yoni ña tñ'acquêje peo do'ire ña jujani. 5 Jaje oina, aiohua'i aquêpi capi, yê'êre:

“Oima'ê pa'ijê'ê, ai jerepa tsoe Judá pai aquêpi pai éjaê David tsêcapê aquêpi jai yai hue'yosiquêpi, jaêpi quêcopi, si'aye. Jaêpi toya pêpê cui'ne ïote siete pa'ye hue'ese'ere ne tête saoja'quê api.”

6 Ja maca ñu'ico tñña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yêi ñama nêina, ñahuê. Coa nêji'i. ï cato huani jeose'ejê pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuêa cui'ne siete ñaco ca hue'equê paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quê joñoa si'a yejaña jêjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. 7 Jaê yêi ñamapi sani toya pêpê jji'i, ñu'i saihuê ñu'iquêrepa éja te'te pa'iconi. 8 Toya pêpê ï maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuê, yêi ñama tññare pana. Pai ñape aiohua'i pahuê, te'e ta'tê pepê cui'ne te'e ucu duruhuê, curi nesiquê. Jana huêo sê ma'ñaje pa'ye tímese'ere pahuê. Ja cato Maija'quê acohua'i Maija'quêre seña paji'i. 9 Jaohua'ipi huajê jêjêñere jêjêhuê, ñeje:

Mê'êse'e te'i pa'iyê, toya pêpê ïni ïote sjo saose'e pa'iyê ne hui'yo saoja'quê,

Huahuosiquêpi mê'ê tsie do'ipi si'a yequê paire,

Tñ coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaê'ê, Maija'quêna ïsisi'i caquê.

10 Mê'êpi jaohua'ire éjaohua'ire nehuê, yêquê ja'quêre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ê.

11 Ja jeteyo'je ñahuê. Ñaquê asahuê, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequê ñu'ico yêrêhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuê. Jai merepa jai pai paê'ê, tsi'sisicohua'i. 12 Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuê:

Yêi ñama te'i pa'iji, huahuosiquêpi.

Jaê cato ai de'oquêre papi, ja do'ire si'aye ïsiye pa'iji, ïte.

Ne tñ'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Éjaê api, cuasajê de'oyerepa sehuoyere, ï de'oyerepa nese'ere ñani si-huajê cayere, cui'ne ïte oijê de'oji cayere.

13 Asahuê, cui'ne si'aye Maija'quê de'huasi co'amañapi ma'têmopi, yejapi, cui'ne yeja huê'ehuê te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuê:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, ÿ de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ÿte Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Séase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye sïose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopì paji'i. Pa'ina, ÿte tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ÿte isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ÿni ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopì etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. ÿte tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iyë sioja'a tuture isì cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isì cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasoñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ÿte tuiquëpi ÿ jëtëre cuëcucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiyë pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiyë pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. ÿte tuiquë cato jùnì huesëye ÿ mamì hue'equë paji'i. Pa'ina, ÿ jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'ihuëña ayere quëaquëpi. Jaë jùnì huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuesë'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepì, aò ëa ju'iñepì, ju'i dahuë neñepì, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'ì ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tèo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joñoa pa'ijëna.

¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o tì'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'ì sai toja'quë a'ni, ÿohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?”

11 Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarü ja'i pai huahuo t'ajajë.

12 Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëšëje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi. 13 Cui'ne ma'ñocohua'ijë ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye.

14 Ja maca cui'ne ma'tëmöje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tïrose'ena sani huesëpi. 15 Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're conï, jai ëjaohua'i, soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ijë catihuë. 16 Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeço yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

17 Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi t'iaëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

1 Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëšë mëi te'tere, cui'ne ëšë du'i te'tere nëcäjë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ëšëjë pa'icohua'ire. 2 Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëšë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

3 “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tïñare pana toya sëoma'pë pani.”

4-8 Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, iohua'i tsia tïñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

9 Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tïñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tïñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tïñare pare, cui'ne yëi ñama tïñare pare, ti paije cuëcucue t'iañe peoyerepa

paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato

ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,

Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërehueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'okuëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe col'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

¡Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'okuëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyeni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, iipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necajë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ësë ëoye, cui'ne josa ësë uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'okuë pa'iyë isi oco coñana saquë ocuaja'quë api. Yo'okuëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tëno jecaija'quë api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Ëcco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tëcahuë jo'cuarepa jëo nëina. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcajëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i.

³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tëo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tëo totona tëoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë.

⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi coní Maija'quë quë'rona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jëo topi. Jëo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tomepi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'ioipi toa tsë'isiconi jai tsiayana jeo dëoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tomepi. Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. ¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañe cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iyete'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaroipi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iyete'e yejapi tayaje pa'ye ña cuañone, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësescicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato pai ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i sjoipëre curi maroje pa'ioire pahuë. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. ⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisiipi. ¹⁰ Puni jicomaaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oyete'to saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e p̄isiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëp̄i. 14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sêasicohua'ipi jai ya Efrautes tē'tēpa ñu'icohua'ire.”

15 Ja maca ìti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'ipaë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e pa'i pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Ìti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë t̄lasi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. 16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pa'i pa'iye, caballore tuijë huajo sacohua'i.

17 Jaje pa'ye ñahuë, çani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saiuhuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque sê'ñoja'ñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opop̄api toa, pico, cui'ne sê'ño ja'ñe azufre etapi. 18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e pa'i pa'icohua'i te'le tē'hui jujuhuë, caballo yë'opop̄aja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne sê'ño ja'ñe etasi do'ire. 19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opop̄are cui'ne iohua'i j̄icomoaere tutu pahuë. Iohua'i j̄icomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatiahua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. 21 Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iye, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

1 Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne ì tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne ì nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. 2 A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi ì ëja tē'te quëo ja'huapi jai tsiayana se t̄itopaquë, ì ari tē'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. 3 Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. Ì cuisì maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. 4 Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

5 Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana t̄ito pasiquëpi huiñaëpi ì ëja tē'te jëtëpi ma'tëmona mëñe nëoquë 6 ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iye nesiquëre pana se ca co'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute çoñe peoji. 7 Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca t̄lasi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, ì jo'ya ìte quëacaicohua'ire ì ca nëose'eje pa'ye.”

8 Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana t̄ito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre seï'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë êtatu'una sêjeco ponëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ìni a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'io repa paji'i. Jaje pa'isicota'a êtatu'una sêjecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ìna ìsi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë secohua'ire cuëcujë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sëma'cohua'ina ìsi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Èjaërepa tiñare pare nëcäjë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoña toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huëa cuañone pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa'ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tsëani huani jeapi. ⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quesì daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egipto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'ocuëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tēto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquēta'are ja yē'ta'a toasoñe aco tēto saiye carapi, t̄t̄ajaj'coa.

Siete Duruhuē Acore Juisse'e

¹⁵ Siete aquē huiñaē i duruhuē juisi maca asahuē, ma'tēmopi tutu yē'o cajēna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Ējaē cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequē pa'ija'quē api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quē ña hue'ñare pare cuañejē ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajē iohua'i tsiapi yejare pana nē mejē yo'ohuē, ini ai cuasajē. ¹⁷ Ñeje cajē yo'ohuē:

De'oji. Ējaē mē'ere pēpayē,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoejē pa'iquēre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a mē'ē tuturepa ini

Cuañe huēoquēre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato mē'ere pē'ē.

Jaje pa'iquēta'are mē'ē pēi mu'sere papi t̄i'api.

T̄i'aēna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquē ca de'huaja'quē a'ē, mē'ē.

Ca de'huaquē mē'ē jo'yaohua'ire isija'quē a'ē, de'huacaisi co'amañare.

Jaje mē'ē isija'quē a'ē, mē'ere quēacaicohua'ire.

Mē'ēna isisicohua'ire, ējaēre papi cajē nuñerepa sehujē pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire pañita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato mē'ēpi nejaja'quē a'ē.

Jaje pa'ina, de'oji, mē'ere cayē.

¹⁹ Ja maca Maija'quē huē'e ma'tēmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quē maire huajēye ca nēose'e de'huase'epi. Ja maca mujuē ye'hueyeje pa'ye, ai pi'siye, mujuē ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cuye cu'ne sēsē carapēa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pē'ēje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tēmopi iñoñere ñahuē. Ñaquēna, te'o nomio ēsē miañeje pa'yere ca'nesico paco'ē, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'iopi ñañēni meñe tsa'cu paco paco'ē, cui'ne doce ma'ñocopi io s̄iopē puasico paco'ē. ² Jaje pa'iopi ts̄i ētapē paco'ē. Pa'iopi ts̄i c̄oa huēoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuē, ma'tēmona yequē ñaiquēna. Ñaiquēna, jai pē'ēje pa'ipi maja'iquēpi, siete s̄iopēa hue'equēpi, diez cajohuēa hue'equēpi, cui'ne iti s̄iopēa ñape maro pu'iñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso tē'huiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e tē'te ma'ñocohua'ire yejana ne darēpi. Jaēpi nomio ts̄i c̄oasi'i caco yo'o t̄iñare pana nēca dani utepi, c̄oasi maca tsihua'ēre asi'i caquē. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ēni c̄oao, si'a yejaña pa'icohua'ire quēna tarapēpi cajiquē cuañeja'quēni. Jaje pa'iquēta'are io mamaquēre cato sioni Maija'quē quē'rona i ñu'i saihuē quē'rona sahuē.

⁶ Sarena, nomiopi cuēne yejana catio. Maija'quē iote caquē necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aojē paja'tona.

7 Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i conì jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. 8 Jaje uihuajë jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, ìohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, 9 ja maca jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jëo tohuë, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja pa'ire cosoquëre.

10 Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a t'jare papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Èjaërepa pa'i maca. 11 Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa ìohua'i pa'ise'epi conì mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, ìohua'i pa'iyë nejoñe ca'raye pahué. Pajë coa ai jerepa jujunije jujuñu'u, cuasahuë. 12 Sihujë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ìte nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

13 Jai pè'èje pa'ipi yejana jëo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi. 14 Jaje huajo huëouana, nomiore jai huihue care ìsihuë, ìo ja'jëco cuëne yejana ìo quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a ajojëna, pa'ija'copi saija'coa. 15 Jaje pa'ina, añapi nomiore ìo yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni co'je me tosi'i caco yo'ocona, 16 nomiore yejapi cõcaio jai pè'èje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso. 17-18 Jaje yo'osi maca jai pè'èje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, ìo tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

1 Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete sjopea, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i sjopeare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i. 2 Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opojë pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pè'èje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere ìsipi. 3 Iquë huajëya'ye pa'i sjopea acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'lija'quë api cajë ñasichua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ìna tui huëohuë. 4 Ja maca jai pè'èje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë se'ë, huajëya'ye pa'ire tutu ìsisi do'ire. Jaje cui'ne ìti tutu ìsi cuañosiquëreje se'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'iyë'ni? ¿Nepi ìte uihua t'j'añe pa'iquë'ni?”

5 Jaiye Maija'quëre sañope caji'a coca ìsi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañëja'quë paji'i. 6 Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. 7 Cui'ne Maija'quë tsecohua'ire sañope uihuaguë ñese quëco ja'ñe ìsi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañëja'a tutu ìsi cuañosiquë paji'i. 8 Jaje pa'ini si'aohua'i

iye yeja pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre sei'ë.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare tseani co hue'ña sana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcocaiyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco tija'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutuje pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ña s'iaohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o tija ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ña ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne iñoquë yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ña yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta' huajëquë pa'iyëje pa'ire. ¹⁵ Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. ¹⁶ Yequeje cui'ne yo'opi, s'iaohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja t'e'te jëtëna panita'a tsia tñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyëje ti peopi. Cui'ne se yo'oyëje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa tija'ñe paji'i. Asa tijaquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pai mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're con paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu t'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tëpe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna. ³ Jaje pisiquëna, jaohua'ipi huajë jëjëñe jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i saihuë tñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ña, cui'ne aiohua'i ña hue'ña. Ja jëjëñe cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca tija'ñe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

6 *Jā* maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, t̄i coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. 7 Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe t̄i'api, paï ñape yo'ose'e ñaquë saï de'huaja'a mu'se.”

8 *Jā* maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, paï mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi oca cuepasio.”

9 *Jā* maca toasone aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Païpi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, 10 Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre conì tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. 11 Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mamì ayere toya cuañosicohua'ire. 12 Iye cato Maija'quë paï i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iye a'ë.”

13 *Jā* maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Èjaë ja're tsoni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji cajì, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tējini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're conì.”

Yeja Co'amaña Tëaye

14 *Jā* maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Paï Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. 15 Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tējajë'ë. Tsoe t̄i'api, iti tēja macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iye quere huesëpi.”

16 *Jā* maca siriore ñu'iquëpi i tēcapi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iye tējapi.

17 *Jā* jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconì cajiquë saji'i. 18 *Jā* maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tēja toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cui'pi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tējajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iye.”

19 Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tējapi, iye yeja cuiya'i tsña ayere. Tëani *jā* maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. *Jā* yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. 20 Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sēja macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'iyeye pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquere quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjëse'e cato caji: Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.
Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquere pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquerepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pai dani më'ëre de'oquere pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tëi cañapi coti saihuëare paja'a tëasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pëi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tëto saiye pato.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Tëmësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pìsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pëi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquere secohua'ipi ca'mi co'ayerere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsayana do maca jai tsayapi paire huaisiquë tsieje pa'yerepa ponëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasone aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquerepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie

nejosi do'ire. Jaje pa'ina, mël'ëpi yure ìohua'ire tsiere ocuahüè, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito ìohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuè, cui'ne Maija'quère ìsijè tèo saiheu'ëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijè'è, Èjaèrepa si'aye pa'irepa mè'è cato pai ñape yo'ose'ere ñaquè yo'oni nuñerepa yo'oyè, tayoma'è.”

⁸ Cuatro aquèpi huiñaè ì caji duruhuèpi èsèna dopi, paire èoja'a tuture ìsiquè. Dosi maca èsèpi si'a toarepa paire èopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si èo huesoquèta'are ìohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quèna ponèma'pè paè'è. Cui'ne ìte de'oquère pa'ni cayeje pahüè. Coa ai jerepa ìni co'aye cahuè, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequèni.

¹⁰ Cinco aquèpi huiñaè ì caji duruhuèpi huajèya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, ì cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijè ìohua'i tsemeñoana cucuhuè. ¹¹ Jaje ai yo'onije ìohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahüè. Pajè coa ai jerepa Maija'què ma'tèmo aquèni co'aye cahuè, ìohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yèma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquè huiñaèpi ì caji duruhuèpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesèo, ma'are necaio, èsè mèi hue'ña pa'i pai èjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuè, jai pè'èje pa'i yè'opoja'a, huajèya'ye pa'i yè'opoja'a, cui'ne Maija'quère quèacaiquèje pa'ita'a coa cosoquè yè'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'ìohua'ipi etajèna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatìohua'i paè'è. Pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paè'è. Jaohua'i cato etahuè, iye yeja pai èjaohua'ire si'aohua'ire tsìsoñu'u cajè. Maija'què si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajè yo'ohuè. ¹⁵ Ñajè'è, yè'è utema'tore papi daiyè, co'amaña ñaè daiyeje pa'ye. Sihuaquè pasipi. Sètasiquèpi cui'ne ì ju'i caje de'oye ñaquè paquè cato cui'ne huajèya'ye peoyo pai ñajèna, cui'ye paja'quèpi. ¹⁶ Ja maca pa'i èjaohua'ipi tsìsisihuè, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquè huiñaèpi ì caji duruhuèpi peo de'otona do maca ñu'i saihuè què'ropi Maija'què huè'e ma'tèmopi ai tutu yè'ose'e pìsipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuè.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuè ye'hueyeje pa'ye pìsiye cui'ne mujuè tè'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'è. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cueco jai daripè toaso te'ña hua'que sacò'è, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyeye peo hue'ñarepa hua'que tòmè sapi. Ja maca Maija'quèpi jai daripè Babiloniare ì pèi si'se còno da'care ì jèjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasì'i cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cue maca si'a saodohuèa, cui'ne ai cuti ne huesè sapi. ²¹ Cui'ne ma'tèmopi jai sèsè carapèa aipi paina tòmepi, cuarenta kilos dèquèyepi. Ja maca paipi Maija'quère co'aye cahuè, sèsè carapèa do'ire, cui'ne ìohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomìohua'i Pèca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquèpi daji'i, yè'è què'rona. Siete duruhuèa pacohua'i aquèpi dani capi, yè'ère:

“Daijè'è. Ìñosi'i, mè'ère, co'a nomìohua'i pèca ja'core pare iye yeja oco da'ca èmèje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai èjaohua'i jaoni yo'ojè paè'è. Cui'ne iye yeja pa'ìohua'ipi ìo co'aye yo'oyena ucucuepe huesèhuè.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cueñe yejana sapi. Saëna, jarona ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapa, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ Io tsia tñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: EJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña tñ'acquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, pajje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. ⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tme huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye tñ'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, tñ'ne asacohua'ipi de'hue asa tñ'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuë se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tēcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'i a'ë. ¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayerere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Ejaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëñe Ejaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iyere a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tñ'ne coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jecorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e

yo'o t̄i'a macaja'a. ¹⁸ Mè'è ñasi nomio cato ja jai daripère pa'è. Iye yeja pai èjaohua'ire meñe cuañe daripère pa'è.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu què'ire papi. Cajequëna, ì miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joña pa'i huë'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i ìo co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai èjaohua'ipi ìoni yo'ojè pa'è. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, ìo yè do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajè.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yè'ose'e ñeje p̄isiquëna:

“Etajè'è, ja daripèpi yè'è tsecohua'i, cui'na maca ìo co'aye yo'oye yo'oma'pè pa'ija'cohua'i, cui'ne ìo ai yo'o ja'ñepi mësarute t̄i'añe paja'core. ⁵ Ìo tayo yo'oyepi ma'tëmope pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'è ñaquë pa'iji. ⁶ Ìo yecohua'ire isise'e ja'ye ìoteje isijè'è. Paire ìo yo'ose'eje pa'ye co'ye ìona isijè'è. Isiquë te'ore se cojè'è. Ìo yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojè'è, ìo ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Èjaore pa'è caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijè'è. Ja o cato ìo joyopi cuasaco ñu'ico pai èjaorepa ñu'iñeje ñu'iñe, iye macare, hual'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coal'è caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi ìo ai yo'oye t̄i'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne ao èa ju'iñe, cui'ne toana èo jeo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Èjaërepa Maija'quë tutu què'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai èjaohua'ipi ìote yo'ojè ìote yèjè pa'isicohua'ipi ai cuasajè oija'cohua'i a'è, ìopi uco pico mëiona, ñajè. ¹⁰ Ìote si'seyere ñajè ca'rajè so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'è:

“Ina, teayere pa'è, jai daripè Babilonia si'a dari maña tètoto saiscorepa më'ère si'seye esarepa t̄itapi.”

¹¹ Si'a yeja cui'ijè co'amaña isicohua'ipi ìote ai cuasajè co'a ju'ijè oija'cohua'i a'è, ìohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, ìohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo sè soquë nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, sè'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jëa quënapa nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo sè ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yèi ñamare, caballore, caballo quèrëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ije peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripère caja'cohua'i a'è, ñeje:

“Mè'è yè'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure mè'è peoyë. Ti mè'è nejo huesohuë, mè'è de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne mè'è jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijè jaiye curiquë nesicohua'ipi, ìo si'se cuañoñere ca'rajè so'opi ñajè ai cuasajè co'a ju'ijè oija'cohua'i a'è. ¹⁶ Oijè caja'cohua'i a'è:

“Teayerepa, teayerepa jai daripè, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañohuë, mè'è. Mè'è ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i

cañarepa, paji'i. Jaje pa'ioire ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapì
ëja de'osico paë'ë, më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca jai
co'amaña peo hue'ña ne huesëpi."

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne ìti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi
curiquë necohua'i so'ona pëa nëcani, ¹⁸ jai daripë uco pico mëñere ñajë
cuihuë:

"Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco."

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë ìohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi
nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

"Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye
curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa
nëhui tëcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë."

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë,
Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye
quëacaicohua'i. Maija'quë jãote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire
nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ìni mëñe
mëani jai tsiayana jëo dëoquë capi:

"Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jëoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ëre
tìjupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tìjupë ta'tëpe, pì'cohuëa, cui'ne
duruhuëa më'ë ma'añapi pìsiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña
necohua'ijë peoja'cohua'i a'ë, më'ëre. Jai to'ohuë toaye pìsiyeje asa
coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ëre. Cui'ne
huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pìsiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja
jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë
dahuë yo'oyepi coa cosoco nescota'are."

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie,
Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani
jëosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ìte sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë,
huasoye, ì de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quë cato pai yo'ose'ejë pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tay-
oma'ë.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire ìo co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

Ì jo'ya mañare huaisi do'ire ìote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tìjupë ca cohuë:

"¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ìte sihuañu'u! Ìo ucona, pico mëñe ti jëoñe
peoyerepa pa'iona."

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare
pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i
saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:

"Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ëjaë cajë ìte sihuañu'u."

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pìsipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsj cui'ne aiohua'ijë,

Si'aohua'i ìte necaijë,

Ite Ējaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisiyeje pisiquëna. Japi pìsipi, ñeje:

¡De'loquëre pa'ni Ējaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ējaëre papi cuãne huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ite de'loquëre pa'ë më'ë cañu'u.

Tsoe tì'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'loquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'caquë. Jaje yo'loquëna, ipi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë conì payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarü paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'eye yo'loquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë pajì'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuãnequëpi cui'ne nuñerepa huajojë yo'opi. ¹² I ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eye pa'yerepa pajì'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë pajì'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ijë ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejaja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuãneja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëñe Ējaërepa, iti mëñe cuãnequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ëšëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cui'pi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsì'sini, Maija'quë na'iquëna, aone aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuãñosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cui'pi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, ïohua'i soldado pai ja're conï pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne ï soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tsea cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're conï, ï ña hue'ñana jaiye pai yo'o tï'a ma'ñere yo'o ïñosiquë ja're. Ja yo'o ïñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ïje pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicon, jëo dëo cuañohuë. ²¹ Yecohua'i cato huani jëo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue timë huesëhuë.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sïoconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ïpi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ïte sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jëo toni sïoñopi. Sïoni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca tï'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, païpi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'le ñajë ca de'huaja'a tutu ïsi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, sïopëa të'ca tëte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ïje pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pa'sicohua'i a'ë. Cui'ne ï mamiye toya cuañoñe pa'sicohua'i a'ë, ïohua'i tsiana, pañita'a ïohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahuë, mil ometëca tëto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë. ⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'inë aco ne hue'ña peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necajë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ï ja're conï mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tëto saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ï ja maca si'ahua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tëtëpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quë api, uihuaja'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tëhuo tëtëja'ë, Maija'quë tsecohua'i ï oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jëo dëo cuañopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë paire quëasiquëre jëo dëo sitona. Jarona ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Paï Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne ïote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tïrona

se jëani pa'iyeye. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tñhare pare nëcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare johua'i yo'ose'eje pa'ye ca tëji cuañohuë, ja toya pëpëana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jaronna jeo dëo cuañohuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna johua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coni pa'iyë a'ë, johua'i ja're pa'ija'quëpi. Johua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi johua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴ Ja maca Maija'quëpi johua'i oise'e tëno jëocasipi. Ja maca ju'ñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëto saise'e sëte, ja'në pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iyë a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuas'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tëjiyerepa ai yo'oye tëmese'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre ñnos'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰ Huëo cani ñaheje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani ñnopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jase hue'yosiquëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripë yërhueja'a jai ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nëcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Èsë mëi te'tere toaso eta sa'noa

paji'i. Ēmēje'e te'tere toaso eta sa'noa, hu'e'ehuē te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ēsē du'i hu'e'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripē tēhuopa cato doce quēna pēana quēco paco paji'i. Ja quēna pēana Yēi ñamapi doce jējo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yē'ē ja're conī huiñaē coca caquē cato i jētēre oro tarapēre catē tarapēje pa'iore cajipi, jai daripē cuēcueja'conī, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa. ¹⁶ Jai daripē cato si'a yē'quē maca jaico paji'i, je'ñe tēcapē tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaēpi i cuēcuecopi jai daripē cuēcuequēna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mēñe tsoaye cui'ne io je'ñe tēcapēje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tēhuopa tsoayerē cuēcuepi. Cuēcuequēna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuēcueyeje pa'ioipi huiñaēje cuēcueye sēte jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quēna pēapi nesico paco'ē, tēhuopa. Cui'ne iti daripēpi orore pase'e nesico paco'ē, sa ña etojaicorepa. ¹⁹ Tēhuo pa quēco pa quēna pēa cato coa si'a de'o quēna pēapi ēja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huēo hu'e'ña cato, jaspe hue'yosi quēna, cayaye aco zafiro hue'yosi quēna, toasoñe aco ágata hue'yosi quēna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quēna, ²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quēna, seis aco cornalina hue'yosi quēna, siete aco crisólitopi hue'yosi quēna, ocho aco berilo hue'yosi quēna, nueve aco topacio hue'yosi quēna, diez aco crisoprasa hue'yosi quēna, once aco jacinto hue'yosi quēna, doce aco amatista hue'yosi quēna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapī te'e eta sa'ro tēhuocore nesico paji'i. Ēja ma'arepa cato orore pase'e nesicipi sa ña etojaicorepa paco'ē.

²² Ja daripē ti peopi, Maija'quēre sē hu'e'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quē si'aye pa'ire papi, cui'ne Yēi ñamapi conī hu'e'jeje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripē cato ēsē, cui'ne ñañē miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quēpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yēi ñamapi conī toa tsēopēje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripē miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ē. Cui'ne pai ējaohua'ipi iohua'i de'oyere iona isija'cohua'i a'ē. ²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajē isija'cohua'i a'ē, iye yeja pa'icohua'i Maija'quē de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ējaērepa cajē de'oyerepa sehujē pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayererepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ē, iohua'i mami Yēi ñama tsēco pa'i toya pēpēna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaēpi iñoipi, co'sija'i tsiayapi pa'iyē isi ocose'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quē cui'ne Yēi ñama ñu'i hu'e'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripē ēja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tē'tēpañare pa'i soquē ñēapi nēcahuē. Te'e ometēcahuē quēicohua'ipi ñañē ñape quēico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quē cuañe ñu'lico cui'ne Yēi ñama cuañe ñu'lico ja daripēre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajē sihuaja'cohua'i a'ē, Ējaēre pare sēte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ē. Ñajē cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ēja'cohua'i a'ē. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsēo pē miañere co'ema'pē pa'ija'cohua'i a'ē. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quē Ējaēre papi miacai pa'ija'quēre. Cui'ne

iohua'ipi Maija'quë ja're çoni je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ejaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. ⁹Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'ahua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsjoma'ë pa'ijë'ë, si'ahua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëtto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tējiji. ¹¹Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹²Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eye pa'ye. ¹³Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴Sihuacohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jecohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶“Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nëjopi çoni cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iyë isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸Yë'ëpi si'ahua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi. ¹⁹Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ejaë Jesús!

21 Mai Ējaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire j̄ oiyepi ñacai paja'quë.
Jaje pa'ija'quë.